T.C.
TRAKYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
ARKEOLOJİ ANABİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

ANTİK KAYNAKLAR VE EPİGRAFİK VERİLER IŞIĞINDA BİLECİK İLİ TARİHİ COĞRAFYASI (M.Ö. 6. YÜZYILDAN ROMA İMPARATORLUK DÖNEMİ SONUNA KADAR)

HARALAMBOS NİKOLAYİDİS

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. DANİŞ BAYKAN

EDİRNE 2016

T.C.

TRAKYA ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

ARKEOLOJİ

ANABİLİM DALI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Haralambos NİKOLAYİDİS tarafından hazırlanan **Antik Kaynaklar ve Epigrafik Veriler Işığında Bilecik İli Tarihi Coğrafyası (M.Ö. 6. yüzyıldan Roma İmparatorluk Dönemi Sonuna Kadar)** Konulu **Yüksek Lisans** tezininSınavı, Trakya Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği'nin 15.-16.maddeleri uyarınca **Çarşamba** günü saat **15.00** 'de yapılmış olup, yüksek lisans tezinin *KABUL EDİLMESİNE.....**OYBİRLİĞİ/~~OYÇOKLUĞU~~** ile karar verilmiştir.

JÜRİ ÜYELERİ	**KANAAT**	**İMZA**
Doç. Dr. Daniş BAYKAN	Kabul edilmiştir	
Yrd. Doç. Dr. Işık ŞAHİN	Kabul edilmiştir	
Yrd. Doç. Dr. Hüseyin Sami ÖZTÜRK	Kabul-Oybirliği	

* Jüri üyelerinin, tezle ilgili kanaat açıklaması kısmında "Kabul Edilmesine/Reddine" seçeneklerinden birini tercih etmeleri gerekir.

T.C
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
ULUSAL TEZ MERKEZİ

TEZ VERİ GİRİŞİ VE YAYIMLAMA İZİN FORMU

Referans No	10106952
Yazar Adı / Soyadı	HARALAMBOS NİKOLAYİDİS
Uyruğu / T.C.Kimlik No	TÜRKİYE / 37744605758
Telefon	5359203636
E-Posta	xarynikolaidis@hotmail.com
Tezin Dili	Türkçe
Tezin Özgün Adı	Antik Kaynaklar ve Epigrafik Veriler Işığında Bilecik İli Tarihi Coğrafyası (M.Ö. 6. yüzyıldan Roma İmparatorluk Dönemi Sonuna Kadar)
Tezin Tercümesi	The Historical Geography of Bilecik Province in the Light of Ancient Sources and Epigraphical Data (from 6th century B.C. till the end of Roman Empire)
Konu	Coğrafya = Geography ; Tarih = History ; Arkeoloji = Archeology
Üniversite	Trakya Üniversitesi
Enstitü / Hastane	Sosyal Bilimler Enstitüsü
Anabilim Dalı	Arkeoloji Anabilim Dalı
Bilim Dalı	Arkeoloji Bilim Dalı
Tez Türü	Yüksek Lisans
Yılı	2016
Sayfa	503
Tez Danışmanları	DOÇ. DR. DANİŞ BAYKAN 55381103512
Dizin Terimleri	
Önerilen Dizin Terimleri	
Kısıtlama	36 ay süre ile kısıtlı

Tezimin,Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi Veri Tabanında arşivlenmesine izin veriyorum. Ancak internet üzerinden tam metin açık erişime sunulmasının 17.06.2019 tarihine kadar ertelenmesini talep ediyorum. Bu tarihten sonra tezimin, bilimsel araştırma hizmetine sunulması amacı ile Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi tarafından internet üzerinden tam metin erişime açılmasına izin veriyorum.
NOT: Erteleme süresi formun imzalandığı tarihten itibaren en fazla 3 (üç) yıldır.

17.06.2016

İmza:.....

Yazar **:** Haralambos NİKOLAYİDİS

Konu **:** Antik Kaynaklar ve Epigrafik Veriler Işığında Bilecik İli Tarihi Coğrafyası (M.Ö. 6. yüzyıldan Roma İmparatorluk Dönemi Sonuna Kadar)

ÖZET

Bu çalışmayla hedeflenen, antik kaynakların, epigrafik malzemenin ve bilimsel çalışmanın derlenmesi ve böylelikle Bilecik üzerine bir ham tarihi-coğrafya yazımının ortaya çıkartılmasıdır. Çalışma, Bilecik ilinin günümüz il sınırları içindeki bütün bölgeyi kapsamaktadır. Bu amaç doğrultusunda, bugüne dek genel tarih kapsamında ele alınan bölge, var olan verilerin yardımıyla özellikle M.Ö. 6. yüzyıldan Roma İmparatorluk Dönemi sonuna kadar gelişen süreç içinde değerlendirilmiştir. Bölgenin tarihi dışında yazıtların değerlendirilmesiyle birlikte ilk kez yerli halkın etnik özellikleri, bölgenin sosyo-politik, sosyo-ekonomik ve sosyo-kültürel yapısı tek bir çalışma altında derlenmiş, bölgede daha önce çalışılan Roma yollarına dair yeni öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Bilecik, Tarihi-Coğrafya, Yazıt, Roma İmparatorluğu, Kırsal Alan

Author **:** Haralambos NİKOLAYİDİS

Subject **:** The Historical Geography of Bilecik Province in the Light of Ancient Sources and Epigraphical Data (from 6th century B.C. till the end of Roman Empire)

ABSTRACT

The aim of this study is to reveal a clear history-geography of Bilecik through the compilation of ancient sources, epigraphical data and scientific work. The study includes all the area within the borders of present Bilecik province. For this purpose, the area which has been undertaken as a part of the general history so far, with the help of existing data evaluated in a process that starts by the 6th century B.C. and completes in the end of the Roman Imperial Period. Apart from the regional history, the ethnic characteristics of indigenous population, the socio-political, socio-economic and social-cultural structure of the region have been collected in a single study for the first time by evaluating the inscriptions. Also new recommendations on previously studied Roman roads are presented in this study.

Keywords: Bilecik, Historical Geography, Inscription, Roman Empire, Rural Area

ÖN SÖZ

Ön söz yazımına başlamadan önce, bu satırlar arasına bugüne dek hayallerimi gerçekleştirmeme yardımcı olan, hayatımın iyi ve kötü zamanlarında yanımda olan sevgili anneme ve babama teşekkür ve şükranlarımı sunmayı borç bilirim.

İlk etapta, Bilecik ili, tarihi ve coğrafyası bakımından iyi bir çalışma sahası oluşturabilecek bir bölge olduğundan yüksek lisans tez konusu olarak belirlenmiştir. Bölgenin bugüne dek genel tarih kapsamında değerlendirilmiş olması, bunun dışında bölge araştırmaları içinden kapsamlı bir derlemenin eksik olması, konunun benim tarafımdan seçilmesinin aksine, sahip olduğu potansiyel doğrultusunda konunun beni seçmesi ile sonuçlanmıştır. Gerçekleştireceğim bu çalışmada benim için her zaman ön planda olan sahip olduğum donanım bakımından Hellenceyi kullanmak olmuştur. Nitekim bu süreç içinde antik kaynaklar ve yazıtlar çoğunlukla aslından çalışılmıştır.

Temel kaynakça ve tezin kapsamı belirlendikten sonra ilk tez yılı dahilinde Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Arkeoloji Bölümü ile Bilecik ili yüzey araştırması gerçekleştirilmiştir. Ekibin bir parçası olmak ve Bilecik'te ilk kez araziye çıkmak, atılacak ilk adım için önem arz etmiştir. Buna karşın yüzey araştırması esnasında tam olarak bölge ile ilgili düşünceler netlik kazanmamıştır. Geniş kapsamda literatür araştırması gerçekleştirilmeden önce bölgedeki müzelerde Bilecik'e ait arkeolojik malzemenin ve özellikle yazıt yoğunluğunun araştırılması amaçlanmıştır. İlk olarak Bilecik Müzesi ziyaret edilmiş, buradaki görüşme ve çalışma çok iyi sonuçlar vermiştir. Bilecik Müzesi kurulmadan önce bölgede tespit edilen malzeme yakın çevredeki müzeler haricinde İstanbul ve Ankara müzelerine ulaştırılmıştır. Müzelere yapılan başvuruların sonuç vermemesi nedeniyle çalışmada vakit kaybı yaşanırken, bu malzemenin tespiti sadece yayın üzerinden yapılabilmiştir. Bu hususta, söz konusu müzelerde kapsamlı bir çalışmanın yürütülmesi gerekmektedir. İmkanlar dahilinde bu eserlerin Bilecik Müzesi'ne getirilip sergilenmesinin uygun olacağı kanaatindeyim.

Literatür çalışması kapsamında Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Kütüphanesi yararlı olmuştur. Buna karşın arkeolojiye yönelik kitapların çoğunluğu özellikle İstanbul kütüphanelerinde yer alması bakımından belirli aralıklarda ziyaretleri gerektirmiştir. Bilecik'in Antik Çağ tarihi üzerine kapsamlı çalışmaların eksikliği, yapılan çalışmaların daha çok modern tarihe, yerel ekonomiye ve bölge kalkınmasına odaklanması, kaynakça tespitini zorlaştırmıştır. Ayrıca Bilecik ile ilgili abartı ve hatalardan uzak temel yayınların tespit edilmesi gerekmiş, bu açıdan Sencer Şahin'in çalışmaları tezin önemli bir kısmını şekillendirmiştir.

Bilecik'te katılmış olduğum ikinci yüzey araştırması ile birlikte Yrd. Doç. Dr. Hüseyin Sami Öztürk aracılığıyla bölgeyi daha detaylı tanıma fırsatı doğmuştur. Yazıtların daha yoğun görüldüğü Gölpazarı bölgesi ve akabinde İznik'e en yakın ilçe olan Osmaneli'nin ziyaret edilmesi ile tez çalışması şekillenmeye başlamıştır. Sonrasında sırasıyla tarih yazımı ve katalog, en sonunda ise yazıt değerlendirilmesi gerçekleştirilmiştir.

Bölgede taşınır ve taşınmaz birçok eserin defineciler tarafından tahrip edildiği, diğer yandan bölge yazıtlarının günümüz yapılarında ikinci kullanımda değerlendirildiği gözlemlenmiştir. Özellikle adak ve mezar stellerinin yazıt kısmı yapıların dış cephesinde görünecek şekilde örüldüğü, dibek, sadaka ve musalla taşı olarak kullanıldıkları görülmüştür. Yerel halkın bilinçlendirilmesi ve zaten kısıtlı bulunan maddi kültürün korunması konusunda çalışmaların yürütülmesi gerekmektedir.

Tezin yazımını zorlaştıran bir diğer unsur, yüzey araştırmalarının ve arkeolojik kazıların yok denecek kadar az sayıda olması ve bireysel olarak araziye çıkma fırsatı bulamamış olmamdır. Bu tezin amacına ulaşması, ancak bölgedeki çalışmaların artırılması ve Bilecik'in potansiyelin fark edilip gerekli kazıların yapılması ile sağlanacaktır.

Tezimin her aşamasında, yoğun program ve çalışmalarının dışında bana vaktini ayıran, beni yönlendiren, motive eden ve yeri geldiğinde ağabey gibi davranan

danışman hocam Doç. Dr. Daniş Baykan'a maddi ve manevi desteğinden ötürü minnettarım. Çalışmadaki desteği ve katkılarından dolayı, ayrıca yüzey araştırması ekibine dahil ederek bu konuda tecrübe sahibi olmamda yardımcı olan Yrd. Doç. Dr. Hüseyin Sami Öztürk'e çok teşekkür ederim. Bünyesinde araştırma görevlisi olarak çalıştığım Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Arkeoloji Bölümü mensubu hocalarıma ve arkadaşlarıma, maddi manevi destekleri, yönlendirmeleri ve anlayışlarından dolayı şükran borçluyum. Almanca çeviri konusundaki yardımları için Arş. Gör. Sevingül Bilgin'e, arkeolojide bana farklı bir bakış açısı sağlayan Arş. Gör. Hüseyin Erpehlivan'a ayrıca teşekkür ederim. Bölgenin coğrafi özellikleri konusunda beni yönlendiren Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Coğrafya Bölümü öğretim üyeleri, ayrıca çalışmadaki haritaların yapımını üstlenen Arş. Gör. Öznur Akgiş'e teşekkür ederim.

Bilecik Müzesi arkeologları Abdurrahman Aktaş ve Erdal Mean'a bölge tarihini anlamamda yardımcı oldukları, müze çalışması kapsamında örnek teşkil edecek misafirperver yaklaşımlarından, bilgi paylaşımından ve genel tutumlarından dolayı teşekkür ederim.

Constantinopolis Ekümenik Patrikhanesi'ne, kütüphanede çalışmama izin verdikleri ve bu süreç içinde gösterdikleri yardım, ilgi ve alakalarından dolayı minnettarım. Ayrıca Alman Arkeoloji Enstitüsü İstanbul Şube Müdürlüğü ve güler yüzlü çalışanlarına teşekkür etmek istiyorum.

Haralambos NİKOLAYİDİS

Edirne, Mayıs 2016

İÇİNDEKİLER

ÖZET / ABSTRACT i
ÖN SÖZ iii
İÇİNDEKİLER vi
KISALTMALARIN LİSTESİ viii

1. GİRİŞ 1

2. GÜNÜMÜZ BİLECİK İLİ VE ANTİK ÇAĞ'DAKİ KONUMU
2.1. Bilecik İlinin Konumu, Yeryüzü Şekilleri ve Jeolojisi 3
2.2. Bilecik İlinin İklim ve Ekonomisi 5
2.3. Bilecik İli Araştırma Tarihçesi 6
2.4. Günümüzdeki Bilecik'in Antik Çağ Bölgeleri İçinde Durumu 10
2.5. Bilecik İli Tarihi 13

3. BİLECİK İLİ SİT ALANLARI VE ARKEOLOJİK YERLEŞİMLERİ
3.1. Yerleşim Alanları (BTCY nu. Y1-Y31) 28
3.2. Nekropol Alanları (BTCY nu. N1-N59) 39
3.3. Yerleşim Dışı Alanlar (BTCY nu. YD1-YD6) 59
3.4. Tekil Buluntu Alanları (BTCY nu. TB1-TB27) 61

4. BİLECİK İLİ EPİGRAFİ VERİLERİ
4.1. Bilecik İlinde Saptanan Miltaşları (1-17) 70
4.2. Bilecik İlinde Saptanan Onur Yazıtları (18-25) 81
4.3. Bilecik İlinde Saptanan Adak Yazıtları (26-135) 87
4.4. Bilecik İlinde Saptanan Mezar Yazıtları (136-373) 150

5. ARKEOLOJİK VE EPİGRAFİK VERİLERİN VE DAĞILIMLARININ DEĞERLENDİRMESİ
5.1. Halkın Etnik Özellikleri 279

5.2. Sosyo-Politik Yapı 284
5.3. Sosyo-Ekonomik Yapı 298
5.4. Sosyo-Kültürel Yapı 303
5.5. Roma Yolları 309

6. SONUÇ 310
KAYNAKÇA 313
LEVHALAR 325

KISALTMALAR LİSTESİ

Araş. Yön.	: Araştırma Yöntemi
BEK nu.	: Bilecik İli Epigrafi Kataloğu numarası
Bil.M.	: Bilecik Müzesi
Bur.M.	: Bursa Müzesi
bk.	: Bakınız
BTCY	: Bilecik Tarihi Coğrafi Yerleşimi
Env.	: Envanter
İAM	: İstanbul Arkeoloji Müzeleri
INikaia	: Inschriften Nikaia
İTÇ	: İlk Tunç Çağı
km.	: Kilometre
m.	: Metre
M.Ö.	: Milattan Önce
M.S.	: Milattan Sonra
nu	: Numara
Lev.	: Levha
SEG	: Supplementum Epigraphicum Graecum
yy.	: Yüzyıl

GİRİŞ

Bugüne kadar Bilecik ilinin Antik Çağ tarihi-coğrafyası üzerine gerçekleştirilen çalışmalar ve sahip olunan bilgiler kısıtlı durumdadır. Antik kaynaklar ve epigrafik malzemeler değerlendirilerek ortaya bir ham tarih oluşturmak amaçlanmıştır.

Çalışma, üç ana kısımdan oluşmaktadır. İlk bölümde, öncelikle Bilecik'in tarihi ve coğrafi konumu ve bölgenin araştırma tarihçesi sunulmuştur. Bu kapsamda genel tarih içinde, yakın coğrafyada gerçekleşen olaylar ve bu olayların Bilecik'e nasıl yansıdığına dair araştırma yürütülmüştür. Bu noktada, genel olarak Bilecik ilinin tamamının Bithynia bölgesine dahil edildiği yanlışını aydınlatmak önem arz etmiştir. Antik Çağ sınırları kesin bir şekilde ifade edilemediğinden buluntu ve bilimsel çalışmalara dayanarak Bilecik ilini iki kesite ayırmak mümkün olmuştur; Osmaneli, Gölpazarı, Yenipazar, merkez ilçe, Pazaryeri, Söğüt ve İnhisar'ın kuzey kesiminin oluşturduğu Bithynia bölgesi ile Bozüyük'ün tamamının, Söğüt ve İnhisar'ın güney kesimlerinin oluşturduğu Phrygia bölgesi. İkinci bölümde müze incelemeleri, kazı ve yüzey araştırmaları sayesinde tespit edilen yerleşim yerleri ve bilimsel çalışmalar neticesinde literatüre kazandırılan yazıtlar sunulmuştur. Son bölümde iki farklı kataloğun, yerleşim ve yazıtların ilişkilendirmesi ve değerlendirilmesi yapılmıştır.

Çalışmada yer alan levhaların sayıca çok olmasından dolayı herhangi bir listenin verilmesi uygun görülmemiştir. Ayrıca levhalarda bulunan yerleşim ve yazıt fotoğraflarının kaynakçası, katalogtaki edisyon kısmında belirtildiği için yeniden yazılmamıştır. Tablolar ve bazı haritalar tarafımdan yapıldığından aynı şekilde kaynak belirtilmemiştir. Çeviri hususunda yayınlara bağlı kalınmış, sadece gerektiği yerde ufak müdahaleler gerekmiş, bunun dışında bazı kalıp ve ifadeler standart hale getirilmeye çalışılmıştır. Son olarak Bilecik'te bazı yerleşim yerlerinin ismi değiştiğinden ve yayınlarda eski yerleşim yerleri yer aldığından dolayı katalog kısmında parantez içinde yeni isimlere yer verilmiştir.

Bireysel olarak yüzey araştırmasının gerçekleştirilmesi mümkün olamadığından yüksek lisans tez süresi boyunca araziye sadece iki kez çıkılabilmiştir. Bunun dışındaki bütün çalışma müze, kütüphane ve literatür taraması şeklinde gerçekleştirilmiştir. Arazi çalışmasının eksikliği çalışmaya yansımış olmasına karşın yazım kısmı eksiksiz verilmeye çalışılmıştır.

2. GÜNÜMÜZ BİLECİK İLİ VE ANTİK ÇAĞ'DAKİ KONUMU

2.1. Bilecik İlinin Konumu, Yeryüzü Şekilleri ve Jeolojisi

Bilecik ili, Marmara Bölgesi'nin güneydoğusunda yer almakta olup, aynı zamanda Türkiye'nin dört coğrafi bölgesinin; Marmara, Karadeniz, İç Anadolu ve Ege bölgelerinin kesiştiği nokta üzerinde bulunmaktadır [**Lev. I**] ve Türkiye'de bu özelliği taşıyan tek ildir. Yurdumuzun kuzeybatısında bulunan Bilecik'in doğusunda Bolu ve Eskişehir, güneyinde Kütahya, batısında Bursa, kuzeyinde ise Sakarya illeri yer almaktadır [**Lev. II**]. Bugün, toplam yüzölçümü 4,310 km^2, deniz seviyesinden yüksekliği 500 metreye ulaşan[1], Bilecik ili; Merkez, Bozüyük, Gölpazarı, İnhisar, Osmaneli, Pazaryeri, Söğüt ve Yenipazar ilçelerinden oluşmakta, il sınırları içinde 7 belde ve 243 köy bulunmaktadır[2]. Bilecik ili dahilindeki toprakların %32'si dağlardan, %8'i ovalardan, %60'ı yaylalar ve platolardan oluşmakta [**Lev. IIIa**], il merkezi denizden 526 m. yükseklikte yer almaktadır. İl toprakları güneyde Dodurga, Söğüt, Eskişehir'deki İnönü ve çevresinde oldukça engebeliyken, kuzey bölümü özellikle Sakarya Irmağı vadisi yöresi, oldukça düz bir görünüme sahiptir. İl dahilinde en yüksek noktayı güneybatıdaki dağlık bölge teşkil etmekte, genel olarak yeryüzü şekillerinin bozuk olduğu ve tepelik alanlar, dik ve derin vadiler gibi çeşitlilik gösteren bir morfolojik yapıdan söz edebilmek mümkün olmaktadır[3].

İl sahası, morfolojik olarak genel hatlarıyla doğu-batı doğrultulu dağ sıraları ve platolara yer vermektedir. Söz konusu sahanın güneyinde İznik-Pamukova Depresyonu, daha güneyde ise "Katırlıdağ-Mudanya Sırtları Yöresi"nin doğu bölümünü oluşturan Avdan Dağı ile doğuda Karagöl platosu yer almaktadır. Biraz daha güneye inildiğinde, batıda Yenişehir ovası, doğuda da Göynük Çayı vadisi bulunmaktadır. Göynük Çayı vadisinin güneyinde sırasıyla; Aktaş-Alıç platoları, Karaağaç ve Gölpazarı ovaları, Meryem Dağı-Göldağı-Dokuz platosu yüksek sahası, Sürüm Çayı vadisi, Sipahi Dağlık Sahası, Yenipazar Havzası, Akköy platosu ve Orta Sakarya Vadisi uzanmaktadır. Bu

[1] Türkiye İstatistik Kurumu, (2013): *Seçilmiş Göstergelerle Bilecik*, Ankara: s. XI.
[2] Bilecik Valiliği, (2013): *Kuruluş ve kurtuluşun şehri Bilecik*, Bilecik: s. 14.
[3] Bilecik Valiliği İl Çevre Müdürlüğü, (2003): *Bilecik ili 2001 yılı çevre durum raporu*, Bilecik: s. 3.

vadinin güneyi ve batısında Söğüt ve Bilecik platoları, bu platoların güneydoğusunda Sündiken Platosu ayırt edilebilmektedir. Bu sahanın güneyinde ise; Sarısu-Porsuk oluğunun batı bölümü (İnönü ve Eskişehir ovaları), son olarak da Uludağ kütlesinin devamı olan ve doğuya doğru bir plato karakteri gösteren Domaniç-Yirce dağları uzanmaktadır[4]. Bilecik, tektonik açıdan değerlendirildiğinde Kuzey Anadolu Fay Hattı (KAF) ile Güneyindeki Eskişehir-İnönü Fay Hattı (EİF) arasında kalmaktadır. Türkiye Deprem Bölgeleri haritasına [**Lev. IIIb**] bakıldığında, il merkezi üzerinden, doğu-batı doğrultuda bir hat çekildiğinde, bu hattın kuzeyinde kalan kısmı I. Derece; güneyinde kalan kısım ise II. Derece deprem bölgesi olarak değerlendirilmektedir[5]. Yakın bölge ve genel olarak Bithynia Bölgesi'nin Hellenistik Dönem öncesi deprem faaliyetleri hakkında bilgilerin bulunmamasına karşın, yakın çevrede farklı dönemlerde depremlerin meydana geldiği bilinmekte olup Bilecik bölgesi de olasılıkla bu depremlerden nasibini almıştır. M.S. 1.-3. yüzyıllarda şiddetli depremler farklı aralıklarla başta Nikaia ve Nikomedeia olmak üzere Bithynia kentlerini tahrip etmiştir[6]. Yine bu iki kent M.S. 358-368 yılları arasında bir dizi depremden önemli ölçüde etkilenmiş ve sonrasında M.S. 408-450 yılları arasında İstanbul'a kadar hissedilen bir depreme maruz kalmıştır[7].

Bilecik ili genelinde 55 doğal taş ocağı ve 35 doğal taş işleme tesisi bulunmaktadır[8] [**Lev. IV**]. "Bilecik Bej" mermeri, ülke içinde ve dışında tanınan ve talep gören mermer çeşitleri arasında yer almaktadır[9]. Birçok antik stelde kullanılan kireçtaşı, bölgede; Bayırköy-Vezirhan, Pelitözü-Kuyubaşı arasında ve Pelitözü'nün batısında, ayrıca Küplü'nün kuzeydoğusunda yer yer bulunmaktadır ve özellik bakımından beyaz, krem, gri ve pembemsi renklere, orta-kalın katmana, yer yer masif

[4] Murat Özgür, (1990): *Bilecik Coğrafyası* (Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Coğrafya Anabilim Dalı, Basılmamış Doktora Tezi), Ankara: s. 4.

[5] Bilecik Valiliği, (2015): *Bilecik; 81 İlde Kültür ve Şehir*, İstanbul: s. 16-17.

[6] Şehrazat Karagöz, (2005): *Eskiçağ'da Depremler*, İstanbul: s. 36.

[7] Sencer Şahin, (2000): "Antik Kaynaklar Işığında Tarihte Bithynia Depremleri", *I. Uluslararası İznik/Nikaia Sempozyumu*, İznik: s.11.

[8] Murat Yurdakul, (2015): "Antik Roma'dan günümüze Bilecik mermeri ve Bilecik ili doğal taş potansiyeli" (Baskıda), Uluslararası Tarihte ve Günümüzde Bilecik ve Çevresi, Bilecik, s. 4.

[9] Turhan Çetin, (2003): "Türkiye Mermer Potansiyeli, Üretimi ve İhracatı", *Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Cilt 3, Sayı, Ankara: s. 246.

görünüme sahiptir[10]. Vezirhan ve Kösedere'de pembe ve beyaz somaki mermer, Hırtılar ve Gülümbe köylerinde kırmızı, pembe ve şeftali renkli somaki mermer, Söğüt'te siyah benekli beyaz mermer çıkarılmaktadır[11]. Bilecik için bir diğer önemli sektör olan seramik sektörü ise 2010 yılının verilerine göre Türkiye piyasasının 23%'lük bölümünü kapsayarak ülke genelinde ikinci sırada bulunmaktadır[12].

2.2. Bilecik İlinin İklimi ve Ekonomisi

Özellikle enlem derecesi ve topografik özelliklerin etkilemiş olduğu Bilecik ili iklimi Orta Kuşağa, Akdeniz makrokliması içinde yer almaktadır. Buna karşın Bilecik ilinin topografisi iklimin değişmesine ve Kuzey-Batı Anadolu'ya özgü bir geçiş tipinin oluşmasına yol açmıştır. Dağlık gibi yüksek kesimlerde yazlar biraz daha kısa, kış dönemleri daha ağırken, yağmur yağışı da sık görülmektedir. Bu nedenden ötürü de kar örtüsünün yerde kalma süresi daha uzun sürmektedir[13].

Bilecik'in neredeyse 1/3'lik yüzölçümü tarım arazisine müsaittir ve bu arazinin yarısı başta Sakarya Irmağı'nın kolları ile olmak üzere sulanabilecek potansiyele sahiptir. Söz konusu tarım arazisinin yarısından biraz daha fazlası ise altıncı sınıf alanlardan oluşmaktadır. Bu alanların ormanlık veya çayır olarak kullanılmada orta derecede tedbirin alınması, fazla meyilli ve engebeli olması, şiddetli erozyona maruz kalması anlamına gelmektedir. İldeki hayvanların yem ihtiyacının karşılanması için çayır mera alanları kullanılmakta olup bu alanlar il yüzölçümünün sadece 1/10'luk kısmını kapsamaktadır[14].

---

[10] Aziz Ören, (2011): *Karasu Çayı (Sakarya Nehrinin Bir Kolu) Havzasının Jeomorfolojisi*, (İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Coğrafya Anabilim Dalı, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul: s. 25.

[11] Türkiye İstatistik Kurumu, 2013: XII.

[12] Mihrac Olcay, (2011): *Bilecik Seramik Sektörünün Elmas Modeli ile Rekabet Analizi Bilecik* (Bilecik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), Bilecik: s. 129.

[13] Bilecik Valiliği, 2005: 21.

[14] Bilecik Valiliği İl Çevre Müdürlüğü, 2003: 156-157.

1996 yılına ait bir çalışmaya göre zirai ürün dağılımı sırasıyla dutluk, bağcılık, hububat ve diğer tarla ürünleri şeklinde ayrılmaktadır. Bunların dışında hayvancılığın ve arıcılığın da etkin olduğu görülmektedir[15].

2.3. Bilecik İli Araştırma Tarihçesi

Söz konusu coğrafya tarihinin aydınlanması adına A. Körte, L. Robert, C. Texier, G. Mendel, D. French, Th. Drew-Bear, S. Şahin, E. N. Akyürek-Şahin, T. Efe, H. S. Öztürk tarafından geçmişte çeşitli araştırmalar yürütülmüştür. Bugün ise, 2013 yılından itibaren Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Arkeoloji Bölümü akademik kadrosunun ve 2012 yılından itibaren Marmara Üniversitesi Eskiçağ Tarihi Bölümü üyesi Hüseyin Sami Öztürk'ün arazi çalışmaları devam etmektedir.

Daha detaylı bir bakışta ise; 1800'lerin ortalarında, özellikle Anadolu'da olmak üzere gerçekleştirmiş olduğu seyahat-araştırma ile Bithynia dahilinde yakın bölgeyi inceleyen C. Texier, 1893-1895 yılları arasında Bithynia ve Phrygia'da epigrafik araştırmalar yürüten ve Bozüyük'te çalışma gerçekleştiren A. Körte, aynı şekilde Bithynia'da 1900'lerin başında G. Mendel, 1900'lerin ortalarında filolojik anlamda Louis Robert, Phrygia araştırmalarıyla Thomas Drew-Bear, daha ziyade Bilecik çevresi olmak üzere ama aynı zamanda ili de kapsayan geniş bir coğrafyaya yayılan araştırmalar gerçekleştirmişlerdir.

1978, 1979, 1981 ve 1982 yıllarında yayınlamış olduğu eserleri[16] ile Sencer Şahin, geniş bir bölgenin; Bursa, Bolu, İznik, İzmit, Sakarya ve Bilecik illerinin

[15] Said Öztürk, (1996): *Tanzimat Döneminde Bir Anadolu Şehri Bilecik (Sosyo-ekonomik Yapı)*, İstanbul: s. 80, 151, 164.

[16] Sencer Şahin, (1978): "Bithynia İncelemeleri", *Inschriften Griechischer Stadte aus Kleinasien*, Cilt: 7, Bonn; Sencer Şahin, (1979): *İznik Müzesi Antik Yazıtlar Kataloğu*, Kısım I, Bonn; Sencer Şahin, (1981) *İznik Müzesi Antik Yazıtlar Kataloğu*, Kısım II,1, Bonn; Sencer Şahin, (1982) *İznik Müzesi*

özellikle yazıtlarını tespit etme, derleme ve çevirme konusunda gerçekleştirmiş olduğu çalışmalarla bölge tarihi coğrafyasına önemli ölçüde katkıda bulunmuştur. Özellikle Nikaia korpusları olmak üzere, Bilecik sınırları içinde kalan ve daha sonra bu çalışmada değinilecek olan yerleşimler, bu yerleşimlerin Nikaia ile ilişkisi, bölge yazıt ve mil taşlarının araştırılması hususlarında Sencer Şahin'in çalışması "bel kemiği" niteliğindedir.

1988-1995 yılları arasında Turan Efe "Kütahya, Bilecik ve Eskişehir illerinde yapılan yüzey araştırmaları" ile üç ili kapsayan bu geniş coğrafyada bir araştırma gerçekleştirmiştir. Bu çalışmanın neticesinde 250'ye yakın yerleşim yeri saptanmış olup özellikle 1988-1991 yılları arasında Bilecik ili dahilinde 26 yerleşim yeri tespit edilmiştir. Ele geçen malzemenin çoğunluğu İlk Tunç Çağı, II. Binyıl ve III. Binyıl'a tarihlendirilmiş ve birkaç höyükte Klasik Dönem'e ait keramik parçaları kaydedilmiştir: Çokçapınar Höyük, Aharköy Höyük, Kuştepe, Yapraklı Mevkii, Hüyücek, Çakılarası Tepesi, Zincirlikuyu, Arıçıklar/Arıcaklar, Kalehüyük, Keskin[17]. Yüzey araştırmaları esnasında Klasik Dönem'den ziyade erken dönemlere ait malzeme toplanmış olup bahsi geçen höyük ve yerleşimler yeniden ziyaret edilip, tespit edilecek olan malzemenin değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu malzemenin tespit edilmesi, değerlendirilmesi ve yayınlanması Bilecik tarihine büyük ölçüde katkıda bulunacaktır.

2002 yılında, Bilecik'ten de adak yazıtlarının yer aldığı doktora tezini[18] tamamlayan, Eskişehir, Bursa, Kütahya gibi komşu illerin müzelerinde bulunan epigrafik malzemeyi çalışan N. E. Akyürek-Şahin, 2007'de kurulan Bilecik Müzesi'nin

---

Antik Yazıtlar Kataloğu, Kısım II,2, Bonn; Sencer Şahin, (1987) İznik Müzesi Antik Yazıtlar Katalogu, Kısım II, 3, Bonn.

[17] Turan Efe (1990), "1988 Yılında Kütahya, Bilecik ve Eskişehir İllerinde Yapılan Yüzey Araştırmaları", *VII. Araştırma Sonuçları Toplantısı*, Ankara: s. 405-424; Turan Efe, (1991): "1989 Yılında Kütahya, Bilecik ve Eskişehir İllerinde Yapılan Yüzey Araştırmaları", *VIII. Araştırma Sonuçları Toplantısı*, Ankara: s. 163-177; Turan Efe, (1992): "1990 Yılında Kütahya, Bilecik ve Eskişehir İllerinde Yapılan Yüzey Araştırmaları", *IX. Araştırma Sonuçları Toplantısı*, Ankara: s. 561-583; Turan Efe, (1993): "1991 Yılında Kütahya, Bilecik ve Eskişehir İllerinde Yapılan Yüzey Araştırmaları", *X. Araştırma Sonuçları Toplantısı*, Ankara: s. 345-364-424.

[18] Nalan Eda Akyürek Şahin, (2002): *Phrygia'da Çiftçi Tanrısı: "Dii Brontonti Eukhen"* (Akdeniz Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskiçağ Dilleri ve Kültürleri Bölümü), Basılmamış DoktoraTezi, Antalya.

epigrafik malzemesini çalışmaya başlamış ve bunun üzerine bir dizi yayın[19] kaleme alarak Bilecik Müzesi'ne ait yazıtların tanıtılmasına katkıda bulunmuştur. Yakın gelecekte, bu malzemenin kendisi tarafından toplu bir şekilde yayınlanması planlanmaktadır.

2007 yılında Söğüt Müze Müdürlüğü'ne bağlı bir birim, 2010 yılında ise Bilecik Müzesi Müdürlüğü olarak hizmet veren ilimizin müzesi son yıllarda il dahilinde kurtarma kazısı, tescil, arazi çalışması ve Gölpazarı'nda Karaağaç Tümülüsü kazısını gerçekleştirmiştir. Bilecik Müzesi kurulmadan önce il sınırları içinde Söğüt Müzesi ve Eskişehir Müzesi işbirliğinde Kızıldamlar Köyü'nde kazı gerçekleştirilmiş, Eskişehir Müzesi 1983'te Küçükhöyük Mezarlık Kazısı[20], 1985'te İncirli Nekropol Alanı[21] ve 1986'da Yıllık Höyük kazı çalışmalarını, Bursa Arkeoloji Müzesi ise Pazaryeri'nde Ahmetler Nekropolü Kazısı'nı yürütmüştür. Ahmetler Nekropolü kazı çalışmaları esnasında ortaya çıkarılan Roma Dönemi'ne ait pişmiş toprak ve cam kaplar ile bronz süs eşyaları bugün müzede sergilenmektedir. Bu malzeme yüksek lisans tezinde[22] çalışılmış olsa da erişime kapalı olduğundan, tez sahibi ve danışmanı ile iletişim sağlanamadığından ne yazık ki bu çalışmaya dahil edilememiştir[23].

2010 yılından itibaren Kültür Bakanlığı'ndan alınan bir izinle H. S. Öztürk'ün başkanlığında bir ekip tarafından Sakarya ili Taraklı, Pamukova ve Geyve ilçelerinde "Epigrafik-Tarihi Coğrafi Yüzey Araştırması" başlatılmış olup; 2012'den itibaren ise

[19] Nalan Eda Akyürek Şahin, (2005): "Bithynia'dan Yeni Yazıtlar", *OLBA*, Sayı XI, Mersin: s. 75-102; Nalan Eda Akyürek Şahin, (2006): "Phrygia'dan Yeni Zeus Bronton Adakları", *Arkeoloji ve Sanat*, Sayı 122, İstanbul: s. 89-124; Nalan Eda Akyürek Şahin, (2012a): "Bilecik Müzesi'nden İki Epigram", *Arkeoloji ve Sanat*, Sayı 140, İstanbul: s. 155-162; Nalan Eda Akyürek Şahin, (2012b): "Bithynia'dan Yeni Zeus Bronton Adakları", *OLBA*, Sayı XX, Mersin, s. 345-382.

[20] Ayşen Açıkkol, (2000): *Küçükhöyük Eski Tunç Çağı İnsanlarının Paleoantropolojik Açıdan İncelenmesi*, (Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Fizik ve Paleoantropoloji Anabilim Dalı, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara.

[21] Yelda B. Olcay, (2001): "Ancient glass vessels in Eskişehir Museum", *Anatolian Studies*, Sayı: 51, Ankara: s. 147, 149.

[22] Ceyda Can, (2014): *Bilecik Pazaryeri Ahmetler Nekropolü'nden ele geçen seramikler* (Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Arkeoloji Anabilim Dalı, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), Erzurum.

[23] Bilecik Müzesi, Uzman Arkeolog Abdurrahman Aktaş ile 02.03.2016 tarihinde yapılan görüşme.

Bilecik ili bu çalışmaya dahil edilmiştir. 2010'dan beri sürdürülen söz konusu bu çalışmada şimdiye kadar toplam 291 yazıt envanterlenmiş olup; birçoğu yayımlanmış mezar yazıtını içermektedir. Bu epigrafik malzemeler her yıl çeşitli dergilerde yayınlatmakta[24] ve bölgenin demografik ve sosyal yapısı, kült tarihi ile kırsal yerleşim lokalizasyonlarına önemli katkılarda bulunmaktadır.

2013 ve 2014 yılında Turan Efe önderliğinde Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Arkeoloji Bölümü öğretim üyeleri tarafından; Murat Türkteki, Deniz Sarı, Erkan Fidan ve bölüm öğrencilerinin katılımıyla bölge üzerine araştırmalar kalmış olduğu yerden devam ederek Bilecik ilinin tamamını kapsayan yüzey araştırmaları gerçekleştirilmiştir. Söz konusu araştırmalar daha ziyade prehistorik dönemlere ait kalıntıların saptanması ile sınırlandırılsa da araştırma sırasında Klasik Dönem'e ait buluntular da tespit edilmiştir[25]. 2015 yılında gerçekleştirilmeyen yüzey araştırmasının 2016 yılında Deniz Sarı başkanlığında yürütülmesi planlanmaktadır.

Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Tarih Bölümü'nden Refik Arıkan ve Coğrafya Bölümü'nden Nurfettin Kahraman'ın işbirliğinde 2014 yılında başlayan "Bilecik Tarihi Coğrafyası" projesi 2016 yılı içinde tamamlanacak olup Bilecik'te özellikle antik yolların tespiti konusunda önemli veriler ortaya çıkartılmıştır. Söz konusu proje daha çok Doğu Roma İmparatorluğu ve sonrasını kapsamaktadır.

2001 yılında, monografik bir çalışma şeklinde değerlendirilebilecek olan Nuran Şahin tarafından yayınlanıp ikonografik ve kültsel bir çalışma olan "Zeus'un Anadolu

[24] Hüseyin Sami Öztürk-Ceren Pilevneli, (2012): "Nikaia'dan Yeni Yazıtlar III", *Mediterranean Journal of Humanities*, II/2, Antalya: s. 189-203; Hüseyin Sami Öztürk-Ceren Pilevneli, (2013): "Nikaia (Bithynia) Egemenlik Alanı Epigrafik-Tarihi Coğrafi Yüzey Araştırması Çalışmaları 2012", *Türk Eskiçağ Enstitüsü Haberler,* Sayı 35, İstanbul: s. 41-42; Hüseyin Sami Öztürk, (2015): "Nikaia'dan Yeni Yazıtlar V", *CEDRUS*, Antalya, s. 257-267.

[25] Turan Efe-Murat Türkteki-Deniz Sarı-Erkan Fidan, (2014): "Bilecik ili 2013 Yılı Yüzey Araştırması", *32. Araştırma Sonuçları Toplantısı*, Cilt 1, Ankara: s. 495-504; Turan Efe-Murat Türkteki-Deniz Sarı-Erkan Fidan, (2015): "Bilecik ili 2014 Yılı Yüzey Araştırması", *33. Araştırma Sonuçları Toplantısı*, Cilt 1, Ankara: s. 137-146.

Kültleri"[26] kitabı ile Bilecik ili dahilindeki Zeus kültü, daha önce tespit edilmiş olan adak yazıtları üzerinden değerlendirilmiştir. Bu şekilde, bölgede önemli bir yer kapsayan Zeus kültünün yaygın bir coğrafyada sahip olduğu konum görülebilmektedir.

Bugüne dek, Bilecik ilinin erken tarihi ve coğrafyası ile ilgili ne yazık ki yeteri kadar çalışma bulunmamaktadır. Gerçekleştirilen yüksek lisans ve doktora tezleri genel olarak tarih konusunda Osmanlı İmparatorluğu'nun erken dönemlerini ve sonrasını ele alırken, coğrafya bakımından belirli ilçelerle yetinmektedir. Coğrafya alanında en kapsamlı çalışma Murat Özgür tarafından gerçekleştirilmiştir[27] ve kılavuz niteliğindedir. Yapılan diğer çalışmalar genellikle bölge kalkınması, ekonomisi ve geleneği gibi çağdaş dönem ve alanları kapsamaktadır. Bu durum, bölge tarihinin erken dönemlerinin araştırılması hususunda büyük bir eksiklik yaratmış ve literatürde oldukça genel ve aslından uzak bölge tarihi metinlerinin yazılmasına sebebiyet vermiştir.

2.4. Günümüzdeki Bilecik'in Antik Çağ Bölgeleri İçinde Durumu

Bilecik il sınırlarının içinde kalan toprakları, dönem dönem farklılıklar gösterse de temel olarak Antik Çağ'ın Bithynia Bölgesi'ne dahildi. Bithynia Bölgesi'nin genel sınırlarına bakıldığında, günümüzde İstanbul ilinin tüm Anadolu yakasını; Kocaeli, Adapazarı, Bolu illerinin tümünü, Zonguldak ilinin batı yarısını, Bilecik ve Bursa illerinin daha çok kuzey kesimlerini kapsamaktayken[28] [**Lev. Va**], Bithynler'in de Sangarios Irmağı (Sakarya) ile Artanes Irmağı arasında yayılmış oldukları anlaşılmaktadır[29]. Aynı zamanda doğuda Paphlagonia, güneyde Phrygia ve Galatia, batıda ise Mysia bölgeleriyle komşuluk etmekteydi. Bithynia Bölgesi içinde kalan en önemli kentler ise Kalkhedon (Kadıköy), Nikomedeia (İzmit), Nikaia (İznik), Prusa ad

[26] Nuran Şahin, (2001): *Zeus'un Anadolu Kültleri*, İstanbul.

[27] Murat Özgür, (1990): *Bilecik Coğrafyası* (Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Coğrafya Anabilim Dalı, Basılmamış Doktora Tezi), Ankara.

[28] Veli Sevin, (2013): *Anadolu'nun Tarihi Coğrafyası I*, Ankara: s. 29.

[29] Murat Arslan, (2012): "Pseudo-Skylaks: Periplous", *Mediterranean Journal of Humanities*, II/1, Antalya: s. 250.

Olympum (Uludağ eteğindeki Bursa), Prusias ad Hypium (Konuralp, Düzce), Herakleia Pontike (Karadeniz Ereğlisi) ve Klaudiupolis (Bolu) kentleridir. Bilecik ilinin yakın etrafını çevreleyen önemli kentler ise kuzeybatıda Nikaia (İznik), batıda Prusa ad Olympum (Uludağ eteğindeki Bursa), güneyde Kotiaeion (Kütahya) ve güneydoğuda Dorylaion'dur (Eskişehir).

Araştırma bölgesini teşkil eden Bilecik ilinin tamamının mı yoksa bir bölümünün mü Bithynia Bölgesi'ne dahil olup olmadığı konusunu bu noktada ele almak doğru olacaktır. Bilge Umar, "Bithynia" kitabında bölge sınırlarını kaleme aldığı satırlarda Bilecik için; "*Bilecik ilinin, Bozüyük güneyinde kalan güney uç parçası dışında tümü*"[30] ifadesini kullanmaktadır. Anlaşıldığı üzere Antik Çağ'daki Bilecik'in kesin sınırlarını çizmek oldukça güçtür zira yeterli veriler bulunmamaktadır.

Büyük Konstantinos'un ölümünden sonra ve Büyük Theodosios'un tahta geçmesinden önceki süreçte (M.S. 335-366) kozmograf Castorius tarafından çizilmiş olan, olasılıkla M.S. 1. yüzyılda hazırlanan Agrippa'nın (M.Ö. 64-M.S. 12) dünya haritasını örnek alan Peutinger Tablosu-Haritası'nda[31] [**Lev. Vb**], Nikaia-Dorylaion yolu üzerinde Bilecik'in öncülü "Agrillo" yerleşimi yer almaktadır. Görüldüğü üzere her yol çizgisi üzerine iki durak arasındaki mesafe Roma mili ve fersah cinsinden yazılmakta, Britanya'dan Seylan'a kadar tüm Roma dünyasını kapsamaktadır[32]. Agrillo Nikaia'dan 24, Dorylaion'dan 35 Roma mili uzaklığında bulunmaktadır. Coğrafyacı-astronom Claudius Ptolemaius'un "Geographia"[33] adlı eserinde yerleşim adının "Agrilion/Αγρίλιον" şeklinde geçmesine karşın herhangi bir bilgi verilmeksizin sadece koordinat verilmekle yetinilmiştir. Agrillo/Agrilion yerleşimi olasılıkla Yenişehir'in güneyinde, Gökçesu yakınlarında olmalıydı[34]. 17. yüzyılda yaşamış olan Yunan aydın İoanninalı Meletios'un coğrafya eseri "Meletiou Geographia Palaia kai Nea" eserinin

[30] Bilge Umar, (2004): *Bithynia; Bir tarihsel coğrafya araştırması ve gezi rehberi*, İstanbul, s. 1.

[31] Dimitris P. Drakulis, (2005): "Hartografikes Plirofories, Shediastiki Simbolismi kai Diktia Epikinonias stin İsteri Arheotita: İ Tabula Peutingeriana kai ta İtineraria Picta", *İ ekseliksi ton organon, ton methodon kai ton sistimaton metriseon ton epistimon tis apotiposis stin Ellada*, Selanik: s. 87.

[32] Osman Gümüşçü, (2014): *Tarihi Coğrafya*, İstanbul: s. 84.

[33] Claudii Ptolemaei, (1845): *Geographia*, Carolus Fridericus Augustus Nobre, Cilt 2, Lipsiae: s. 5.

[34] Şahin, 1987: 107.

Bithynia bölümünde Agrilion ile ilgili Nikaia'dan beş mil uzakta olduğu, fakat herhangi bir kentin bulunmadığını ifade etmektedir. Ayrıca Tirilye'den bahsederken "Agrilion olarak bilinen" ifadesini kullanmakta, devamında bu yanlış anlaşılmayı düzelterek birinin deniz kıyısında, diğerinin kırsal alanda kaldığını söylemektedir. Agrilion ile birlikte Dableis (Δαβλείς), Dardastane (Δαρδαστάνη) ve Ioulioupolis (Ιουλιούπολις) yerleşimlerinin isimleri verilmektedir.[35]

Peutinger'de Agrilion'un Dorylaion'dan uzaklığı 35 Roma mili (XXXV) şeklinde verilirken günümüzde bu antik yerleşim yerinin il merkezindeki Beşiktaş Mahallesi'nde yer aldığı düşünülmektedir. Bu mevkiide tespit edilen kalıntılar [**Y9-9**, **Y12-12**], özellikle il dahilinde tüm olarak ele geçmiş tek lahit niteliğini taşıyan ve bir zamanlar Bilecik'te çeşme olarak kullanılan Beşiktaş Lahdi [**Lev. VIa-b; MY116**], Agrilion'un bu noktada olması olasılığını güçlendirmektedir[36]. Sencer Şahin, Ptolemaius'un vermiş olduğu koordinatlara dayanarak söz konusu yerleşimin Prusa ad Olympum ile aynı enlem üzerinde olduğu ve bu nedenle de Yenişehir'in güneyindeki Alpagut-Gökçesu-Yarhisar köyleri arasında olması gerektiğini belirtse de sonrasında Peutinger'deki mesafelerin bu tezin kesinliliğini etkilediğini ifade etmiştir[37]. Agrilion'un lokalizasyonunu sorgulayan bir diğer fikir de Walther von Diest'e aittir. Bölge araştırmasını yaparken Sakarya Nehri'nin sağ kıyısında yol izlerine rastlamış ve nehir boyunca bu istikamete devam etmiştir. Kendisine göre bu yol yerel öneme sahip olup Agrilion'a ulaşmaktaydı. Agrilion'un lokalizasyonun ise bir tahmin üzerine yapıldığı görüşündedir[38]. Buna istinaden, tarih içinde Agrilion-Belekoma arasında kesin bir devamlılık varsa, Belekoma'nın bulunduğu mevki hakkında verilen bilginin göz önünde bulundurulması gerekmektedir.

---

[35] Panagiotes Saraphes, (1728): *Meletiou Geographia, Palaia kai Nea*, Venedik: s. 448-449.

[36] Bilecik Müzesi raporlarında lahdin Koç Müzesi'nde olduğu ifade edilmesine karşın gerekli iletişim sağlanmış fakat lahdin müzede kayıtlı olmadığı anlaşılmış, yerinin tespit edilmesi için bakanlığa gerekli başvuru yapılmıştır.

[37] Şahin, 1981: 65-66.

[38] David Raoul Wilson, (1960): *The Historical Geography of Bithynia, Paphlagonia and Pontus in the Greek and Roman Periods: a new survey with particular reference to surface remains still visible* (Oxford Üniversitesi, Basılmamış Lisans Bitirme Tezi), Oxford: s. 338-339.

1242-1310 yılları arasında yaşamış olan tarihçi, filozof ve yazar Georgios Pachymeres'in Geç Antik Çağ tarihini aktardığı "Historia" eserinin dördüncü kitabının 21. maddesinde ilk kez Belokoma (Βηλόκωμα) yerleşmesinden bahsetmektedir. Bu maddede, Anadolu bölgesinde cerayan eden isyanlardan bahsederken Nikaia civarı; Belokoma, Aggelokoma, Anagourdes, Platanea ve Melaggeia'nın isyan hareketlerinden nasibini aldığını belirtmekte fakat detaya inmemektedir[39].

Ne yazık ki antik kaynak ve haritalarda çoğunlukla yakın bölgeler ele alınmış, Bilecik es geçilmiş veya herhangi bir bilgi verilmeden sadece yerleşim adları verilmiş, bu durum kesinlilik çerçevesinde bölge öneminin tartışmaya açık hale gelmesine sebebiyet vermiştir.

2.5. Bilecik İli Tarihi

Bilecik ili tarihine dair ilk adımı atmadan önce, bölge ile ilgili bilinen antik isimlerin değerlendirmesi uygun olacaktır. Bilecik ile ilgili çeşitli yayınlarda ilk olarak gösterilen Antik Çağ ismi "Agrilion/Agrileion'dur (Ἀγρίλιον)". Bilge Umar'a göre dilbilimsel açıdan değerlendirildiğinde "akra (ἄκρα: uç, doruk)" ve "ilion (ἴλιον: boğaz yeri)" olarak sözcük anlamı "Doruk(ların) Boğaz Yeri" anlamına gelmekle birlikte aslında kastedilmek istenilenin Osmaneli ile Bozüyük arasında kuzey-güney doğrultusunda uzanan, iki yanı boyunca sırtlarda birçok doruğun bulunduğu Karasu Vadisi'nin olduğunu ifade etmektedir[40]; "agri/akra" değişiminin yanı sıra "ilio" muhtemelen Troia'dan (İlion) esinlenilmiştir. Fakat bu öneri dışında "Agrilion" sözcüğünü "agr/αγρ (ἀγρ-ός: tarla, ἄγρ-ιος: vahşi, ehli olmayan, yabani, kırlarda yaşayan)"[41] ve "ilion/ιλιον (ἴλη veya εἴλη: insan grubu, kalabalık, güruh, topluluk)"[42]

[39] Immanuel Bekkerus, (1835): *Corpus Scriptorum Historiae Byzantinae* (Georgii Pachymeris, de Michaele et Andronico Palaeologis), Bonnae: s. 413.
[40] Umar, 2004: 227.
[41] Suat Sinanoğlu, (1953): *Kelimelerin etymonu esas tutularak tertiplenen Yunanca-Türkçe Sözlük*, Ankara: s. 4.
[42] İoannis Dr. Stamatakos, (1999): *Leksikon Arkhaias Ellinikis Glossis,* Atina: s. 468.

şeklinde bir değerlendirme yapılması durumunda ortaya "Kırlarda/kırsalda yaşayan topluluk" anlamı elde edilmektedir. Bölgede önemli derecede toplu yapı kalıntılarının eksikliği, aksine köy yerleşimlerinin çoğunluğu bu ismin anlamını doğrular niteliktedir.

Bilecik'e atfedilen diğer bir isim ise Geç Antik Çağ'a ait olup tarihçi Pachymeres'in eserinde "Belo Kome/Belekoma (Βηλόκωμα)" şeklinde geçmektedir[43]. Fransız gezgin Paul Lucas'a göre (M.S. 1664-1737) burası Yenişehir'in doğusunda kalan bir köyde olup bu noktada önem arz eden hiçbir kalıntı tespit edilmemiştir[44]. Buna karşın Belekoma'nın Hamsu ve Tabakhane dereleri arasındaki bir kaya çıkıntısı üzerine inşa edilen kale (Belekoma Kalesi) çevresinde kurulduğu düşüncesi yaygındır[45]. Bithynia'nın genel tarihinin anlatıldığı bir diğer eserde[46] ise Texier'in dayandığı Paul Lucas'ın aksine burada antik kalıntılarının bulunduğu, bölge halkının ise özellikle ipek böcekçiliği ile ilgilendiği ifade edilmektedir. Yine sözcük değerlendirilmesi yapılması durumunda Latince "belle: güzel, iyi"[47] ve "come: köy"[48] sözcüklerinden "Güzel Köy" anlamına ulaşmak mümkündür. 10. yüzyıla ait Geç Antik Çağ ansiklopedisi Suda'ya göre ise "belos/βηλός" kelimesi "gökyüzü" anlamını taşımaktadır[49]. Çağdaş Yunan Dili'nde günümüzde Bilecik için kullanılan isim Belekoma/Vilokoma'dır.

İlimizde gerçekleştirilen son yüzey araştırmaları esnasında Bilecik'te Paleolitik ve Mezolitik dönemlere ait malzeme bulunmamakla birlikte tespit edilen en erken maddi kültür buluntuları Neolitik Dönem'e tarihlendirilmektedir. Bilecik Merkez İlçe'de bulunan Bahçelievler Mahallesi'nde aynı isimde çok ufak bir alanı kaplayan bir yerleşme tespit edilmiştir. Buradan çıkan malzeme Geç Neolitik Dönem'e denk gelen Klasik Fikirtepe Evresi'ne tarihlenmektedir. Aynı şekilde il merkezine bağlı Deresakarı Köyü yolu üzerinde tespit edilen Ahmedet I ve II düz yerleşmeleri de il dahilinde

[43] Umar, 2004: 227.
[44] Charles Texier, (2002): *Küçük Asya (Coğrafyası, Tarihi ve Arkeolojisi)*, Cilt: 1, Ankara: s. 249.
[45] Bilecik Valiliği, (2005): *Bilecik*, Bilecik: s. 29.
[46] Markos Kleonymos-Hristos Papadopoulos, (1867): *Bithynika i Epitomos Monografia tis Vithinias ke ton poleon aftis*, İstanbul: s. 42.
[47] James Robert Vernam Marchant, (1853): *Cassell's Latin dictionary: Latin-English and English-Latin*, Londra: s. 69.
[48] Marchant, 1853: 109.
[49] Ludolphus Kusterus, (1705): *Suidas, Suidae Lexicon, Graece and Latine*, Berlin: s. 432.

bulunan diğer Neolitik Dönem yerleşmeleridir[50]. Pazaryeri ilçesine bağlı Kınık Köyü'nde bulunan aynı isimli höyüğün batı tarafında Orta Kalkolitik Dönem'e tarihlenen malzeme grubu tespit edilmiş[51], Demirköy, Yıllık, Çakıllararası, Pazaryeri I-II, Kızılcabayır höyüklerinde ve Yapraklı Mevkii'de Geç Kalkolitik Dönem'e ait keramik parçaları bulunmuştur[52]. Tespit edilen diğer höyük ve yerleşim alanlarında İlk Tunç Çağı'na ait malzeme tespit edilmiş ve bu dönem malzemesinin bölgede daha yoğun olduğu görülmüştür. İlk Tunç Çağı yerleşmelerinin sayısında çağın başlarından itibaren özellikle ovalık kesimlerde olmak üzere artış gözlenmiştir. Bu dönemde dağlık kesimlerle ayrılan Altıntaş-Örencik, Tavşanlı-Kütahya, Eskişehir-İznik/İnegöl ve Gölpazarı ovalarında birtakım keramik grubunun ortaya çıktığı belirlenmiştir[53]. Bölgenin ölü gömme adetleri ile ilgili bilgilere 200 kadar muhtelif mezarın ortaya çıktığı Küçükhöyük Nekropol Kazısı'ndan elde edilmektedir[54]. Son olarak, çok fazla bilgiye sahip olunmamasına karşın, İnhisar civarında, Söğüt'ün Sarıcakaya ve Gölpazarı mevkilerinde kalay birikintilerinin tespit edildiği, tunç üretimi için yeterli olup olmadığı konusu tartışmalı olsa da bahsini etmek önemli olacaktır[55] [**Lev. VII**].

Bazı kitap ve broşürlerde karşılaşılan Bilecik tarihinin aralıksız ve kesin sunumunun aksine bu bilgilerin bazen yeterli desteklerden yoksun, bazen de tamamıyla genel tarihin içine katıldığı görülmektedir. Örneğin Hititler'in bölgedeki varlığı ile ilgili güncel yayınlara göre söz konusu bölge Maşa Ülkesi'ne ait olup lokalizasyonu kesin netlik kazanmamıştır[56]. Buna karşın bölgede [**Lev. VIII**] varlık ve etkilerine dair buluntular mevcut olmamasına karşın genel tarih kapsamında burada ikamet ettikleri izlenimi kabul görmüştür.

---

[50] Efe-Türkteki-Sarı-Fidan, 2014: 496.
[51] Efe, 1992: 565.
[52] Efe, 1992: 563-566.
[53] Efe, 1994: 578.
[54] Kurulay Yılmaz, (2004): *Geçmişten günümüze Bozüyük*, Bilecik: s. 56.
[55] Erkan Fidan, (2015): "Tarih Öncesi Dönemlerde Anadolu'da Kullanılmış Olan Maden Yatakları", *1. Türkiye Tarihi Madenler Konferansı*, Trabzon: s. 48-59.
[56] İlknur Taş, (2007): "Hitit Metinlerinde Maşa Ülkesi", *Arkeoloji ve Sanat Dergisi*, Sayı: 125, İstanbul: s. 30.

Böylece Bilecik tarihini anlayabilmek için, gerek antik kaynaklardaki bilgi eksikliği, gerek yapılan araştırmaların azlığı, genelden basite doğru bir ham tarihin oluşumunu mecbur kılmaktadır. Bilecik bölgesini bir bütün olarak değerlendirmenin dışında, dönem dönem farklı medeniyetler ve kültürlerin etkisi altında kaldığı için kendi içinde daha ufak parçalar halinde, komşu bölgelerde gerçekleşen ve bölge ile ilgili doğrudan bağlantılı hadiseler ile birlikte değerlendirilmek yerinde olacaktır.

M.Ö. 1200 yıllarında, Trakya ve Boğazlar üzerinden Anadolu'ya ayrı boylar şeklinde göç eden Thraklar, önceleri Marmara Denizi kıyılarında ve güney kesiminde yerleşmeye başlamıştır. Appianus'tan bilindiği üzere[57] M.Ö. 7. yüzyıldan önce bölge Thrak kökenli Bebryk halkı tarafından ikamet edilerek onlardan Bebrykia adını almış, sonrasında ise bir diğer Thrak boyu olan Bithynler[58] bölgeye yerleşmiş ve bölge Bithynia olarak anılmaya başlamıştır[59]. Bithynia, coğrafi bir terim olarak ilk olarak Herodotos ve Pseudo-Skylaks'da geçmekte, antik kaynaklarda "Asya Thrakiası" ve "Thrakia Bithyniası" şeklinde de bahsedilmektedir[60]. Diğer yandan M.Ö. 8. yüzyılın ortalarından itibaren başlayan kolonizasyon süreci[61] ile birlikte yakın bölgede Astakos, Myrleia ve Herakleia Pontika kentleri kurulmuştur. Bu kentlerin yanında, M.Ö. 8. yüzyıldan itibaren Bilecik'in doğusunda önemli yerleşim yeri Daskyleion da bulunmaktadır.

Yukarıda da değinildiği gibi Bilecik il sınırları içinde kalan kısım genel kapsamda Bithynia Bölgesi'ne dahildi. Bithynia, M.Ö. 7. yüzyılın sonlarından başlayarak Lydia Devleti'nin egemenliği altına girmiş[62], son kralı ünlü Kroisos yönetiminde ise Lydia Devleti, Kızılırmak Nehri'ne kadar yayılmıştır. Bu esnada, yaklaşık M.Ö. 559 yılında Pers/Akhamenid Krallığı'nın başına geçen Kyros, bölgede güç dengelerinin değişmesine neden olmuş, krallığın topraklarını genişletmeye

[57] Appianos, (1912): *Rhomaika, Appian's Roman History*, çev. H. White, Londra, New York: II 12, 1.
[58] Ηρόδοτος, *Ιστορίαι*, Βιβλίο Η: Πολύμνια, 7.75.2.
[59] Sevin, 2013: 29.
[60] Ηρόδοτος, *Ιστορίαι*, Βιβλίο Η: Πολύμνια, 7.75.2.; Pseudo-Skylaks, *Periplus, Geographi Graeci Minores*, çev. C. W. L. Müller, Hildesheim 1990, 92.
[61] Bülent İplikçioğlu, (2007): *Hellen ve Roma tarihinin anahatları*, İstanbul: s. 24.
[62] Sevin, 2013: 30; Ηρόδοτος, *Ιστορίαι*, Βιβλίο Α: Κλειώ, 1.28.1.

başlamıştır. Kyros'un Med Krallığı'nı yıkması[63] ile Medler ile Lidyalılar arasındaki Kızılırmak Nehri'ni sınır[64] olarak belirleyen anlaşma geçerliliğini yitirmiştir[65]. Kroisos'un Pers Krallığı'nın kendisine üstünlük kuramayacağı düşüncesi ile Kızılırmak Nehri'nin karşısına düzenlediği sefer başarısızlığa uğramış, sonrasında da Lidya İmparatorluğu'nun yıkılması ve Pers İmparatorluğu'nun bir satraplığı (valiliği) haline gelmesi ile son bulmuştur[66].

Eskiçağ dünyasında ilk kez bir dünya imparatorluğu oluşturan Persler, M.Ö. 547'den itibaren Anadolu'ya hakim olabilmek adına satraplıklar kurmuşlardır. Dareios ile birlikte bölge satraplar tarafından yönetilen yirmi vergi bölgesine ayrılmış[67], kent devletleri ve yerel halklar bu sistem dahilinde idare edilmiştir[68]. Bu kapsamda, yakın bölgede Daskyleion kenti gerek konumu, gerekse Akhamenid Dönem'de Trakya, Boğazlar, Marmara Denizi ve kıyısındaki yerleşmelere hakim olmasından dolayı önemli rol oynamış, Trakya, Propontis ve Hellespontos Phrygiası'nın (Hellespontine Phrygia, Phrygia Epiktetos) siyasi ve ekonomik başkenti haline gelmiştir[69]. Bu döneme ait M.Ö. 6. yüzyıl buluntusu olarak Bilecikte, Vezirhan'ın Gülümbe Bahçeleri'nde tespit edilen, ilçe dahilinde bulunan en erken stel niteliğini taşıyan ve bugün İstanbul Arkeoloji Müzeleri Bithynia Bölümü'nde teşhir edilen adak steli yer almaktadır [**Lev. CXXII**][70]. Buluntu yeri, yukarıda ifade edildiği gibi kaydedilmiş olmasına karşın olasılıkla Gülümbe Köyü'nden bahsedilmektedir. Söz konusu stel çalışılmış olmasına karşın, güncel bilgiler doğrultusunda yeniden değerlendirilmesinin yapılması uygun olacaktır.

---

[63] Ηρόδοτος, *Ιστορίαι*, Βιβλίο Α: Κλειώ, 1.130.1.

[64] Ηρόδοτος, *Ιστορίαι*, Βιβλίο Α: Κλειώ, 1.72.2.

[65] Sevgi Sarıkaya, (2012): "Astyages ve Kroisos'un Sonu: Medler, Persler, Lidyalılar", *Aktüel Arkeoloji*, Sayı: 25, İstanbul: s. 38-51.

[66] Charles Texier, (2002): *Küçük Asya (Coğrafyası, Tarihi ve Arkeolojisi)*, Cilt: 2, Ankara: s. 41-45.

[67] Ηρόδοτος, *Ιστορίαι*, Βιβλίο Γ: Θάλεια, 3.90.1-3.

[68] Ahmet Mörel, (2008): "Küçük Asya'da Pers Hakimiyeti", *ARKEOİDEA*, Yıl: 2, Sayı: 6: s. 25.

[69] Serap Özkan-Kılıç, (2011): *Pers Hakimiyeti Altında Batı Anadolu*, (İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Fakültesi, Tarih Anabilim Dalı, Eskiçağ Tarihi Bilim Dalı, Basılmamış Doktora Tezi), İstanbul: s. 138.

[70] Stelin buluntu yeri "Vezirhan'ın Gülümbe Bahçeleri" şeklinde geçse de asıl buluntu yeri merkeze bağlı Gülümbe Köyü olmalıdır.

Anadolu'da yaklaşık iki yüz yıl süren Pers hakimiyeti süresince, Satrap Pharnuchos yönetiminde Hellespontos Phrygiası Satraplığı Daskyleion'da kurulmuş, bu süreç içinde çeşitli savaşların yanı sıra, Anadolulu şehir devletlerinin eski kültürel ve ekonomik güçlerini yitirdikleri, buna karşın Perslerin lüks yaşantılarından etkilendikleri de görülmektedir. Daskyleion'da gerçekleştirilen kazı ve araştırmalar sonucunda Phryglerin Anadolu'daki yayılımlarının Kütahya-Eskişehir sınırının daha da batısına ve kuzeye genişlediğini, bu bölgede M.Ö. 8. yüzyıldan başlayıp Hellenistik Döneme kadar yaşadıklarını kanıtlamıştır[71]. Bilecik dahilinde bulunan kaya mezarları doğrudan bölgedeki Phryg varlığı ile bağdaştırılabileceği gibi Phryg kültürünün bir yansıması olarak da yorumlanabilir.

M.Ö. 334 yıllarında Çanakkale Boğazı'nı geçen Büyük İskender, Mysia Olymposu'nun (Uludağ) güneyinden dolanarak ilerlemiştir. Pers ordusunu Granikos Potamos (Biga Çayı) önlerinde yendikten sonra bölgedeki hakimiyetlerine de son vermiş ve Bithynlerin Hellen kolonilerini ele geçirmelerine zemin hazırlamıştır. Büyük İskender'in ölümünden sonra (M.Ö. 323) generallerinin mirası bölüşmesi ile sekiz devlet ortaya çıkmış[72], Bilecik dahil Anadolu'nun büyük bir bölümü, Trakya ve Makedonya ile birlikte Lysimakhos'un yönetimine girmiştir.

Bölgede uzun vadede bu gelişmeler yaşanmadan önce Bithynialılar, Perslerin Anadolu'daki hakimiyeti sonrasında siyasal açıdan güçlenmeye başlamış ve Hellenistik Dönem ile birlikte bu sefer Hellen kültür ve dini etkisinde kalmıştır[73]. Bithynia topraklarını ele geçirmeye çalışan Büyük İskender'in satrabı Kalas, Bithynialı prens Bas (M.Ö. 377-327) tarafından yenilgiye uğratılmış ve sonrasında Bas'ın oğlu Zipoites (M.Ö. 327-279) önderliğinde Bithynia Krallığı kurulmuştur[74]. Zipoites, Diadokhlar Savaşı'ndan faydalanarak kentleşmemiş, gruplar halinde yaşayan yerel halkı bir bütün

[71] Tomris Bakır, (2003): "Daskyleion (Tyaiy Drayahya) Hellespontine Phrygia Bölgesi Akhamenid Satraplığı", *Anadolu (Anatolia)*, Sayı: 25, Ankara: s. 6-7.

[72] Yavuz Ulugün, (2004): *Kocaeli ve Çevresi (Bithynia) Tarihi I, Tarih Öncesi ve Helenistik Dönem*, İzmit: s. 114.

[73] Kamil Doğancı, (2003): "Bithynia Tarihi I, Bithynia Krallığı (M.Ö.297-M.Ö.74)", *Bursa Defteri*, Bursa: s. 74.

[74] Sevin, 2013: 30.

içinde toplamış ve Lysimakhos'u da yenerek başta Herakleia kent devleti sınırları içinde yer alan Cierus ve Tieium'u ve sonrasında Astakos'u ele geçirmiştir[75]. Oğlu I. Nikomedes (M.Ö. 279-M.Ö. 250) döneminde krallık sınırları doğuda Sakarya Nehri'nin ötesine, güneyde ise Nikaia'ya kadar genişlemiş, yaklaşık üç yüzyıl süren krallık dönemi, son Bithynia kralı IV. Nikomedes Philopator'un (M.Ö. 94-74) krallığı Roma'ya vasiyet etmesiyle M.Ö. 74 yılında bölge Roma egemenliği altına girmiştir[76].

Roma'nın bölgedeki hakimiyetine değinmeden önce Bilecik'i de ilgilendiren söz konusu coğrafyanın Hellenistik Dönem'ine dair bir parantez açmak yerinde olacaktır. M.Ö. 3. ve 2. yüzyılda Pergamon ve Bithynia krallıkları arasında gerçekleşen savaşlar neticesinde, önce Bithynia Kralı I. Prusias, Aizanoi ve Kadoi'ye kadar Phrygia'nın[77] büyük bir bölümünü ele geçirmiş, daha sonra M.Ö. 184/3 yıllarında Pergamon Kralı II. Eumenes bu bölgeyi kendi krallığına katmıştır. Pergamon'lular bu bölgeyi "ilaveten kazanılan Phrygia" anlamına gelen "Phrygia Epiktetos" olarak tanımlamıştır. Phrygia Epiktetos'un sınırları; kuzeyde Mudurnu ve Mudurnu Suyu'nun bir bölümü, kuzeydoğuda Bithynia'nın doğu sınırı (Gerede'ye kadar), batıda İznik Gölü'nün güneyi, denize ulaşmadan Bursa'nın batısı şeklinde çizilmişti[78]. Bu noktada, bu iki krallık arasında gerçekleşen savaşlardan Bilecik ili dahilindeki yerleşmelerin de etkilenmiş olabileceği fikri desteklenebilir.

Bithynia Bölgesi'nin bir vasiyet üzerine Roma'ya kalması ile birlikte bölge hakimiyetini sağlaması adına M. Aurelius Cotta eyaletin ilk valisi olarak görevlendirilmiş ve böylelikle Bithynia Roma'ya bağlı bir eyalet konumuna getirilmiştir. Pompeius'un M.Ö. 66'da görevlendirilmesi ve tehdit teşkil eden Mithridates'in M.Ö. 63'te ölmesi ile bölgedeki karışıklık son bulmuştur. Pompeius, M.Ö. 64/3 yılında Pontus Krallığı'nın batı kısmını, Pompeiopolis ve Neapolis kentleri haricinde Paphlagonia'nın sahil kısmını da Bithynia'ya dahil ederek Bithynia-Pontus

[75] Doğancı, 2003: 74-75.
[76] Sevin, 2013: 30-31.
[77] Strabon, *Geographika*, 12.8.12.1.
[78] Sencer Şahin, (1986): "Phrygia Epiktetos", *IV. Araştırma Sonuçları Toplantısı*, Ankara: s. 266.

eyaletini kurmuş[79], bir Roma *proconsul*'ünun idaresine verilmiş ve daha sonra M.Ö. 59'da *Lex Pompeia* (Pompeius Kanunu) yasası ile yönetilmeye başlamıştır[80]. M.S. 109 civarında Roma İmparatoru Traianus tarafından geçici olarak imparator eyaleti konumuna getirilmiş ve bir diğer imparator Antoninus Pius (M.S. 138-161) dönemine kadar bu konumunu sürdürmüştür[81]. İmparator Marcus Aurelius ise yaklaşık M.S. 162 yılında Bithynia-Pontus'u kalıcı olarak imparator eyaleti statüsüne getirerek M.S. 269'a kadar imparator tarafından atanan *legatus*'lar tarafından yönetilmeye başlamıştır[82].

Bilecik ilini değerlendirirken beraberinde Nikaia kentinin Hellenistik ve Roma dönemlerinden bahsetmek önemli olacaktır. Yapılan çalışmalardan Sakarya ile birlikte Bilecik'in de Nikaia kentinin egemenlik alanı dahilinde olduğu görülmektedir[83]. Nikaia bir Mysia kenti olarak Helikore kentinin (Antigonos döneminde Antigoneia) devamı olarak Lysimakhos tarafından yeniden kurulmuştur[84]. Bithynia Krallığı'na bağlandıktan ve Mithridates Savaşları'ndan etkilenmesinden sonra M.Ö. 74 yılında Roma egemenliği altına girince, eyalet başkenti Nikomedeia'dan sonra eyaletteki ikinci büyük kent konumuna gelmiştir[85]. Eyaletteki 12 *polis* statüsüne sahip kent bulunmaktaydı; Caesarea-Germanice, Apamea, Prusa, Prusias ad Mare, Nikaia, Nikomedeia, Prusias ad Hypium, Iuliopolis, Bithynium-Claudiopolis, Krateia-Flaviopolis, Khalkedon ve Byzantion[86]. Nikaia kenti, kırsal arazisi en büyük kentler arasında olup doğu sınırları günümüz Mudurnu-Nallıhan çizgisine kadar ulaşmaktaydı[87]. Tartışmasız, bölgedeki

---

[79] Strabon, *Geographika,* 12.3.1.

[80] Kamil Doğancı, (2007): *Roma Principatus Dönemi (M.Ö. 27-M.S. 284) Bithynia Eyaleti Valileri (Prosopografik Bir İnceleme)*, (Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Anabilim Dalı, Basılmamış Doktora Tezi), Ankara: s. 69-72.

[81] Doğancı, 2007: 84.

[82] Doğancı, 2007: 89-90.

[83] Hüseyin Sami Öztürk, (2011): "Nikaia'dan (Bithynia) Yeni Yazıtlar I", *Arkeoloji ve Sanat Dergisi*, Sayı: 137, İstanbul: s. 147-148.

[84] Şahin, 1987: 1.

[85] Sencer Şahin, (2004): "Hellenistik ve Roma Çağlarında İznik/Nikaia", *Tarih Boyunca İznik*, İstanbul: s. 7.

[86] Mehmet Oktan, (2004): *Lex Pompeia ve Bithynia-Pontos Eyaletinin Yönetimi*, (Akdeniz Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskiçağ Dilleri ve Kültürleri Anabilim Dalı, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), Antalya: s. 7.

[87] Şahin, 2004: 8.

buluntular sayesinde anlaşıldığı üzere Bilecik bölgesinin çoğunluğu Nikaia'nın kırsal arazisi içinde kalmaktaydı.

Nikaia kentinin dört kapısından biri olan doğu yönündeki Leuke Kapı [**Lev. IXa**], doğrudan Bilecik ile bağlantılıdır. İmparator Vespasianus döneminde (M.S. 69-79) yapılan kapı M.S. 120'de gerçekleşen depremle yıkılmış ve daha sonra İmparator Hadrianus tarafından (M.S. 117-138) tamir ettirilmiştir[88]. Buna karşın teknik açıdan değerlendirildiğinde İmparator Hadrianus'un dönemine ait izlerin çok iyi anlaşılmadığı, bu kapıların onarımını yazıtlar aracılığı ile kendine mal etmeye çalıştığı da ortaya atılmıştır[89]. Tek kemerli bir geçiş yapısı olarak merkez kemerin iki yanında geçiş sağlayan birer açıklık yer almaktadır. Kapı üzerindeki yazıtlar 1958 yılına kadar Osmanlı Devri duvarlarının altında kalmış[90], açığa çıkmaları ile yeniden incelenme fırsatı doğan yazıtlar detaylı bir şekilde Sencer Şahin tarafından çalışılmıştır[91].

Leuke (Λεύκη/Lefke) kenti, Nikaia'dan izlenilen yol doğrultusunda Sakarya Nehri'nin kıyısında bulunan Osmaneli ile ilişkilendirilmiştir[92]. Leuke yerleşimi, Strabon'a göre kaynağını Phrygia Hellespontos'tan aldığı Leuke suyu (Gallos) adında küçük bir nehir üzerinde bulunmaktadır[93]. Günümüz Osmaneli'nin yerinde lokalize edilmesi, Leuke adı ile açık isim benzerliği nedeniyledir, ayrıca Roma İmparatorluk Dönemi sırasında batı-doğu doğrultulu askeri yolunun kuzeyinde kalırken, Geç Antik Çağ'da Sakarya ve Karasu vadilerinden geçen kuzey-güney doğrultulu yolun kullanılması ile yerleşimin önemi artmıştır[94].

---

[88] Sencer Şahin, (1987): "Yazıtların diliyle İznik'te (Nikaia) tarih", *V. Araştırma Sonuçları Toplantısı*, Cilt: 1, Ankara: s. 369-370.

[89] Onur Gülbay, (2009): *Anadolu'da İmparator Hadrianus Dönemi İmar Faaliyetleri*, (Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Arkeoloji Anabilim Dalı, Basılmamış Doktora Tezi), İzmir: s. 24.

[90] Hüseyin Murat Özgen, (2009): *Anadolu'da Roma Dönemi Takları ve Tak Biçimli Kent Kapıları*, (İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Arkeoloji Ana Bilim Dalı, Klasik Arkeoloji Bilim Dalı, Basılmamış Doktora Tezi), İstanbul: s.19.

[91] Şahin 1978: 75-96.

[92] Şahin, 1978: 76, 2. numaralı dipnot.

[93] Texier, 2002a: 148.

[94] Şahin, 1987: 121-122.

Nikaia'dan Dorylaion'a, batı-doğu yönünde devam eden bir hat üzerinde Leuke'ye varmadan önce kent civarında, Sakarya'nın yanında lokalize edilen günümüz Selçik Köyü'nün eski bir yerleşim yeri olduğu ve Midum ismi ile bir yol istasyonu özelliğini taşıdığı bilinmektedir[95]. Leuke'den sonra günümüz Medetli ve Üyük köyleri civarında Khogea, çok sayıda mil taşının tespit edildiği Dikenli Boğazı'nda Thatesum, Arıcaklar Köyü yakınında Tataion/Tatavion/Tataios[96] ve Bilecik sınırları dahilinde bu hat üzerinde son istasyon Nesimhocalar-Sarıhocalar köyleri civarında Protunika yer almaktadır[97]. Bu hat, bilinen en eski hıristiyan yol haritası olan, bir hacının M.S. 333-334'te gerçekleştirdiği seyahatte almış olduğu notlardan bilinmektedir[98]. Bu hattın devamı üzerinde bulunan Dableis'in Çayköy Köyü ile anıldığı, söz konusu köyün Bilecik'in İnhisar İlçesi'ne bağlı olan köyün değil, Sakarya'nın Geyve İlçesi'ne bağlı aynı isimli köy olduğunu belirtmek olası bir karışıklığı önleyecektir[99].

Leuke'den Dorylaion'a doğru devam edilirken yol üzerinde kalan Pazaryeri'nde Armenokastron (Αρμενόκαστρον) yerleşimi anılmaktadır[100]. Söz konusu yerleşimin adı Doğu Roma İmparatoru I. Aleksios Komnenos'un kızı tarihçi Anna Komnena'nın eserinde geçerken[101], bir askeri birliğin Pitheka'da bulunan bir köprüyü ele geçirdiği, Armenokastron ve Leuke'den üç günlük mesafede bulunduğu anlatılmaktadır. Bu yerleşim ile ilgili Doğu Roma İmparatorluğu'ndan önceki dönemlere ait herhangi bir bilgi bulunmazken ilçe adının pazar ile bağlantılı olması belki de buranın süregelen bir ticaret merkezi (emporion) veya konaklama yeri olabileceği fikrini yaratmaktadır.

---

[95] Şahin, 1987: 130.

[96] W. M. Ramsay, (1890): "The Historical Geography of Asia Minor", *Royal Geographical Society Supplementary Papers*, Sayı: 4, Londra: s. 181; G. Parthey-M. Pinder, (1848): *Itinerarium Antonini et Hierosolymitanvm*, Berlin: s. 68.

[97] Şahin, 1987: 115, 147, 145, 137.

[98] Itinerarium Burdigalense, 573.

[99] Bilecik İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, *Bilecik Kültür Envanteri*, İstanbul 2006, s. 13. (Bilecik Çayköy Köyü ifade edilmesine karşın Sencer Şahin'in haritalarından Geyve Çayköy'ü olduğu anlaşılmaktadır).

[100] Bilecik İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, (2006): *Bilecik Kültür Envanteri*, İstanbul: s. 12; Umar, 2004: 237-238.

[101] Anna Comnena, *History*, Alexias 15.3.6.14.

Söğüt ilçesi, muhtemelen konum ve zengin yüzey buluntularından yola çıkılarak Katlıç Köyü[102], Ramsay'a göre olasılıkla Gordoserba/Gordos (Γορδοσέρβα/Γορδός) yerleşimi ile bağdaşmaktadır[103]. Gordoserba/Gordos ismi aslında Hellence-Latince gramer yazımı ile ilgilenen ve M.S. 2. yüzyılda yaşamış olan Aelius Herodianus'ta görülmektedir[104]. Ayrıca Doğu Roma İmparatorluğu döneminde Nikaia metropolitliğine bağlı bir kent olduğu ifade edilmekte[105], Texier'e göre ise Söğüt aynı dönemde "Thebazion (Θηβάσιον)" olarak anılmaktaydı[106]. Yunanistan'da 1850-1852 yıllarında yayınlanan bir tarih-edebiyat dergisinde[107] Thebazion hakkında Bizanslılara göre "Phrygia'nın antik Yunan kasabası" ifadesi kullanılmakta, Phrygia ile Bithynia sınırını belirleyen Sakarya'nın sağ kıyısında yer aldığı belirtilmektedir. Literatürde Söğüt için kullanılan bir diğer isim İtea (Ιτέα)[108] olup Hellence söğüt anlamını taşımaktadır.

Körte'nin bölgede gerçekleştirdiği çalışmalar sayesinde erken dönem tarihi ile ilgili Bilecik ili dahilindeki en net bilgiye sahip yerleşim Bozüyük'tür. Burada ele geçen bir yazıt neticesinde **[MY179]** yerleşim adının Lamounia (Λαμούνια) olduğu anlaşılmaktadır. Körte'ye göre Bozüyük Sarısu ve Porsuk için geniş bir alan oluşturup bu kısımda büyük antik kent yatmasına karşın öne çıkan bir yer özelliğini taşımamakta, ancak orta ölçekli bir yerleşim olması gerekmektedir. Selçuklu zamanında bu küçük düzlük muhtemelen yakınlarda yer alan Dorylaion'da gerçekleşen I. Haçlı Seferi'nin sonunu tayin eden savaşa da sahne olmuştur. Bölge halkına göre taşın bulunduğu yerin yakınında zamanında Roma yolu varken daha sonra üzerinden günümüz yolu geçmiştir. O halde bu söz konusu yerleşimin Roma İmparatorluk Dönemi'nde kesinlikle bir köy

[102] Bilecik İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2006: 13.
[103] Ramsay, 1890: 183.
[104] Aelius Herodianus et Pseud, *De Prosodia Catholica,* 3,1.142.26; 3,1.226.19.
[105] Epiphanius Scr. Eccl., *Notitiae Episcopatuum*, 187.
[106] Charles Texier, (2002): *Küçük Asya (Coğrafyası, Tarihi ve Arkeolojisi)*, Cilt: 1, Ankara: s. 250.
[107] Deinagoras, (1850): "Thibazion", *İ Ioniki Melissa*, İzmir: s. 30.
[108] Ali Sarıkoyuncu, (2009): *Milli Mücadelede Söğüt ve Çevresi*, Ankara: s. 9.

olması gerekmektedir[109]. 1990 yılında Çarşı Mahalle Sarıtoprak Mevkii'nde Raif Ağa Sokağı sonundaki yamaç üzerinde tespit edilen pişmiş topraktan mezarlar Roma İmparatorluk Dönemi'ne tarihlenmekte, bugün ise Bursa Arkeoloji Müzesi'nde sergilenmektedir. Ayrıca bir diğer önemli buluntu da Kandilli Köyü civarında ortaya çıkan iki adet büsttür[110]. Bunlardan erkeği Marcus Aurelius [**Lev. IX**], kadını betimleyen ise Annia Galeria Faustina'ya [**Lev. IXc**]ait olduğu net bir şekilde görülmektedir. Böylesine önem taşıyan bu iki buluntu sayesinde Bozüyük'ün, geniş bir bölge ile birlikte, belki de Bilecik'in tümünü kapsayarak M.S. 161-180 yılları arasında Roma İmparatorluk Dönemi etkisi altında kaldığını kesin bir şekilde ifade etmek mümkündür. Söz konusu heykeller bugün İstanbul Arkeoloji Müzeleri'nde yer almaktadır.

Bölgeye ait nekropol Bozüyük'ün 2 km. doğusunda yer almaktadır. Tren istasyonu çalışmalarında yer alan işçilerin kaldığı yerde deniz sahnelerinin tasvir edildiği, barbotin tekniği ile süslenmiş bir adet megara kasesi ve koyu gri hamurdan yapılmış çift kulplu bir kap bulunmuştur. Nekropol sahasında bir kadın, bir erkek ve bir çocuğa ait iskeletlerin çıktığı, doğuya bakan bir taş örgü mezar tespit edilmiştir. Kafatasları güneşin doğuşunu görecek şekilde yerleştirilmiştir. Mezar buluntuları arasında ayakkabı çivisi, basit tipli gümüş küpe, kadına iki bronz yüzük ve kötü durumda üç adet sikke bulunmaktadır. Sikkelerin ikisi II. Valentinianus Dönemi'ne (M.S. 375-392), diğeri ise Arcadius Dönemi'ne (M.S. 395-408) tarihlendirilmektedir. Mezar hıristiyanlara ait olmasına karşın sikkeler muhtemelen Kharon için bırakılmış; her birey için bir sikke, dişler arasında olmak yerine el hizasında bırakılmıştır. Bozüyük için asıl önem arz eden Phryg yerleşimidir. Bu yerleşimin bulunduğu alan merkezin hemen kuzeybatısındaki 70 m. yüksekliğinde bir kayalık üzerindedir. Ulaşılması zor bu tepede bulunan duvarlar farklı kaya işçilikleri sunmaktadır. Burada en az 6 m. derinliğinde kayaya oyulmuş iki kuyu bulunmakta fakat yapılan hesaplamalara göre

[109] Alfred Koerte, (1899): "Kleinasiatische Studien. IV. Ein altphrygischer Tumulus bei Bos-öjük (Lamunia. V. Inschriften aus Bithynien)", *Mittheilungen Des Kaiserlich Deutschen Archaelogischen Institus*, Sayı: 24, Atina: s. 1-45.

[110] Kurulay Yılmaz, (2007): *Bozüyük ve Kasımpaşa Camisi*, Bilecik: s. 28-29.

kale yerleşiminin ihtiyacını karşılamakta yetersiz durumdadır[111]. Bölgenin Phryg hakimiyetini destekleyen diğer buluntular ise Kasımpaşa Mahallesi'nde tespit edilen ve Ankara müzesinde (muhtemelen Anadolu Medeniyetleri Müzesi) bulunan mermer sütun, İbrahim Çolak kereste fabrikası temellerinden çıkan kadın büstü, Sururabat Köyü yakınında tespit edilen ve olasılıkla lahit kapağı olan kiremit şeklinde yapılmış hayvan başıdır[112].

Bilecik ili dahilinde günümüze kadar gerçekleştirilen çalışmalar sayesinde bölgede var olan ve salt köy niteliği taşıyan yerleşimlere rastlamak mümkündür. Toplamda 25 köy yerleşimi tespit edilmiştir; Osmaneli'ne bağlı Belenalan Köyü'nde "Pyronmea [**MY48**]", merkez ilçeye bağlı Gökpınar Köyü'nde "Plassyene ve Trikkeanoi [**OY1**]", Bayırköy Köyü'nde "Attalianekome [**AY31**]"[113], Cumalı Köyü'nde "Tetrakomia [**AY106**]", Kurtköy Köyü'nde adı belirsiz iki köy [**AY16, AY44**], merkezden çıkan ama buluntu yeri belirsiz olan bir yazıttan [**AY72**] "çevre halkı" ifadesinden bir köy yerleşimi olduğu anlaşılmaktadır. Pazaryeri'ne bağlı Ahmetler Köyü'nde "Dikome, Pronnaeitai, Dablenoi [**OY4**]" yerleşim adları, Fıranlar [**AY92**] ve Küçükelmalı [**AY95**] köylerinde, Pazaryeri'nden çıkan [**AY19**] fakat buluntu yeri belirsiz bir mevkide birer köy yerleşimi bulunmaktadır. Söz konusu köy yerleşimlerinin en yoğun görüldüğü Gölpazarı'nda; Arıcaklar Köyü'nde "Emporion [**OY6**]", Urgancılar Köyü'nde "Mossyneanoi ve Synlantenoi [**OY5**]", Bolatlı/Hamidiye köyleri arasında bir "demos [**AY101**]", Üyük Köyü'nde "Eikralenoi [**MY77**]", Üzümlü Köyü'nde "Gaiane [**MY183**]" yer almaktadır. "Synlantenoi" yerleşimine Keskin Köyü'nde de rastlanmakta [**AY100**] fakat bu sefer "Syllantenoi" şeklinde yazılmıştır. İlçeye bağlı fakat buluntu yeri belirsiz "Totaiaenoi [**OY3**]" ve "Pleanoi [**OY8**]", ayrıca adı belirsiz bir köy [**MY175**] de Gölpazarı yerleşimleri arasında bulunmaktadır. Son olarak Yenipazar ilçesine bağlı Kükürt Köyü'nde "-tmienoi [**OY2**]" ve "Ontoraitai [**AY43**]" köyleri tespit edilmiştir.

---

[111] Koerte, 1899: 1-45.

[112] Ziya Işıldak, (1953): *Bozüyük*, İstanbul: s. 7-8.

[113] N. Eda Aktürek Şahin "Bithynia'dan Yeni Yazıtlar" s. 89'da yayınlanan yazıtta yerleşim adı "A.t.tamemkome" olarak verilmiştir. Hüseyin Sami Öztürk'ün değerlendirmesi ve önerisi üzerine yerleşim adı çalışmada "Attalianekome" olarak kullanılmıştır.

Roma İmparatorluğu'nun M.S. 395'te ikiye ayrılması ile birlikte bölge, Doğu Roma İmparatorluğu hakimiyeti altına girmiş ve Müslümanlar tarafından geçici istila hareketlerine maruz kalmıştır[114]. Doğu Roma İmparatorluğu yönetiminde Bilecik, Nikaia kentinin başkenti olduğu Obseqium Dairesi/Eyaleti içinde kalmıştır[115]. 1078'de İznik kentinin fethedilmesi ile Anadolu Selçuklu Devleti'nin sınırlarına dahil olmuş, 20 yıllık bir süreçten sonra Haçlı Seferleri esnasında yeniden Doğu Roma İmparatorluğu hakimiyeti altına girmiştir. Söğüt Beyliği'nin bölgede egemen olması ile zamanla Bilecik ve çevresi Osmanlı Devleti'nin ilk merkezi konumuna gelmiş ve daha sonra Doğu Roma İmparatorluğu'nun tamamı fethedilmiştir[116].

[114] Taner Bilgin, (2015): *Milli Mücadele Döneminde Bilecik*, Bilecik: s. 6.
[115] Texier, 2002a: 21.
[116] Bilgin, 2015: 7-8.

3. BİLECİK İLİ SİT ALANLARI VE ARKEOLOJİK YERLEŞİMLERİ

Bilecik ili dahilinde yer alan sit alanları ve arkeolojik yerleşimlerin katalog kısmı hazırlanırken ilk olarak literatür çalışması gerçekleştirilmiştir. Yayınlar arasından ilk ulaşılabilen Bilecik Kültür Envanteri olmuştur. Bölgede yer alan yerleşimlerin derlenmesi bakımından aydınlatıcı bir çalışma olup üzerinden on yıl geçmesinden dolayı daha güncel bilgilere ulaşabilmek adına Bilecik Müzesi ziyaret edilmiş, buradan eşine zor rastlanır ve örnek teşkil edecek nitelikte bir ortak çalışma yürütülmüştür. Diğer yayınlar ile birlikte ilk etapta yerleşimlerin toplamı değerlendirilip sonrasında kategoriler altında toplanmıştır.

Tez çalışması sürdürülürken bireysel arazi çalışması yürütülemediğinden bu süre içinde 2014 yılında Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Arkeoloji Bölümü ve 2015 yılında Hüseyin Sami Öztürk'ün yüzey araştırması ekiplerine dahil olarak Bilecik'in tarihi ve coğrafyası ile ilgili doğrudan tecrübe ve bilgi edinilmiştir. Sürenin kısıtlı olması nedeniyle bu çalışmalar dışında yüzey araştırması gerçekleştirme olanağı bulunmadığından katalogta yer alan yerleşimlerin birebir ziyaret edilmesi mümkün olamamıştır. Dolayısıyla kısıtlı yüzey araştırmalarının, yayınların ve müze uzmanlarının yönlendirmesi neticesinde bu katalog oluşturulmuştur. Ayrıca bilgisi verilen yerleşim ve buluntuların tarafımca görülmediğinden, şahsi değerlendirmeden yoksun ham bilgilere sadık kalınmıştır.

Güncel yayınlarda yerleşimler değerlendirilirlen özellikle yüzeyde Klasik Dönem'e ait malzemenin olması kriter olarak belirlenmiş, bu sebeple de salt erken dönem malzemenin bulunduğu yerleşimler çalışmaya dahil edilmemiştir. Ayrıca koordinat eksikliğinden dolayı yanlış yönlendirmeye sebep olmamak adına yer verilmemiştir. Bazı höyüklerin ismi verilirken bazıların verilmemesi tamamen kullanılan kaynak ve genel literatür ile bağlantılı olmuştur.

3.1. YERLEŞİM ALANLARI

BTCY nu.: 1

Türü: Yerleşim Alanı, Höyük (Y1)

İlçe / Köy: Osmaneli İlçesi, Medetli Köyü

Dönem: Yayında belirtilmemektedir

Yayın / Araş. Yön.: Bilecik Kültür Envanteri 2006: 148 / Yerinde Tespit

Durum ve Tanım: Medetli Höyük; köy arazisinde yer alan höyük, yassı bir tepe şeklinde uzanmaktadır. Yol tarafında zamanında şantiye tesisleri kurulmuş ve buradan kaldırılmaları esnasında höyüğün bir kısmı tahrip olmuştur. Höyüğün çevresinde ve yüzeyinde yoğun keramik parçaları, moloz taş duvar kalıntıları tespit edilmiştir. Höyüğün çevresi 500 m., yüksekliği 11 m. olarak ölçülmüştür.

BTCY nu.: 2

Türü: Yerleşim Alanı, Höyük (Y2) / I. ve III. Derece Sit

İlçe / Köy: Osmaneli İçesi, Kazancı Köyü, Kavakderesi Mevkii

Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi (ve öncesi)

Yayın / Araş. Yön.: 2014 yılı, yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit

Durum ve Tanım: Köyün kuzey yönünde Sakarya nehrinin kenarında doğal bir tepenin batı yamacında yer almaktadır. Kuzey-güney doğrultuludur. Batı eteğinde tarım faaliyetleri yürütüldüğü için höyüğün bir bölümü formunu büyük ölçüde kaybederek düzleşmiştir. Yüzeyde yoğun olarak Roma Dönemi ve daha öncesine tarihlenen keramik parçaları gözlenmiştir.

BTCY nu.: 3

Türü: Yerleşim Alanı, Höyük (Y3)

İlçe / Köy: Osmaneli İlçesi, Düzmeşe Köyü

Dönem: Geç Kalkolitik, İTÇ I, Klasik Dönem

Yayın / Araş. Yön.: EFE 1990: 566 / Yüzey Araştırması

Durum ve Tanım: Çakılarası Tepesi; köyün yaklaşık 4 km. kadar batısında, Çiftlik Köyü'nün ise hemen kuzeydoğusundaki doğal bir tepe üzerinde yer almaktadır. 70 m.

çapında ve 5,5 m. yüksekliğinde olup üzerindeki malzeme Geç Kalkolitik, İTÇ I dönemlerini kapsamaktadır. Klasik Dönem malzemesi özellikle yamaçta görülmüştür.

BTCY nu.: 4
Türü: Yerleşim Alanı, Höyük (Y4)
İlçe / Köy: Osmaneli İlçesi, Develi Tarla Mevkii
Dönem: İTÇ II, İTÇ III, Klasik Dönem
Yayın / Araş. Yön.: EFE-TÜRKTEKİ-SARI-FİDAN 2014: 499 / Yüzey Araştırması
Durum ve Tanım: Göktepe Höyük; büyük bir kısmı yol tarafından kesilmiş olan doğal tepenin kuzey ve doğu yamaçlarında yer almaktadır. Ova seviyesinden yüksekliği 23 m. ve üzerindeki düzlük 60x40 ebatlarındadır. Malzemenin dağılımı değerlendirildiğinde yerleşmenin yaklaşık 120x100 m. ebatlarında bir alana yayılmış olduğu görülmektedir. Erozyon ve tarım nedeniyle tahrip görmüştür. Kuzey yamacında yangın tabakası saptanmıştır. Malzeme yoğun şekilde İTÇ II ve İTÇ III evrelerini kapsarken, Klasik Dönem malzemesi de görülmüştür.

BTCY nu.: 5
Türü: Yerleşim Alanı, Höyük (Y5) / I. Derece Sit
İlçe / Köy: Merkez, Kurtköy Köyü, Karasu Mevkii
Dönem: İlk Tunç Çağı, Roma İmparatorluk Dönemi
Yayın / Araş. Yön.: Bilecik Kültür Envanteri 2006: 44 / Yerinde Tespit
Durum ve Tanım: Karasu Höyük; kuzeydoğuda köy yolu ve dere, yakınında Karasu Çayı ve Devlet Demir Yolu, güneyinde ise 260-261 numaralı parsellere kayıtlı bahçelerle sınırlanmaktadır. Höyük yaklaşık 20 m. yüksekliktedir. Güney etekleri kısmen tahrip olmuş, diğer kısımları tarım alanı olarak kullanılmaktadır. Höyüğün güneyinde İlk Tunç Çağı ve Roma Dönemi keramik parçaları bol miktarda bulunmaktadır. Güneyinde oluşturulan dikine kesme kısımda tabakalaşma görülmektedir. Yanık tabakalar, keramik tabakaları, çeşitli mezarlar ve moloz taştan duvarlar tespit edilmiştir.

BTCY nu.: 6
Türü: Yerleşim Alanı, Höyük (Y6) / I. ve III. Derece Sit

İlçe / Köy: Merkez, Beyce Köyü

Dönem: İlk-Orta Tunç Çağı, Roma İmparatorluk Dönemi, Geç Antik Çağ

Yayın / Araş. Yön.: Bilecik Kültür Envanteri 2006: 72 / Yerinde Tespit, EFE 1990: 566 / Yüzey Araştırması

Durum ve Tanım: Yıllık Höyük; Köyün 3 km. doğusunda bulunan "Yıllık Ören" Mevkii'nde yer almakta, ovadan yaklaşık 20 km. uzaklıktadır. Yayılımın güneye ve yanlara doğru olduğu anlaşılmaktadır. Höyüğün kuzeyi Yıllık Dağı yamaçları, batısı Ören Deresi, güneyi Ören Deresi'nin güneyindeki dağ yamaçlarına kadar uzanan geniş bir alanda, doğusu tarla bitimine kadar ulaşmaktadır. Höyükte İlk-Orta Tunç Çağı zengin buluntularına rastlanmıştır. Kuzey ve batısında üçüncü derece Roma-Bizans Dönemi'ne ait yerleşme bulunmaktadır. 1986 yılında Eskişehir Müzesi tarafından höyükte bir çalışma yürütülmüştür.

BTCY nu.: 7

Türü: Yerleşim Alanı, Höyük (Y7) / I. ve III. Derece Sit

İlçe / Köy: Merkez, Çakırpınar Yolu, Çiftlik Mevkii

Dönem: İTÇ-II, İTÇ-III, Roma İmparatorluk Dönemi Sonrası

Yayın / Araş. Yön.: EFE-TÜRKTEKİ-SARI-FİDAN 2014: 497 / Yüzey Araştırması, Yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit

Durum ve Tanım: Çiftlik Alanı; Yükseltisi çok az olan yayvan bir höyüktür. Üzerinde tarımsal faaliyetler yürütülmekte olup yüzeyinde İTÇ-II, İTÇ-III, Geç Roma Dönemi'ne tarihlenen yoğun keramik parçaları tespit edilmiştir.

BTCY nu.: 8

Türü: Yerleşim Alanı, Ören Yeri (Y8) / I. Derece Sit

İlçe / Köy: Merkez, (Eski) Bayırköy Köyü, Köyiçi Mevkii

Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi

Yayın / Araş. Yön.: Bilecik Kültür Envanteri 2006: 45 / Yerinde Tespit

Durum ve Tanım: Eski Bayırköy Antik Ören Yeri; Eski Bayırköy'ün yer aldığı makilik, fundalık ve ağaçlık alanda bulunmaktadır. Roma Dönemine ait temel kalıntıları, taşıyıcı mezar stelleri, *phallos*, keramik parçaları ve mimari parçalar tespit edilmiştir. Taşınması mümkün olmayan stellerin üzeri toprakla örtülmüştür. Burada

Roma Dönemine ait bir yerleşim yeriyle, nekropolün yer aldığı belirlenmiştir. Buradaki buluntular ışığında Zeus'a adanmış bir tapınağın olduğu, adak steller ise M.S. III. yüzyıla tarihlendirilmiştir.

Veriler: Phallos: Eskişehir Müzesi'ne taşınmıştır.

Hisar Kayası: Kale duvarlarına ait izler dışında kayalığın yüzeyinde murç izleri, su kanalları, ufak yuvalar dikkat çekmektedir. Uzman görüşüne göre kalede görevli askerlerin ihtiyaçlarını giderdikleri bazı bölümlerin yapılmış olduğu desteklenmektedir.

İç Kale Kalıntısı: Hisar Kayası üzerinde yer almaktadır. Yüksek kayalığın üzerine inşa edilen kalenin ovayı, yerleşim yerlerini korumak, gözetlemek için yapıldığı anlaşılmıştır. Kale duvarlarında bölgede bulunan kalker, granit, şist cinsi moloz ve kırma taşlar, kireç kum harcı kullanılmıştır.

BTCY nu.: 9

Türü: Yerleşim Alanı, Mimari Kalıntı (Y9)

İlçe / Köy: Merkez, Selöz Köyü

Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi

Yayın / Araş. Yön.: 2008 yılı, yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit

Durum ve Tanım: Yalın duvar ile örülmüş yuvarlak planlı bir yapı olup büyük bir bölümü toprak altında kalmıştır. İç kadelenmenin çapı 3,50 m., genel çapı ise 6,50 m. görülebilen derinliği ise 6 m.'dir. Yapının etrafı yoğun çalılıklarla kaplıdır ve bu nedenle dış duvarları tek nokta dışında görülmemektedir. Literatürde "Beşiktaş Lahdi" olarak bilinen lahdin bu yapı yakınlarından çıktığı söylenmektedir. Doğal yollarla ve kaçak kazılarla tahrip olmuştur.

BTCY nu.: 10

Türü: Yerleşim Alanı, Mimari Kalıntı (Y10)

İlçe / Köy: Merkez, Kurtköy Köyü, Samaköy Mevkii

Dönem: Belirtilmemektedir

Yayın / Araş. Yön.: Yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit

Durum ve Tanım: Doğal kayaların üzerinde yoğun şekilde kırık taş, moloz taş, tuğla, kiremit parçaları tespit edilmiştir. Burada yerleşim yeri ve yapı kalıntıları olduğunu gösteren duvar izleri bulunmaktadır. Bölgede yaşayan sakinlerin bilgilendirmesine göre

bu alanda bulunan kesme taşların büyük bir bölümü yeni yapılan inşaatlarda kullanılmıştır.

BTCY nu.: 11

Türü: Yerleşim Alanı, Ören Yeri (Y11) / I. Derece Sit

İlçe / Köy: Merkez, Beyce Köyü

Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi

Yayın / Araş. Yön.: Bilecik Kültür Envanteri 2006: 50 / Yerinde Tespit

Durum ve Tanım: Marmara Ören Yeri; Köyün 6 km. batısında Marmara Mevkii'nde yer almaktadır. Batısı Ağapınar ve Başarmut'a bakmaktadır. Kuzeyi Dikilitaş Dağı, doğusu Selen Dağı ve güneyi Marmara-Beyce yoluyla çevrilidir. Mimari kalıntılar, temel duvarları, A. Özbek'in bahçesinde kalan kısımda mozaikli zemine ait tahrip edilmiş parçalar, Selef Hoca'nın bahçesinde çıkarılmış kırık mermer lahit ve Dikilitaş Yöresi'nde açılmış Roma Dönemi mezarları bulunmaktadır. Düz bir yerleşme olduğu görülmektedir.

BTCY nu.: 12

Türü: Yerleşim Alanı, Ören Yeri (Y12) / I. ve III. Derece Sit

İlçe / Köy: Merkez, İsmetpaşa Mah.-Beşiktaş Mevkii ve Selöz Köyü

Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi

Yayın / Araş. Yön.: 2008 yılı, yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit

Durum ve Tanım: Bu alanda Agrilion yerleşiminin olduğu düşünülmektedir. Bu alanın sınırları içerisinde iki adet su kemeri, bir adet su kanalı, yazıtlı taşların olduğu nekropol alanı, pithos çukurların olduğu bir kısım, blok taşlardan oluşturulmuş çeşitli yapıların temel kalıntıları tespit edilmiştir. Alanın genelinde *terracotta* künkler ve Roma Dönemi'ne ait çok sayıda keramik parçalar gözlemlenmiştir.

BTCY nu.: 13

Türü: Yerleşim Alanı, Ören Yeri (Y13)

İlçe / Köy: Merkez, Kurtköy Köyü

Dönem: Belirtilmemektedir

Yayın / Araş. Yön.: Yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit

Durum ve Tanım: Köyün baraj inşaatına giden yolu üzerindedir. Baraj yolunun genişletme çalışmaları sırasında kırma taşlarla yapılmış bazı kuru duvar kalıntılarına rastlanılmıştır. Bu bölgede yoğunlaşan mimari kalıntılara bakılarak burada bir yerleşim olduğu düşünülmektedir.

BTCY nu.: 14
Türü: Yerleşim Alanı, Yerleşim (Y14)
İlçe / Köy: Merkez, Necmiyeköy Köyü, Bağlar Mevkii
Dönem: Hellenistik Dönem
Yayın / Araş. Yön.: EFE-TÜRKTEKİ-SARI-FİDAN 2015: 142 / Yüzey Araştırması
Durum ve Tanım: Bağlar Mevkii; Köyün kuzeydoğusundaki vadinin kuzey çıkışına hakim bir konumda yer alan doğal bir tepe üzerinde keramik parçaları ve antik bloklar tespit edilmiştir. Ele geçen kaliteli keramik malzemeden anlaşıldığı üzere burada, sadece Hellenistik Dönem'de kullanılmış küçük bir yerleşim veya çiftlik evi söz konusu olmalıdır.

BTCY nu.: 15
Türü: Yerleşim Alanı, Höyük (Y15) / I. Derece Sit
İlçe / Köy: Pazaryeri İlçesi, Ahmetler Köyü, Meydantepe Mevkii
Dönem: İTÇ III, Hellenistik Dönem, Roma İmparatorluk Dönemi
Yayın / Araş. Yön.: Yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit, EFE-TÜRKTEKİ-SARI-FİDAN 2015: 139 / Yüzey Araştırması
Durum ve Tanım: Dedekayası; Ahmetler-Pazaryeri yolunun Kalemli olarak bilinen virajın hemen sol tarafında yer almaktadır. Doğal bir tepe üzerinde kurulan yerleşme, doğuda tarımsal faaliyetler nedeniyle büyük oranda düzleşmiştir. Yüzeyde İlk Tunç Çağı'na ve Roma Dönemi'ne ait keramik parçaları yoğun olarak izlenmektedir.

BTCY nu.: 16
Türü: Yerleşim Alanı, Yerleşim (Y16) / III. Derece Sit
İlçe / Köy: Pazaryeri İlçesi, Sarıdayı Köyü, Yellieyrek Mevkii
Dönem: Tunç Çağı ve Geç Dönem
Yayın / Araş. Yön.: 2014 yılı, yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde tespit

Durum ve Tanım: Orman arazisi içinde yer almakta olup yüzeyde Tunç Çağı ve daha geç dönem keramik parçalarına rastlanılmıştır. Yüzeyde mimari kalıntıya rastlanılmamıştır. Defineciler tarafından alanın orta kısmına yakın yerde, 2-3 m. derinliğinde kaçak kazı çukuru kazılmıştır.

BTCY nu.: 17

Türü: Yerleşim Alanı, Düz Yerleşim Alanı (Y17) / III. Derece Sit

İlçe / Köy: Bozüyük İlçesi, Dodurga Beldesi

Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi, Geç Antik Çağ, Erken Osmanlı Dönemi

Yayın / Araş. Yön.: 2015 yılı, yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit

Durum ve Tanım: Karacaoğlan Düz Yerleşim Alanı; Dodurga Beldesi'nin yaklaşık 500 m. güneybatısında yer almaktadır. Alanda Geç Roma ve Erken Osmanlı dönemlerine ait yeşil, sarı ve mavi sırlı keramik parçaları, günlük kullanıma ait basit işçilikli kap parçaları ve bir adet elbise iğnesi parçası tespit edilmiştir.

BTCY nu.: 18

Türü: Yerleşim Alanı, Höyük (Y18) / I. Derece Sit

İlçe / Köy: Bozüyük İlçesi, Yeni (Çerkes) Çepni Köyü

Dönem: Phryg Dönemi, Roma İmparatorluk Dönemi Sonrası, Geç Antik Çağ

Yayın / Araş. Yön.: Bilecik Kültür Envanteri 2006: 85 / Yerinde Tespit, Yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit

Durum ve Tanım: Çerkes Çepni Höyüğü; Bozüyük-Eskişehir devlet karayolunun yaklaşık 14. km.'sinde, yolun solundaki ovada yer alan, ancak yoldan bakıldığında algılanamayan yaklaşık ovadan 5 m. kadar yüksek ve 250 m. çapında bir höyüktür. Arazideki keramik parçalarından anlaşıldığı üzere Phryg Dönemi yoğun olmakla birlikte İlk Tunç Çağı'ndan itibaren Klasik Dönem'e kadar yerleşilmiş, höyüğün bir kısmı Geç Antik Çağ'da nekropol olarak kullanılmıştır. Mezarlar kısmen kaçak kazılarla açığa çıkmıştır.

Veriler: Phallos: Köyde, Mustafa Caspir'in evinin önünde bulunmaktadır. Roma İmparatorluk Dönemi'ne aittir. Alt kısmı konik görünümlü, silindirik gövdeli, bir hatla yarım kürevi başlığa geçilmektedir. Bir yanından ve üst kısmından kopan parçalar vardır. Beyaz kalkerden yapılmış ve kaba yontulmuştur.

BTCY nu.: 19

Türü: Yerleşim Alanı, Höyük (Y19)

İlçe / Köy: Bozüyük İlçesi, Çokçapınar Köyü

Dönem: İTÇ I, Klasik Dönem

Yayın / Araş. Yön.: EFE 1988: 411 / Yüzey Araştırması

Durum ve Tanım: Çokçapınar Höyük; Düz yerleşim olup köyün 1 km. kuzeybatısında yer almaktadır. Çapı yaklaşık olarak 100 m., yüksekliği ise 3 m. kadardır. Ovada inşa edilmiş olan göletin suyu, höyüğün eteğine kadar ulaşmaktadır. Höyük üzerinde İTÇ I ve Klasik Dönem malzemesi bulunmaktadır.

BTCY nu.: 20

Türü: Yerleşim Alanı, Höyük (Y20)

İlçe / Köy: Bozüyük İlçesi, Yeni Dodurga Köyü

Dönem: İTÇ, Phryg Dönemi

Yayın / Araş. Yön.: EFE 1988: 411 / Yüzey Araştırması

Durum ve Tanım: Killi Höyük; köyün yaklaşık olarak 2 km. güneybatısında yer almaktadır. Çapı ova seviyesinde 200 m. ve yüksekliği 11 m. civarıdır. Höyüğün malzemesi İlk Tunç Çağı bütün evrelerini ve Phryg Dönemi'ni kapsamaktadır.

BTCY nu.: 21

Türü: Yerleşim Alanı, Höyük (Y21)

İlçe / Köy: Bozüyük İlçesi, Suludere Mevkii

Dönem: İTÇ III, II. Binyıl, Klasik Dönem

Yayın / Araş. Yön.: EFE 1990: 564 / Yüzey Araştırması

Durum ve Tanım: Hüyücek; Bozüyük'ün 3 km. doğusunda, demiryolunun hemen kuzeyinde bulunmaktadır. 78 m. çapında ve 8 m. yüksekliğindedir. Ova seviyesinde, tüm höyüğü kapsayan kuvvetli bir yangın gözlemlenmiştir. Buradaki malzeme İlk Tunç Çağı III, II. Binyıl ve Klasik Döneme işaret etmektedir.

BTCY nu.: 22

Türü: Yerleşim Alanı, Höyük (Y22) / I. Derece Sit

İlçe / Köy: Gölpazarı İlçesi, Aktaş Köyü, Beşevler Obası
Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi
Yayın / Araş. Yön.: Bilecik Kültür Envanteri 2006: 109 / Yerinde Tespit
Durum ve Tanım: İki höyük ve çevresi, Roma İmparatorluk Dönemi yerleşimine aittir.

BTCY nu.: 23
Türü: Yerleşim Alanı, Höyük (Y23) / I. Derece Sit
İlçe / Köy: Gölpazarı İlçesi, Arıcaklar Köyü
Dönem: Hellenistik Dönem, Roma İmparatorluk Dönemi, Geç Antik Çağ
Yayın / Araş. Yön.: 2015 yılı, yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit
Durum ve Tanım: Suluk Höyük; oval formda yaklaşık 500 m. çapında ve 10-15 m. yüksekliğindedir. Höyüğün tepe kısmı tarımsal faaliyetlerle tahrip olmuştur. Yüzeyde yapılan inceleme sonucunda çok sayıda Hellenistik Dönem, Roma Dönemi ve Geç Antik Çağ'a ait kaliteli keramik parçaları tespit edilmiştir. Muhtemelen yerleşimin üst yapı katına ait olan taşların höyüğün üst kısmında bir araya toplandığı gözlemlenmiştir.

BTCY nu.: 24
Türü: Yerleşim Alanı, Höyük (Y24)
İlçe / Köy: Gölpazarı İlçesi, Keskin Köyü
Dönem: İTÇ I-II, Klasik Dönem
Yayın / Araş. Yön.: EFE 1989: 166 / Yüzey Araştırması
Durum ve Tanım: Kuştepe Höyük; Keskin ve Alınca köyleri arasında, Sündiken Dağları'nın ilk alçak yükseltileri üzerinde bulunmaktadır. 70x6.5 m. ebatlarında olup üzerindeki malzeme İlk Tunç Çağı I-II evreleri ve Klasik Dönem'e tarihlendirilmektedir.

BTCY nu.: 25
Türü: Yerleşim Alanı, Höyük (Y25) / I. Derece Sit
İlçe / Köy: Yenipazar İlçesi, Selim Köyü, Demendoruk Mevkii
Dönem: Yayında belirtilmemektedir
Yayın / Araş. Yön.: Bilecik Kültür Envanteri 2006: 213 / Yerinde Tespit

Durum ve Tanım: Demendoruk Höyük; Höyük doğu-batı uzantılı ve geniş tabanlı olup çevresi meyillidir. Höyük çevresinde ve yüzeyinde yapılan ekim nedeniyle tahrip edilmiştir. Yüzeyinde yoğun keramik parçaları bulunmaktadır.

BTCY nu.: 26
Türü: Yerleşim Alanı, Höyük (Y26)
İlçe / Köy: Söğüt İlçesi
Dönem: İTÇ III, II. Binyıl, Klasik Dönem
Yayın / Araş. Yön.: EFE 1991: 346 / Yüzey Araştırması
Durum ve Tanım: Kalehüyük; Söğüt'ün kuş uçumu 4 km. kadar kuzeybatısında, iki derenin kesiştiği derin bir vadinin kenarındaki doğal bir tepe üzerinde yer almaktadır. Çapı yaklaşık 100 metredir. Kuzeyde yer yer ana kaya görülmektedir. Malzeme İTÇ III, II. Binyıl ve Klasik Dönem'e tarihlendirilmektedir. Höyüğün hemen kuzey yanında kuvvetli bir kaynak bulunmaktadır.

BTCY nu.: 27
Türü: Yerleşim Alanı, Arkeolojik Buluntu Alanı (Y27) / II. Derece Sit
İlçe / Köy: Söğüt İlçesi, Zemzemiye Köyü, Bilecik-Söğüt il yolu güzergahı
Dönem: İlk Tunç Çağı ve sonrası
Yayın / Araş. Yön.: Bilecik Kültür Envanteri 2006:174 / Yerinde Tespit
Durum ve Tanım: Zemzemiye Köyü Arkeolojik Buluntu Alanı; Köyün güneyinde yer almaktadır. Keramik buluntuların dışında bir yapıya ait taban döşemesi veya duvar kaplaması olabilecek pişmiş toprak dolgusu tespit edilmiştir. Yüzeyden belirlenebildiği kadarıyla Antik Çağ'da uzun süre iskan görmüş, müze uzmanlarının görüşüne göre malzemenin bir bölümü Yortan Kültürü'ne ait keramiklerden oluşmaktadır.

BTCY nu.: 28
Türü: Yerleşim Alanı, Kale Yerleşimi (Y28) / I. Derece Sit
İlçe / Köy: Söğüt İlçesi, Dereboyu Köyü
Dönem: Belirtilmemektedir
Yayın / Araş. Yön.: 2015 yılı, yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit

Durum ve Tanım: Köyün yaklaşık 2 km. kuzeybatısında Kızıldamlar Barajı Mevkii'nde doğal bir tepenin üzerinde yer almaktadır. Kuzey yamacından dere ile çevrilmiş kale yerleşmesine ve çevresinde yapılan yüzey incelemesinde alanın etrafını çevreleyen sur duvarlarına ait iki sıra yığın halinde taş parçaları gözlemlenmiştir. Yüzeyinde oldukça yoğun keramik parçaları bulunan alanda 1-2 adet küçük çaplı kaçak kazı çukuru mevcuttur.

BTCY nu.: 29
Türü: Yerleşim Alanı, Yerleşim (Y29)
İlçe / Köy: Söğüt İlçesi, Göcük Mevkii
Dönem: Klasik Dönem
Yayın / Araş. Yön.: EFE-TÜRKTEKİ-SARI-FİDAN 2014: 498 / Yüzey Araştırması
Durum ve Tanım: Göcük Mevkii; Burada geniş bir alana yayılan Klasik Dönem yerleşmesi saptanmıştır. Söz konusu yerleşmede kuzeye doğru hafif meyilli olan yüzeyde özellikle iki kesimde yoğun tahribatlar saptanmıştır. Bunlardan derenin yakınındaki 20 m. çapında olup burada iki adet sütun tamburu belgelenmiştir.

BTCY nu.: 30
Türü: Yerleşim Alanı, Höyük / II. Derece Sit (Y30)
İlçe / Köy: Söğüt İlçesi, Oluklu Köyü, Yukarı Höyük Mevkii
Dönem: Erken Tunç Çağı, Hellenistik, Roma İmparatorluk Dönemi, Geç Antik Çağ
Yayın / Araş. Yön.: Bilecik Kültür Envanteri 2006: 169 / Yerinde Tespit, EFE 1988: 411 / Yüzey Araştırması
Durum ve Tanım: Oluklu Höyük; köyün yaklaşık 1 km. güney-batısındadır. Oluklu Köyü'nden Poyra Köyü'ne giden yolun yaklaşık 100 m. batısında yer almaktadır. Malzeme İlk Tunç Çağı ve II. Bin'e tarihlendirilirken çok az miktarda Klasik Dönem malzemesi bulunmaktadır. Yaklaşık 200 m. çapında, 10 m. yüksekliğinde olup üstü düzleştirilmiştir. Yüzey araştırması esnasında Hellenistik, Roma ve Geç Antik Çağ keramiği toplanabilmiştir. Etek kısmında toprağın alınmasıyla oluşmuş bir set görülmektedir. Mevcut yüzey buluntuları dağılım alanının daha geniş olduğunu göstermektedir. Bir yerinde kaçak kazı yapılmış, çıkan moloz taşlar kazı çukurunun yanına yığılmıştır.

BTCY nu.: 31

Türü: Yerleşim Alanı, Höyük (Y31) / I. Derece Sit

İlçe / Köy: Söğüt İlçesi, Yeşilyurt (Ahırköy) Köyü

Dönem: Erken Tunç Çağı, II. ve I. Bin, Phryg Dönemi, Arkaik Dönem, Klasik Dönem

Yayın / Araş. Yön.: Bilecik Kültür Envanteri 2006: 173 / Yerinde Tespit, EFE 1988: 411 / Yüzey Araştırması

Durum ve Tanım: Yeşilyurt Höyüğü; köyün Höyük Mevkii'nde, Yeşilyurt-Zemzemiye yolunun 3. km.'sinde yolun hemen doğusunda (solunda) yer almaktadır. Yüzeyde İlk Tunç Çağ, II. ve I. Bin ve Klasik Dönem malzemeleri bulunmaktadır. Doğalgaz boru hattının höyük üzerinden geçmesi nedeniyle höyük önemli derecede tahribe uğramıştır. Yoldan yaklaşık 5 m. yüksekliğindeki tepenin köy çayırı tarafı daha çukurdur. Yapılan yüzey araştırmasında Arkaik Dönem'den bu yana gelen geniş alana yayılmış keramik toplanmıştır.

3.2. NEKROPOL ALANLARI

BTCY nu.: 32

Türü: Nekropol Alanı, Lahit Kapağı Parçası (N1)

İlçe / Köy: Osmaneli İlçesi, Balçıkhisar Köyü

Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi

Yayın / Araş. Yön.: Yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde tespit

Durum ve Tanım: Köy caminin yanındaki çeşmede bulunmaktadır. Daşak Kaya Mevkii'nden geldiği bilinmektedir. Üzerinde yatar şekilde işlenen bir aslan heykelinin bulunduğu, kapağın yüzeyi kaba yontulmuş olduğu görülmektedir. Aslandan geriye üç pençesi kalmıştır.

BTCY nu.: 33

Türü: Nekropol Alanı, Lahit Kapağı (N2)

İlçe / Köy: Osmaneli İlçesi, Belenalan Köyü

Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi

Yayın / Araş. Yön.: Yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde tespit

Durum ve Tanım: Köy çamaşırlığında çeşme yalağı olarak kullanılmaktadır. Harman yerindeki Hendi Mevkii'nden getirilmiştir. Beyaz kalkerden yapılmış ve aşınmış durumdadır. Dar yüzeylerinde üçgen alınlık ve köşe akroterleriyle alınlık içinde patera işlenmiştir. Geniş yüzlerinde dörder tane çörten yer almaktadır. Kırma çatı şeklinde yapılmıştır. Kapağın iç kısmında da kaba şekilde yontulmuş bölüm bulunmaktadır.

BTCY nu.: 34
Türü: Nekropol Alanı, Lahit Kapağı Parçası (N3)
İlçe / Köy: Osmaneli İlçesi, Günüören Köyü
Araştırma Yöntemi:
Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi
Yayın / Araş. Yön.: Yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit
Durum ve Tanım: Köy mezarlığının yanında bulunan Mehmet Ateş'in tarlasında bulunmaktadır. Beyaz kalkerden yapılmıştır ve üzerinde tarak izleri belirgindir. Önemli kısmı toprağa gömülü olan kırma çatılı, çörtenli kapağın dar kenarlarında silmeli üçgen alınlık kalıntısı yer almaktadır.

BTCY nu.: 35
Türü: Nekropol Alanı, Tümülüs (N4) / II. Derece Sit
İlçe / Köy: Osmaneli İlçesi, Soğukçapınar Köyü, Aha Deresi Mevkii
Dönem: Yayında belirtilmemektedir
Yayın / Araş. Yön.: Bilecik Kültür Envanteri 2006: 131 / Yerinde Tespit
Durum ve Tanım: Köyün kuzeyindeki Aha Deresi'nin batısında yükselip sivrilen bir tepedir. Burada kiremit parçaları, blok taşlar ve kaçak kazı çukurları bulunmaktadır. Yanındaki tarlayı genişletme ve düzleştirme çalışmaları tümülüs tepesini kısmen tahrip etmiştir.

BTCY nu.: 36
Türü: Nekropol Alanı, Tümülüs (N5) / I. Derece Sit
İlçe / Köy: Osmaneli İlçesi, Bereket Köyü
Dönem: Belirtilmemektedir
Yayın / Araş. Yön.: 2015 yılı, yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit

Durum ve Tanım: Köyün güney çıkışında yer almaktadır. Doğal tepe üzerinde bulunan tümülüs batı ve güneyden sulama göleti ile doğudan stabilize yol ile çevrilidir. Tümülüsün üstünde bir adet elektrik direği, bir adet köy çeşmesi ve bir adet ağaç bulunmaktadır. Tepe kısmında muhtemelen taşınarak getirilmiş sonradan ortası oyularak dibek olarak kullanılmış mermer bir blok bulunmaktadır.

BTCY nu.: 37

Türü: Nekropol Alanı, Mezar Odası (N6) / I. Derece Sit

İlçe / Köy: Merkez, Küplü Köyü, Samaköy Mevkii

Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi

Yayın / Araş. Yön.: Bilecik Kültür Envanteri 2006: 206 / Yerinde Tespit, Yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit

Durum ve Tanım: Tonozlu Mezar Odası, Kara Oğlanların İni; Kalker taşlardan kesilerek örülmüş, beşik tonozlu yapının üst kısmından bazı taşlar sökülmüş ve etrafa dağılmıştır. İç kısmı toprakla örtülü ve kaba yontuludur. Kiklopik taş bloklar kullanılmıştır. Roma Dönemi'ne ait olan mezar odası, kuzey-doğu yönünde yapılmıştır.

BTCY nu.: 38

Türü: Nekropol Alanı, Kaya Mezarı (N7)

İlçe / Köy: Merkez, Gülümbe Köyü

Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi

Yayın / Araş. Yön.: 2014 yılı, yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit, EFE-TÜRKTEKİ-SARI-FİDAN 2014: 500 / Yüzey Araştırması

Durum ve Tanım: Ormanlık arazi içinde, toprak seviyesindeki kayalara oyulmuş oda mezarlardan oluşmaktadır. Kaya mezarlarının yüzeyden fark edilmesi zordur, ancak definecilerin tahribatı sonrası görülmeye başlanmıştır. Tahrip edilen mezarların çevresinde Roma Dönemi'ne tarihlenen ve mezarlara ait ölü hediyeleri olan keramik parçalarına yoğun olarak rastlanılmaktadır.

BTCY nu.: 39

Türü: Nekropol Alanı, Nekropol (N8)

İlçe / Köy: Merkez, Kınık Köyü, Kesedereler-Manda Deresi Mevkii

Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi

Yayın / Araş. Yön.: Yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit

Durum ve Tanım: Meşe ağaçlarıyla kaplıdır. Burada görülen taş bloklar ve arşitrav parçası Roma Dönemi'nden bir nekropolü belgelemektedir.

Veriler: Arşitrav: Kalkerdendir. Fascialarla üç yatay dikine ayrılan ön yüzünde iki satırlık Hellence yazıt yer almaktadır. Bir yanı konsol tiplidir olup diğer yanı kırılmıştır. Lahit Teknesi Parçası: Roma Dönemi'ne aittir. Kırık durumdadır. Kapağın takıldığı yuvalar ve demir bağlantı izleri belirgindir.

BTCY nu.: 40

Türü: Nekropol Alanı, Nekropol (N9) / I. Derece Sit

İlçe / Köy: Merkez, Vezirhan Beldesi

Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi

Yayın / Araş. Yön.: 2009 yılı, yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde tespit

Durum ve Tanım: Bilecik-İstanbul yolu üzerinde, Vezirhan-Gölpazarı yol ayırımından Gölpazarı'na giden yolun yaklaşık 600 m. üzerinde, yolun sağ tarafında, Vezirhan orman deposunun bulunduğu alanın alt kısmında ağaçlık bir alandadır. Yüzeyde *pithos* parçaları ve mezar kapları tespit edilmiştir. Müze uzman görüşüne göre alanın hemen karşısında M.S. II.-III. yüzyıllara tarihlenen tapınım alanı bulunmaktadır.

Veriler: Mimari Parça: Ertuğrul Mahallesi'nde Mehmet Güler'in evinin önünde bulunmaktadır. Beyaz kalkerden yapılmış, enine dikdörtgen, alt tablası bir hatla içe doğru eğimli şekilde çıkıntı oluşturmaktadır. Buradan geçilen düz yüzeyde üç satırlık Hellence yazıt eklenmiştir. Yazının arasında saplı bir çam kozalağı kabartma olarak işlenmiştir. Bazı parçalarında kopmalar varken, sol yanı kırılmıştır.

BTCY nu.: 41

Türü: Nekropol Alanı, Nekropol (N10)

İlçe / Köy: Merkez, Kurtköy Köyü, Durasu Mevkii

Dönem: Belirtilmemektedir

Yayın / Araş. Yön.: Yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde tespit

Durum ve Tanım: Köyün 4 km. kuzeyindedir. Kızıldamlar Köyü yolu üzerinde Durasu Mevkii'ndedir. Kırma, moloz taş bloklar kullanılarak oluşturulan mezarlarla ilgili bazı duvar kalıntıları bulunmaktadır.

BTCY nu.: 42
Türü: Nekropol Alanı, Nekropol (N11)
İlçe / Köy: Merkez, Kızıldamlar Köyü, Aktışehir Mevkii
Dönem: Belirtilmemektedir
Yayın / Araş. Yön.: Yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit
Durum ve Tanım: Kayalık, fundalık ve makilik alanda blok, kırma ve moloz taşlar yayılmış durumdadır. Toprak örtüsü ve otlar nedeniyle çok belirgin olmayan mezarlar yer almaktadır. Bölgede geniş bir alanda savaşın etkilerini gösteren malzemelerin ele geçtiği yerli halk tarafından belirtilmektedir.

BTCY nu.: 43
Türü: Nekropol Alanı, Nekropol (N12)
İlçe / Köy: Merkez, Vezirhan Beldesi, Kayalar Mah., Bekçitepe Mevkii
Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi Sonrası
Yayın / Araş. Yön.: Yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit
Durum ve Tanım: Beyaz kalkerden kesilerek yapılmış lahit teknesine ait bazı bölümler eski şantiye binası yakınında görülmektedir. Bölgenin kayalık olması ve benzer mezarlara ait izlerin yer alması buranın nekropol alanı olduğunu belgelemektedir.

BTCY nu.: 44
Türü: Nekropol Alanı, Nekropol (N13)
İlçe / Köy: Merkez, Vezirhan Beldesi, Kayalar Mah., Koldereler Deresi Mevkii
Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi
Yayın / Araş. Yön.: Yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit
Durum ve Tanım: Bölgenin kayalık alanında, kayalara oyularak oluşturulan lahit teknelerine ait örnekler bulunmaktadır. Çevrede kırılmış bazı taş bloklarla, moloz örnekleri yaygındır.

BTCY nu.: 45

Türü: Nekropol Alanı, Lahit Kapağı (N14)

İlçe / Köy: Merkez, Yeniköy Köyü

Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi

Yayın / Araş. Yön.: Yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde tespit

Durum ve Tanım: Köy fırınının yanında, Kadir Erik'in evinin önündedir. Pembe damarlı kalkerden yapılmıştır. Yere dikine gömülerek konmuştur. Üçgen alınlıklı, kırma çatılıdır. Alınlık içinde dairesel bir motif, köşe akroterleri belirtilmiştir. Yanda düz hattan sonra içe doğru daralarak, tekneye oturacak çerçeve oluşturulmuştur. Uzun kenarlarında ikişer, kısa kenarda birer dışa çıkıntılı taşıma bölümler vardır. İç kısmı kaba yontulu ve kapağa uygun şekildedir.

BTCY nu.: 46

Türü: Nekropol Alanı, Nekropol Alanı (N15) / I. Derece Sit

İlçe / Köy: Merkez, Cumalı Köyü, Harmancık Doruğu Mevkii

Dönem: Belirtilmemektedir

Yayın / Araş. Yön.: 2015 yılı, yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde tespit

Durum ve Tanım: Doğal bir tepe üzerinde yer almaktadır. Kaçak kazılar sonucu ortaya çıkmıştır. Taş örgülü mezarlar ve tonozlu mimari yapı kalıntısı tespit edilmiştir.

BTCY nu.: 47

Türü: Nekropol Alanı, Tümülüs (N16) / I. ve III. Derece Sit

İlçe / Köy: Merkez, Deresakarı Köyü, Kocabelen Düzü

Dönem: Belirtilmemektedir

Yayın / Araş. Yön.: 2014 yılı, yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde tespit

Durum ve Tanım: Toprak yığma bir tümülüstür. Yaklaşık 30x40 m. çapında, 6 m. genişliğindedir. Tepe kısmında yüzeysel bir kaçak kazı çukuru mevcuttur. Yüzeyde herhangi bir kültür varlığına rastlanmadığından dönem konusunda bilgi verilememektedir.

BTCY nu.: 48

Türü: Nekropol Alanı, Tümülüs (N17)

İlçe / Köy: Merkez, Karaağaç Köyü

Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi, Geç Antik Çağ

Yayın / Araş. Yön.: Bilecik Kültür Envanteri 2006: 70 / Yerinde Tespit, Yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit

Durum ve Tanım: Roma Dönemi'nden olması olasılığı yüksek olan bir tümülüstür. Mezar odası olup olmadığı ve soyulup soyulmadığı belirlenememiştir. Üzerinde iki anıtsal meşe ağacı yer almaktadır. Geç Roma ve Geç Antik Çağ'a ait keramikler ve mimari bloklar yakındaki bir yerleşimden taşınmıştır.

Veriler: Gavur İni: Köyde bulunmaktadır. Blok taşlardan yapılmış oda mezardır.

Tekne Parçası: Köy çeşmesinin yanında selektörün yakınındadır. Mehmet Ergün'ün evinin önünde su borusu döşenirken çıkmıştır. Pembe damarlı kalkerden yapılmıştır. Roma Dönemi'ne aittir. Prizmatik parçanın içine kaba yontulu olarak oyulmuş bir teknenin bulunduğu, kanal kazılırken parçalandığı anlaşılmaktadır.

Mezar Oda Kapısı: Köy caminin karşısındaki ağacı çevreleyen alandadır. Mehmet Ergül'ün evinin önünden çıkmıştır. Beyaz mermerden yapılmıştır. Roma Dönemi'ne aittir. Bir yanında silindirik bir hat altta ve üstte belirtilen dışa çıkık silindirik bölümlerle alttan ve üstten yuvalara bağlandığını göstermektedir. Bu tip kapı şekli tümülüs mezar odalarında bulunmaktadır. Diğer uzun kenarı düzdür. Sol alt aynada bir kap, sağ üst aynada kilit motifi vardır. Enine iki parçaya ayrılmıştır. Hüseyin Sami Öztürk'ün 2015 yılı yüzey araştırması esnasında kapının kayıp olduğu belirlenmiştir.

BTCY nu.: 49

Türü: Nekropol Alanı, Tümülüs (N18)

İlçe / Köy: Merkez, Selbükü Köyü, Andık İni Mevkii

Dönem: Belirtilmemektedir

Yayın / Araş. Yön.: 2001 yılı, yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit

Durum ve Tanım: Köy mezarlığının karşısında bulunmaktadır.

BTCY nu.: 50

Türü: Nekropol Alanı, Tümülüs (N19) / I. ve III. Derece Sit

İlçe / Köy: Merkez, Kızıldamlar Köyü

Dönem: Klasik Dönem

Yayın / Araş. Yön.: 2014 yılı, yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde tespit, EFE-TÜRKTEKİ-SARI-FİDAN 2014: 498 / Yüzey Araştırması

Durum ve Tanım: Kıyaklar Tümülüsü; Köyün tarım arazisi içinde bulunan, 6 m. yüksekliğinde, yaklaşık 20x25 m. çapında toprak yığmadan oluşmaktadır. Çevresinde tarımsal faaliyetler yapılmakta olup kuzey yönünde stabilize yol geçmekte ve bu nedenle bu bölüm kısmen traşlanmıştır. Tepe kısmında ise günümüze ait tek sıra basit duvar örülerek yapılmış kare bir oluşum bulunmaktadır. Eteklerinde ve tepe kısmında Klasik Dönem'e ait keramik parçaları görülmektedir.

BTCY nu.: 51

Türü: Nekropol Alanı, Phallos (N20)

İlçe / Köy: Pazaryeri İlçesi, Ahmetler Köyü

Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi

Yayın / Araş. Yön.: Yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde tespit, EFE-TÜRKTEKİ-SARI-FİDAN 2015: 139 / Yüzey Araştırması

Durum ve Tanım: İlçenin 2 km. doğusunda Kıranlar Mevkii'nde bulunmaktadır. Çeşmenin üst orta kısmına gömülmüştür.

BTCY nu.: 52

Türü: Nekropol Alanı, Kilise-Nekropol Alanı (N21) / II. Derece Sit

İlçe / Köy: Bozüyük İlçesi, Günyarık Köyü

Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi, Geç Antik Çağ

Yayın / Araş. Yön.: Bilecik Kültür Envanteri 2006: 90 / Yerinde Tespit

Durum ve Tanım: Günyarık Kilise ve Nekropolü; Günyarık Örenliğinde Abdullah Bayraktar'a ait tarlada kilise kalıntısı tespit edilmiştir. Kilise civarı Roma yerleşimine ait olup, Geç Antik Çağ'da iskan devam edilmiştir. İskan ve sahasının kuzey uzantılarında nekropol vardır. Kilise, taş temel üzerinde horasanla bir sıra taş ve bir sıra tuğla malzemeden dikdörtgen planlı, apsisli, revak girişli bir yapıdır. Taban tuğla parkelidir. Kilise, Roma Dönemi malzemelerden devşirmedir. Temelde kitabeli, Zeus kabartmalı sunak taşına rastlanılmış ve müzeye taşınmıştır.

BTCY nu.: 53

Türü: Nekropol Alanı, Tümülüs (N22) / I. Derece Sit

İlçe / Köy: Bozüyük İlçesi, Yürükçepni (Dibekli) Köyü

Dönem: Phryg Dönemi

Yayın / Araş. Yön.: Bilecik Kültür Envanteri 2006: 87 / Yerinde Tespit

Durum ve Tanım: Bozüyük-Eskişehir devlet karayolunun yaklaşık 11. km.'sinde, yolun solunda (kuzeyde), Yürükçepni Köyü'nün güneyinde yer almaktadır. Kuzey-doğusundan kaçak kazılarla açılan 3 m. kadar uzun, 1 m. kadar yüksek bir tünel ile tahrip edilmiş fakat mezar odasına ulaşılamamıştır. Tarımsal faaliyetler ve kaçak kazılar sonucu formu bozularak kısmen düzleştirilmiştir. 30 m. kadar bir çapa ve 5-6 m. ovadan yüksekliğe sahiptir. Phryg Dönemi'ne ait olma ihtimali yüksektir.

BTCY nu.: 54

Türü: Nekropol Alanı, Tümülüs (N23) / I. Derece Sit

İlçe / Köy: Bozüyük İlçesi, Poyra Köyü, Kokarpınar Mevkii

Dönem: Phryg Dönemi

Yayın / Araş. Yön.: Bilecik Kültür Envanteri 2006: 102 / Yerinde Tespit

Durum ve Tanım: Bozüyük-Eskişehir devlet karayolunun yaklaşık 14. km.'sinde, yolun solunda (kuzeyde) Poyra Köyü'ne gelmeden ovada yükselen bir tepecik olarak tanımlanmaktadır. Yaklaşık 400 m. güney-batısındaki bir höyük ile komşu durumdadır. Bu tümülüste tarihlendirmeye yarar bir buluntu tespit edilememiştir. Büyük olasılıkla Phryg Dönemi'nden kalma bir tümülüstür. Yaklaşık 30 m. çap ve 10-12 m. yüksekliğe sahiptir.

BTCY nu.: 55

Türü: Nekropol Alanı, Tümülüs (N25) / I. Derece Sit

İlçe / Köy: Bozüyük İlçesi, Yeni Mahalle, Üyük Mevkii

Dönem: Belirtilmemektedir

Yayın / Araş. Yön.: 2015 yılı, yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit

Durum ve Tanım: Yaklaşık 40-50 m. çapında konik bir yapıya sahiptir. Tepe noktasında ve yamaçlarında yer yer kaçak kazı çukurları mevcuttur. Üzeri kuru otlarla

kaplı olan tümülüsün yüzeyinde az sayıda keramik parçaları tespit edilmiştir. Tümülüsün etrafı tarımsal amaçlı sürülmüş durumdadır.

BTCY nu.: 56
Türü: Nekropol Alanı, Tümülüs (N26) / I. Derece Sit
İlçe / Köy: Bozüyük İlçesi, Dodurga Beldesi
Dönem: Belirtilmemektedir
Yayın / Araş. Yön.: 2015 yılı, yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit
Durum ve Tanım: Dodurga Beldesi'nin merkezinde Kütahya Caddesi üzerinde yer alan yaklaşık 10 m. yükseklikte bir tümülüstür. Üzerinde bir adet tek katlı taş örgü ev ve bu eve ait iki ahır bulunmaktadır.

BTCY nu.: 57
Türü: Nekropol Alanı, Phallos (N27)
İlçe / Köy: Bozüyük İlçesi, Dodurga Beldesi, İki Pınarlar Mevkii
Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi
Yayın / Araş. Yön.: Yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit
Durum ve Tanım: Beyaz kalkerden yapılmıştır. Silindirik gövde kısmında parçalanmalar vardır. Baş kısmı gövdeden meyilli bir hatla dışa doğru taşarak, yarım kürevi görünüm almaktadır. Kaba işçiliği vardır.

BTCY nu.: 58
Türü: Nekropol Alanı, Phallos (N28)
İlçe / Köy: Bozüyük İlçesi, Gökçeli Köyü
Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi
Yayın / Araş. Yön.: Yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit
Durum ve Tanım: Köy caminin önündeki yolun kenarındadır. Beyaz kalkerden yapılmıştır. Dar başlayarak yukarıya doğru genişleyerek yükselen gövde kısmı bir halka ile küreye yakın başlık kısmına geçmektedir. Altta kırılmış kısım, gövde ve başlıkta aşınmalar ve kopmalar mevcuttur.

BTCY nu.: 59

Türü: Nekropol Alanı, Nekropol Alanı (N29) / I. Derece Sit

İlçe / Köy: Gölpazarı İlçesi, İncirli Köyü, Alan Mevkii

Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi

Yayın / Araş. Yön.: Bilecik Kültür Envanteri 2006: 110 / Yerinde Tespit

Durum ve Tanım: İncirli Köyü Nekropolü; Köyün 250 m. kadar güneyinde yer almaktadır. Roma Dönemi'ne ait oda ve tuğla mezarlar bulunmaktadır. Genelde mezarlar topraktan 1 m. aşağıda bulunmaktadır.

BTCY nu.: 60

Türü: Nekropol Alanı, Nekropol Alanı (N30)

İlçe / Köy: Gölpazarı İlçesi, Kuşçuören Köyü, Öteköy Mevkii

Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi

Yayın / Araş. Yön.: Yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit

Durum ve Tanım: Köyün doğusunda, mezarlık içinde bulunan alanda mezar stelleri ve lahit kapağına ait parça tespit edilmiştir.

Veriler: Lahit Kapağı Parçası: Beyaz kalkerden yapılmıştır. Roma Dönemi'ne aittir. Üçgen alınlıklı, köşe akroterlidir. Silmelerle kenarlara bağlanmaktadır. Üstünde kırma çatı görünümü ile çörtenler yer almaktadır. Kapağın önemli kısmı eksiktir. Kaba yontulmuştur.

BTCY nu.: 61

Türü: Nekropol Alanı, Lahit Kapağı (N31)

İlçe / Köy: Gölpazarı İlçesi, İncirli Köyü

Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi

Yayın / Araş. Yön.: Yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit

Durum ve Tanım: Köy girişinde çeşmede yalak olarak kullanılmaktadır. Beyaz kalkerden yapılmıştır. Kırma çatılı dam şeklinde işlenmiş olan kapağın üst kısmı yere gömülü vaziyettedir. İç kısmın da benzer şekilde oyularak yapıldığı belirgindir. Lahde oturan kemer kalınlığı ile ön yüzde iki tane dışa çıkıntı yer almaktadır. Kopmalar, çatlaklar ve aşınmalar mevcuttur.

BTCY nu.: 62

Türü: Nekropol Alanı, Lahit Kapağı Parçası (N32)

İlçe / Köy: Gölpazarı İlçesi, Söğütçük Köyü, Yakalar Mevkii

Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi

Yayın / Araş. Yön.: Yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit

Durum ve Tanım: Köyün kuzeyindeki dere yakınında ormanlık içindedir. Beyaz kalkerden yapılmıştır. Lahit kapağının yarısına yakın kısmı olup, dar kenarlarında üçgen alınlığı, köşe akroterleri, palmet ve spiral motiflidir. Uzun yüzlerinde aslan başlı çörtenleri vardır. Kırma çatılıdır. İç kısmı kaba yontuludur. Kapağı tekneye bağlayan demir kenet yuvası bulunmaktadır.

BTCY nu.: 63

Türü: Nekropol Alanı, Lahit Teknesi (N33)

İlçe / Köy: Gölpazarı İlçesi, Söğütçük Köyü, Güller Mevkii

Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi

Yayın / Araş. Yön.: Yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit

Durum ve Tanım: Beyaz kalkerden yapılmıştır. Kaide kısmı dışa çıkıktır. Teknenin dış yüzleri ince taraklanmış, iç yüzleri kaba taraklanmıştır. Zemininde iki kişi için yapıldığını gösteren ortadan ayıran bir kabartma hat işlenmiştir. Teknenin çevresinde görülen monumental rektogonal bloklar, burada görkemli bir mezar anıtının bulunduğunu belgelemektedir. Lahit teknesinin dört yan kenarlarında da kırılmalar ve kopmalar mevcuttur.

BTCY nu.: 64

Türü: Nekropol Alanı, Lahit Kapağı (N34)

İlçe / Köy: Gölpazarı İlçesi, Şahinler Köyü

Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi

Yayın / Araş. Yön.: Yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit

Durum ve Tanım: Köy cami önündeki çeşmenin duvarına örülmüştür. Beyaz kalkerden yapılmıştır. Ön yüzünde altta enine dikdörtgen kısımda niş şeklinde bir yuva açılmıştır.

Üstte ise içbükey yuva bulunmaktadır. İç kısmı hafif oyulmuştur. Bunun bir lahit veya ostotek kapağı olabileceği düşünülmektedir.

BTCY nu.: 65
Türü: Nekropol Alanı, Tümülüs (N35) / I. Derece Sit
İlçe / Köy: Gölpazarı İlçesi, İncirli Köyü
Dönem: Belirtilmemektedir
Yayın / Araş. Yön.: 2015 yılı, yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit
Durum ve Tanım: Köyün 205 m. güneyinde, Ali Güneş'e ait parselin ortasındadır. 13.07.1985 tarihinde bilimsel kazı çalışmaları yapılmış ve günümüzde yükselti vermeyen sadece üzerine az sayıda taş yığılan tümülüsün çevresinde yapılan yüzey incelenmesinde çok sayıda mezar tuğlası parçalarına rastlanılmıştır. Tümülüsü de kapsayan nekropol alanında tescillendiği tarihte tespit edilen iki adet tuğla mezar yüzey incelemesinde görülememiştir.

BTCY nu.: 66
Türü: Nekropol Alanı, Tümülüs (N36) / I. ve III. Derece Sit
İlçe / Köy: Gölpazarı İlçesi, Küçükyenice Köyü
Dönem: Belirtilmemektedir
Yayın / Araş. Yön.: 2014 yılı, yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit, EFE-TÜRKTEKİ-SARI-FİDAN 2014: 500 / Yüzey Araştırması
Durum ve Tanım: Küçükyenice Tümülüsü; Köyün tarım arazisi içinde, yaklaşık 4-5 m. yüksekliğinde ve 20 m. çapında toprak yığma bir tümülüstür. Kuzey kısmında tarımsal faaliyetler yapılmakta olup doğu ve güney kısmı mezarlık olarak kullanılmaktadır. Batı kısmından ise köy yolu geçmektedir. Kısmen traşlanmış durumdadır. Tepe kısmında eski bir kazı çukuru yer almaktadır. Yüzeyinde tarihlemeye yönelik buluntu yoktur.

BTCY nu.: 67
Türü: Nekropol Alanı, Mezar (N37)
İlçe / Köy: Gölpazarı İlçesi, Akçakavak Köyü, Kaşlarpınarı Mevkii
Dönem: Belirtilmemektedir
Yayın / Araş. Yön.: Yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit

Durum ve Tanım: Söz konusu mezarda iki adet kalker blok bulunmaktadır.

BTCY nu.: 68

Türü: Nekropol Alanı, Mezar Anıtı (N38)

İlçe / Köy: Gölpazarı İlçesi, Kavak Köyü, Muratlar Mah., Cuma Camisi Mevkii

Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi

Yayın / Araş. Yön.: Yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit

Durum ve Tanım: Dikili taş olarak da bilinen Bağışlar Mahallesi'nden Şuayip Erkalmış'a ait tarladadır. Platform üzerinde bulunan setin iki yanı profilli, üçüncü setin üzerinde rektogonal blokların oluşturduğu setin üzerinde lahit ve kapağı oturtulmuştur.

Veriler: Lahit Teknesi: Beyaz kalkerden yapılmıştır. Teknenin dar kenarına ait bir parçadır. Üst ve yan kısımlarında kırılmalar vardır. Köşelerinde çıkıntılar vardır.

Lahit Kapağı: Beyaz kalkerden yapılmıştır. İki dar kenarı üçgen alınlıklı, köşe akroterlidir. Dar yüzlerdeki akroterlerin yarım palmet motifli olduğu, spiralli işlendiği belirlenmiştir. Alınlık ortasında medusa başı kabartma olarak işlenmiştir. Kırma çatılıdır. İç kısmı kabaca oyulmuştur. Çatlaklar, köşe akroterlerinde kopmalar vardır.

BTCY nu.: 69

Türü: Nekropol Alanı, Mezar (N39)

İlçe / Köy: Gölpazarı İlçesi, Büyük Sürmeli Köyü

Dönem: Belirtilmemektedir

Yayın / Araş. Yön.: Yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit

Durum ve Tanım: Köyün kuzeyinde eski bir mezarlık içinde bulunmaktadır. Mezar dikdörtgen olup, etrafı büyük boy taşlarla örülmüştür. Mezar oldukça derindir. Mezarın başındaki iki taş sivridir.

BTCY nu.: 70

Türü: Nekropol Alanı, Kaya Mezarı (N40)

İlçe / Köy: Gölpazarı İlçesi, Kasımlar Köyü

Dönem: Belirtilmemektedir

Yayın / Araş. Yön.: 2001 yılı, yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit

Durum ve Tanım: Kaya üzerine oyularak yapılmış olan kaya mezarına "Kapılı Kaya" denilmektedir. Bu kaya mezarına oyulmuş basamakla çıkılmaktadır. Basamakların ardından kare şeklindeki mezar odasına girilmektedir. Girişte sağ tarafta kayaya oyulmuş seki yer almaktadır. Kapıdan girince karşıda kemerli bir niş ve önünde oluk yer almaktadır. Kemerli nişin üzerinde yazı bulunmaktadır.

BTCY nu.: 71
Türü: Nekropol Alanı, Mezar Anıtı (N41)
İlçe / Köy: Gölpazarı İlçesi, Gökçeler Köyü
Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi
Yayın / Araş. Yön.: 2014 yılı, yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit
Durum ve Tanım: Köyden Yenipazar İlçesi'ne giden yolun 1 km. uzaklığında bulunmaktadır. Tarım arazisi içinde yer alan anıtsal yapıya ait kalıntılar Roma Dönemi'ne tarihlenmektedir. Kaçak kazılar sonucu anıtsal yapıya ait podyum kısmın betonu kırılmaya çalışılmıştır. Dönemin keramik parçaları ile günümüze ait kiremit parçaları alana yayılmış durumdadır.

BTCY nu.: 72
Türü: Nekropol Alanı, Nekropol Alanı (N42) / I. Derece Sit
İlçe / Köy: Yenipazar İlçesi, Selim Köyü, Karaali Değirmenönü Mevkii
Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi
Yayın / Araş. Yön.: Bilecik Kültür Envanteri 2006: 215 / Yerinde Tespit
Durum ve Tanım: Roma Nekropolü; Mevkii ve geniş bir alanda yer alan nekropole ait lahit kapakları ve gövde parçaları yüzeyde görülmektedir. Beyaz kalkerden yapılmıştır. Lahit kapakları düz yüzeyli ve köşe akroterlidir. Beşik tonoz çatılıdır.

BTCY nu.: 73
Türü: Nekropol Alanı, Nekropol Alanı (N43) / I. Derece Sit
İlçe / Köy: Yenipazar İlçesi, Aşağı Boğaz Köyü, Deretarla Mevkii Eski Mezarlık
Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi
Yayın / Araş. Yön.: Bilecik Kültür Envanteri 2006: 216 / Yerinde Tespit

Durum ve Tanım: Roma Nekropolü; Fundalık bozkır meşelik alandan yayılmış mezar taşları blok parçalar halinde geniş bir alanı kaplamaktadır. Kesme taş blokların mezarlara ait olduğu, bir platform oluşturduğu belirgindir. Kalkerden oyularak yapılan taşlar Roma Dönemi'ne aittir.

BTCY nu.: 74
Türü: Nekropol Alanı, Lahit Kapağı (N44)
İlçe / Köy: Yenipazar İlçesi, Selim Köyü
Yayın / Araş. Yön.: Roma İmparatorluk Dönemi / Yerinde tespit
Yayınlar: Yayınlanmamış müze uzman raporu
Durum ve Tanım: Köydeki beton köprünün yanındadır. Köyün güneyindeki Gavurtaşları Mevkii'nde bulunarak buraya getirilmiştir. Dar kenarlarında üçgen alınlık ve düz yüzeyli köşe akroterleri kabaca taraklanarak gösterilmiştir. Kırma çatı şeklindeki üst kısmında herhangi bir bezeme bulunmamaktadır. Uzun ve dar kenarlarında ikişer tane taşıma seti bırakılmıştır. Dar kenarlarında demir bağlantı yuvaları bulunmaktadır.

BTCY nu.: 75
Türü: Nekropol Alanı, Lahit Kapağı Parçası (N45)
İlçe / Köy: Yenipazar İlçesi, Belkese Köyü
Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi
Yayın / Araş. Yön.: Yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit
Durum ve Tanım: Köyde, Hasan Balcı'nın evinin önündedir. Ören Mevkii yakınındaki Cevizkıran Mevkii'nden getirilmiştir. Bej kalkerden yapılmıştır. Düz yüzeyli köşe akroteri, üçgen alınlık parçası, tekneye oturan kenar parçası kaba yontuludur.

BTCY nu.: 76
Türü: Nekropol Alanı, Lahit Kapağı Parçaları (N46)
İlçe / Köy: Yenipazar İlçesi, Aşağı Çaylı Köyü, Gavurtaşı Mevkii
Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi
Yayın / Araş. Yön.: Yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde tespit
Durum ve Tanım: Adem Karakaya ve İlyas Özker'in tarlalarının yanındadır. Beyaz kalkerden yapılmıştır. Kaba yontuludur. Üçgen alınlıklı, kırma çatılı, yüzeyleri düz

bırakılmış ve köşe akroterlidir. Üçte ikilik kısmı eksiktir. Yanındaki lahit teknesinin kapağı olduğu anlaşılmaktadır. İç kısmı da kaba yontuludur.

BTCY nu.: 77

Türü: Nekropol Alanı, Lahit Kapağı Parçası (N47)

İlçe / Köy: Yenipazar İlçesi, Aşağı Çaylı Köyü, Gavurtaşı Mevkii

Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi

Yayın / Araş. Yön.: Yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit

Durum ve Tanım: Beyaz kalkerden yapılmıştır. Buradaki lahit teknesine ait kapağın parçasıdır. Önemli kısmı kırılmıştır. Üçgen alınlık ve köşe akroterine ait parçalardan oluşmaktadır. Dış yüzü kısmen düzgün işlenmiş, iç kısmı kaba yontuludur.

BTCY nu.: 78

Türü: Nekropol Alanı, Lahit Teknesi Parçaları (N48)

İlçe / Köy: Yenipazar İlçesi, Aşağı Çaylı Köyü, Gavurtaşı Mevkii

Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi

Yayın / Araş. Yön.: Yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit

Durum ve Tanım: Adem Karakaya ve İlyas Özker'in tarlalarının yanındadır. Beyaz kalkerden yapılmıştır. Geneli kaba yontuludur. Kenarlarında ince yontulu kısımlar vardır. Ön yüzünde kazınarak yazılmış on bir satırlık Hellence yazıtın bir kısmı bulunmaktadır. Devamının ters duran parçada olduğu anlaşılmaktadır. Teknenin yarısına yakın kısmı yoktur.

BTCY nu.: 79

Türü: Nekropol Alanı, Lahit Teknesi (N49)

İlçe / Köy: Yenipazar İlçesi, Aşağı Çaylı Köyü, Gavurtaşı Mevkii

Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi

Yayın / Araş. Yön.: Yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit

Durum ve Tanım: Beyaz kalkerden yapılmıştır. Kenarları kısmen dışarıda olup içi toprak doludur. Lahdin batıya dönük yüzünde Hellence yazıt görülmektedir.

BTCY nu.: 80

Türü: Nekropol Alanı, Lahit Kapağı (N50)

İlçe / Köy: Yenipazar İlçesi, Aşağı Çaylı Köyü

Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi

Yayın / Araş. Yön.: Yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit

Durum ve Tanım: Köydeki Sarıpınar Çeşmesi'nde yalak taşı olarak kullanılmaktadır. Beyaz kalkerden yapılmıştır. Ters olarak yerleştirilmiş olan lahit kapağının iç kısmı oyularak derinleştirilmiştir. Tekneye oturan yan kenarları yalağın sınırını oluşturmuştur. Kenarlarında çatlaklar, su kanalları, çimentoyla yapılan onarımlar görülmektedir.

BTCY nu.: 81

Türü: Nekropol Alanı, Lahit Teknesi Parçası (N51)

İlçe / Köy: Yenipazar İlçesi, Aşağı Boğaz Köyü, Sandık Kaya Mevkii

Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi

Yayın / Araş. Yön.: Yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit

Durum ve Tanım: Kırılmış lahit teknesinin bir parçası olup, tabanı ile uzun kenarına ait parçası belirgindir. Kaba yontuludur. Bazı parçaları etrafta dağınık haldedir.

BTCY nu.: 82

Türü: Nekropol Alanı, Lahit Kapağı (N52)

İlçe / Köy: Yenipazar İlçesi, Aşağı Boğaz Köyü, Deretarla Mevkii

Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi

Yayın / Araş. Yön.: Yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit

Durum ve Tanım: Beyaz kalkerden yapılmıştır. Dar yüzeylerinde üçgen alınlıklar ve düz yüzeyli akroterleri yer almaktadır. Kırma çatı şeklindedir. Çatlaklar, kopmalar vardır. İç kısmı kaba şekilde yontulmuştur.

BTCY nu.: 83

Türü: Nekropol Alanı, Tümülüs (N53) / I. Derece Sit

İlçe / Köy: Söğüt İlçesi, Dereboyu Köyü

Dönem: Belirtilmemektedir

Yayın / Araş. Yön.: 2015 yılı, yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit

Durum ve Tanım: Kaletepe Tümülüsü; köyün yaklaşık 1,2 km. kuzeybatısında Söğüt Refrakter Malzemeleri Fabrikası'nın 550 m. kuzeybatısında stabilize yolun kenarında yer almaktadır. Ağaçlık bir alanda bulunan tümülüsün üzerinde 4-5 adet irili ufaklı ağaç bulunmaktadır. Üç adet kaçak kazı ile tahrip edilmiştir.

BTCY nu.: 84
Türü: Nekropol Alanı, Mezar (N54)
İlçe / Köy: Söğüt İlçesi, Kayabalı Köyü, Ulupınar Mevkii
Dönem: Yayında belirtilmemektedir
Yayın / Araş. Yön.: Bilecik Kültür Envanteri 2006: 211 / Yerinde Tespit
Durum ve Tanım: Sabit Kaya Mezarları; Üç adet olup ikisi açıkta, üçüncüsü toprağa gömülü bulunmaktadır. Teknelerin iç kısmı kaba yontulu olup, üzerinin lahit kapağıyla örtülü olduğunu gösteren kenar çerçevesi vardır. Teknelerin üst kısımlarında kırılmalar vardır. Kaba yontuludur. Tekne kapağı köşe akroterlidir.

BTCY nu.: 85
Türü: Nekropol Alanı, Nekropol Alanı (N55) / II. Derece Sit
İlçe / Köy: Söğüt İlçesi, Geçitli Köyü, Öğlenarası Mevkii
Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi Sonrası, Geç Antik Çağ
Yayın / Araş. Yön.: Bilecik Kültür Envanteri 2006: 163 / Yerinde Tespit
Durum ve Tanım: Geçitli Köyü Nekropol Alanı; Köyün kuzey-doğusunda yapılan sulama kanalları inşası sırasında tespit edilmiştir. Özellikle köyün kuzeyindeki mezar odaları ilgi çekmektedir. Geç Roma ve Geç Antik Çağ'a tarihlenen mezar buluntuları veren nekropol alanında kısmen kurtarma kazıları gerçekleştirilmiştir.

BTCY nu.: 86
Türü: Nekropol Alanı, Lahit Kapağı (N56)
İlçe / Köy: Söğüt İlçesi, Borçak Köyü
Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi
Yayın / Araş. Yön.: Yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit
Durum ve Tanım: "Yastarla" adlı tepedeki anıt mezarlara ait kesme taş parçaları arasındadır. Pembe damarlı kalkerden yapılmıştır. İki dar yüzünde üçgen alınlıklar

vardır. Burada tekneye bağlantıyı sağlayan demir yuvaları bulunmaktadır. Üst kısmı kırma çatı şeklindedir. Geniş kenarlarında ikişer taşıma çıkıntısı vardır.

BTCY nu.: 87
Türü: Nekropol Alanı, Lahit Kapağı (N57)
İlçe / Köy: Söğüt İlçesi, Çaltı Beldesi
Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi
Yayın / Araş. Yön.: Yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit
Durum ve Tanım: Beldedeki çay bahçesinde çeşme taşı olarak kullanılmıştır. Orta mahalleden getirilmiştir. Beyaz kalkerden yapılmıştır. Kırma çatılı olup, dar kenarlarında üçgen alınlıklar vardır. Üçer adet çörtenli ve köşe akroterlidir. Kapağın sol yanı ile sağ yanının işçiliklerinde farklılıklar vardır. Aşınmalar, kopmalar ve çatlaklar mevcuttur.

BTCY nu.: 88
Türü: Nekropol Alanı, Lahit Kapağı Parçası (N58)
İlçe / Köy: İnhisar İlçesi, Harmanköy Köyü, Bağ Pınarı Mevkii
Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi
Yayın / Araş. Yön.: Yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit
Durum ve Tanım: Pembe damarlı kalkerden yapılmıştır. Dar kenarlarda üçgen alınlıklar vardır. Üstü kırma çatı şeklindedir. Kapak çamaşırhanede su yalağı şeklinde kullanıldığından aşınmalar olmuştur.

BTCY nu.: 89
Türü: Nekropol Alanı, Lahit (N59) / I. Derece Sit
İlçe / Köy: İnhisar İlçesi, Tarpak Beldesi, Sivrikaya Mevkii
Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi Sonrası
Yayın / Araş. Yön.: Bilecik Kültür Envanteri 2006: 209 / Yerinde Tespit
Durum ve Tanım: Sabit Lahit Teknesi; Geç Roma Dönemi'ne ait beyaz kalkerden doğal kayaya kaba şekilde yontularak yapılmıştır. Kenar çerçevesinden üzerine kapak konduğunu anlaşılmaktadır. İç kısmı ortadan bir hat ile uzunlamasına ikiye ayrılmıştır. Doğal kayanın dere tarafı ince şekilde taraklanarak düzeltilmiştir. Önde bir set

oluşturulmuştur. Buna çıkışı sağlayan iki basamak yer almaktadır. Bu kısmın üzerinde lahit kenarında kopmalar vardır.

3.3. YERLEŞİM DIŞI ALANLAR

BTCY nu.: 90
Türü: Yerleşim Dışı Alan, Su Kanalı (YD1)
İlçe / Köy: Merkez, Selöz Köyü
Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi
Yayın / Araş. Yön.: 2008 yılı, yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit
Durum ve Tanım: Ana kaya üzerine murç ve taş kalemlerle oyulmuş, yer yer kesintiler halinde devam eden 102 m. uzunluğunda su kanalıdır. Dere zemininden yaklaşık 2 m. yüksekliğinde ve 90 cm. genişliğindedir. Genel olarak sağlam durumdadır.

BTCY nu.: 91
Türü: Yerleşim Dışı Alan, Su Kemeri (YD2)
İlçe / Köy: Merkez, İsmetpaşa Mahallesi.
Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi
Yayın / Araş. Yön.: 2008 yılı, yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit
Durum ve Tanım: Kuzey-güney doğrultusunda iki gözlü sivri kemerli olarak inşa edilmiş bir su kemeridir. 38 m. uzunluğunda, 6 m. yüksekliğinde ve 2,70 m. genişliğinde olup kemer kısımlarında düzgün kesme taşlar kullanılmış; diğer kısımlarda ise moloz taşlar kullanılmıştır.

BTCY nu.: 92
Türü: Yerleşim Dışı Alan, Su Kemeri (YD3)
İlçe / Köy: Merkez, Selöz Köyü
Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi
Yayın / Araş. Yön.: 2008 yılı, yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit
Durum ve Tanım: Ana kaya üzerine harç ve yığma taşlar kullanılarak oluşturulmuş su kemeridir. Olasılıkla tek kemerlidir. Kemer kısmı yıkılmış durumdadır. Sağlam olan

ayak kısımları 6,40 m. ve 9 m. boyutlarında olup 1,10 cm. genişliğe sahiptir. Arada kalan mesafe ise 9,60 m. ölçüsündedir.

BTCY nu.: 93

Türü: Yerleşim Dışı Alan, Sarnıç (YD4)

İlçe / Köy: Merkez, Vezirhan Beldesi, İstiklal Mah.

Dönem: Belirtilmemektedir

Yayın / Araş. Yön.: Yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit

Durum ve Tanım: İstiklal Mahallesi'nin doğusundaki Eski Köy yerindedir. Taşlarla örülmüş olan, su deposu olarak kullanıldığı anlaşılan kısımda kesme iri taşların da kullanıldığı gözlemlenmiştir.

BTCY nu.: 94

Türü: Yerleşim Dışı Alan, Taş Ocağı-Nekropol (YD5) / I. Derece Sit

İlçe / Köy: Merkez, Vezirhan Beldesi, Pınarcık (Paşaboğazı) Mevkii

Dönem: Yayında belirtilmemektedir

Yayın / Araş. Yön.: Bilecik Kültür Envanteri 2006: 59 / Yerinde Tespit

Durum ve Tanım: Paşaboğazı Antik Taş Ocakları ve Nekropol Alanı; Alanın büyük bir kısmı hala çalıştırılan taş ve mermer ocağı içinde kalmaktadır. İri bloklar halinde mimari parçalar, ilginç kaya mezarları bu alanda tespit edilmiştir.

BTCY nu.: 95

Türü: Yerleşim Dışı Alan, Taş Ocağı (YD6)

İlçe / Köy: Merkez, Vezirhan Beldesi, İstiklal Mah.

Dönem: Belirtilmemektedir

Yayın / Araş. Yön.: Yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit

Durum ve Tanım: İstiklal Mahallesi'nin doğusundaki Eski Köy yerindedir. Kayalık arazinin sırt kısmında, mazı ve çam ağaçlarının çevrelediği bölümde beyaz kalker kayalıkta kesilerek çıkarılan taşların izleri yer almaktadır. Bunlar arasında monumental bloklar, lahit tekneleri, mezar stelleri olduğunu gösteren murç izleri bulunmaktadır. Bazı bölümlerinin merdiven basamakları şeklini aldığı görülmektedir.

3.4. TEKİL BULUNTU ALANLARI

BTCY nu.: 96

Türü: Tekil Buluntu Alanı, Mimari Öğe (TB1)

İlçe / Köy: Osmaneli İlçesi, Adliye Köyü

Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi

Yayın / Araş. Yön.: Yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit

Durum ve Tanım: Köy mezarlığının önündedir. Musalla taşı olarak kullanılmaktadır. Beyaz kalkerden yapılmıştır. Üst kısmı enine dikdörtgen tabla şeklindedir. Hellence yazıta ait izler görülmektedir. İki yanında dışa doğru uzanan simetrik konsollar vardır. Alt tablası kırılmış, kopmalar ve çatlaklar vardır.

BTCY nu.: 97

Türü: Tekil Buluntu Alanı, Mimari Öğe (TB2)

İlçe / Köy: Osmaneli İlçesi, Sarıyazı Köyü

Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi

Yayın / Araş. Yön.: Yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit

Durum ve Tanım: Köy camisinin altındaki Ayhan Tatlı'nın bahçesinin yanındadır. Beyaz kalkerden yapılmıştır. Çember şeklindeki gövdeden bir parçadır. Hellence yazıttan izler mevcuttur. Dışa çıkık ve içe giren hatlardan orta kısım dışa çıkık olarak işlenmiştir. İki yanından kırılmıştır.

BTCY nu.: 98

Türü: Tekil Buluntu Alanı, Tapınım Alanı (TB3) / I. Derece Sit

İlçe / Köy: Merkez, Vezirhan Beldesi

Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi

Yayın / Araş. Yön.: Bilecik Kültür Envanteri 2006: 203 / Yerinde Tespit

Durum ve Tanım: Merdivenli Kaya; Roma döneminden M.S. II. ve III. yüzyıla ait beyaz kalker üzerine on beş basamak halinde kaya yüzeyine yontularak oluşturulan merdiven basamaklarından bir platforma ulaşıldığı belirgindir. Bir kısmının kırıldığı ve koptuğu görülmektedir.

BTCY nu.: 99

Türü: Tekil Buluntu Alanı, Mimari Öğe (TB4)

İlçe / Köy: Merkez, İlyasbey Köyü

Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi

Yayın / Araş. Yön.: Yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit

Durum ve Tanım: Dikdörtgen prizmatik blok taş, köy caminin önünde bulunmaktadır. Mezarlık Ardı Mevkii'nden getirilmiştir. Beyaz kalkerden yapılmıştır. Dört köşesinde dikdörtgen ve ortasında yuvarlak yuvalar açılmıştır. Yanları ve alt kısmı kaba bırakılmıştır.

BTCY nu.: 100

Türü: Tekil Buluntu Alanı, Mimari Öğe (TB5)

İlçe / Köy: Merkez, Ulupınar Köyü

Dönem: Belirtilmemektedir

Yayın / Araş. Yön.: Yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit

Durum ve Tanım: Köy mezarlığının yanında musalla taşı olarak kullanılmaktadır. Gri renkli kalkerden yapılmıştır. Dikdörtgen prizmatik bloğun dar kenarına bir bölüm açılmıştır. Üst tablasına kare şeklinde altı yuva açılmıştır. Kaba yontulmuştur.

BTCY nu.: 101

Türü: Tekil Buluntu Alanı, Mimari Öğe (TB6)

İlçe / Köy: Pazaryeri İlçesi, Akçaalan Mevkii

Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi

Yayın / Araş. Yön.: Yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit

Durum ve Tanım: İlçe merkezinde çeşme üzerindedir. Taşıyıcı stel, beyaz kalkerden yapılmıştır. Çeşmenin duvarına ön yüzü görülecek şekilde örülmüştür. Üst tablası başlık oluşturacak sembolik köşe akroterleri, dairesel motifle bezenmiştir. Meyilli hatla dikdörtgen prizmatik gövdeye geçilmektedir. Aynı uygulama eğimli hatla dışa çıkık kaidede de uygulanmıştır. Kaba tarak izleri görülmekte, kopan parçalar ise mevcuttur.

BTCY nu.: 102

Türü: Tekil Buluntu Alanı, Mimari Öğe (TB7)

İlçe / Köy: Pazaryeri İlçesi, Doğanlar Mevkii
Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi
Yayın / Araş. Yön.: Yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit
Durum ve Tanım: İlçe merkezindeki bulunan bostancının tarlasındadır. Taşıyıcı stel, beyaz kalkerden yapılmıştır. Altta ve üstte dikdörtgen prizmatik tabla ve kaideye sahiptir. Bunların tablalarında demir kama yuvaları vardır. Üst tabla dışa çıkık, düz yüzeyli köşe akroterlerine sahiptir. Eğim hatla gövdeye geçilmektedir. Gövdeden dışa eğimli hatla kaideye bağlanmaktadır. Kopmalar, aşınmalar ve çatlaklar mevcuttur.

BTCY nu.: 103
Türü: Tekil Buluntu Alanı, Mimari Öğe (TB8)
İlçe / Köy: Pazaryeri İlçesi, Dereköy Köyü
Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi
Yayın / Araş. Yön.: Yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit
Durum ve Tanım: Köydeki Kocapınar Çesmesi'nde duvara örülmüştür. Friz parçası, beyaz kalkerden yapılmıştır. Üstteki kaba şekilde taraklanan yüzeyin altında bitli desenli kuşaktaki kabartmalar yontulmuştur. Ortada cepheden işlenmiş medusa başının da kazındığı anlaşılmaktadır. Saçlardan bir kısmı, kulak ve yüzün dış hatları belirgin kazınmıştır. Alttan silmeli bir kuşağa sahiptir. Yanlardan ve alttan kırıktır.

BTCY nu.: 104
Türü: Tekil Buluntu Alanı, Mimari Öğe (TB9)
İlçe / Köy: Bozüyük İlçesi, Bozalan Köyü, Azatlık Mevkii
Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi
Yayın / Araş. Yön.: Yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit
Durum ve Tanım: Buraya Budanmış Mevkii'nden getirilmiştir. Beyaz kalkerden yapılmıştır. Taşıyıcı mezar steli üzerine konulan arşitrava ait parça olup dikdörtgen taban ve tavanın bir dar kenarına ait olan çeyrek silindirik bölüm dışa çıkık tablayı destekler şekilde işlenmiştir. Çatlaklar ve kopmalar vardır.

BTCY nu.: 105

Türü: Tekil Buluntu Alanı, Mimari Öğe (TB10)

İlçe / Köy: Bozüyük İlçesi, Azatlık Mevkii

Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi

Yayın / Araş. Yön.: Yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit

Durum ve Tanım: Çeşme üzerindedir. Buraya Budanmış Mevkii'nden getirilmiştir. Beyaz kalkerden yapılmıştır. Alttaki iki ince şerit üzerinde diş motifi sırası, içe meyilli bölümden sonra dışa çıkık tablaya ulaşmaktadır. Köşeye ait parçadır.

BTCY nu.: 106

Türü: Tekil Buluntu Alanı, Mimari Öğe (TB11)

İlçe / Köy: Bozüyük İlçesi, Düzağaç Köyü

Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi

Yayın / Araş. Yön.: Yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit

Durum ve Tanım: Köy camisinin bahçesinde, şadırvanın yanındadır. Gavur Evleri Mevkii'nden getirilmiştir. Beyaz kalkerden yapılmıştır. Parçanın ön yüzünde silmeler, diş sırası işlenmiştir. Bazı parçaları kopmuştur.

BTCY nu.: 107

Türü: Tekil Buluntu Alanı, Mimari Öğe (TB12)

İlçe / Köy: Bozüyük İlçesi, Düzağaç Köyü

Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi

Yayın / Araş. Yön.: Yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit

Durum ve Tanım: Köy camisinin bahçesinde, şadırvanın yanındadır. Gavur Evleri Mevkii'nden getirilmiştir. Beyaz kalkerden yapılmıştır. Üst tablanın iki köşesinde de parçalar kopmuştur. Parçanın ön yüzünde silmeler, diş sırası, düz hatlar ve boncuk dizisi işlenmiştir.

BTCY nu.: 108

Türü: Tekil Buluntu Alanı, Mimari Öğe (TB13)

İlçe / Köy: Bozüyük İlçesi, Düzağaç Köyü

Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi

Yayın / Araş. Yön.: Yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit

Durum ve Tanım: Köy camisinin bahçesinde bulunmaktadır. Gavur Evleri Mevkii'nden getirilmiştir. Beyaz kalkerden yapılmıştır. Parçanın ön yüzünde silmeler, diş sırası, boncuk dizisi, düz ve bombeli hatlar işlenmiştir. Kapı sövesine ait bir parçadır.

BTCY nu.: 109

Türü: Tekil Buluntu Alanı, Mimari Öğe (TB14)

İlçe / Köy: Bozüyük İlçesi, Düzağaç Köyü

Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi

Yayın / Araş. Yön.: Yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit

Durum ve Tanım: Köy camisinin bahçesinde bulunmaktadır. Gavur Evleri Mevkii'nden getirilmiştir. Beyaz kalkerden yapılmıştır. Parçanın ön yüzünde silmeler, diş sırası, boncuk dizisi, düz hatlar işlenmiştir. Bir yanından kopmuştur. Aşınmalar vardır. Kapı lentosuna ait bir parçadır.

BTCY nu.: 110

Türü: Tekil Buluntu Alanı, Mimari Öğe (TB15)

İlçe / Köy: Bozüyük İlçesi, Düzağaç Köyü

Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi

Yayın / Araş. Yön.: Yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit

Durum ve Tanım: Köy camisinin bahçesinde bulunmaktadır. Gavur Evleri Mevkii'nden getirilmiştir. Beyaz kalkerden yapılmıştır. Dikdörtgen prizmatik parçadan kopmuştur. Parçanın ön yüzünde silmeler, diş sırası ve boncuk dizisi işlenmiştir. Kapı lento parçası olmalıdır. Alt yüzünde eğri hatlar, yarım çember bir köşe yapmaktadır. Kopmalar, aşınmalar, çatlaklar vardır.

BTCY nu.: 111

Türü: Tekil Buluntu Alanı, Mimari Öğe (TB16)

İlçe / Köy: Bozüyük İlçesi, Göynücek Köyü

Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi

Yayın / Araş. Yön.: Yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit

Durum ve Tanım: Postamentler köyde, Salih Garip'in evinin bahçesindeki hayvan barınağının duvarındadır. Beyaz kalkerden yapılmıştır. Bir tarafta dört adet, diğer tarafta beş adet postament, üst üstte örülmüştür. Bunların üzeri çamurla sıvanmıştır. Alt ve üst kısımlarında silmeler yer almaktadır. Üstte sütunun oturacağı kaide kısmının bulunduğu izlerden belirgindir.

BTCY nu.: 112

Türü: Tekil Buluntu Alanı, Mimari Öğe (TB17)

İlçe / Köy: Bozüyük İlçesi, Kandilli Köyü

Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi

Yayın / Araş. Yön.: Yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit

Durum ve Tanım: Köyde, Nazif Özcan'ın evinin önündeki çeşmededir. Beyaz kalkerden yapılmıştır. Üst düzeyi kaba yontuludur. İki yanında önemli kopmalar yer almaktadır. Ön yüzünde düz bir tabla çıkıntısı, içe doğru dönük yuva, dışa çıkık yarım silindirik hat yer almaktadır.

BTCY nu.: 113

Türü: Tekil Buluntu Alanı, Mimari Öğe (TB18)

İlçe / Köy: Yenipazar İlçesi, Selim Köyü

Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi

Yayın / Araş. Yön.: Yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit

Durum ve Tanım: Köydeki beton köprünün yanındadır. Arşitrav, beyaz kalkerden yapılmıştır. İnce silmeler, diş sırasıyla bezenmiştir. İki dar yan konsol şeklindedir. Yukarda kalan yüzeyinin ortasında dairesel bir yuva açılmıştır. İki yanda yer alan demir bağlantı yuvaları bunun üzerinde ostotek görevi yapan kül kutusunun bulunduğunu vurgulaması nedeniyle önemlidir. Taş üzerinde Hellence yazıt bulunmaktadır.

BTCY nu.: 114

Türü: Tekil Buluntu Alanı, Mimari Öğe (TB19)

İlçe / Köy: Yenipazar İlçesi, Kükürt Köyü, Güney Mah.

Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi

Yayın / Araş. Yön.: Yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit

Durum ve Tanım: Mahallenin meydanında bulunmaktadır. Necmettin Zincir'in misafirhanesinin yanındadır. Arşitrav parçası, beyaz kalkerden yapılmıştır. Yan kenarları konsol şeklinde olup, sağ yanı kırılmıştır. Üzerinde iki satırlık Hellence yazıt bulunmaktadır.

BTCY nu.: 115

Türü: Tekil Buluntu Alanı, Mimari Öğe (TB20)

İlçe / Köy: Yenipazar İlçesi, Kükürt Köyü, Güney Mah.

Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi

Yayın / Araş. Yön.: Yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit

Durum ve Tanım: Mahalledeki Şeref Zincir'in evindedir. Buraya Ören Pınarı Mevkii'nden getirilmiştir. Mezar arşitravı, beyaz kalkerden yapılmıştır. Başlık tablası öne doğru uzanmaktadır. İçe doğru meyilli hatlarla üç fascialı ön yüze birleşmektedir. Burada dört satırlık Hellence yazıt görülmektedir.

BTCY nu.: 116

Türü: Tekil Buluntu Alanı, Mimari Öğe (TB21)

İlçe / Köy: Yenipazar İlçesi, Esenköy Köyü, Beşiktaşı Mevkii.

Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi

Yayın / Araş. Yön.: Yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit

Durum ve Tanım: Ahmet Şahin'in tarlasındadır. Araplar Mezarlığı olarak bilinen yerin Roma Nekropolü'nün olduğu anlaşılmaktadır. Mezar arşitravı, dört tarafından da kopmalar ve aşınmalar mevcuttur. İki satırlık Hellence yazıt bulunmaktadır.

BTCY nu.: 117

Türü: Tekil Buluntu Alanı, Mimari Öğe (TB22)

İlçe / Köy: Yenipazar İlçesi, Aşağı Çaylı, Gavurtepe Mevkii

Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi

Yayın / Araş. Yön.: Yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit

Durum ve Tanım: Ali Karabulut'un tarlasının yanındadır. Arşitrav, beyaz kalkerden yapılmıştır. Üst tablası içe meyilli şekildedir. İki dar yanı konsol şeklindedir. Ön

yüzünün orta kısmında, enine koparmak için kama darbeleri yapılmıştır. Üzerinde Hellence yazıt mevcuttur.

BTCY nu.: 118
Türü: Tekil Buluntu Alanı, Mimari Öğe (TB23)
İlçe / Köy: Yenipazar İlçesi, Çöte Mahallesi, Temaşa Mevkii
Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi
Yayın / Araş. Yön.: Yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit
Durum ve Tanım: Türbenin giriş kapısı önünde eşik olarak kullanılmıştır. Arşitrav, beyaz kalkerden yapılmıştır. Dikdörtgen üst tablası ön kısmında dışa çıkık ve fasciaları bulunmaktadır. İki dar yüzünde konsol tipli dışa çıkık bölümlerden sol yandakinde kopmalar vardır.

BTCY nu.: 119
Türü: Tekil Buluntu Alanı, Mimari Öğe (TB24)
İlçe / Köy: Söğüt İlçesi, Borçak Köyü
Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi
Yayın / Araş. Yön.: Yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit
Durum ve Tanım: "Yastarla" adlı tepeden bir evin önünden getirilmiştir. Arşitrav parçası, pembe damarlı kalkerden yapılmıştır. Arşitravın ön yüzünde silmeler yer almaktadır. Köşe parçası olup, burada köşe akroteri işlenmiştir. Bir yalak teknesi sonradan kazılmıştır. Köy çeşmesinde kullanılmıştır. Suyun akması için bir kanal, altta bir delik açılmıştır.

BTCY nu.: 120
Türü: Tekil Buluntu Alanı, Mimari Öğe (TB25)
İlçe / Köy: Söğüt İlçesi, Kayabalı Köyü
Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi
Yayın / Araş. Yön.: Yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit
Durum ve Tanım: Tuzaklı yolu üzerindeki çeşmede kullanılmıştır. Arşitrav parçası, beyaz kalkerden yapılmıştır. Üst ve yanları kırıktır. Dikdörtgen alt tablası üzerinde

çamaşır yıkandığından aşınmıştır. Ön yüzünde fascialı bölümde kalan kısımlardan dört satırlık Hellence yazıt görülmektedir. Kopmalar, çatlaklar ve aşınmalar mevcuttur.

BTCY nu.: 121
Türü: Tekil Buluntu Alanı, Mimari Öğe (TB26)
İlçe / Köy: Söğüt İlçesi, Kayabalı Köyü
Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi
Yayın / Araş. Yön.: Yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit
Durum ve Tanım: Köy caminin karşısındaki istinat duvarına örülmüştür. Tavan kaseti, beyaz kalkerden yapılmıştır. Karelere ayrılmış bölmelerde oluşturulan dikdörtgen sahalarda rozetler işlenmiştir. İki dar bir uzun kenarında kırılmalar, kopmalar mevcuttur.

BTCY nu.: 122
Türü: Tekil Buluntu Alanı, Mimari Öğe (TB27)
İlçe / Köy: Söğüt İlçesi, Oluklu Köyü, Harmanaltı Mevkii
Dönem: Roma İmparatorluk Dönemi
Yayın / Araş. Yön.: Yayınlanmamış müze uzman raporu / Yerinde Tespit
Durum ve Tanım: Seramik fabrikası inşaatı sahasındadır. Beyaz kalkerden yapılmıştır. Dikdörtgen prizmatik yassı bloğun yanlarında kırılmalar vardır. Ön yüzünde üstte silmeler, diş sırası, altında yumurta dizisi motifi sıralanmaktadır. Kopmalar, aşınmalar ve çatlaklar mevcuttur.

4. BİLECİK İLİ EPİGRAFİK VERİLERİ

4.1. MİLTAŞI

BEK nu.: MT1-001 (Traianus Dönemi)

INikaia'ya göre köyde bir çeşmeye örülmüş olan taşın ilk dikildiği yer, Medetli Köyü'nün 2-3 km. kuzeybatısına düşen Selviler Pınarı Mevkii'ne yakın olması gerekmektedir. Altı kısmı kırılmış olan taşın üst tarafında bir çelenk bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Osmaneli İlçesi, Medetli Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1002

Tarih : M.S. 116

Imperator Caesar divi
Nervae filius Nerva Traianus,
Optumus Augustus, Germanicus
4 *Dacicus Parthicus, pontifex ma-*
ximus, trib(uniciae) poṭẹṣṭ(atis) XVIIII, imp(erator)
XI, co(n)s(ul) VI, p(ater) p(atriae) viam vetustate cor-
rumpatam restituit.
8 *a Nicạẹạ*
— — —

İmparator Caesar, Tanrı Nerva'nın oğlu, Nerva Traianus Optumus Augustus Germanicus Dacicus Parthicus, en yüce rahip, iktidarının 19. yılı, 1. kez imparator, 6. kez consul, vatanın babası, eskiliği dolayısıyla yıpranmış olan yolu onarttı. Nikaia'dan ---.

BEK nu.: MT2-002 (Septimius Severus Dönemi)

INikaia'ya göre bugünkü Vezirhan-Gölpazarı yolunun geçtiği Dikenli Boğazı adını taşıyan dağ geçidinde bulunmuş olup Bilecik'te öğretmen okulunun bahçesinde muhafaza edilmektedir. Taşın üst sol yanından bir parça kırıktır ve yazıt sahasında kısmen yıpranmalar vardır. Yazıtın üst tarafında hafif derinleştirilmiş bir sahada bir çelenk kabartması bulunmaktadır. Taş, yazıtın bulunduğu ön yüzde hafif yuvarlaklaştırılmış olup, bir *tabula* şeklinde işlenmiştir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Vezirhan/Gölpazarı İlçeleri, Dikenli Boğazı Mevkii.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1008

Tarih : M.S. 199

Impp̣ẹṛạtor Caesar L. Septi-
mius Severus Pius Perti-
[n]ax Augustus, Arabicus
[Adi]abe[nic]us Parthicus ma-
x̣ịmus, [ponti]fex maximus, tri-
bunici[ae potes]ta(ti)s VI, impera-
[tor] XI, co[nsul] II, pater patriae,
[pr]o̩co(n)s(ul), et [I]ṃperator Caesar
[M.] Aurelius Antoninus Augus-
tus tribuniciae potesta(ti)s II
[e]t [P.] Septimius G̣[e]ṭạ Caesar
[r]estituerunt p̣[er] Quintum
Tineium Sacerdotem le<g>(atum) Aug(ustorum)
[pro] p[ra]etore̩. a Niceae.
XXXII
[Αὐ]τοκράτωρ Κ̣εσαρ Λ. Σεπτίμιος
[Σεουῆ]ρος Εὐσεβὴς Πέρτιναξ Σε[β]αστὸ[ς]
[Παρθ]ικὸς μέγιστος ἀρχιερεὺς μέγιστος
[δημ]αρχικῆς ἐξουσίας ς΄, α<ὐ>τοκράτωρ αι΄,
[ὕπα]τος <II>(?), πατὴρ [π]ατρίδος, ἀνθύπατος,
[καὶ Α]ὐτοκράτω[ρ Κ]αῖσαρ Μ. Αὐρήλιος Ἀν-
[τωνε]ῖνος [Σεβασ]τὸς δημαρχικῆς ἐξ-
[ουσ]ί[α]ς [β΄ καὶ Π. Σεπτί]μιος [Γέτα] Καῖσαρ ἀπο-
[κα]τ̣έ̣σ̣τ̣η[σαν δι]ὰ Κ. Τινείου Σακέ<ρ>δοτος
[πρ]ε̣σ̣βευτ̣ο̣[ῦ κα]ὶ ἀντισστρατήγου τῶν
[Σε]βαστῶ<ν>. ἀπὸ Νικέας λΙΙ΄(!).

İmparator Caesar L. Septimius Severus Pius Pertinax Augustus, Arap Fatihi, Adiaben Fatihi, büyük Parth Fatihi, en yüce rahip, 6 yıldır hükümdar, 11. kez imparator, 2. kez konsül, vatanın babası, prokonsül ve İmparator Caesar M. Aurelius Antonius Augustus, hükümdarlığının 2. yılı ve P. Septimius [Geta] Caesar, elçi ve valileri Quintus Tineius Sacerdus aracılığı ile (yolu) onarttılar. Nikaia'dan 32 (Roma) mili.

BEK nu.: MT3-003 (Tetrarkhesler Dönemi)

INikaia'ya göre Medetli Köyü'nün 2-3 km. kuzeybatısında, Selviler Pınarı Mevkii'nde bulunmuş ve olasılıkla *in situ*'dur.

Buluntu Yeri : Bilecik, Osmaneli İlçesi, Medetli Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1003

Tarih : M.S. 293-305

B(ona) F(ortuna).
Imp(erator) C(aesar) G(aius) Aụṛ(elius) Vạḷ(erius)
Diocletianus p(ius) f(elix) inv(ictus) Aug(ustus)
4 *et Imp(erator) C(aesar) M(arcus) Aur(elius) Val(erius)*
Maximianus p(ius) f(elix) inv(ictus) Aug(ustus)
et Fl(avius) Val(erius) Constantius et
Gal(erius) Val(erius) Maximianus
8 *nobb(ilissimi) Caesares.*
a Nicaea mil(ia) XXV.
ἀπὸ Νεικαίας
κε΄.

Uğurlu olsun! İmparator Caesar Gaius Aurelius Valerius Diocletianus, dindar, bahtlı, yenilgisiz Augustus ve İmparator Caesar Marcus Aurelius Valerius Maximianus, dindar, bahtlı, yenilgisiz Augustus ve Flavius Valerius Constantius ve Galerius Valerius Maximianus, soylu Caesarlar. Nikaia'dan 25 (Roma) mili.

BEK nu.: MT4-004 (Tetrarkhesler Dönemi)

INikaia'ya göre Beşevler Köyü'nün az kuzeyinde, Bolatlı ve Aktaş köylerine giden yolun üstünde Damlar Mevkii'nde ele geçmiştir. Mil taşının alt kısmı korunabilmiştir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Beşevler Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1009

Tarih : M.S. 293-305

[Imp(erator) C(aesar) G(aius) Aur(elius) Val(erius)]
[Diocletianus p(ius) f(elix) inv(ictus) Aug(ustus)]
[et Imp(erator) C(aesar) M(arcus) Aur(elius) Val(erius)]

[Maximianus p(ius) f(elix) inv(ictus) Aug(ustus) et]
Ḟl(avius) Ṿaḷ[l(erius) Constantius
et Ḡaḷ(erius) Ṿaḷ(erius) [Maximianus]
nobb(ilissimi) Ċa[esares].
a Nica[ea mil(ia) — — —].
ἀπὸ Ν[ι]ϰ[αίας —΄].

İmparator Caesar Gaius Aurelius Valerius Diocletianus, dindar, bahtlı, yenilgisiz Augustus ve İmparator Caesar Marcus Aurelius Valerius Maximianus, dindar bahtlı, yenilgisiz Augustus ve Flavius Valerius Constantius ve Galerius Valerius Maximianus soylu Caesarlar. Nikaia'dan filanca (Roma) mili.

BEK nu.: MT5-005 (Tetrarkhesler Dönemi)

INikaia'ya göre köyün 300 m. kadar kuzeydoğusunda bulunmaktadır. Büyük olasılıkla *in situ*'dur çünkü taşın dikili olduğu antik ve modern mezarlık içinde taşla kaplı eski bir yolun izleri bulunmaktadır. Yazıtın üst kısmında, "B. F." harflerinin de yer aldığı, hafif düzeltilmiş bir sahada çelenk kabartması vardır. Yazıt kabartma şeklinde işlenmiş bir *tabula ansata* üzerinde yer almaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Doğancılar Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1012

Tarih : M.S. 293-305

B(ona) F(ortuna).
Imp(erator) C(aesar) G(aius) Aur(elius) Val(erius)
Diocletianus
p(ius) f(elix) inv(ictus) Aug(ustus) et
Imp(erator) C(aesar) M(arcus) Aur(elius) Val(erius)
Maximianus
p(ius) f(elix) inv(ictus) Aug(ustus) et
Fl(avius) Val(erius) Constantius
et Gal(erius) Val(erius) Ma[x]imianus
nobb(ilissimi) Caesares.
[a Nicaea mil(ia) XXXX]
[ἀπὸ Νεικαίας]
[μ΄].

Uğurlu olsun! İmparator Caesar Gaius Aurelius Valerius Diocletianus dindar, bahtlı, yenilgisiz Augustus ve İmparator Caesar Marcus Aurelius Valerius Maximianus dindar, bahtlı, yenilgisiz Augustus ve Flavius Calerius Constantius ve Galerius Valerius Maximianus, soylu Caesarlar. Nikaia'dan 4 (Roma) mili.

BEK nu.: MT6-006 (Tetrarkhesler Dönemi)

INikaia'da, Nikaia-Ankyra yolu üzerindeki Khogea yol istasyonu çevresindeki Üyük Köyü'nde bulunduğu dışında başka bilgi verilmemektedir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı (Osmaneli) İlçesi, Üyük Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1023

Tarih : M.S. 293-305

Imp(erator) Caes(ar) G(aius) Aur(elius) Val(erius)
Diocletianus
p(ius) f(elix) inv(ictus) [A]ug(ustus) et
4 *Imp(erator) C(aesar) M(arcus) Aur(elius) Val(erius)*
Maximianus
p(ius) f(elix) inv(ictus) Aug(ustus) et
Fl(avius) Val(erius) Constantius
8 *et Gal(erius) Val(erius) Maximianus*
nobb(ilissimi) Caesares.
a Nicaea mil(ia) XXVI.
ἀπὸ Νεικαίας
12 κϛ΄.

İmparator Caesar Gaius Aurelius Valerius Diocletianus dindar, bahtlı, yenilgisiz Augustus ve İmparator Caesar Marcus Aurelius Valerius Maximianus dindar, bahtlı, yenilgisiz Augustus ve Flavius Valerius Constantius ve Galerius Valerius Maximianus soylu Caesarlar Nikaia'dan 26 (Roma) mili.

BEK nu.: MT7-007 (Galerius Valerius Maximianus Dönemi)

Eskişehir-Bursa yeni yolunun güneyinde, Bozüyük merkezinden 6,5 km. uzaklıktadır. Günümüzde kayıptır, olasılıkla yol çalışmaları esnasında yolun altında kalmıştır. Kireçtaşından yapılmış ve tümdür. Yalın sütun şeklinde ve kaba işlenmiştir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Bozüyük İlçesi, Dibekli/Yörük Çepni Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon **:** French 2013: 29, nu. A.3. 03.

Tarih **:** M.S. 293-305

---
et Gal(erius) Val(erius) M[aximianus]
nobb Caesar[ibus]
a Nicaea mil p[ass]
vac L
[ἀ]πὸ Νεικαία[ς]
vac ν΄ *vac*

--- *ve Galerius Valerius Maximianus soylu Caesarlar Nikaia'dan 50 (Roma) mili.*

BEK nu.: MT8-008 (II. Constantinus, Constans ve II. Constantius Dönemi)

INikaia'ya göre antik yol istasyonu Protunika civarında, Sarıhacılar Köyü'nde dikili olmalıydı.

Buluntu Yeri **:** Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Sarıhocalar (Sarıhacılar) Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon **:** *INikaia* 1025

Tarih **:** M.S. 337-340

[Im]p(eratori) Caess(aribus)(!) Fl(avio) Val(erio)
Constantino p(io) f(elici)
vic(tori) semper Aug(usto)
et Fl(avio) Iul(io)
Constantio p(io) f(elici)
semper Aug(usto)
et Fl(avio) Iul(io)
Constanti p(io) f(elici)
semper Aug(usto).

İmparator Caesarlar Fl. Val. Constantinus'a, dindar, bahtlı, muzaffer (ve) sürekli Augustus'a ve Fl. Iul. Constantius'a, dindar, bahtlı (ve) sürekli Augustus'a ve Fl. Iul. Constans'a, dindar, bahtlı (ve) sürekli Augustus'a.

BEK nu.: MT9-009 (II. Constantinus, Constans ve II. Constantius Dönemi)

INikaia'ya göre Medetli Köyü'nün 1,5 km. kadar kuzeybatısındaki Doğancılar Mevkii'nde, bugün Üyük ve Medetli köyleri arasında bir tarlada sınır taşı olarak kullanılmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Osmaneli İlçesi, Medetli Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1005

Tarih : M.S. 337-340

Πολλὰ
τὰ ἔτη
τοῦ βασιλ̣έ̣[ως].
Imp̣p̣(eratori) Ca̤e̤s̤a̤ri F̣ḷ(avio) i̤ṳn̤i̤(ori)
Constant[i]no p(io) f(elici)
vic(tori) semper Aug(usto)
et Fl(avio) Iul(io) Const[a]ntio
p(io) f(elici) vic(tori) semper Aug(usto)
et Fl(avio) Iul(io) Constant[i]
p(io) f(elici) vic(tori) semper Au̱g(usto).
a Nicaea mil(ia) XX[V].
ἀπὸ Νεικαίας
κε΄.

Kralın nice uzun yıllarına. İmparator Caesar Flavius ikinci (iuniori), Constantinus'a, dindar, bahtlı, muzaffer (ve) sürekli Augustus'a ve Flavius Iulius Constantius'a, dindar, bahtlı, muzaffer (ve) sürekli Augustus'a ve Flavius Iulius Constans'a, dindar, bahtlı, muzaffer (ve) sürekli Augustus'a. Nikaia'dan 25 (Roma) mili.

BEK nu.: MT10-010 (II. Constantinus, Constans ve II. Constantius Dönemi)

INikaia'ya göre Beşevler Köyü'nün 1,5 km. kadar batısında, Gölpazarı-Vezirhan yolunun kenarındaki bir tarlada bulunmuş olup, hala orada durmakta ve olasılıkla *in situ* durumdadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Beşevler Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1010

Tarih : M.S. 337-340

[Imp(eratori) Caesari Fl(avio) iuni(ori)]
[Constantino p(io) f(elici) vic(tori)]
[semper Aug(usto) et Fl(avio)]
4 *[Iul(io) Constanti]-*
o p(io) f(elici) vic(tori) semper [Aug(usto) et]
Fl(avio) Iul(io) Constanti p(io)
f(elici) vic(tori) semper Aug(usto).

İmparator Caesar Flavius ikinci (iuniori) Constantinus'a, dindar, bahtlı, muzaffer (ve) sürekli Augustus'a ve Flavius Iulius Constantius'a, dindar, bahtlı, muzaffer (ve) sürekli Augustus'a ve Flavius Iulius Constans'a, dindar, bahtlı, muzaffer (ve) sürekli Augustus'a.

BEK nu.: MT11-011 (Valentinianus ve Valens Dönemi)

INikaia'ya göre taşın üzerinde bulunan yazıttan önce farklı imparatorların isimleri yer almaktaydı.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Beşevler Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1011

Tarih : M.S. 364-367

Valentiniano
et Valenti
pp(iis) f(elicibus) s(e)mper
4 *Au[gg](ustis).*

Valentinianus ve Valens'e, dindar (ve) bahtlı, sürekli Augustuslara.

BEK nu.: MT12-012 (Valentinianus ve Valens Dönemi)

INikaia'ya göre köyün 1 km. kadar kuzeydoğusunda Alan Mevkii'nde, hala kullanılmakta olan antik mezarlıkta bulunmaktadır. Köylülerin bilgilendirmesine göre Uluyol ya da Bağdat Yolu diye tanımlanan ve kuşkusuz İznik-Ankara arasındaki Roma yoluyla aynı olan bir yol, bu mezarlığın hemen kuzeyinden geçmektedir. Taş üstten ve alttan koparılmış, olasılıkla mezar taşı olarak yeniden kullanım görmüş, üzerindeki yazıt çok aşınmış durumdadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Yenipazar (Gölpazarı) İlçesi, Gökçeözü Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1013

Tarih : M.S. 364-367

[V]alentiniano
[et Val]ẹnṭị
[pp(iis) ff(elicibus)(?) s]ẹmpeṛ
4 *[A]ugg(ustis).*

Valentinianus ve Valens'e, dindar ve bahtlı, sürekli Augustulara.

BEK nu.: MT13-013 (Tanımsız)

INikaia'ya göre Osmaneli'de marangoz Abdullah Yaylalı'ya ait atölyenin avlusunda direk altlığı olarak kullanılmıştır. Alınan bilgiye göre 1966 yılındaki inşaat sırasında bulunmuştur. Üst tarafı kırıktır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Osmaneli İlçesi.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1001

Tarih : Roma İmparatorluk Dönemi

— — —
I O procos
Ab Nicaea
4 *XVII*
ιζ΄

--- *Nikaia'dan 17 (Roma) mili.*

BEK nu.: MT14-014 (Tanımsız)

Yazıt kısmı özensiz yazılmış ve sadece dikkatle bakıldığında seçilebilmektedir. Bu Hellence hayır duası olasılıkla sonradan, belki de Latince *B(ona) F(ortuna)* yerine yazılmıştır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Osmaneli İlçesi, Medetli Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon **:** *INikaia* 1004

Tarih **:** Yayında belirtilmemektedir.

Πολλὰ τὰ
[ἔτ]η τοῦ μεγ-
αλοπρ(επεστάτου) ἄρχ(οντος)(?).

Yüce insan arkh. (filancanın) nice uzun yıllarına.

BEK nu.: MT15-015 (Tanımsız)

INikaia'ya göre Mustafa Söğüt'e ait evin duvarına örülmüş durumdadır. Olasılıkla gerçek yeri Üyük Köyü'nün en yakın çevresi olması gerekmektedir. Yazıtın büyük bir kısmı okunmaz derecede silinmiştir.

Buluntu Yeri **:** Bilecik, Osmaneli (Gölpazarı) İlçesi, Üyük Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon **:** *INikaia* 1006

Tarih **:** Roma İmparatorluk Dönemi

[A Nicaea]
mil(ia) XXVII.
[ἀπὸ Νικαίας]
4 [κζ΄].

--- *Nikaia'dan 27 (Roma) mili.*

BEK nu.: MT16-016 (Tanımsız)

INikaia'ya göre bugün köyün üst tarafında meydanda durmakta olan taşın kesin buluntu yeri belli olmamakla beraber, zamanında Roma yolu üzerinde, Üyük ve Karaağaç köyleri arasında bir yerde dikili bulunmaktaydı. Üst kısmı eksik, ön kısmı ise hafifçe yuvarlaklaştırılmıştır.

Buluntu Yeri **:** Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Karaağaç Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon **:** *INikaia* 1007

Tarih **:** Roma İmparatorluk Dönemi

— — —
[A Nicaea mil(ia) XXVIII].
ἀπὸ Νικαίας
4 μίλια κη΄.

--- *Nikaia'dan 28 (Roma) mili.*

BEK nu.: MT17-017 (Tanımsız)

Bir mil taşı yazıtının sonuç kısmıdır. Yazıt ile ilgili daha fazla bilgi mevcut değildir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Beşevler Köyü/Mezarlık.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1024

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

— — —
ἀπὸ Νικ[αίας]
μ΄(?).

--- *Nikaia'dan 40 (?) (Roma mili).*

4.2. ONUR YAZITI

BEK nu.: OY1-018 (Akhaikos'un Onurlandırılması)

N. Eda Akyürek Şahin'e göre bugün köyde, Safettin Genç'in evinin önünde yer almaktadır. Kireçtaşından yapılmış olan stel üzerinde motif bulunmamaktadır. Üzerinde on beş satırlık tam durumda Hellence yazıt bulunmakta olup yer yer zor okunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Merkez İlçe, Gökpınar Köyü, Tavşankozu Mevkii.

Env. Numarası: -

Edisyon : Akyürek-Şahin 2012: 94

Tarih : M.S. 102/103

Ἔτους ς΄ ἐπὶ Αὐτοκράτορος
Νέρουα Τραϊανοῦ Καίσαρος
Σεβαστοῦ Γερμανικοῦ Δα-
κικοῦ διακατέχοντος τὴν
ἐπαρχείαν Ῥουφίου Οὐαρη-
νοῦ ἀνθυπάτου Ἀχαϊκῷ Ὀξ-
άθρου εὐποσιάρχῃ καὶ παρ-
αφύλακι ὑπέρ τε τῆς εἰς τὴν
πόλιν ἡμῶν φιλοτειμίας κα-
ὶ ὑπὲρ ὅλης τῆς Πλασσυηνῆ-
ς παραφυλακίας, ἣν εὐεργέτη-
σεν καὶ ἀνεκτήσατο ἐν τῷ
τῆς ἰδίας ἀρχῆς ἐνιαυτῷ,
Τρικκεα[ν]οὶ τὸν τελαμῶ-
να τειμῆς καὶ ἀρετῆς χάριν.

İmparator Nerva Traianus Caesar Augustus Germanicus Dacicus'un 6. yönetim yılında ve Rufius Varenus eyaletin valisi iken Trikkeanoi, Oksathres oğlu Akhaikos'a euposiarkhes ve paraphylaks olarak kentimiz için (gösterdiği) ünseverlik ve tüm Plassyene bölgesini koruma görevini bir hayırsever olarak kendi görev yılında üstlenmiş olması nedeniyle bu steli saygı ve erdemin bir işareti olarak (sundular).

BEK nu.: OY2-019 (Claudius---'un Onurlandırılması)

INikaia'ya göre bugün ancak iki parçası görülebilen taş, olasılıkla Ören Mevkii'nden getirilmiştir. Stel alt tarafından kırılmış ve cami duvarına örülmüştür. Üçgen alınlıklı ve

köşe akroterli; alınlık sahasında bir *patera*, alınlığın üst kısmında ise palmet süslemeleri bulunmaktadır. Yazıtın ilk satırı alınlığın alt kenarında, diğerleri hafifçe derinleştirilmiş bir sahada durmaktadır. İkinci ve üçüncü satır arasında bir öküz başı şekillendirilmiştir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Yenipazar İlçesi, Kükürt Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1207

Tarih : M.S. 150/1

Ἀγαθῇ τύχῃ·
ἔτους γι΄
ἐπὶ Αὐτοκράτο-
[ρ]ος Καίσα̣[ρος]
Ἀντωνείν[ου ἡ — — —]-
τμιηνῶν [κώμη]
εὐχαρισ[τεῖ — — —]
Κλαυδίῳ [— — —]
ῳ̣ Σαβ[— — —]
[— — —]P̣AΦI̯[— — —]
— — —

Uğurlu olsun! İmparator Caesar Antoninus'un 13. hükümdarlık yılında ---tmienoi Köyü Claudius ---'a teşekkürlerini sundu.

BEK nu.: OY3-020 (Demosthenes'in Onurlandırılması)

INikaia'ya göre zamanında Gölpazarı'nda bir çeşmede bulunmaktaydı. Profilli altlık hakkında daha fazla bilgi verilmemiştir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1202

Tarih : M.S. 102-114

Ἔτους [Α]ὐτοκρά-
τορος Νέρουα Τραιανοῦ
Καίσαρος [Σ]εβα[στ]οῦ Γερ-
μανικοῦ Δακικοῦ [μ]η-
νὸς Ἡρακλήου ἡ [τῶν Τ]οτα-
[ι]ᾳηνῶν γειτοσ[ύ]νη ἐτεί-

μησεν Δημοσθένην
8 Λουκίου τὸν εὐε[ργέ]την
καὶ ἔγδικον καὶ ΠΙ[—]ΙΟΙ-
οῦντα διὰ παντός.

İmparator Nerva Traianus Caesar Augustus Germanicus Dacicus'un ---'inci hükümdarlık yılında, Herakleos ayında Totaiaenoi Civar Halkı, kendi velinimetleri ve haklarının savunucusu ve tüm (hayatı) boyunca --- olan Lucius oğlu Demosthenes'i onurlandırdı.

BEK nu.: OY4-021 (Flavius Iulianus'un Onurlandırılması)

INikaia'ya göre köyde bir çeşmeye konulmuş olan taş, Ahmetler Köyü'nün batısına düşen Armutlu Mevkii'nden getirilmiştir. Kalker taşından yapılmış levhanın sağ alt köşesinden bir parça kırıktır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Pazaryeri İlçesi, Ahmetler Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1551

Tarih : M.S. 263/4

Ἔτους αι΄ τοῦ κυ̣[ρ]ίου
Αὐτοκράτορος Πουβλί-
ου Λικιννίου Γαλλιηνοῦ
4 Σεβαστοῦ, Δαβληνοὶ
κὲ Προνναεῖται, ὁ δῆμος
τῆς δικωμίας Φλάβιον Ἰ-
ουλιανὸν ἑκατόνταρ-
8 χον λεγιῶνος πρώτης
Ἀθηνᾶς ἐκ προγόνων
φιλότιμον, ἀντιλαβό-
μενον τοῦ τε πατρὸς ου-
12 λιανοῦ κὲ τῶν θίων πρὸς
πατρὸς Φλαβίων Χρήσ-
του ἑκατοντάρχου λε-
γιωναρίου κὲ Φλαβίου Λι-
16 κιννίου ἑκατοντάρχου
πριμιπιλαρίου, δόντα τῇ
δικωμίᾳ βόας Φ̣[— — —].

Efendi(miz), İmparator Publius Gallenianus Augustus'un 11. (yönetim) yılı; Dikome Demosu, Dablenoi ve Pronnaeitai halkları, köye --- (adet) öküz bağışlayan, lejyon subaylığını ata mesleği olarak gururla yürüten, böylelikle babası Iulianus ve amcaları Lejyon Yüzbaşısı Flavius Chrestus ve Primipilarius Yüzbaşı Flavius Licinnius'un izinden giden Birinci Athena Legio'nun Yüzbaşısı Flavius Iulianus'a (saygılarını sundu).

BEK nu.: OY5-022 (Octaius'un Onurlandırılması)

Urgancılar ile Akçakavak köyleri arasında Kızıldere Mevkii'nde bulunmuştur. Aşınma ve kopmalar, eserin yüzeyinde çatlaklar görülmektedir. Üçgen alınlıklı, palmetli tepe akroterlidir. Alınlık içinde kabartma rozet bulunmaktadır. Alınlıktan silmeyle gövdeye geçilmektedir. Gövde düz olarak işlenmiştir. Gövde üzerinde bir çelenk ve onun altında on iki satırlık Hellence yazıt işlenmiştir. Yazıt şimdi Bilecik Müzesi'nde bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Urgancılar Köyü.

Env. Numarası: Bil.M. A-772

Edisyon : *INikaia* 1206, Müze Envanter Fişi

Tarih : M.S. 131/2

Ἔτους εἰ΄ ἐπὶ
Αὐτοκράτορος
Τραιανοῦ Ἁδριανοῦ
Καίσαρος Σεβαστοῦ ὁ δῆμος ὁ Μοσσυνεανῶν
καὶ Συνλαντηνῶν
ἐτ̣είμησεν Ὀκκτάϊον Ὀκκταΐου βεννάχην ἐκ προγόνων τὸν ἑαυτῶν εὐεργετ̣ὴν διὰ βίου.

İmparator Traianus Hadrianus Caesar Augustus'un 15. hükümdarlık yılında Mossyneanoi ve Synlantenoi Halkları, Okktaios oğlu Okktaios'u, atalarından beri Bennarkhes olan (ve) hayatı boyunca kendilerinin iyiliğine çalışmış olan (kişiyi onurlandırdılar).

BEK nu.: OY6-023 (P. Anteros'un Onurlandırılması)

INikaia'ya göre Gölpazarı'nın bir saat kadar doğusunda, Atçılar'da (Arıcaklar yakınlarında bir mevkii) bir evin önündedir. Her yandan kırılmıştır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Arıcaklar Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1203

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

— — —
[— — — ἡ γε]-
[ρου]σία ἐτ[εί]-
[μ]ησ[ε]ν Π. Ἀ[ν]-
[τέρ]ωτα, Π. Τα-
[——]ου Ἀχαϊκοῦ
[πραγ]ματευτήν,
[ἀν]αστρεφόμεν[ον]
[—] ἐν τῷ [ἐμπο]<ρί>ῳ(?) Α
[— —]Κ[— —]ΛΙΑΠ[— — —]
— — —

Gerousia, P. Anteros'u, P. Ta---os Akhaikos'un (Emporion'da) ticari işlerini yürüten [ve ...] (kişiyi) onurlandırdı.

BEK nu.: OY7-024 (Paulina'ya Teşekkür)

INikaia'ya göre Kasımlar Köyü yakınındaki Kapı-Kaya diye bilinen kaya mezarının ön odasının batı ve kuzey duvarlarında durmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Kasımlar Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1210

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

Γέννιος
Δοκιμεὺς
μετὰ τῶν κοινωνῶν εὐχαριστοῦμεν
Παυλείνῃ.

(Ben) Dokimeion'lu Gennios arkadaşlarımla birlikte Paulina'ya teşekkür ederiz.

BEK nu.: OY8-025 (Publius Aelinus Severianus'un Onurlandırılması)

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi.

Env. Numarası: H.S.Ö. 131

Edisyon : -

Literatür : Öztürk 2013: 41

Tarih : M.S. 116

Yazıt yayımlanmamış olup; içeriğine ilişkin sadece bir rapor olarak bilgi verilmiştir. Bilgi şu şekildedir: İmparator Traianus Dönemi, Pleanoi Köyü'nün Publius Aelinus Severianus'un onurlandırılmasına ilişkin bir yazıt fragmanı. Pleanoi Köyü'nün adı, literatürde ilk kez belgelenmektedir.

4.3. ADAK YAZITLARI

BEK nu.: AY1-026 (Abiktos'un Adağı)

Adak stelinin tepesi yuvarlatılmış, ince, uzun dikdörtgen formdadır. Üzerindeki kabartmalarda sahneler birbirini sınırsız izlemektedir. En üstteki sahnede, omuzlarında kuşlar bulunan başı palmet taçlı tanrıça, her iki yanında aslanlar, ortada bir masada oturan kadın ve erkek, hizmetkarlar görülürken, altta av sahnesi bulunmaktadır. Stelin en alt kısmıdna Phryg ve Hellen dillerinde yazıt bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Merkez, Gülümbe Köyü

Env. Numarası: İAM 6219+71.2T

Edisyon : NEUMANN 1997: 29, İAM 1999: 11

Tarih : M.Ö. 6. yy.

Καλλίας Ἀβικτου παῖς ηι
μηγημας ἀνέ-
θεκεν. Ὅστις περὶ
τὸ ἱερὸν κακουρ<γ>ετήσαι ἢ δρὺν
ἐ<κ>κόψαι, μὴ βίος μὴ γόνος γίνοι[ντ]ο.
Καί τοῖ ἀναγινώσκοντι ἐνθ-
άδε ἥκοντι πο<λ>λά καὶ ἀγαθά.

Kallias oğlu Abiktos bu anıtı yaptırdı. Her kim ki bu kutsal alana zarar verir veya ağacı keserse, ne yaşamı ne soyu olsun. Buradan geçip (bunu) okuyanlar ise çok hayırlı bir iş yapmış olacaklar.

BEK nu.: AY2-027 (Apollon'a Adak)

INikaia'ya göre Zobran Köyü'nde Osman Şahin'in evi önünde durmaktadır. Anıtsal bir kült anıtının arşitrav kısmı olan bu parça her iki yanlardan kırılmıştır. Yazıtın orta yerinde bir çam kozalağı görülmektedir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Merkez İlçe, Vezirhan Beldesi, Zobran/Zopran Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1032

Tarih : M.S. I.-II. yy.

[Ἀγαθ]ῆι τύχηι·
[— — — Ἀ]πόλλωνι Ἀσκληπιόδοτος Ἀτ[— — —]
[— — —]ς τὸν βωμὸν κατεσκεύασα ἐκ τ[ῶν ἰδίων].

Uğurlu olsun! Apollon'a (ben) At--- oğlu Asklepiodotos bu sunağı kendi paramla yaptırdım.

BEK nu.: AY3-028 (Apollon'a Adak)

INikaia'ya göre Ali Bektaş'ın evinde yer almaktadır. Kalker taşından küçük sunağın profil üstünde dört köşeli küçük bir çıkartması bulunmaktadır. Köylülerin bilgilendirmesine göre, köydeki antik taşların çoğunluğu, Deresakarı'nın 5 km. kadar batısına düşen "Emedek" diye tanımlanan bir yöreden getirilmiştir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Merkez İlçe, Deresakarı Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1033

Tarih : Roma İmparatorluk Dönemi

Ἀγ[αθῇ τύχῃ]·
Συ[— — —]
Μάρκο[υ(?) Ἀ]-
πόλλω-
νι εὐχὴν
ὑπὲρ τῆς
ἑαυτοῦ σω-
τηρίας.

Uğurlu olsun! Filanca oğlu Marcus Apollon'a adağı kendi kurtuluşu için sundu.

BEK nu.: AY4-029 (Apollon Akrelenos'a Adak)

INikaia'ya göre kesin buluntu yeri belli olmamakla beraber bugün köy camiinin bahçesinde bulunmaktadır. Profilli mermer sunağın üstü ve altı kırık durumdadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Merkez İlçe, Başköy Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1030

Tarih : Roma İmparatorluk Dönemi

[Ἀ]γαθῇ τύχῃ·
Ἀπόλλωνι Ἀκρε-
ληνῷ Γ. Ἀμιαν-
4 ὸς καὶ Ἄλκαν-
δρος ὑ {οἱ} ἀδελφοὶ
[ε]ὐχαριστήρι-
[ον] ἀνέθηκαν.

Uğurlu olsun! Apollon Akrelenos'a bu adağı Gaius Amianus ve Alkandros kardeşler sundular.

BEK nu.: AY5-030 (Apollon Akrelenos'a Adak)

INikaia'ya göre küçük boyutlu mermer sunak zamanında Deresakarı Köyü'nde bir duvarda örülü bulunmaktaydı.

Buluntu Yeri : Bilecik, Merkez İlçe, Deresakarı Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1031

Tarih : Roma İmparatorluk Dönemi

Ἀγαθῇ τ[ύχ]ῃ·
Ἀπόλλωνι
[Ἀ]κρελληνῷ
4 [Κ]απετωλῖν-
ος Κουάρτο-
υ εὐχήν.

Uğurlu olsun! Apollon Akrellenos'a (bu adağı) Quartus oğlu Capitolinus (sundu).

BEK nu.: AY6-031 (Apollon Gorzaios'a Adak)

INikaia'ya göre mermerden sunak Katlıç Köyü'nde İsmail Ünver'in evinin duvarında olup kesin buluntu yeri belli değildir. Taşın alt kısmı kopmuştur. Çizgi şeklinde belirtilmiş ve palmetlerle süslenmiş köşe akroterleri arasında bir *patera* bulunmaktadır. Yazıt birinci satırdan dördüncüye kadar profil kısmında, geriye kalan kısmı ise gövde kısmında durmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Söğüt İlçesi, Geçitli/Katlıç Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon **:** *INikaia* 1034

Tarih **:** M.S. III. yy.

ἈΑγαθῇ τύχῃ·
΄Ανθος Ἀπόλλω-
νι Γορζαίῳ
4 εὐχὴν
[ὑ]πὲρ τοῦ σιερω-
[..]του <ε>ίε<ρ>ω|[τά]του συνγενικο-
[ῦ — — —]
8 — — —

Uğurlu olsun! (Bu adağı) Anthos, Apollon Gorzaios'a pek kutsal (?) hısım akrabası için (sundu).

BEK nu.: AY7-032 (Apollon Gorzaios'a Adak)

Başlık kısmı sol köşeden, kaidesi ise sağ köşeden derin biçimden kırılmıştır. Ön cephesindeki çizik şeklindeki pulluk izleri, taşın bir tarlada bulunduğuna işaret etmektedir. Köşe akroterlerlerinden soldaki kırılmıştır. Gövde üzerine, başlığın hemen altından dört satırlık Hellence yazıt bulunmaktadır.

Buluntu Yeri **:** Bilecik, Merkez İlçe, Ahmetler Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon **:** Akyürek-Şahin 2005: 91, nu. 8., SEG 55-1367

Tarih **:** M.S. III. yy.

Ἀπόλλωνι
Γορζαίῳ
εὐχὴν
4 Πιούνιος Ἀνγέλο[υ].

Apollon Gorzaios'a (bu adağı) Angelos oğlu Piounios (sundu).

BEK nu.: AY8-033 (Apollon Lykios'a Adak)

INikaia'ya göre Keskin Köyü'nde bir çeşmeye inşa edilmiş, buraya ise köyün 2 km. kadar kuzeyindeki Türbe Deresi adı verilen antik akropol sahasından getirilmiştir. Kalker taşından sunağın profilinde bir *patera* bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Keskin Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1035

Tarih : M.S. 140/1

Ἔτους γ΄
Ἀντωνείνου
Καίσαρος
4 Ἀπόλλωνι
Λυκίῳ τὸ συ-
νγενικὸν
ἐξ εὐχῆς.

Caesar Antoninus'un 3. hükümdarlık yılında hısım akraba vecibe gereği Apollon Lykios'a (adağı sundu).

BEK nu.: AY9-034 (Artemis Khrysea'ya Adak)

INikaia'ya göre kesin buluntu yeri bilinmeyen taş, bugün Ahmetler Köyü'nde bir çeşmenin yanında durmaktadır. Kalker taşından yapılmış profilli sunağın sadece ön yüzü işlenmiştir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Pazaryeri İlçesi, Ahmetler Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1501

Tarih : Roma İmparatorluk Dönemi

Ἀγαθῇ τύχῃ·
Ἀγάθων Γαίου καὶ
Πρῖμα Ἐπιγένου
4 κατὰ ἐπιταγὴν
ἀνέθηκαν Ἀρτ[έ]-
μιτι χρυσέ[ᾳ ὑπὲ]-
ρ τ' ἑαυτῶν καὶ [τῶν]

8 ἰδίων πάντων.

Uğurlu olsun! Gaius oğlu Agathon ve Epigenes kızı Prima tanrısal buyruğa uyarak kendileri ve bütün aile bireyleri için Artemis Khrysea'ya (bu adağı) sundular.

BEK nu.: AY10-035 (Asklepios'a Adak)

INikaia'ya göre zamanında Osmaneli'de görülen taş, bugün kayıptır. Sunak üzerinde bir yılan kabartması bulunmaktaydı.

Buluntu Yeri : Bilecik, Osmaneli İlçesi.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1041

Tarih : Roma İmparatorluk Dönemi

᾽Ασκληπιῷ
κατὰ ἐπιτα-
γὴν Ο[— — —]
4 δα[— — —]
ολλ[— — —ο]-
υ ὑπὲ[ρ ἑαυ]-
τοῦ καὶ [τῶν ἰ]-
8 δίων [πάντων].

Asklepios'a (tanrının) buyruğu üzerine (filanca oğlu filanca) kendisi ve bütün ailesi için (adağı sundu).

BEK nu.: AY11-036 (Asklepios'a Adak)

INikaia'ya göre köy camiinin önünde bulunan mermer sunağın kesin buluntu yeri belli olmamakla beraber, Antik Çağ'da bu köyün en yakın çevresinde olasılıkla önemli bir tapınak bulunmaktaydı.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Aktaş Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1042

Tarih : M.S. III. yy.

᾽Ασκληπιῷ

κατ’ ἐπιτα-
γήν.

Asklepios’a (tanrının) buyruğu üzerine (bu adağı sundu).

BEK nu.: AY12-037 (Asklepios’a Adak)

INikaia’ya göre Dereliköy’de Hüseyin Akın’ın evi önünde bulunmaktaydı. Yüzeyde renk değişikliği ile aşınma ve kopmalar görülmektedir. Kare tabladan silmelerle dikdörtgen prizmatik gövdeye geçilmektedir. Ön yüzde beş satırlık Hellence kitabe bulunmaktadır. Yazıt şimdi Bilecik Müzesi’nde bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Dereliköy Köyü.

Env. Numarası: Bil.M. A-732

Edisyon : *INikaia* 1043, Müze Envanter Fişi

Tarih : M.S. III. yy.

Ἀσκληπιῷ
κατὰ ἐπιτα-
γὴν Συμ-
4 φόρος
Ἱρτίου.

Asklepios’a (tanrının) buyruğu uyarınca Hirtios oğlu Symphoros (adağı sundu).

BEK nu.: AY13-038 (Demeter’e Adak)

INikaia’ya göre Pazaryeri yakınında Korkatçeşme Mevkii’nde bulunmaktaydı. Sunak mavimtrak mermerden yapılmıştır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Pazaryeri İlçesi.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1514

Tarih : M.S. 156/7

Ἔτους εἰ΄ Μ. [Αὐ]ρηλίο[υ]
Ἀντωνίνου Δήμητρι
ὑπὲρ καρπῶν ἀνέστη-
4 σαν Μᾶρκος Καλπουρν-

ίου κὲ Ἑρμῆς Δημητρίου.

Marcus Aurelius Antoninus'un 15. yönetim yılında toprak ürünlerinin (bereketi) için (adağı) Demeter'e Calpurnianus oğlu Marcus ve Demetrios oğlu Hermes sundular.

BEK nu.: AY14-039 (Demos'a Adak)

INikaia'ya göre sunak köyde bir evin önünde tespit edilmiştir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Yenipazar İlçesi, Kuşçaören Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1157

Tarih : M.S. III. yy.

Ἀγαθῇ τύχῃ·
[τὴν τράπ]ε̣ζαν ἐκ τῶν ἰδίων Λυκομήδης Ἀγαθοδώρου καὶ Ἀν[— — —]
[— — — ἀνέθη]καν τῷ δήμῳ.

Uğurlu olsun! Agathodoros oğlu Lykomedes ve (filanca oğlu) An--- bu altlığı/masayı masraflarını kendi cebinden ödeyerek Demos'a sundu.

BEK nu.: AY15-040 (Fortuna Reginae'ye Adak)

Aşınma ve kopmalar, stelin üst kısmının eksik olduğu görülmektedir. Başlık kısmındaki silmeler ve akroterler kazınmış ama bir kısmı kalmıştır. Alt kısım silmelerle genişletilerek kaide tablasına bağlanmaktadır. Prizmatik gövdenin ön yüzünde ilk beş satırı Latince, ikinci beş satırı Hellence olan kitabesi vardır. Günüören Köyü'nde bulunan ilkokulun bahçesinden Bilecik Müzesi'ne getirilmiştir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Osmaneli İlçesi, Günüören/Günüvıran Köyü.

Env. Numarası: Bil.M. A-753

Edisyon : *INikaia* 1142, Müze Envanter Fişi

Tarih : M.S. II. yy.

Fortunae Reginae
merenti T. Marcius
Gamus voto posito
4 *reddidit eo loco ubi*
natus est.

Τύχῃ Βασιλίσσῃ ἀξίᾳ
Τίτος Μάρκιος Γάμος
εὐχὴν θεὶς ἀπέδωκεν
τούτῳ τῷ τόπῳ, οὗ καὶ
ἐγεννήθη.

Değerli Kraliçe Fortuna'ya, Titus Marcius Gamus doğmuş olduğu yerde adağı sundu.

BEK nu.: AY16-041 (Hermes ve Apollon'a Adak)

Başlık kısmı kırılmıştır. Yuvarlak sunağın gövdesi yukarıya doğru hafifçe incelmektedir. Eserin profilli ve alçak kaidesi vardır. Gövde üzerinde, ayakta duran çıplak bir erkek figürü kabartma biçiminde işlenmiştir. Son derece yıpranmış ve başı kırılmış olan figür sol eli ile uzun ve sarkık bir torba tutmaktadır. Sağ kolun dirsekten alt kısmı kırılmıştır ama yine de figürün sağ elinde yukarı doğru uzanan uzun bir nesne (bir *kerykeion* ya da bir asa) tuttuğu anlaşılmaktadır. Figürün hemen üst kısmından başlayan altı satırlık yazıt figür çevresinde devam etmektedir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Merkez İlçe, Kurtköy Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : Akyürek-Şahin 2005: 92, nu. 9., SEG 55-1341

Tarih : M.S. II.-III. yy.

Ἀγαθῇ τύχ[ῃ]·
Ἑρμῇ καὶ Ἀπόλ-
λωνι Μαρκιανὸς
Δημητρήου εὐχὴ[ν]
ὑπὲρ ἑαυτοῦ, πάντων
ἰδίων καὶ τῆς κώμης.

Uğurlu olsun! Hermes'e ve Apollon'a adağı Demetrios'un oğlu Marcianus kendisi, bütün ailesi ve köyü için (sundu).

BEK nu.: AY17-042 (Hypsistos'a Adak)

Yüzeyde derin çatlaklar ve yıpranma gözlenmektedir. Sağ arka köşenin altı kırık ve eksiktir. Prizmatik başlık kısmının cephesinde bir çelenk kabartması vardır. Köşelerde düz yüzeyli köşe akroterleri yer almaktadır. İçe doğru eğimli kuşakla prizmatik gövdeye

geçilmektedir. Dışa doğru meyilli çıkıntı kaideyi oluşturmaktadır. Gövde cephesinde dört satırlık Hellence yazıt vardır. Yazıt şimdi Bilecik Müzesi'nde bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, İnhisar İlçesi, Akköy Köyü.

Env. Numarası: Bil.M. A-763

Edisyon : Müze Envanter Fişi

Tarih : Roma İmparatorluk Dönemi

Θεῷ Ὑψίστῳ Χρηστῷ
Παρθένιος κατὰ ἐπιταγ-
ὴν τὸν βωμὸν ἀνεστ..

Esirgeyen Tanrı Hypsistos için Parthenios, tanrı buyruğu gereği bu sunağı diktirdi.

BEK nu.: AY18-043 (Iuppiter Optimus Maximus'a Adak)

INikaia'ya göre taş, Osmaneli'de Günüören Köyü'nde Rıza Karakaş'ın evinin kilerinde tespit edilmiştir. Mermer sunağın sağ yukardan bir parçası kırıktır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Osmaneli İlçesi, Günüören/Günüvıran Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1141

Tarih : M.S. II. yy.

Iovi Optumo Ma-
ximo Tutori
T. Marcius Gamus
votum reddedit eo
loco quo et natus est.
Διὶ Κρατίστῳ Μεγίστῳ
Φροντιστῇ Τίτος Μάρκιος
Γάμος εὐχὴν ἀπέδωκεν
τούτῳ τῷ τόπῳ, ᾧ καὶ ἐγεννήθη.

Iuppiter Optimus (En iyi) Maximus (En yüce) Tutor'a adağı, Titus Marcius Gamus, doğmuş olduğu bu yerde (adağı) sundu.

BEK nu.: AY19-044 (Men Uranios'a Adak)

Beyaz mermerden sunağın profilin üstünde, üstüste duran iki kısımdan meydana gelen dört köşe bir çıkartma işlenmiştir. Bu çıkartmanın ön yüzü yeniden kullanılmak amacıyla kaba bir şekilde yontulmuştur. Sağ yanı tamamen silinmiş olan yazıttan, taşın basamak taşı olarak kullanıldığı anlaşılmaktadır. Sunak, 1971 yılında Pazaryeri'nden Bursa Arkeoloji Müzesi'ne getirilmiştir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Pazaryeri İlçesi.

Env. Numarası: Bur.M. 2810

Edisyon : *INikaia* 1515, Müze Envanter Fişi

Tarih : M.S. III. yy.

ἈΑγαθῇ τ[ύχῃ]·
θεῷ Μηνὶ Ὀὐ[ρανί]-
ῳ ἡ κώμη κα[ὶ ὁ ἱ]-
ερεὺς Τ̣ύ̣λ̣λ̣ι̣ο[ς]
εὐχὴν ἀν[έθηκαν].

Uğurlu olsun! Tanrı Men Uranios'a köy ve Rahip Tyllios adağı sundular.

BEK nu.: AY20-045 (Meter'e Adak)

INikaia'ya göre köyde musalla taşı olarak kullanılmaktadır. Mermer sunağın büyük bir kısmı okunmaz derecede aşınmıştır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Bayat Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1051

Tarih : Roma İmparatorluk Dönemi

Φιλίσκος Θρα-
συμάχου Μη-
τρὶ θεῶν εὐ-
χήν.

Thrasymakhos oğlu Philiskos Meter'e (Tanrılar'ın Anası'na)(bu adağı sundu).

BEK nu.: AY21-046 (Tadenos ve Okkonenos'a Adak)

Sencer Şahin tarafından 1984 yılında Nuri Güven'in arazisinde bulunmuştur. Mermer sunağın üst kısmı profilli, alt kısmı ve sağ üst kısmı ise kırık durumdadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Yenipazar İlçesi.

Env. Numarası: -

Edisyon : Çokbankir 2010: 331, nu. 7.

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

Ἀγαθῇ τύχῃ·
θεοῖς ἐπηκόοις, Τα-
δην[ῷ] καὶ Ὀκκονην[ῷ]
4 . . . . . ΠΛΩΕΙΣΙ

Hayırlı uğurlu olsun! Duaları işiten Tanrılar, Tadenos ve Okkonenos'a ---.

BEK nu.: AY22-047 (Tanrıların Anası Glaukene'ye Adak)

Aşınma ve kopmalar mevcuttur. Dışa çıkık tablalı, düz yüzeyli, köşe akroterlidir. Başlık kısmının ön yüzeyinde dört iri taç yapraklı rozet motifi vardır. Arşitrav ve silmelerle prizmatik gövdeye geçilmektedir. Üst tablada demir kama yuvası ve kurşun kanalı bulunmaktadır. Gövde üzerinde yedi satırlık Hellence yazıt vardır. Yazıt şimdi Bilecik Müzesi'nde bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Pazaryeri İlçesi, Küçükelmalı Köyü.

Env. Numarası: Bil.M. A-751

Edisyon : Müze Envanter Fişi

Tarih : Roma İmparatorluk Dönemi

Ἀγαθῇ τύχῃ·
μητρί θεῶν
Γλαυκίνῃ
4 Οὔλπιος Σιλ-
ουανὸς
εὐχῆς ἀνέ-
θηκεν.

İyi talihler olsun! Tanrıların Anası Glaukene için Ulpius Silvanus adağı sundu.

BEK nu.: AY23-048 (Zeus'a Adak)

Küçük boyutlu sunağın üzerinde girland ve bukranion süslemeleri bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Demirhanlar Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1054

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

Διός

Zeus'un.

BEK nu.: AY24-049 (Zeus'a Adak)

INikaia'ya göre buluntu yeri belli olmayan mermer sunak Hacı Ali'nin evinin önünde durmaktadır. Köşe akrtoterleri taşıyan profilin ön ve sağ yüzlerinde birer *patera* bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Büyükbelen Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1056

Tarih : M.S. II.-III. yy.

Μάξιμος Διὶ
[ε]ὐχὴν ἀνέ-
θηκα.

Maximus Zeus'a adağı sundu.

BEK nu.: AY25-050 (Zeus'a Adak)

Cami bahçesinde musalla taşı olarak kullanılan kireçtaşından sunağın ilk buluntu yeri bu köye bağlı Cuma'nın Yanı Camii'nin bulunduğu alandır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Kavak Köyü, Muratlar Mahallesi.

Env. Numarası: F.D.Ö. 125

Edisyon : ÖZTÜRK 2013: 291, nu. 5.

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

Ἀγαθῇ τύχῃ
Ἀπφοῦς Νεικοστρά-
του Διεὶ ἐξ εὐχῆς
βωμὸν ἀνέθηκεν.

Hayırlı uğurlu olsun! Neikostratos oğlu Apphous vecibe gereği Zeus'a (bu) sunağı dikti!

BEK nu.: AY26-051 (Zeus Agathios'a Adak)

Taşın kesin buluntu yeri belli değildir. Yazıt ile ilgili daha fazla bilgi mevcut değildir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Osmaneli İlçesi.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1061

Tarih : Roma İmparatorluk Dönemi

Ἀγαθῇ τύχῃ· Διὶ Ἀ-
γαθίῳ, Μαξίμῳ
καὶ Ῥουφείνῃ Ἀρητ-
ος καὶ Μάξιμος ἀν-
έθηκαν ὑπὲρ ἑαυ-
τῶν καὶ τῶν ἰδίω[ν]
πάντω[ν] εὐχῆς χάριν.

Uğurlu olsun! Zeus Agathios'a, Maximos'a ve Rufina'ya Aretos ve Maximus kendi ve tüm aile bireyleri hayırlarına (söz verdikleri) adağı sundular.

BEK nu.: AY27-052 (Zeus Agathios'a Adak)

INikaia'ya göre mermer sunaktan parça köye Sakarya Boğazı'ndan getirilmiştir. Ankara yolu üzerindeki Khogea istasyonunu olasılıkla bu çevrede lokalize etmek gerekmektedir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı (Osmaneli) İlçesi, Üyük Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1063

Tarih : Roma İmparatorluk Dönemi

Ἀ[γαθῇ] τύχῃ·

Διὶ Ἀγαθίῳ
κατὰ κέλευσιν
4 τοῦ θεοῦ Σεου-
ηριανὸς Ἀλέ-
[ξ]ανδρος τὴν
[εἰκ]όνα ὑπὲρ
8 ἑ̣α̣υ̣τ̣[οῦ καὶ τῶν]
[ἰδίων πάντων].

Uğurlu olsun! Zeus Agathios'a tanrının emri üzerine Severianus Aleksandros tanrı tasvirini kendi ve tüm ailesi hayrına (adağı sundu).

BEK nu.: AY28-053 (Zeus Agathios'a Adak)

INikaia'ya göre mermer sunak Gülümbe Köyü'nün 3 km. kadar güneybatısında Manastır Mevkii'nde bulunmuştur. Üst profiline dört köşeli bir çıkartma işlenmiştir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Merkez İlçe, Gülümbe Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1064

Tarih : M.S. 212 sonrası

Ἀγαθ[ῇ τύχῃ]·
Αὐρη. Κο[— — —]
ἀνέθη[κεν — — — Διὶ]
4 Ἀγαθίῳ [ἐκ τῶν ἰδίων]
ὑπὲρ πά̣[σης οἰκίας καὶ]
καρ̣π̣ῶν [— — —].

Uğurlu olsun! Aurelius Ko--- (adağı) [kendi parasıyla] tüm [ev halkı] hayrına [ve] mahsülün (verimliliği) için [Zeus] Agathios'a (adağı sundu).

BEK nu.: AY29-054 (Zeus Agathios'a Adak)

INikaia'ya göre mermer blok Arıcaklar Köyü'nde bir evin eşiğine konulmuştur.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Arıcaklar Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1065

Tarih : M.S. I.-II. yy.

— — —

Διὶ Ἀγα[θίῳ] Κάσσ[ιος]
Νικάδας ἀνέθηκα.

Zeus Agathios'a adağı ben Cassius Nikadas sundum.

BEK nu.: AY30-055 (Zeus Agathios'a Adak)

Söz konusu yayında yazıtın durumu ile ilgili bilgi verilmemiştir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Merkez İlçe, Bayırköy Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : Akyürek-Şahin 2005: 88, nu. 6.

Tarih : M.S. III. yy.

Ἀγαθῇ τύχῃ·
Διὶ Ἀγαθίῳ
Ἀσκλῆς Διο-
4 νυσίο[υ] ὑπὲρ ἑ-
αυτοῦ καὶ τῶ -
ν ἰδίων κ[α]τὰ
εὐχήν ἀνέθη-
8 κα.

Uğurlu olsun! Zeus Agathios'a (bu adağı) ben, Dionysos'un oğlu Askles, kendim ve ailem için adak gereği sundum.

BEK nu.: AY31-056 (Zeus Agathios'a Adak)

Yazıt, sunağın ön yüzü yerine yan yüzüne yazılmıştır. Adak yazıtının durumu ile ilgili söz konusu yayında daha fazla bilgi verilmemiştir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Merkez İlçe, Bayırköy Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : Akyürek-Şahin 2005: 89, nu. 7.

Tarih : M.S. III. yy.

Ἀγαθῇ τύχῃ·
Διὸς Ἀγαθίου ἐ-
πηκόου θεοῦ τὴν
4 ε̣ἰκόνα Α.Τ.ΤΑΜΗ-
ΜΚΩΜΙ ἀνέσ-

τησα.

Uğurlu olsun! A.t.tamemkome Halkı, duaları işiten Tanrı Zeus Agathios'un heykelini dikti.

BEK nu.: AY32-057 (Zeus Agathios'a Adak)

Yazıtın durumu ile ilgili söz konusu yayında bilgi verilmemiştir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Merkez İlçe, Bayırköy Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : Akyürek-Şahin 2005: 87, nu. 5., SEG 55-1337

Tarih : M.S. 212 sonrası

Διί Ἀγαθίῳ Αὐ[ρ]. Αὐφί-
διος Δημητρίου κατὰ
ἐπιταγήν ἀνέθηκα.

Ben, Demetrios'un oğlu Aur(elius) Auphidius, (tanrısal) emir gereğince (bu adağı) Zeus Agathios'a sundum.

BEK nu.: AY33-058 (Zeus Agathios'a Adak)

INikaia'ya göre mermer sunak köy camiinin arkasındaki bir mezar sahasına sınır taşı olarak konulmuştur. Profilin üstüne köşeli bir çıkartma işlenmiş, alt kısım kırıktır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Söğüt İlçesi, Yakacık/Esri Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1066

Tarih : M.S. 212 sonrası

Ἀγαθῇ τύχῃ·
Διὶ Ἀγαθίῳ Αὐρ.
Ἑρμογένης σὺν
τῷ ἀδελφῷ Ἐλπ[ι]-
δηφόρῳ, πατρὶ Ἑρ-
μεῖ καὶ μητρὶ Πρ[ί(?)]-
μῃ τὸν βωμὸν ἀνέ-
[σ]τησαν εὐχῆς χάριν.

Uğurlu olsun! Zeus Agathios'a kardeşi Elpidophoros ile birlikte Aurelius Hermogenes, babaları Hermes ve anneleri Prime için bu sunağı diktiler.

BEK nu.: AY34-059 (Zeus Agathios'a Adak)

INikaia'ya göre kalker taşından sunak köyün girişinde bir evin önünde durmakta, alt kısmı ise kırık durumdadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Aktaş Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1067

Tarih : M.S. II. yy.

Ἀγαθῇ τύχῃ·
Δομίτιος Δε[ὶ]
Ἀγαθίῳ κα[τ']
4 [ἐ]πιταγὴν ἀνεθή[κ]-
αντω.

Uğurlu olsun! (Tanrının) uyarısı üzerine (adağı) Zeus Agathios'a Domitius sundu.

BEK nu.: AY35-060 (Zeus Agathios'a Adak)

Sağ üst köşede kırılma, yüzeyde derin çatlaklar ve tahribat mevcuttur. Dışa çıkık ve üst tablalıdır. Başlığın cephesinde herhangi bir motif görülmemektedir. Düz yüzeyli köşe akroterleri vardır. Gövde altı ve üstü bantlarla sınırlandırılmıştır. On bir satır Hellence yazıt mevcuttur. Yazıt şimdi Bilecik Müzesi'nde bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, İnhisar İlçesi, Samrı Köyü.

Env. Numarası: Bil.M. A-716

Edisyon : Müze Envanter Fişi

Tarih : Roma İmparatorluk Dönemi

Ἀγαθῇ τύχῃ·
Διὶ Ἀγαθίῳ
εὐχήν τὴν ἀνέθηκαν
4 Τειμοθέῳ καὶ Λουκίῳ
κατυχομένοις ζήσα-
σιν ἀμέμπτως τὸν βω-

μόν κατασκευάσαν
8 Διονοίσιος καὶ Λου-
κίλλα Πολυμνήσιος
καὶ Τιμόθεον Νάνα
μετὰ τῶν τέκνων.

İyi talihler olsun! Zeus Agathios için bu adağı adı geçenler diktiler. Kusursuz biçimde yaşamış olan rahmetli Timotheos ve Lucius için, aynı zamanda bir mezar taşı olan bu sunağı, Dionysios ve Lucilla, Polymnesios, Timotheon ve Nana, çocuklarıyla birlikte hazırlattılar.

BEK nu.: AY36-061 (Zeus Aneiketos'a Adak)

INikaia'ya göre taş, Demirköy Köyü'nün hemen kuzeyindeki Karadere Çayı'nın yatağından köye getirilmiş ve orada okul bahçesine konulmuştur. Üst kısmı üçgen alınlık şeklinde işlenmiş mermerden adak stelinin sağ kısmı boydan boya kırıktır. Stelin alınlık kısmında iki at tarafından çekilen bir yarış arabası ve üzerinde bir yarışmacı görülmektedir. Bunun altındaki kabartmada bir kurban sahnesi canlandırılmıştır. Ellerinde çeşitli kült eşyaları tutan iki rahip arasında bir sunak ve bunun da üzerinde bir koç başı görülmektedir. Sunağın önünde bir krater durmaktadır. Yazıt, kabartmaların altında stele ekli ayaklık kısmında durmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Merkez İlçe, Demirköy Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1151

Tarih : M.S. II. yy.

Ἀνείκητος Δ[ιὶ]
εὐχὴν ἀνέ[θηκεν].

Zeus Aneikitos'a adağı sundu.

BEK nu.: AY37-062 (Zeus Arkhagathos'a Adak)

INikaia'ya göre iki adet birbirine ait sunak parçası; zamanında köyden Gölpazarı'na giden yol üstünde görülmüş olup, bugün kayıptır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Arıcaklar Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon **:** *INikaia* 1071

Tarih **:** M.S. I.-II. yy.

[Ἀγ]αθῇ τύχῃ·
[Ἀρ]χαγάθῳ Ζηνὶ πανυπερ-
τάτῳ ἄγγελον ἔνθα
αἰετὸν ὑψιπέτη θήκατο
Νικάδεως,
σαῖσι ταγαῖς πεισθεὶς, Κρονί-
δα πάτερ· εὐχομένῳ δὲ
[κα]λῶς ἐσθλὰ σὺ δοῖς εἵνεκεν
εὐσεβίης.
Διὶ Ἀρχαγάθῳ Μ. Κάσσιος Ποπλι-
ανὸς Νικάδας, ἐνποριάρχης καὶ ἀπὸ
πατρὸς Κασ. Νικάδου καὶ πάπου Δημη-
τρίου διὰ βίου οἰνοποσιάρχης καὶ γυ-
μνασιάρχης καὶ γραμματεὺς καὶ ἐπι-
μελητὴς {της} τοῦ νεοκτίστου ναοῦ,
κατὰ χρηματισμὸν ὀνίρου τὸν αἰετὸν
σὺν τῷ βωμῷ ἀνέθηκα.

Uğurlu olsun! Yüceler yücesi Zeus Arkhagathos'a haberci kuşu, yükseklerden uçan şu kartal (heykelini) Nikadas adadı, ey Baba Kronosoğlu, senin buyruklarına uydum böylece; sen verirsin çünkü güzeli (ve) iyiyi dindarca yakarana. (Ben) M. Cassius Poplianus Nikadas, babam Cassius Nikadas ve dedem Demetrius'tan beri (aile mesleğimiz olan) pazaryeri yöneticisi, ömür boyu içki-dağıtım ve kontrol başkanı ve gymnasium yöneticisi ve yazman ve yeni kurulan tapınağın yapım işlerine bakan (kimse olarak), rüyamda aldığım tanrısal buyruk uyarınca bu kartal (heykelini) sunakla birlikte Zeus Arkhagathos'a adadım.

BEK nu.: AY38-063 (Zeus Aretarkhos'a Adak)

INikaia'ya göre mermer sunak parçası Deresakarı Köyü'nde İbrahim Yanık'ın evinin duvarındadır. Köylülerin bilgilendirmesine göre köyün 4 km. kadar kuzeyindeki Eski Köyyeri Mevkii'nden getirilmiştir.

Buluntu Yeri **:** Bilecik, Merkez İlçe, Deresakarı Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1076

Tarih : Roma İmparatorluk Dönemi

ἈΑγαθῇ τύ[χῃ]·
Διὶ Ἀρετάρχ[ῳ]
Κάσιος Χρῆ[στος]
κατὰ ἐπιτα[γὴν]
Νίκης τὸν [βωμὸ]-
ν ἀνέ̣σ̣τ̣[ησεν(?)].

Uğurlu olsun! Zeus Aretarkhos için sunağı Casius Chrestus (Tanrıça) Nike'nin uyarısı üzerine yaptırdı.

BEK nu.: AY39-064 (Zeus Bennios'a Adak)

Alt kısmında kaide görevini yapan bir çıkıntı mevcuttur. Bunun üzerinde ana dikdörtgen prizma şeklinde gövde yükselmektedir. Gövde biraz başlığa yaklaşınca bir set meydana gelmektedir. Başlık köşe akroterlidir. Buradan yükselen kısım yine dışa çıkık bir sona ulaşmaktadır. Arka kısmı iyi işlenmemiştir. Yan yüzleri düzeltilmiş tarak izleri görülmektedir. Ana cephe ortadan kırılmaya çalışıldığından biraz tahrip olmuştur. Ön yüzde yirmi bir satırlık Hellence kitabeye sahiptir. Yazıt şimdi Bursa Arkeoloji Müzesi'nde bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Pazaryeri İlçesi, Ahmetler Köyü.

Env. Numarası: Bur.M. 2550

Edisyon : *INikaia* 1503, SEG 28-980, Müze Envanter Fişi

Tarih : M.S. 210

ἈΑγαθῆι τύχηι·
Διὶ Βεννίῳ ὑπὲρ σωτηρίας
τῶν Αὐτοκρατόρων, ἔτους
ιη΄ τῶν κυρίων Αὐτοκρα-
[τ]όρων Σεουήρου κὲ Ἀντωνεί-
[νου .κὲ] Γ̣έ̣τ̣α̣. Σεβαστῶν, μη-
[ν]ὸ̣ς Ἀ̣ρήου̣ [— — — ὑπὲρ σωτηρί]-
ᾳς κὲ καρπῶν τῆς Προννοεί-
τω[ν] κώμης Χρῆστος Γλύ-
κωνος, γένους Χρήστου
Δαγι, τὸν βωμὸν κὲ τὸ ἐπ' αὐ-

τῷ ἄγαλμα ἀπεϊέρωσε,
τῇ κώμῃ δοὺς βουθυσίαν κὲ
τὰ πρὸς αὐτὰ κὲ μύρα κὲ στεφά-
νους, κὲ οἴνου μετρητὰς ε΄
χαρισάμενος κὲ χάλκωμα
ἐκ τῶν ἰδίων τῇ κώμῃ μετρητοῦ
ἑνὸς χοῶν δύο· ἔσται μέντυ {μέντοι} ἀνε-
ξοδίαστον κὲ ἀνυπόθηκον
τὸ χάλκωμα· κωμαρχοντος
Κυντιανοῦ κὲ Μάρκου.

Uğurlu olsun! Zeus Bennios'a sunağı üzerindeki tanrı büstüyle birlikte Glykon oğlu (ve) Dagi soyundan Khrestos, efendilerimiz imparatorlar Augustus Severus ve Augustus Antoninus ve Augustus Geta'nın 18. yönetim yılında ve Areios ayında, imparatorların sağlık ve selameti için ve Pronnoeitai köyü hububatının (verimi) için adadı; köye ise bir kurbanlık öküz ve buna ilişkin şeyleri ve koku yağı ve çelenkler verdi; ayrıca beş metretai (= 197 litre) şarap ve bir metretes/iki khoes (= yak. 46 litre) hacminde bir bakır kabı kendi parasıyla (ödeyerek) köye hediye etti; bununla beraber bakır kap satılmamalı ve ipoteğe verilmemelidir.

BEK nu.: AY40-065 (Zeus Bronton'a Adak)

INikaia'ya göre küçük sunak köydeki hal binasına direk altlığı olarak konulmuştur. Profil üzerinde alçak bir çıkartma bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, İnhisar (Söğüt) İlçesi, Koyunlu Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1080

Tarih : M.S. III. yy.

᾽Αγαθῇ τύχῃ·
κατὰ ἐπιταγ-
ὴν Διὸς Βρο-
ντῶντο-
ς ἀνέθηκεν
Λοῦππος.

Uğurlu olsun! Zeus Bronton'un emri uyarınca (sunağı) Luppus adadı.

BEK nu.: AY41-066 (Zeus Bronton'a Adak)

INikaia'ya göre mermer sunak köydeki hal binasına direk altlığı olarak konulmuştur. Profil üzerinde alçak bir çıkartma bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Söğüt İlçesi, Yakacık/Esri Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1081

Tarih : M.S. III. yy.

Ἀγαθῇ τύχῃ·
Διὶ Βροντῶντι τὸ-
ν βωμὸν ἀνέστησ-
4 αν ὑπὲρ τοῦ πατρ-
ὸς Ἀντιπάτρου
Νείκυλος καὶ Κορνη-
λιανὸς καὶ Οὐαλέ-
8 ριος εὐχῆς χάριν.

Uğurlu olsun! Zeus Bronton'a sunağı babaları Antipatros'un hayrına Neikylos ve Cornelianus ve Valerius adak gereği diktiler.

BEK nu.: AY42-067 (Zeus Bronton'a Adak)

Stel üzerinde yıpranmadan kaynaklı kırıklar mevcuttur. Taşıyıcı tablanın çıkık kısmı ön yüzde belirgindir. Bu yüzde, altı dilimli bir rozet işlenmiştir. Düz yüzeyli köşe akroterleri vardır. Ön yüzde beş satırlık Hellence kitabesi bulunmaktadır. Taş, köy camiinin yanındaki çeşmeden Bilecik Müzesi'ne getirilmiştir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Söğüt İlçesi, Kayabalı/Eğrat Köyü.

Env. Numarası: Bil.M. A-711

Edisyon : *INikaia* 1082, Müze Envanter Fişi

Tarih : M.S. 212 sonrası

Ἀγαθῇ τύχῃ·
Αὐρήλιος Κάλ-
λιστος Διὶ Βρον-
4 τῶντι κατὰ εὐ-
χὴν ἀνέθηκα.

Uğurlu olsun! (Ben) Aurelius Kallistos Zeus Bronton'a (sunağı) adak uyarınca diktim.

BEK nu.: AY43-068 (Zeus Bronton'a Adak)

INikaia'ya göre mermerden sunak Sami Dülger ismindeki köylü Ören Mevkii'nden köye getirerek Karşı Mahalle'deki evinin önüne koymuştur.

Buluntu Yeri : Bilecik, Yenipazar İlçesi, Kükürt Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1083

Tarih : M.S. III. yy.

Ἀγαθῇ τύχῃ·
Διὶ Βροντῶν-
τι ὑπὲρ τῶν
καρπῶν Ὀν-
τοραι τῶν
κώμη εὐχὴν
εὐθυνοῦντος
Ἀπολλωνίδου
Γεμελλείνου.

Uğurlu olsun! Zeus Bronton'a adağı, toprak ürünlerinin verimi için, Apollonides Gemellinos'un erzak temini işiyle görevli bulunduğu sırada, Ontoraitai Köyü (adağı) sundu.

BEK nu.: AY44-069 (Zeus Bronton'a Adak)

INikaia'ya göre mermer sunak köyün 1 km. kadar güneybatısındaki eski mezarlıkta bulunmuştur.

Buluntu Yeri : Bilecik, Merkez İlçe, Kurtköy Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1086

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

Ἀγαθῇ τύχῃ·
Διὶ Βροντῶ[ντι]
ὑπὲρ τῆς κώ-

μης καὶ τῶν
νεανίσκων
Δημοσθένης
Ἀριστοτέλους
Κρατῦγωνος(?).

Uğurlu olsun! Zeus Bronton'a (sunağı) köy ve gençlerin (sağlık ve selameti) için Kratynon (?) oğlu Aristoteles'in oğlu Demosthenes (dikti).

BEK nu.: AY45-070 (Zeus Bronton'a Adak)

INikaia'ya göre sunak köyün girişindeki çeşmeye örülmüş vaziyette bulunmuştur.

Buluntu Yeri : Bilecik, Söğüt İlçesi, Yakacık/Esri Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1087

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

Ἀγαθῇ τύχῃ·
Διὶ Βροντῶντι ὑπὲρ
τοῦ πατρὸς Εὐελ-
πίστου τὸν βωμὸν
ἀνέστησαν Εὐέλπ-
ιστος καὶ Τρύφων
καὶ Μαρκελλείνα
καὶ Εὐπατερεία σὺν
τῇ μητρὶ Βάσσῃ εὐχῆς
χάριν.

Uğurlu olsun! Zeus Bronton'a sunağı babaları Euelpistos'un hayrına Euelpistos ve Tryphon ve Markellina ve Eupatereia anneleri Basse ile birlikte adak olarak diktiler.

BEK nu.: AY46-071 (Zeus Bronton'a Adak)

INikaia'ya göre mermer sunak Bilecik-Eskişehir yolu üzerinde Karasu Çayı kenarındaki Şarlayan dinlenme yerindeki kahvehanenin önünde durmaktadır. Kahvehanenin sahibi taşı, terkedilmiş olan Süleymaniye Köyü'nden getirtmiştir. Köşe akroterli profilin üstüne bir Zeus büstü işlenmiştir. Tanrının sağ eli göğüs üzerinde durmakta olup, baş kısmı kopuktur. Sunağın sol üst gövde kısmında yine bir Zeus büstü tasvir edilmiştir; bunun sağında Zeus'un *atribüsü* olan kartal resmi yer almaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Merkez İlçe, Süleymaniye Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1089, Akyürek-Şahin 2014: 132, nu. 1.

Tarih : M.S. II. yy.

Ἀγαθῇ τύχῃ·
Διὶ Βροντῶντι
Ῥοῦφος Ἡρακλί-
δου καὶ Ποπλι-
ανὸς Ποπλια-
νοῦ Διὶ Βροντ(ῶντ)ι
εὐχήν.

Uğurlu olsun! Zeus Bronton'a Heraklides oğlu Rufus ve Poplianus oğlu Poplianus adağı Zeus Bronton'a sundu.

BEK nu.: AY47-072 (Zeus Bronton'a Adak)

INikaia'ya göre mermer sunak köyün mezarlığında tespit edilmiştir.

Buluntu Yeri : Bilecik, İnhisar İlçesi.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1090

Tarih : M.S. I. yy.

Ἀγαθῇ τύχῃ·
Θεόδοτος
Διοφάνους
καὶ Ἀμμιὰς καὶ Φιλήτη
Ἱππάρχου κατὰ εὐχὴν
ὑπὲρ ἑαυτῶν καὶ τῶν
ἰδίων πάντων Διὶ Βρον-
τῶντι εὐχήν.

Uğurlu olsun! Diophanes ve Ammia oğlu Theodotos ve Hipparkhos kızı Philete söz verdikleri adağı kendilerinin ve tüm aile fertlerinin sağlık ve selameti için Zeus Bronton'a (sundular).

BEK nu.: AY48-073 (Zeus Bronton'a Adak)

INikaia'ya göre sütun şeklinde mermer sunak Bilecik-Eskişehir yolu üzerindeki Şarlayan dinlenme yerinde kahvenin önünde yer almaktadır. Buraya ise, edinilen bilgiye göre, Çırağan-Damları Mevkii'nden getirilmiştir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Merkez İlçe.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1091

Tarih : Roma İmparatorluk Dönemi

ἈΑγαθῇ τύχῃ·
Διὶ Βροντῶντι Βάσ-
σος εἱερεὺς ὑπὲρ αὐ-
4 τοῦ καὶ τῶν ἰδίων
ἀνέστησεν.

Uğurlu olsun! Zeus Bronton'a (sunağı) Rahip Bassos kendi ve yakınlarının selameti için dikti.

BEK nu.: AY49-074 (Zeus Bronton'a Adak)

INikaia'ya göre mermer sunak Şarlayan dinlenme yerindedir. Çırağan-Damları Mevkii'nden buraya getirilmiştir. Sunağın köşe akroterli profilinin üstü dört köşeli bir çıkartma şeklinde işlenmiş olup, bunun ön yüzüne tanrının büstü resmedilmiştir. Taş alt yandan kırık durumdadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Merkez İlçe.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1092, Akyürek-Şahin 2014: 132, nu. 2.

Tarih : Roma İmparatorluk Dönemi

ἈΑγαθῇ τύχῃ·
Διὶ Βροντῶντ[ι]
[Δ]ημᾶς Μαρα-
4 [θ]ῶνος ὑπ[ὲ]-
[ρ ἑαυτ]οῦ καὶ
[τῶν ἰ]δίων
[ἀνέ]στησεν.

Uğurlu olsun! Zeus Bronton'a Marathon oğlu Demas, kendi ve yakınlarının selameti için (sunağı) dikti.

BEK nu.: AY50-075 (Zeus Bronton'a Adak)

INikaia'ya göre mermer sunak köyün yukarısındaki caminin minaresinin kaidesine örülmüştür.

Buluntu Yeri : Bilecik, Merkez İlçe, Başköy Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1096

Tarih : Roma İmparatorluk Dönemi

Διὶ Βροντῶντι κατὰ ἐ-
πιταγὴν ἀνέθηκαν
Ἀσκλᾶς κὲ Μᾶρκος
4 οἱ Νικάδου.

Zeus Bronton'a (sunağı), tanrısal buyruk uyarınca Nikadas'ın oğulları Asklas ve Marcus diktiler.

BEK nu.: AY51-076 (Zeus Bronton'a Adak)

Sadece üst yarısı korunmuştur. Gövdesinin alt kısmı toprak altında olup bir duvara örülü biçimde bulunduğu için eserin diğer yüzleri üzerlerinde bezeme olup olmadığı söylenememektedir. Ön yüzde yüksek başlık kısmında, akroterlerin arasında oldukça tahrip olmuş bir Zeus büstü görülmektedir. Neredeyse bütün hatları zarar görmüştür, sadece dalgalı saçları seçilmektedir. Büst kabartmasının sağında, akroterin hemen üzerinde ise alçak kabartma olarak Zeus'un simgesi olan kartal betimi görülmektedir. Kartal tanrıya doğru dönmüş ve kanatları kapalıdır. Taşın gövdesi üzerinde, ön yüzde ancak ilk altı satırı okunabilen Hellence bir yazıt görülmektedir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Pazaryeri İlçesi, Sarıdayı Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : Akyürek-Şahin 2012: 358, nu. 8.

Tarih : Roma İmparatorluk Dönemi

Ἀγαθῇ τύχῃ·
Διὶ Βροντῶντι Βαβου-
δος ἀνέστησαν *(vac)*
οἱ Λευκίου Λικίνιος
καὶ Μηνᾶς καὶ Λευκ [- -]
καὶ ἡ ἀδελφὴ αὐτ[ῶν]
- - - - - - - - - - - - - - - -

Uğurlu olsun! Babou'nun Zeus Bronton'una Leukios'un çocukları Licinius ve Menas ve Leukios(?) ve onların kız kardeşleri --- (bu sunağı) adadılar.

BEK nu.: AY52-077 (Zeus Bronton'a Adak)

Başlık kısmı düz bir şekilde kırık, gövdesinin üzerinde, üst kısımda çukurlaştırılmış kare biçimli bir alanda bir erkek büstü kabartması görülmektedir. Büstün yüzü tahrip olmuştur. Ancak giysi kıvrımları belirgindir. Bu kabartmanın hemen altında dört satırlık Hellence bir yazıt okunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Pazaryeri İlçesi, Sarıdayı Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : Akyürek-Şahin 2012: 358, nu. 9.

Tarih : Roma İmparatorluk Dönemi

Δεὶ Βροντῶντι
Βαβουδος τ̲έ̲κνα
Ῥοῦφος καὶ Πάγν-
ος ἀν̲έ̲τησαν. *(sic)*

Zeus Bronton'a Babou'nun çocukları Rufus ve Pagnios (bu sunağı) diktiler.

BEK nu.: AY53-078 (Zeus Bronton'a Adak)

INikaia'ya göre mermer sunak Kurtköy Köyü'nde bir evde görülmüştür.

Buluntu Yeri : Bilecik, Merkez İlçe, Kurtköy Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1097

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

[Ἀ]γαθῇ τύχῃ·
Διὶ Βροντ[ῶ]ντ[ι κατ’]
ἐπιτ[α]γὴ[ν ὑπὲρ]
4 [ἑαυτ]οῦ [καὶ τῶ]-
ν ἰδίων [— — —]
— — —

Uğurlu olsun! Zeus Bronton’a tanrısal buyruk uyarınca [sunağı filanca] kendi ve yakınlarının selameti için (sundu).

BEK nu.: AY54-079 (Zeus Bronton’a Adak)

Başlık kısmı ve kaidesi kırılmıştır. Başlıktaki akroterler zarar görmüştür. Eserin yüzeyinde çatlak ve çizikler görülmektedir. Akroterler bütün yüzeylere işlenmiş, ön yüzü kalın bir çerçeve içine alınmıştır. Çerçevenin üst kısmında yıldırım demeti üzerinde duran ve sol tarafa bakan kartal betimi bulunmaktadır. Altta altı satırlık Hellence yazıt okunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Söğüt (İnhisar) İlçesi, Çalkara Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : Akyürek-Şahin 2012: 354, nu. 2.

Tarih : Roma İmparatorluk Dönemi

Ἀγαθῇ τύχῃ·
Διὶ Βροντῶντι
Μᾶρκος Μάρκου
4 ὑπὲρ ἑαυτοῦ κ̣ὲ̣
τῶν ἰδίων ἀνέσ-
τησεν.

Uğurlu olsun! Zeus Bronton’a Marcus oğlu Marcus kendisi ve ailesi için (bu sunağı) dikti.

BEK nu.: AY55-080 (Zeus Bronton’a Adak)

Oldukça kötü durumda olan eserinin sağ kenarı oldukça zarar görmüş, başlık, kaide kısımları ve kabartma erkek büstün (Zeus?) başı kırılmıştır. Sağ yan yüzündeki *amphora* betimi de zarar görmüştür. Büstün üzerinde dökümlü manto bulunmaktadır. İç kısımda *khiton* görülmektedir. Kollar ve eller, büstün üzerinde acemice betimlenmiş ve

stilize edilerek işlenmiştir. Sağ ve sol el kavuşturulmuş biçimde verilmeye çalışılmıştır. Ön yüzünde hayli zarar görmüş beş satırlık Hellence yazıt okunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Söğüt (İnhisar), Çalkara Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : Akyürek-Şahin 2012: 353, nu. 1.

Tarih : Roma İmparatorluk Dönemi

ἈΑγαθῇ τύ̣[χῃ]·
ἈΑρίσταρχ[ος καὶ]
Νεικίας πε[ρὶ τῶν]
4 ἰδίων Διὶ Βρο̣[ντῶν]-
τι εὐχήν.

Uğurlu olsun! Aristarkhos ve Neikias aileleri(nin esenliği) için Zeus Bronton'a (bu) adağı (sundular).

BEK nu.: AY56-081 (Zeus Bronton'a Adak)

INikaia'ya göre mermer sunak köydeki Ahmet Paşa Camii'nin yanındaki mezarlıkta görülmüştür. Taşı boydan boya geçen yazmaya elverişli olmayan bir kısım taşçı ustası tarafından boş bırakıldığı görülmektedir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Merkez İlçe, Kurtköy Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1098

Tarih : M.S. II.-III. yy.

ἈΑγαθῇ τύχῃ·
[Δ]ιὶ Βροντῶντ[ι]
[Γά]ειος Μάρκο[υ]
4 [ὑ]πὲρ ἑαυτοῦ κα[ὶ]
[τ]ῶν εἰδίων κα[τ']
[ἐ]πιτ[α]γὴν ἀνέσ-
[τ]ησαν(!).

Uğurlu olsun! Zeus Bronton'a (sunağı) kendi ve yakınlarının selameti için tanrısal buyruğa uyarak Marcus oğlu Gaeius dikti.

BEK nu.: AY57-082 (Zeus Bronton'a Adak)

INikaia'ya göre köy çeşmesine konulmuş olan mermer sunağın kesin buluntu yeri belli değildir. Yazıt oldukça silik durumdadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Söğüt İlçesi, Geçitli/Katlıç Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1099

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

— — —
[— — —]ᾳ ἀνέσ-
[τησε]ν κατὰ
4 [ἐπιτα]γὴν Διὶ Β-
[ροντ]ῶ[ντι]
[εὐχήν].

(Filanca) tanrısal buyruk uyarınca Zeus Bronton'a (sunağı) dikti.

BEK nu.: AY58-083 (Zeus Bronton'a Adak)

INikaia'ya göre kesin buluntu yeri bilinmeyen mermer sunak ortaokul binasının önünde durmaktadır. Taşın alt kısmı kırıktır. Yukarıda bir çelengin alt kısmı, yazıtın alt tarafında iki sarmaşık yaprağı şekillendirilmiştir yazıt kısmen zedelenmiş olup, üstten iki satır tamamen okunmaz durumdadır. Yazıtın altında üçayaklı bir masa üzerinde bir sürahi ve iki bardak durmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, İnhisar İlçesi.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1100

Tarih : M.S. I.-II. yy.

[Ἀγαθῇ τυχῃ]·
[{ὁ δεῖνα} — — —]-
είνῃ Χρή[στου]
4 συννεύν[ῳ]
ὑπὲρ ἑαυτοῦ
καὶ τῶν ἰδί-
ων πάντω[ν]
8 Διὶ Βροντῶ[ν]-

τι.

[Uğurlu olsun!] (Filanca), hayat arkadaşı Khrestos kızı ---eine'ye, kendi selameti için Zeus Bronton'a (sunağı adadı).

BEK nu.: AY59-084 (Zeus Bronton'a Adak)

INikaia'ya göre inşaat sırasında bulunan kalker sunak, kahvehanenin önünde durmaktadır. Üst kısım kırık olup, yazıt kısmen çok aşınmış durumdadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, İnhisar İlçesi, Tarpak Beldesi.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1101

Tarih : M.S. III.-IV. yy. (M.S. 212 sonrası)

— — —
[— — —]ω̣ν̣ᾳ̣ο̣ς σ̣ὺ-
ν γαμετῇ ΤΟΥΜΚΑ(?)
Νυσιᾳ̣ν̣ῇ̣ καὶ τέκνῳ
Π. Αὐρ. Παπιανῇ Δι-
ὶ Βροντῶντι ἐξ ἀρ-
ετῆς παῖ̣ς Κορνηλ[ι]-
ανοῦ εὐχήν.

(Filanca) eşi --- Nysiane ve çocuğu P. Aurelia Papiane ile birlikte adağı Zeus Bronton'a tanrısal kudreti dolayısıyla Cornelianus'un oğlu (sundu).

BEK nu.: AY60-085 (Zeus Bronton'a Adak)

INikaia'ya göre mermer sunaktan parça her yandan kırılmış olup köyün yukarısındaki cami minaresinin kaidesine örülmüştür.

Buluntu Yeri : Bilecik, Merkez İlçe, Başköy Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1102

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

— — —
[Δ]ιὶ Βρ̣[οντῶντι καὶ]
[— — —]ο̣ι̣ῳ̣ κ̣ᾳ̣[— — —]

4 [— — —] ἀνέθη[κεν — — —]
[— — —]τ̣ωκ̣ρα̣[— — —]
[— — —]Υ̣Λ̣ΙΑ̣[— — —]
— — —

Zeus Bronton'a ve filancaya, adağı filanca --- sundu.

BEK nu.: AY61-086 (Zeus Bronton'a Adak)

INikaia'ya göre mermer sunaktan parça köyün yukarısındaki cami minaresinin kaidesine örülmüştür.

Buluntu Yeri : Bilecik, Merkez İlçe, Başköy Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1103

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

[Δ]ιὶ Βροντῶντι Ἀσ-
[κ]άνιος καὶ Μᾶρκο[ς]
[καὶ Ἀ]ρι<σ>ταίνετος [καὶ]
4 [— — —]ι̣ος [— — —]
[— — —]ος κ[αὶ — — —]
— — —

Zeus Bronton'a Askanios ve Marcus ve Aristainetos ve (filanca kimseler sunağı adadılar).

BEK nu.: AY62-087 (Zeus Bronton'a Adak)

INikaia'ya göre küçük sunak köyün yukarısında bir çeşmeye konulmuş, soldan ve üst taraftan kırılmıştır. Sencer Şahin köyü yeniden ziyaret ettiğinde taşı yeniden bulamamıştır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Söğüt İlçesi, Yakacık/Esriköy Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1104

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

— — —
[— — — Διὶ Βροντῶντι]

τῷ Μειλη[σίῳ καὶ τῷ](?)
4 Ἀπελλιναρ<ί>ῳ(?) τὸν
βωμὸν ἀνέστησαν
εὐχῆς χάριν.

(Filanca kimseler) Milesios'a ve Apellinarios'a ilişkin (Zeus Bronton'a) sunağı adakları dolayısıyla diktiler.

BEK nu.: AY63-088 (Zeus Bronton'a Adak)

Küçük kırıklar ve zedelenmeler dışında sağlam olan sunağının köşelerde akroterli alçak başlığı vardır. Başlığın en üst kısmında, düz ve ince bir profil, ön yüzünde ise akroterler arasında sola yönelmiş bir kartal kabartması görülmektedir. Üzerinde başka bir betim bulunmayan sunağın ön yüzünde, başlığın hemen altında beş satırlık Hellence yazıt okunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Pazaryeri İlçesi.

Env. Numarası: -

Edisyon : Akyürek-Şahin 2012: 360, nu. 11.

Tarih : M.S. 212 sonrası

Ἀγαθῇ τύχῃ·
Διὶ Βροντῶντι
Αὐρηλία Ἰουλία
4 κατὰ ἐπιταγὴν
ἀνέθηκα.

Uğurlu olsun! Zeus Bronton'a ben Aurelia Iulia (bu sunağı) emir gereği diktim.

BEK nu.: AY64-089 (Zeus Bronton'a Adak)

Sadece üst yarısı korunmuş ve oldukça yıpranmıştır. Düz köşe akroterleri seçilmektedir. Başlığın üst kısmı ince bir profille sona ermektedir. Ön yüzde, akroterler arasında dört yapraklı büyük bir rozet betimi vardır. Taşın ön yüzünde dört satırı kalmış Hellence bir yazıt okunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Söğüt İlçesi, Dömez Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : Akyürek-Şahin 2012: 361, nu. 12.

Tarih **:** Roma İmparatorluk Dönemi

Ἀγαθῇ τύχῃ·
Διὶ Βροντῶντ[ι]
Ἰούλιος Μάρ[κ]-
ιος κὲ Τιμ[---]
- - - - - - - - -

Uğurlu olsun! Zeus Bronton'a Iulius Marcius ve Tim --- (adağı sundu).

BEK nu.: AY65-090 (Zeus Bronton'a Adak)

Başlık kısmı kırılmış ve tahrip olmuş, kaide ve gövde kırılıp aşınmıştır. Alt kısımda, kaidenin hemen üzerinde yıpranmış iki *bukranion* kabartması yan yana işlenmiştir. Ön yüzde, hemen başlık altından başlayan sekiz satırlık Hellence yazıt vardır.

Buluntu Yeri **:** Bilecik, Söğüt İlçesi, Kepen Köyü, Kocaan Mevkii.

Env. Numarası: -

Edisyon **:** Akyürek-Şahin 2012: 361, nu. 13.

Tarih **:** Roma İmparatorluk Dönemi

Ἀγαθῇ τύχηι·
Διὶ Βροντῶντι
Ἀγρίππα ὁ Αγρίπ-
που τὸν βωμὸ-
ν ἀνέστησα ὑ-
πὲρ τ' ἑαυτοῦ κ-
αὶ τῶν ἰδίων
πάντων.

Uğurlu olsun! Ben, Agrippa'nın oğlu Agrippa bu sunağı Zeus Bronton'a hem kendim hem de bütün aile efradım için sundum.

BEK nu.: AY66-091 (Zeus Bronton'a Adak)

Genel olarak iyi korunmuş ama yer yer küçük kırıklar ve aşınmalar görülmektedir. Başlık ve yan yüzlere üzerinde bitkisel bezemelerle süslü iri akroterler vardır. Ön yüzde, akroterler arasında dört yapraklı küçük bir rozet betimi görülmektedir. Başlığın üst kısmı alçak bir profille sona ermektedir. Sunağın her iki yan yüzlerinin üzerinde birer

çelenk kabartması görülmektedir. Sunağın gövdesi üzerinde yedi satırlık Hellence yazıt vardır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Bozüyük İlçesi.

Env. Numarası: -

Edisyon : Akyürek-Şahin 2012: 362, nu. 14.

Tarih : Roma İmparatorluk Dönemi

Ἀγαθῇ τύχῃ·
Διὶ Βροντ̣[ῶ]-
ντι κατὰ ἐπ-
ιταγὴν ἀνέ-
θηκεν Τειμ-
όθεος Γαίο-
υ.

Uğurlu olsun! Zeus Bronton'a (tanrının) emri gereğince (bu sunağı) Gaius oğlu Teimotheos sundu.

BEK nu.: AY67-092 (Zeus Bronton'a Adak)

Arka cephesi alttan, kaidesi soldan derin biçimde kırıktır. Oldukça yüksek başlık kısmı, başlığı çevreleyen düz büyük akroterler bulunmaktadır. Ön yüzde başlığın üst kısmının kalın bir çerçeve şeklinde işlendiği görülmektedir. Çerçevenin içinde, akroterler arasında olasılıkla Zeus'a ait olan büyük bir baş kabartması görülmektedir. Başlığın sağ yan yüzünde çerçeve olmayıp akroterler arasında üstte bir çelenk kabartması, onun alt kısmında ise neredeyse sıkıştırılmış şekilde işlenmiş bir kartal kabartması vardır. Kartal sağa yönlendirilmiştir. Bu yan yüzün gövde üzerinde ise iki küçük *bukranion* yan yana işlenmiştir. Diğer yan yüzde ise niteliği açık olmayan kabartmalar vardır. Taşın ön yüzünde hemen başlığın altından başlayan sekiz satırlık Hellence yazıt vardır. Taşın kaidesinin altında iki adet ve başlığın üzerinde bir tane dübel deliği vardır. Yazıt şimdi Söğüt Müzesi'nde bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Söğüt İlçesi.

Env. Numarası: -

Edisyon : Akyürek-Şahin 2012: 362, nu. 15.

Tarih : Roma İmparatorluk Dönemi

Δειὶ Βροντῶντι χά-
ριν ὑ͡πὲ͡ρ Τιβερίου Κλαυ-
δίου Βάσσου τοῦ πατρ-
4 ὸς ἡμῶν Τιβέριος Κλαύ-
διος Γάϊος καὶ Κλαύδιος
Ἀνβείβιος Βάσσος καὶ
Κλαύδιος Ἀνβείβιος Μάρ-
8 κελλος ἀνέστησαν.

Zeus Bronton'a (adak) gereği babamız Tiberius Claudius Bassus için Taberius Claudius Gaius ve Claudius Anbibius Bassus ve Claudius Anbibus Mercellus (bu sunağı) sundular.

BEK nu.: AY68-093 (Zeus Bronton'a Adak)

Alt kısmı kaide ile birlikte kırık ve kayıptır. Yüksek başlık kısmı vardır ve başlık üstte ince bir profille sona ermektedir. Başlık büyük ve düz akroterlerle çevrilmiştir. Ön yüzde akroterler arasında, olasılıkla Zeus'a ait büyük bir baş kabartması görülmektedir. Başlığın sol yan yüzünde, akroterler arasında bir *patera* kabartması vardır. Yan yüzün gövdesi üzerinde ise iki tane dört yapraklı küçük rozet kabartması işlenmiştir. Diğer yan yüz ise düz işlenmiş olup motif yoktur. Arka cephesinde, başlıkta, akroterler arasında bir *patera* betimi vardır. Taşın ön yüzünde, gövde üzerinde belki de yazıtta adı geçen ve ölmüş olan Gaius'a ait olabilecek bir baş kabartması ve onun da altında altı satırlık Hellence yazıt vardır. Başlığın üst kısmında iki tane dübel deliği vardır. Yazıt şimdi Söğüt Müzesi'nde bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Söğüt İlçesi.

Env. Numarası: -

Edisyon : Akyürek-Şahin 2012: 363, nu. 16.

Tarih : Roma İmparatorluk Dönemi

Ἀγαθῇ τύχῃ· Δὶ Βρο-
(vac) ντῶντι
Büst
Γαΐῳ πατρὶ μα-
4 γίστερι Λόνγος κ-
αὶ Κόϊντος καὶ Γάϊ-

ος ἀνε̣θ̣[τή]θ̣α̣μ̣ε̣ν̣.

Uğurlu olsun! Zeus Bronton'a babamız magister Gaius için biz Longus, Quintus ve Gaius (bu adağı) diktik.

BEK nu.: AY69-094 (Zeus Bronton'a Adak)

Başlık ve kaidesi kırılmış ve tahrip olmuştur. Gövde üzerinde, ön yüzde şaha kalkmış gibi duran ve olasılıkla at olan bir figür çizilmiştir. Ön yüz üzerinde, hemen başlık altından başlayan üç satırlık Hellence yazıt vardır. Yazıt oldukça silik olup güçlükle okunmaktadır. Yazıt şimdi Bilecik Müzesi'nde bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Merkez İlçe, Kendirli Köyü.

Env. Numarası: Bil.M. A-752

Edisyon : Akyürek-Şahin 2012: 364, nu. 17., Müze Envanter Fişi

Tarih : Roma İmparatorluk Dönemi

Δ̣ι̣ὶ Β̣ρ̣ο̣ν̣τ̣ῶ̣ν̣τ̣ι
κατ᾽ ἐ̣πιταγ̣ὴ̣ν̣ ἀ̣ν̣έ̣-
θ̣η̣κ̣α Ἐρωτίων.

Zeus Bronton'a ben, Erotion (tanrının) emri gereği (bu) adağı sundum.

BEK nu.: AY70-095 (Zeus Bronton'a Adak)

Her yönden kırılmış ve oldukça tahrip olmuştur. Üzerinde yedi satırlık Hellence yazıttan sözcükler görülebilmektedir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Söğüt İlçesi, Küre Beldesi.

Env. Numarası: -

Edisyon : Akyürek-Şahin 2012: 365, nu. 18.

Tarih : Roma İmparatorluk Dönemi

[Διὶ Β]ροντῶ[ντι]
[- - - -]ηο̣τος
[- - - -] κατ᾽
4 [ἐπι]τ̣ά̣γην
[ὑ]π̣ὲ̣ρ̣ ἑαυτ̣-
τοῦ καὶ τ[ῶν]

[i]δίων [πάντων]
8 - - - - - - - - - -

Zeus Bronton'a ---estos (tanrının) emri gereği kendisinin ve akrabalarının (esenliği) için (bu adağı sundu) ---.

BEK nu.: AY71-096 (Zeus Bronton'a Adak)

Dikdörtgen prizma biçimindeki sunağın başlık ve tek bir profille oluşturulmuş kaide kısmı vardır. Başlık kısmı oldukça yüksek işlenmiş olup ön yüzde çember içerisinde dört yapraklı bir rozet betimlenmiştir. Başlığın üzerinde, bütün cephelerde yüksek, gösterişli ve volütlü bitkisel süslerle bezeli akroterler bulunmaktadır. Yazıtın altında yüksek kabartma biçiminde, defne yapraklarından ve kurdeladan oluşan büyük ve gösterişli bir çelenk vardır. Sağ yan yüzüne cepheden iki öküz başı, sol yan yüze ise üzüm salkımlarıyla birlikte bir asma ağacı resmedilmiştir. Arka yüzde betim yoktur. Ön yüzünde, başlığı gövdeye bağlayan çift profilli bölüm üzerine dört satırlık yazıt işlenmiştir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Bozüyük İlçesi.

Env. Numarası: -

Edisyon : Akyürek-Şahin 2006: 104, nu. 20.

Tarih : Roma İmparatorluk Dönemi

Ἀγαθῇ τύχῃ· Διὶ
Βρωντῶντι *(sic)* οἱ Ἀπο-
λλωνίου κληρο-
4 νόμοι Ἀρτέμω-
ν καὶ Βουκίων ἀνέστη-
σαν εὐχῆς χάριν.

Uğurlu olsun! Zeus Bronton'a (bu sunağı) Apollonios'un mirasçıları Artemon ve Boukion adak gereği kutsayarak sundular.

BEK nu.: AY72-097 (Zeus Bronton'a Adak)

Üst kısmın büyük bölümü, ön sağ akroter ve sol alt köşe kırık ve eksiktir. Yüzeyde derin çatlaklar ve yıpranma gözlenmektedir. Köşe akroterleri çeyrek daire şeklindedir. Başlık kısmı yanlardan meyilli hatlarla gövdeye birleşmektedir. Prizmatik gövde, üstte

ve altta silmelerle sınırlandırılmıştır. Gövde üzerinde dört satırlık Hellence kitabesi yer almaktadır. Yazıt şimdi Bilecik Müzesi'nde bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik.

Env. Numarası: Bil.M. A-756

Edisyon : Akyürek-Şahin 2012: 365, nu. 19., Müze Envanter Fişi

Tarih : Roma İmparatorluk Dönemi

Ἔτους δ΄
Διὶ Βροντῶντι
ἡ γειτνίασις
4 εὐχήν.

4. yılda. Zeus Bronton'a çevre halkı (bu) adağı sundu.

BEK nu.: AY73-098 (Zeus Bronton'a Adak)

Kaidesi ve başlığın üst kısmı kırılmıştır. Başlığının ön yüzüne yan yana duran üç büst kabartması işlenmiş fakat üçü de tahrip olmuştur. İlk iki büst birer erkeği, sonuncu büst ise başında örtüsüyle bir kadını betimlemektedir. Yüzler şişkin biçimde verilmiş olup dudaklar ince işlenmiştir. Burada baba, oğul ve anneden oluşan bir aile veya yazıtta isimleri geçen şahıslar işlenmiş olmalıdır. Başlık ince bir profille gövdeye bağlanmaktadır. Profilli başlığın ön ve yan cephelerde küçük akroterleri vardır. Sunağın sağ yan yüzünde, başlık üzerinde, akroterler arasında başı arkaya dönük bir kartal ve olasılıkla bir sunak görülmektedir. Sunağın arka cephesi kaba işlenmiştir. Gövde üzerinde dört satırlık Hellence yazıt okunmaktadır Yazıt şimdi Bilecik Müzesi'nde bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Pazaryeri İlçesi.

Env. Numarası: Bil.M. A-742

Edisyon : Akyürek-Şahin 2012: 359, nu. 10., Müze Envanter Fişi

Tarih : Roma İmparatorluk Dönemi

Διὶ Βροντῶντι Λουκί-
ου κὲ Ἀριστανέτου
Τίτθα Δαμίωνος
4 ἀνέστησα.

Lucius ve Aristainetos'un Zeus Bronton'una ben Damion'un kızı Tittha (bu sunağı) diktim.

BEK nu.: AY74-099 (Zeus Bronton'a Adak)

INikaia'ya göre üst ve alt kısımları hafif profilli mermer sunak köyün yaklaşık 3 km. güneybatısında Sırasöğütler Mevkii'nde bulunmuş olup, hala yerinde *in situ* durmaktadır. Sunağın üzerine işlenmiş olan dört köşeli bir çıkartmanın hafifçe derinleştirilmiş olan önyüzünde bir erkek ve bir kadın büstü görülmektedir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Pazaryeri İlçesi, Ahmetler Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1504

Tarih : Roma İmparatorluk Dönemi

Διὶ Βροντῶντι Πύρος
κὲ Κύριλος οἱ Μάρκου κὲ
Ἄφοῦς Λικινίου ἀνέθη-
4 καν.

Zeus Bronton için sunağı Marcus'un oğulları Pyrhos ve Kyrilos ve Licinius oğlu Aphous diktiler.

BEK nu.: AY75-100 (Zeus Bronton'a Adak)

INikaia'ya göre mermer sunak Pazaryeri'nde caminin yanında durmaktaydı. Buraya merkezin 4 km. kadar kuzeyindeki Doğanlar ya da Doğancılar diye bilinen mevkiden getirilmiştir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Pazaryeri İlçesi.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1507

Tarih : Roma İmparatorluk Dönemi

Ἀγαθῇ τύχῃ·
Διὶ Βροντ<ῶ>ντι κατὰ
ἐπιταγὴν ἀνέθηκα

4 Λ. <Κ>(?)ατί<λ>ιος Ἰουλιανός.

Uğurlu olsun! Zeus Bronton'a, tanrısal buyruğa uyarak (sunağı) ben L. Catilius Iulianus diktim.

BEK nu.: AY76-101 (Zeus Bronton'a Adak)

Mermer sunak köyün güneyinde bulunmuş olup daha fazla bilgi verilmemektedir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı (Pazaryeri) İlçesi, Kurşunlu Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1508

Tarih : Roma İmparatorluk Dönemi (*INikaia*); M.S. III. yy. (PHI)

[Ἀγαθῇ] τύχῃ·
Δεὶ Βροντῶντι Παῦ-
λος καὶ Φοῖβος ὑ {οἱ} ἀ-
4 δελφοὶ κατὰ κέλε-
υσιν τοῦ θεοῦ Φο[ί]-
βου ἐκ τῶν ἰδίω-
ν τὸν βωμὸν ἀνέ-
8 στησαν μετὰ τῆς
μητρὸς Ῥουφείνας.

Uğurlu olsun! Zeus Bronton'a sunağı, Paulos ve Phoibos kardeşler Tanrı Phoibos (Apollon)'un buyruğuna uyarak kendi servetlerinden, anneleri Rufina ile birlikte diktiler.

BEK nu.: AY77-102 (Zeus Bronton'a Adak)

Altta ve üstte görülen birer set kaide ve başlıkları meydana getirmekte, bunların arasında kare prizma şeklinde gövde yer almaktadır. Cephede gövdenin alt köşesi ile üst kısmında ufak kırıklar görülmektedir. Akroterleri bulunan başlığın üzerinde kalın bir kuşak ile çevrelenmiş üst kısmı yer almaktadır. Bunun içinde cepheden işlenmiş ve yüz kısmı kırılmış bir erkek büstü görülmektedir. Ön cephede yedi satırlık bir yazıt görülmektedir. Yazıt şimdi Bursa Arkeoloji Müzesi'nde bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Pazaryeri İlçesi, Ahmetler Köyü.

Env. Numarası: Bur.M. 2806

Edisyon : *INikaia* 1509, Müze Envanter Fişi

Tarih **:** M.S. III. yy.

Ἀγαθῇ τύ[χῃ]·
Διὶ Βροντῶντι
Ἀπελλιναρίου
κατὰ ἐπιταγὴν
Κουϊνθιανὸς Π-
[ασ]ικράτου ἀνέθ-
[ηκ]εν.

Uğurlu olsun! Apellinarios'un Zeus Bronton'u için (sunağı), tanrısal buyruğa uyarak Pasikrates oğlu Quintianus dikti.

BEK nu.: AY78-103 (Zeus Bronton'a Adak)

INikaia'ya göre mermer sunak Pazaryeri'nde caminin yanındaki çeşmede basamak taşı olarak kullanılmakta olup yazıtın üst kısmında "iki baş" kabartması bulunmaktadır.

Buluntu Yeri **:** Bilecik, Pazaryeri İlçesi.

Env. Numarası: -

Edisyon **:** *INikaia* 1510

Tarih **:** M.S. III. yy.

[Ἀγα]θῇ [τύχ]ῃ
Διὶ Βροντῶντι
Μειλησί[ου] ἱερέος
Πασικ[ρ]άτης καὶ
Ἀνίκητος κατὰ
ἐπ[ι]ταγὴν ἀνέθ[η]-
κα[ν].

Uğurlu olsun! Rahip Milesios'un Zeus Bronton'una (sunağı) Pasikrates ve Aniketos tanrısal buyruğa uyarak adadılar.

BEK nu.: AY79-104 (Zeus Bronton'a Adak)

Mermer sunağın çevresinde, köşe akroterli olan profilin üstüne iki katlı dört köşe bir çıkartma işlenmiştir. Üstte çıkartmanın orta yerinden kırılmış ve yeniden yapıştırılmıştır. Bu çıkartmanın üst bölümünde hafifçe derinleştirilmiş bir sahada yan yana iki adet öküz, bunun altında akroterler arasında iki kartal, sol yukarıya çevirdiği

gagasında bir çelenkle betimlenmiştir. Profilin sol yüzünde bir buğday başağı kabartması görülmektedir. Müze envanter defterlerinin sık sık yenilenmesi yüzünden taşın nereden getirildiği öğrenilememiştir. Ancak, gerek tanrı, gerekse sunağın işleniş tarzı, taşın Pazaryeri çevresinden Bursa'ya getirilmiş olabileceği izlenimini vermektedir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Pazaryeri İlçesi.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1511

Tarih : M.S. III. yy.

Ἀγαθῆι τύχη[ι]·
Διὶ Βροντῶντι βοῶν
κατ' ἐπιταγὴν ἀνέ-
4 θηκαν Λικίννιος
καὶ Παπᾶς οἱ Πα-
πᾶ καὶ Παπιανὸς
Λευκίου.

Uğurlu olsun! Öküzlerin (?) Zeus Bronton'una tanrısal buyruğa uyarak Papas'ın oğulları Papas ve Licinnius ve Leukios oğlu Papianos (adağı) sundular.

BEK nu.: AY80-105 (Zeus Bronton'a Adak)

Yüzeyde çatlaklar, alt ve kenar kesitlerinde kırık ve eksikler görülmektedir. Dikdörtgen prizma şeklinde, ince uzun yapılı, alt kısmı ince bir silme, üst kısım ise çelenk motifi bulunan kalın bir silme ile sonlandırılmıştır. Yazıtın altında birbirine bağlı, kalp şekline benzer iki yaprak motifi, ön yüzünde en altta ise kabartma olarak işlenmiş üçayaklı bir sehpa üzerinde iki bardak ve bir sürahi motifi vardır. Ön yüzde yedi satır Hellence kitabesi yer alır. Yazıt şimdi Bilecik Müzesi'nde bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik.

Env. Numarası: Bil.M. A-768

Edisyon : Müze Envanter Fişi

Tarih : Roma İmparatorluk Dönemi

TINHXP(M)---
εὐχήν ·NEYI---

ὑπὲρ αὐτοῦ
καὶ τῶν ἰδί-
ων πάντων
Διὶ Βροντῶν-
τι.

İyi talihler olsun! (?)'ın hayat arkadaşı, Khrestos kızı (---eine), kendisi ve bütün aile üyeleri için Zeus Bronton'a adağı sundu.

BEK nu.: AY81-106 (Zeus Bronton'a Adak)

Kireçtaşından alınlıklı adak steli köyün 4-5 km. güneydoğusunda tespit edilmiştir. Yazıt ile ilgili daha fazla bilgi mevcut değildir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Pazaryeri İlçesi, Fıranlar Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : SEG 38-1272

Tarih : M.S. 212 sonrası

ἀγαθῇ τύχῃ·
Διὶ Βροντῶντι
Λεύκης ἀνέσ[τη]-
σε Οὐάλης σὺ[ν]
τοῖς τέκνοις.

Uğurlu olsun! Valens, çocukları ile birlikte (eşi) Leuke'nin Zeus Bronton'una bu adağı dikti.

BEK nu.: AY82-107 (Zeus Bronton ve Diomedes'e Adak)

INikaia'ya göre taşın buluntu yeri Akçaşehir, Kızıldamlar Köyü'nün az güneydoğusuna düşmektedir. Zamanında bir Rum yerleşmesi olan köy Kurtuluş Savaşı'ndan sonra terkedilmiştir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Merkez İlçe, Akçaşehir Mevkii?

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1094

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

Χ<ρ>ῆστος
Διομήδο-
υ Διὶ Βρον-
τῶτι, Δι-
ομήδηι
[ἀ]νέστη-
[σ]εν τὸν β-
ωμὸν κα-
τὰ ἐπιταγ-
[ήν].

Diomedes oğlu Khrestos Zeus Bronton'a (ve) Diomedes'e sunağı tanrısal emir uyarınca dikti.

BEK nu.: AY83-108 (Zeus Bronton Karpodotes'e Adak)

INikaia'ya göre profilli mermer sunak her yandan kırılmış olarak köyün yukarısındaki caminin minaresine örülmüştür.

Buluntu Yeri : Bilecik, Merkez İlçe, Başköy Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1084, SEG 40-1145

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

[Διὶ] Βροντῶντ[ι]
Καρποδότῃ
Μαρκιανὸς
Ἀφαρέως ὑπέ[ρ]
τε ἑαυτοῦ καὶ τῶ[ν]
ἰδίων κατὰ ἐπ[ι]-
ταγὴν ἀνέστ[ησεν]
εὐχαριστ[ήριον].

[Zeus] Bronton Karpodotes'e Aphareus oğlu Marcianus kendi ve ailesi selameti için, tanrısal emre uyarak şükran borcunu sundu.

BEK nu.: AY84-109 (Zeus Bronton, Karpodotes ve Eukharistos'a Adak)

INikaia'ya göre mermerden sunak köy camiinin bahçesinde bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Yenipazar İlçesi, Yumaklı Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon **:** *INikaia* 1085, Akyürek-Şahin 2014: 133, nu. 3.

Tarih **:** M.S. III. yy. (M.S. 212 sonrası)

ἈΑγαθῇ τύχῃ·
Διὶ Βροντῶτι καὶ Δὶ Καρ-
ποδότῃ καὶ Δὶ Εὐ-
χαρίστῳ Αὐρήλι-
ος Ἀσκληπιόδοτος
καὶ Αὐρήλιος Πατρο-
κλιανὸς καὶ Αὐρηλί-
α Φλαβία καὶ Αὐρηλία
Ἀριστείνη μετὰ τῶ[ν]
ἰδίων πάντων τὸν
βωμὸν σὺν τῇ προ-
τομῇ εὐχῆς χάριν τῷ
θεῷ ἀνεστήσαμεν.

Uğurlu olsun! Zeus Bronton ve Zeus Karpodotes ve Zeus Eukharistos'a sunağı (üzerindeki) büst ile birlikte (biz) Aurelius Asklepiodotos ve Aurelius Patroklianos ve Aurelia Flavia ve Aurelia Aristeine tüm aile fertlerimizle beraber adak dolayısıyla Tanrı'ya sunduk.

BEK nu.: AY85-110 (Zeus Bronton, Marathon ve Basa'ya Adak)

Yazıtın durumu ile ilgili söz konusu yayında bilgi verilmemektedir.

Buluntu Yeri **:** Bilecik, Merkez İlçe, Kızıldamlar Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon **:** *INikaia* 1093

Tarih **:** Roma İmparatorluk Dönemi (PHI'ya göre)

ἈΑγαθῇ τύχῃ·
Μαραθῶν-
ι καὶ Βάσᾳ
ἀνέστησα
Δ̣ιεὶ <Β>ροντ-
ῶ̣τι τὸν <βω>-
[μ]ὸν — — —
Μαραθ[ὼ]ν
Η[— — —].

Uğurlu olsun! Marathon'a ve Basa'ya (ve) Zeus Bronton'a sunağı --- (ben) Marathon --- diktim.

BEK nu.: AY86-111 (Zeus Bronton, Zoilos ve Apsas'a Adak)

INikaia'ya göre mermerden sunak köyde bir evin duvarına örülmüş fakat bugün kayıptır.

Buluntu Yeri : Bilecik, İnhisar (Söğüt) İlçesi, Koyunlu Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1088

Tarih : Roma İmparatorluk Dönemi

Ἀγαθῇ τύχῃ·
Διὶ Βροντῶντι,
Ζωΐλῳ καὶ Ἀψάδι
Τρύφων καὶ ὑ ἀδελφὺ {οἱ ἀδελφοὶ}
βωμὸν ἀνέστησαν
ὑπὲρ αὐτῶν [καὶ τῶν]
ἰδίων πάν[των]
εὐ[χήν].

Uğurlu olsun! Zeus Bronton'a, Zoilos'a ve Apsas'a sunağı Tryphon ve kardeşleri kendilerinin ve tüm aile fertlerinin selameti için adak olarak diktiler.

BEK nu.: AY87-112 (Zeus Dimenenos'a Adak)

INikaia'ya göre kesin buluntu yeri belli olmayan mermerden adak stel köy kahvesinin önünde durmaktadır. Kabartmada Zeus bir taht üzerinde oturur durumda canlandırılmıştır. Sağ elini yan tarafta duran bir sunağa doğru uzatmakta, sol eliyle olasılıkla asasını tutmaktadır. Kabartmanın alt tarafında duran yazıt oldukça silik durumdadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Bolatlı Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1110

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

Διεὶ Διμενηνῷ Σωσικρά-
της Δ̣άδ̣εω̣ς περὶ τ’ ἑ̣αυτοῦ
κ[αὶ τῶ]ν̣ ἰδίων εὐχὴν̣ ἀνέ̣θ̣[η]-
4 [κεν].

Zeus Dimenenos’a adağı Dadis oğlu Sosikrates kendisi ve yakınları selameti için sundu.

BEK nu.: AY88-113 (Zeus Epouranios’a Adak)

INikaia’ya göre köylülerin verdiği bilgiye göre mermer sunak, köyün 300 m. kadar kuzeydoğusundaki Karaağaç Doruğu Mevkii’nden getirilmiş olup bugün köyün girişinde bir evin önünde durmaktadır. Alt ve üst profiller kısmen kırılmıştır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Aktaş Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1114

Tarih : M.S. IV. yy.

Ἀριστοκράτης
καὶ Ἀπολλόθε-
μις ὑ {οἱ} Ἀριστοκρ-
4 άτου Διὶ Ἐπου-
ρανίῳ ἀνέστη-
σαν.

Aristokrates ve Apollothemis, Aristokrates’in oğulları (sunağı) Zeus Epouranios’a adadılar.

BEK nu.: AY89-114 (Zeus Epouranios’a Adak)

INikaia’ya göre mermer sunak köyde Asım Ateş’in evi önündedir. Taşın üst profilinden kırılmıştır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Aktaş Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1115

Tarih : M.S. III. yy.

Διὶ

Ἐπουρανίῳ
κατὰ ἐπιτα-
4 γήν.

Zeus Epouranios'a tanrısal buyruk uyarınca (adak sunuldu).

BEK nu.: AY91-115 (Zeus Eudikenes'e Adak)

Köşe akroterleri belirtilmiştir. Ön yüzde akroterler arasında altı sivri uçlu yapraktan oluşan bir rozet vardır. Gövde dışa eğimli hatla kaide tablasına bağlanmaktadır. Yan yüzünde *bukranion* işlenmiştir. Tabanında demir bağlantı yuvası vardır. Prizmatik gövdenin ön yüzünde beş satırlık Hellence yazıt vardır. Yazıt şimdi Bilecik Müzesi'nde bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Yenipazar İlçesi, Yukarıboğaz Köyü.

Env. Numarası: Bil.M. A-779

Edisyon : Müze Envanter Fişi

Tarih : Roma İmparatorluk Dönemi

Ἀπολλον-
ίδης Ἀπολ-
λωνίου Διὶ
4 Εὐδικενες
εὐχήν.

Zeus Eudikenes için, Apollonios oğlu Apollonides adağı sundu.

BEK nu.: AY92-116 (Zeus Cosmianus'a Adak)

INikaia'ya göre mermer sunak, köyün yaklaşık 3 km. kuzeydoğusundaki Karaağaç Boğazı'ndan getirilmiştir. Köşe akroterli ve profilli olup köşe akroterleri arasında bir *patera* vardır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Pazaryeri İlçesi, Fıranlar Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1502, SEG 38-1273

Tarih : M.S. 212-217

Ἀγαθῆι τύχηι·

ὑπὲρ τοῦ κυρίου Αὐτο-
κράτορος Ἀντωνείνου
4 νίκης καὶ εἰς αἰῶνα
διαμονῆς καὶ ὑπὲρ τῆς
κώμης καὶ τῶν κατὰ
ἔτος καρπῶν τὸν Δία·
8 Κοσμιανὸς καθιερώ-
σας ἀνέθηκεν.

Uğurlu olsun! Efendimiz İmparator Antoninus'un muzafferiyeti ve ebedi kalması ve köyün ve yıllık hububatın selameti için Zeus'u Kosmianus adayarak dikti.

BEK nu.: AY93-117 (Zeus Hosios Epekoos'a Adak)

INikaia'ya göre kalker taşından sunak köyden 1 km. kadar batıda, Gölpazarı'na giden yolun kenarındaki antik mezarlıktadır. Taşın profil kısmı hafifi kırık olup, yazıt oldukça aşınmış ve üzerindeki yosunlar dolayısıyla zor okunabilmektedir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Sarıhocalar Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1057

Tarih : M.S. III. yy.

Ἀγαθῇ τύχῃ·
Διὶ ὁσίῳ ἐπηκόῳ
Κοσμιανὸς οἰκο-
4 νόμος ὑπὲρ τῶν
δεσποτῶν
εὐχήν.

Uğurlu olsun! Zeus Hosios Epekoos'a adağı, efendilerinin hayrına çiftlik kahyası Cosmianus (adağı sundu).

BEK nu.: AY94-118 (Zeus Okkonenos'a Adak)

INikaia'ya göre kalker taşından sunağın kesin buluntu yeri bilinmemekte, Danişment ve Nasuhlar köyleri arasında bulunan "Mercek Çeşmesi"nin üstünde durmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Yenipazar İlçesi, Nasuhlar Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1119

Tarih : M.S. II. yy.

Ἀγαθῆι τύχηι·
Διὶ Ὀκκονη-
νῷ εὐχὴν
Ἀσκληπιόδο-
τος καὶ Ἀπολ-
[λ]ινάριος οἱ
Φοίνικος.

Uğurlu olsun! Zeus Okkonenos'a adağı Phoinix'in oğulları Asklepiodotos ve Apollinarios (sundular).

BEK nu.: AY95-119 (Zeus Olympios'a Adak)

INikaia'ya göre mermer sunak Pazaryeri'nin batısında yer alan Küçükelmalı Köyü'nde bulunmuş ve 1976 yılında Sencer Şahin aracılığıyla Bursa Arkeoloji Müzesi'ne taşıtılmıştır. Üst tarafı hafif profilli taşın alt kısmı kırıktır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Pazaryeri İlçesi, Küçükelmalı Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1505

Tarih : Roma İmparatorluk Dönemi

Ἀγαθῇ τύχῃ·
Διεὶ Ὀλυπίῳ
Ἀ<σ>τραποποι-
ῷ
περὶ σωτηρί-
ας αὐτ-
ῶν καὶ τῆς κ-
ώμης καὶ τ-
ῶν καρπῶν·
Μέλων Ἀρίσ-
τωνος καὶ
[Τ]ίμω[ν — — —]
[— — — ἀνέθηκαν].

Uğurlu olsun! Zeus Olympios Astrapopoios'a (adağı) kendilerinin ve köyün ve hububatın sağlık ve selameti için Ariston oğlu Melon ve (filancanın oğlu) Timon (sundular).

BEK nu.: AY96-120 (Zeus Pantokrator'a Adak)

INikaia'ya göre mermer sunağın kesin buluntu yeri belli olmayıp Kınık Köyü'nde caminin önünde durmaktadır. Köşe akroterli olan profilin üstüne dört köşe bir çıkartma işlenmiş olup, bunun ön yüzünde çok aşınmış durumda bulunan bir tanrı büstü görülmektedir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Merkez İlçe, Kınık Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1512

Tarih : M.S. II.-III. yy.

ἈΑγαθῆι τύχῃ·
Διὶ Παντοκράτορι
[κ]ατὰ καίλευσιν {κέλευσιν} τοῦ θ[ε]-
4 οῦ ἀν[έ]στησαν ἡ συνγέ-
νια.

Uğurlu olsun! Zeus Pantokrator için (sunağı), Tanrının buyruğuna uyarak (tüm) hısım-akrabalar sundu.

BEK nu.: AY97-121 (Zeus Pantokrator'a Adak)

INikaia'ya göre mermer sunak Osmaneli'de hükümet binasının bahçesinde olup buraya ise 1974 yılında Soğucakpınar Köyü'nden getirilmiştir. Taş sol ve alt yanlardan kırık, üst profil oldukça eksik durumdadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Osmaneli İlçesi, Soğucakpınar Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1121

Tarih : M.S. 212 sonrası

[Ἀγαθῇ] τύχῃ·
[Διὶ] Παντοκράτορι Αὐ[ρ.]

[Ἀσκ]ληπιόδοτος καὶ Αὐ[ρ.]
[— — —]Ι̣ηρος οἱ ἀδελφοὶ ΕΙ̣
[— — — ἐδ]ώρησαν· οἱ ἀδελφ[οὶ]
[Μενε]σθεοὺς Ῥοῦφος
[Ἀρι]στέ̣̣νετος(?) ΕΙΕ
[— — —]νο̣̣ος ΟΣΛ̣Σ̣
[— — — — — —]
— — —

Uğurlu olsun! Zeus Pantokrator'a Aurelius Asklepiodotos ve Aurelius ---eros kardeşler --- armağan ettiler; Menestheus Rufus Aristenetos --- kardeşler.

BEK nu.: AY98-122 (Zeus Pappoos'a Adak)

INikaia'ya göre mermer sunak Pazaryeri'nde caminin yanında direk altlığı olarak kullanılmıştır. Toprak altındaki yazıtın ancak bir kısmı güçlükle ortaya çıkarılabilmiştir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Pazaryeri İlçesi.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1513

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

[Ἀγαθῇ̣] τύχῃ·
Διὶ Παππώῳ κα-
τὰ ἐπιταγὴν ο-
[ἱ σ]υνγενῖς ἀνέσ-
τησαν ἱερήων {ἱερέων}
[— — —]ΤΝΖΥ[— — —]
[— — —]ος Ἀπολλ[— — —]
— — —

Uğurlu olsun! Zeus Pappoos'a tanrısal buyruğa uyarak hısım ve akrabalar (adağı) sundular ---.

BEK nu.: AY99-123 (Zeus Pithe--- 'a Adak)

INikaia'ya göre mermer sunaktan parça, köyün yukarısındaki caminin minare kaidesine örülmüştür.

Buluntu Yeri : Bilecik, Merkez İlçe, Başköy Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1125

Tarih : M.S. II.-III. yy.

Διὶ Πιθη[.]. Λίνος
Διοκλέος σὺν τοῖς
τέκνοις Μάρκου(!)
καὶ Σεκούνδου(!)
κατὰ ἐπιταγὴν ἀνέ-
θηκαν.

Zeus Pithe---'a (sunağı) Diokles oğlu Linos çocukları Marcus ve Secundus ile birlikte tanrısal buyruğa uyarak dikti.

BEK nu.: AY100-124 (Zeus Sabazios'a Adak)

INikaia'ya göre köy çeşmesinde duran kalker taşından sunak, köyün yaklaşık 2 km. kuzeyine düşen Türbe Deresi adını taşıyan antik nekropol sahasından getirilmiştir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Keskin Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1127

Tarih : M.S. 122/3

Διὶ Σαουαζίῳ
καὶ δήμῳ Συλλαν-
τηνῶν
ἔτους ϛ΄ Ἁδρι-
ανοῦ Καίσαρ-
ος Σεβαστοῦ.

Zeus Sabazios'a ve Syllantenoi Demos'una (Halkına) (adak sunuldu); (İmparator) Caesar Augustus Hadrian'ın 6. (hükümdarlık) yılı.

BEK nu.: AY101-125 (Zeus Sebastos'a Adak)

INikaia'ya göre mermer sunak Bolatlı ve Hamidiye köyleri arasında Çayırpınar Mevkii'ndeki çeşmeye konulmuştur. Yan yüzü üzerine toprağa eğri şekilde konulmuş ve yazıt kısmı oldukça silik durumdadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Bolatlı/Hamidiye Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon **:** *INikaia* 1129

Tarih **:** M.S. 131

Ἀγαθῇ τύχῃ·
ἔτους ει΄
Τραιανοῦ Ἁδρια-
νοῦ Καίσαρο<ς> Σεβαστοῦ
Ληνριος Διομ[ή]-
δους ἱερε[ὺ]ς τοῦ
δήμου Διὶ Σεβαστῷ
κατὰ εὐχήν, ὅπου ἐ-
κέλευσεν, ἀνέστησ[εν]
τὸν βωμὸν σ[ὺν] τ[ῷ]
{ανδρι} ἀνδριάντι ἐ-
κ τῶν ἰδίων.

Uğurlu olsun! (İmparator) Caesar Augustus Traianus Hadrianus'un 15. (hükümdarlık) yılında Demos'un rahibi Diomedes oğlu Leandrios sunağı Zeus Sebastos'a üzerindeki (tanrı) büstü ile birlikte, (Tanrının) istediği yerde, masrafını kendi cebinden karşılayarak adak olarak dikti.

BEK nu.: AY102-126 (Zeus Soter'e Adak)

INikaia'ya göre mermer sunak köyün yakınında Sakarya'ya açılan dar bir vadi içinde bulunmuş, iki *bukranion* ile süslenmiştir.

Buluntu Yeri **:** Bilecik, Söğüt İlçesi, Çaltı Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon **:** *INikaia* 1131

Tarih **:** M.S. III. yy.

Ἀγαθῇ τύχῃ·
Π. Πουστούμιος Φιλίσ-
κος ὑπὲρ τῆς ἑαυτοῦ
καὶ τῶν ἰδίων πάντω-
ν καὶ Π. Πουστουμίου
Σευηρεανοῦ Ἀπολλόθεμι {Ἀπολλοθέμιδος}
τοῦ ἰδίου πάτρωνος ὁλοκλη-
ρίας καὶ διαμονῆς Διὶ Σωτῆρι

εὐχήν.

Uğurlu olsun! P. Postumius Filiscus kendi ve yakınlarının, patronu P. Postumius Severianus Apollothemi'nin sağlık ve selametleri ve bunun sürekliliği için Zeus Soter'e adağı (sundu).

BEK nu.: AY103-127 (Zeus Soter'e Adak)

INikaia'ya göre köy camiinin önünde duran mermer sunağın kesin buluntu yeri belli değildir. Sunağın ön yüzündeki yazıtın hemen üstünde bir asma çubuğuna asılmış iki salkım üzüm görülmekte bunların da arasında bir asma yaprağı asılı durmaktadır. Bunun altında bir öküz başı şekillendirilmiştir. Sağ yan yüz filiz ve sarmaşık yapraklarıyla süslenmiştir. Sol yan yüzde ise yine çeşitli bitki süslemeleri göze çarpmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Dereboğaz/Yukarıboğaz Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1132

Tarih : M.S. III. yy.

Διὶ
Σωτῆρι.

Zeus Soter'e.

BEK nu.: AY104-128 (Zeus Syngenikos'a Adak)

INikaia'ya göre mermer sunak köyün çamaşırhanesinde durmaktadır. Üst profili kırık durumdadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Akçapınar Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1130

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

Τίτος Φλάβι-
ος Κασιανὸς
Διὶ συνγενι-
4 κῷ εὐχήν·

ἔτους ηι΄.

Titus Flavius Casianus, Zeus Syngenikos'a adağı (sundu); 18. yıl.

BEK nu.: AY105-129 (Şifa Tanrısı İçin Adak)

INikaia'ya göre mermer sunak Ali Öner'in evi önündedir. Köyün 300 m. kadar güneyindeki Ören Mevkii'nden getirilmiştir. Yazıtın ilk satırı, profil üzerindeki dört köşeli çıkartmanın ön yüzünde bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Yenipazar İlçesi, Kükürt Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1045

Tarih : M.S. III. yy.

ἈΑγαθῆι τύχηι·
τόνδε καθειδρύ-
σατο θεῷ περι-
4 καλλέα βωμὸν
νοῦσον ὑπεκ-
προφύγων Φλά-
βιος Ἀλκιβιάδης.

Uğurlu olsun! Bu pek güzel sunağı Tanrı'ya, Flavius Alkibiades, hastalıktan kurtulması nedeniyle adadı.

BEK nu.: AY106-130 (Tetrakomia Adağı)

Üstten önemli bir kısmı eksik olup yoğun yıpranma ve derin çatlaklar görülmektedir. Gövde dışa çıkık hatla kaide tablasına bağlanmaktadır. Yan yüzlerden birinde halka şeklinde bir motif (yarım kalmış çelenk), diğer yüzünde önemli bir kısmı kopmuş kurdeleli bir çelenk motifi işlenmiştir. Yazıt şimdi Bilecik Müzesi'nde bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Merkez İlçe, Cumalı Köyü.

Env. Numarası: Bil.M. A-766

Edisyon : Müze Envanter Fişi

Tarih : Roma İmparatorluk Dönemi

ΑΤΟΡΘΟ Τρα-
ϊανοῦ Ἁδρια-
νοῦ Καίσαρος
Σεβαστοῦ ΝΙΚΟ
C καὶ διαμονῆς
Ἀρχέστρατος Σερ-
ρτωρίου καὶ Διομέ-
δης Φιλίνου υπὲρ
τῆς ἱερὰς Τετρακω-
μίας τὸν βωμὸν
ἀνέστησαν.

İmparator Traianus Hadrianus Caeser Augustus'un hakimiyeti esnasında Sertorios oğlu Arkhestratos ve Philios oğlu Diomedes, kutsal Tetrakomia (dört köy) için bu sunağı diktirdiler.

BEK nu.: AY107-131 (Filanca Tanrı'ya Adak)

INikaia'ya göre mermer sunaktan parça köyün yukarısındaki caminin minaresine örülmüştür.

Buluntu Yeri : Bilecik, Merkez İlçe, Başköy Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1154

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

— — —
[— — — κατ]ὰ̣
[ἐ]π̣ιταγὴ[ν ἀνέθη]-
[κ]αν Μέδ̣ων Μέδ̣ω-
[ν]ος κὲ Χαρικλία Φ̣[ι]-
[λί]σκου κὲ Χαρικλί[α(?)]
[κὲ] Φ̣ιλ̣ῖ̣ν̣ος(?) οἱ Δ̣ι̣λ̣ιπ̣-
[όρεως — — —]
— — —

Tanrısal buyruk uyarınca Medon oğlu Medon ve Philiskos kızı Khariklia ve Diliporis'in çocukları Khariklia ve Philinos (adağı filanca Tanrıya) sundular.

BEK nu.: AY108-132 (Filanca Tanrı'ya Adak)

INikaia'ya göre altlık Geyve-Gölpazarı yolunda bulunmuştur.

Buluntu Yeri : Bilecik / Sakarya, Geyve / Gölpazarı yolu üzeri.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1161

Tarih : M.S. 62/3

Ἔτους ἐνάτου
ἐπὶ Νέρωνος Κλ-
αυδίου Καίσαρος
Σεβαστοῦ Γερμα-
νικοῦ Γάιος Ὁστίλ-
λιος Πωλλίων ὑ-
πὲρ ἑαυτοῦ καὶ τῶν
ἰδίων ἀ<π>ά[ντων] ΕΝΗ
[ ] ζῶ[ν]
[φ]ρον[ῶν.]

(İmparator) Neron Claudius Caesar Augustus Germanicus'un dokuzuncu hükümdarlık yılında Gaius Hostillus Pollio kendi ve tüm yakınları selameti için henüz yaşarken ve akli dengesi yerindeyken (adağı sundu).

BEK nu.: AY109-133 (Filanca Tanrı'ya Adak)

INikaia'ya göre profilli altlık zamanında Gölpazarı'nda bir kahvehanede görülmüştür. Taşın yarısı kırık durumdadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1163

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

— — —
Ε[— — — ὑ]πὲρ [τῶν]
τέκνων
[— — —] εὐχήν.

Çocukların sağlık ve selameti için adağı (sundu).

BEK nu.: AY110-134 (Filanca Tanrı'ya Adak)

INikaia'ya göre mermer sunak köyün halinde direk altlığı olarak kullanılmaktadır. Üst profil kırık olup bu yüzden yazıtın başlangıç kısmı da eksiktir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Söğüt İlçesi, Yakacık/Esri Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1150

Tarih : M.S. 212 sonrası

— — —
Ἀ̣ὐ̣ρ̣ή̣λ̣ιο[ς]
Ῥουφεῖνος
4 ὑπὲρ σωτηρίας
Ἀντιπάτρου
καὶ ἑαυτοῦ
καὶ παντὸς
8 τοῦ οἴκου.

Aurelius Rufinus Antipatros'un ve kendisinin ve tüm ev (halkının) sağlık ve selameti için (adağı filanca Tanrıya sundu).

BEK nu.: AY111-135 (Filanca Tanrı'ya Adak)

INikaia'ya göre mermer sunak parçası köyün yaklaşık 3 km. kadar batısında Armutlu Mevkii'nde tespit edilmiş, bugün köyde bir evin önünde durmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Pazaryeri İlçesi, Ahmetler Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1506

Tarih : Roma İmparatorluk Dönemi

[Ἀ]γαθῇ τ[ύχῃ· ὑπὲρ]
σωτηρίας καρπῷ̣[ν]
τὸν βωμὸν κατ̣[ὰ ἐ]-
4 [π]ιταγὴν ἀνέθ[η]-
[κ— — —]---[— — —]
— — —

Uğurlu olsun! Hububatın selameti için (filanca tanrıya) sunağı, tanrısal buyruğa uyarak (filanca kimseler diktiler).

4.4. MEZAR YAZITLARI

BEK nu.: MY1-136 (Agathokles'in Mezarı)

Kalker taşından profilli altlık köy okulunun bahçe duvarına konmuştur. Üst profili kırılmıştır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı (Taraklı) İlçesi, Akçapınar Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1458

Tarih : M.S. II. yy.

Ἔτους α΄·
Ἀγαθοκλῆς
Διοδώρου·
Θύεια γαμετὴ τὸν-
δε ἀνέθηκε πόσει.

1. yıl; Diodoros oğlu Agathokles; bu (mezar sunağını) kocasına, eşi Thyeia diktirdi.

BEK nu.: MY2-137 (Agathokles'in Mezarı)

Sol kenar kırıktır, aşınma ve kopmalar vardır. Üzeri kireçlidir. Üçgen alınlıklıdır. Alınlıkta bir çemberin sınırladığı alanda sekiz yapraklı bir rozet işlenmiştir. Akroterler arasında birer rozet motifi vardır. Gövde üzerinde yandaki plasterleri kırılmış niş içinde bir kapı motifi yer almaktadır. Kapı üzerinde dört adet yatay dikdörtgen iki adet yatay dikdörtgen tarzda olmak üzere altı adet aynaya yer verilmiştir. Yazıt şimdi Bilecik Müzesi'nde bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Yenipazar İlçesi, Kükürt Köyü.

Env. Numarası: Bil.M. A-730

Edisyon : *INikaia* 1421, Müze Envanter Fişi

Tarih : M.S. II. yy.

Ἔτους βκ΄·
Ἀγαθοκλῆς Ἀπολλωνίου·
χαῖρε.

22. yıl; Apollonios oğlu Agathokles; sağlıcakla.

BEK nu.: MY3-138 (Agelas ve Iunilla'nın Mezarı)

INikaia'ya göre mezar steli köyün Ehnez Deresi diye bilinen vadisinde, Karaağaç Mevkii'ndeki İsmail Uysal'a ait tarlada bulunmuştur. Köşe akroterli ve üçgen alınlıklı, sol yandan diğer yana doğru kırıktır. Alınlık sahası üzerinde bir erkek büstü ve yazıtın bir *tabula* üzerinde olduğu görülmektedir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Söğüt İlçesi, Çaltı Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1323

Tarih : M.S. III. yy.

[Ἔνθ' Ἀγ]έλας κεῖται τετειμένος ἀνδράσι πᾶσι,
[ὃ]ν̣περ καὶ θεράποντ' ἔσχε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε
καὶ τοῦτον τείμησεν σεμνὸν γεγαῶθ' ἱερῆα
εἰς τὸ διὰ τῶν τούτου χειρῶν σπονδὰς προχέεσθαι
ἔν τε γεωπονίη̣ πάντων μερόπων προάγοντα
πᾶν ἔργον κατὰ καιρὸν ἐν ὥρη̣ χερσὶ καμόντα
πιστόν τ' εὔχρηστόν τε βροτοῖς γεγαῶτα πρὸ πᾶσιν,
ὃν ἐνθαδεὶ τύμβευσε Κατιλλία Κορινθία,
Κατιλλίου Τρύφωνος ἐπιμελουμένου·
ἐνταῦθα κεῖται καὶ Ἰουνίλλα κόρη νέα,
ἣν̣ ἀναθρεψάμενος Ἀγέλας προέθαψεν ἑ-
αυτοῦ, τοῦ ζῆν ἀρξαμένην καὶ ταχὺ παυσαμένην.

Burada tüm insanlar nezdinde saygınlık kazanmış Agelas yatıyor, onu insanların ve tanrıların babası hizmetine aldı, dökülsün diye içki sunuları onun ellerinden rahiplik unvanıyla onurlandırdı onu; çiftçilikte tüm ölümlülere önderlik etti, her işi zamanına uygun biçimde elleriyle yaptı ve tüm ölümlüler için güvenilir bir yardımcı oldu; Catillia Korinthia gömdü onu buraya, Catillius Tryphon'un yardımlarıyla. Genç kız Iunilla da gömülü yatıyor burada, Agelas büyüttü, fakat kendinden önce gömdü onu (buraya), henüz başladığı yaşamı çabucak sona erdi.

BEK nu.: MY4-139 (Aiskhylos'un Mezarı)

INikaia'ya göre profilli mermer altlık köy camiinin önünde durmaktadır. Sol üst kısımdan bir parça kırıktır. Yazıtın alt tarafında kanatları yarı açık ve sola doğru dönük bir kartal resmi bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Büyükbelen Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1290

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

[Α]ἰσχύλος Ἀπολλ-
[ω]νίδου ζήσας ἔτη
ξθ΄.

Apollonides oğlu 69 yıl yaşayan Aiskhylos.

BEK nu.: MY5-140 (Aisinos'un Mezarı)

Kopmalar, aşınma ve çatlaklar vardır. Üçgen alınlıklı, alınlık içinde bir rozet, köşelerde iri akroterler yer almaktadır. Bunun altında kare metop içinde diptik ve altta kaideleri bulunan çelenk. Gövde üzerinde yer alan nişin alt kısmı kırılmıştır. Sağlam olan üst kısmında iki adet kapı aynası görülmektedir. Sol aynada dilimli bir rozet, sağ aynada *ingot* yer almaktadır. Yazıt şimdi Bilecik Müzesi'nde bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Kurşunlu Köyü.

Env. Numarası: Bil.M. A-737

Edisyon : Müze Envanter Fişi

Tarih : Roma İmparatorluk Dönemi

Ἔτους δ΄Αισίνος
῾Ροδάνου ζήσασε
ἔτη μ΄ χαῖρε.

4. yılda; 40 yıl yaşayan Rodanos oğlu Aisinos. Uğurlar olsun!

BEK nu.: MY6-141 (Aleksandros ve Eşi Licinnia'nın Mezarı)

INikaia'ya göre kalker taşından mezar stelini Yakup Ekinci adlı çiftçi 3 km. kadar batıdaki tarlasından çıkararak köye getirmiş ve evinin önüne koymuştur. Üst tarafı kabartma yoluyla üçgen alınlık şeklinde işlenmiştir; alınlık köşe ve tepe akroterli olup ortasında bir *patera* bulunmaktadır. Yazıt bunun altında bir *tabula* üzerine yazılmıştır. En altta iki adet yan yana duran içi boş niş bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Osmaneli İlçesi, Ciciler Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1334

Tarih : M.S. II. yy.

᾿Αλέξανδρος Φιλο-
δάμου ζῶν ἑαυτῷ
καὶ Λικιννίᾳ τῇ ἑαυτοῦ
γυναικὶ ἐποίησεν ζ-
ησάσῃ ἔτη μ΄ χαῖρε.

Philodamos oğlu Aleksandros henüz yaşarken (bu mezarı) kendisi ve kendi eşi 40 yıl yaşayan Licinnia için yaptırdı. Sağlıcakla!

BEK nu.: MY7-142 (Aleukios ve Phrontinos'un Mezarı)

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi.

Env. Numarası: H.S.Ö. 113

Edisyon : -

Literatür : Öztürk 2013: 41

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

Yazıt yayımlanmamış olup; içeriğine ilişkin sadece bir rapor olarak bilgi verilmiştir. Bilgi şu şekildedir: Aleukios ile Phrontinos'un mezar taşının üst yarısı.

BEK nu.: MY8-143 (Aleksandros Gaios ve Diğerlerinin Mezarı)

Bir evin içinde yer almakta olup yazıtın ikinci kısmı tahribe uğramış durumdadır. Yazıt ile ilgili daha fazla bilgi mevcut değildir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Osmaneli İlçesi.

Env. Numarası: -

Edisyon **:** SEG 30-1432

Tarih **:** Yayında belirtilmemektedir.

Ἀλέξανδρος Γαίου τὸ μνημεῖον ἑαυτῷ ἐκ
τῶν εἰδίων ὑπαρχόντων μοι· ἀνεξοδίαστον
[ὀσ]τ̣έ̣ᾳ,
[ᾧ πα]ρ-
[ι]όντ̣ες,
ἔ̣ν̣δω
τ̣άφῳ·
[ἀ]λλὰ
[γοῷ]ο·
[τ]οῦτ-
[ο βί]ου
τὸ τέ-
λος· χ-
αῖ[ρ]ε δ-
[ὲ] καὶ
πάρα-
γε.

Gaios oğlu Aleksandros bu mezarı kendim için, kendi paramla yaptırdım. Satılamaz! Ey (buradan) geçenler, bu mezarın içinde, bu yaşamın sonuna feryat ediyorum! Sağlıcakla kal, iyi yolculuklar!

BEK nu.: MY9-144 (Andreas'ın Mezarı)

INikaia'ya göre mezar stelinin yazıtı ortada bir şerit üzerinde bulunmaktadır. Buluntu yerinin yakınında, İznik-Ankara arasındaki Roma anayolu üzerindeki küçük Tataion yerleşimi bulunmaktaydı.

Buluntu Yeri **:** Bilecik, Gölpazarı İlçesi.

Env. Numarası: -

Edisyon **:** *INikaia* 1361

Tarih **:** Roma İmparatorluk Dönemi

Ἔτους ε΄· Ἀνδρήας
Ἀπό<λλ>ωνος(?) ζ<ήσ>ας ἔτη ν΄.

5. yılda; Apollon(?) oğlu 50 yıl yaşayan Andreas.

BEK nu.: MY10-145 (Antandros'un Mezarı)

Üçgen kısmın altında basık yuvarlak kemerle sınırlanan alanda üçgen alınlığın tepe akroteri, çeyrek dairesel köşe akroterleri, bunların arasında birer kase motifi, alınlık içerisinde dairesel motif işlenmiştir. Enine dikdörtgen çerçeve içinde iki yanda geniş çemberlerin içinde altışar sivri yapraklı rozet motifleriyle ortada kare çerçeve alanda bazı aletler işlenmiştir. Gövde üzerindeki niş kapı şeklinde olup dört ayna ile bölünmüştür. Sol üst ayna üzerinde fırça, cetvel, altındaki aynada tek kulplu kap ve *strigil* işlenmiştir. Sağ üst aynada *ingot*, altındaki ayna üzerinde ise diptik bulunmaktadır. Kaideye yakın enine dikdörtgen zeminde soldan sağa doğru *skyphos*, kadeh, kepçe, *sykphos* işlenmiştir. Yazıt şimdi Bilecik Müzesi'nde bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Yenipazar İlçesi, Esenköy/Tekeciler Köyü.
Env. Numarası: Bil.M. A-733
Edisyon : Müze Envanter Fişi
Tarih : Roma İmparatorluk Dönemi

Ἔτους η΄ Ἄντανδρος Πασικράτους χαῖρε.

7. yılda; Pasikratos oğlu Antandros. Uğurlar olsun!

BEK nu.: MY11-146 (Antiokhos'in Mezarı)

INikaia'ya göre mermer mezar anıtı köy okulunun bahçesinde durmaktadır. Köşe akroterli üçgen alınlık şeklinde başlığın üst kısmı kırıktır. Alınlık sahasında bir *patera*'nın alt kısmı görülmektedir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı (Osmaneli) İlçesi, Üyük Köyü.
Env. Numarası: -
Edisyon : *INikaia* 1434
Tarih : M.S. I.-II. yy.

Ἀντιοχὶς Ϛποκητος, γυνὴ δὲ Μενάνδρου· χαῖρε.

Spokes'in kızı, Menandros'un ise eşi (olan) Antiokhos (burada yatıyor). Sağlıcakla kal!

BEK nu.: MY12-147 (Antiokhos ve Filancanın Mezarı)

Bir *aedicula* parçası; yazıt pervaz üzerinde durmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Arıcaklar/Doğancılar Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1351

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

Σάνκτα Ἡρῴδου το[ὺ]ς ἀνδριάντ̣[ας]
Ἀντιόχου καὶ Τ[— — —] ἑαυτῆς
ἐκ τῶν ἰδίων κα[— — —]εν.

Herodes kızı Sancta, Antiokhos'un ve (filancanın) heykellerini kendi parasıyla yaptırdı.

BEK nu.: MY13-148 (Antipatr--- 'un Mezarı)

INikaia'ya göre blok taştan parça köyün yaklaşık 5-6 km. kuzeyinde Koca Ardıç Mevkii'nde bulunan bir çeşmeye konmuştur.

Buluntu Yeri : Bilecik, Yenipazar İlçesi, Kavacık Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1262

Tarih : M.S. III. yy.

Ἀντιπᾳ̣[τρ— — —]
ζησα[— — —]
ὦ̃ βροτο[ι— — —]
4 Ἀντιπα[τρ— — —]
— — —

--- *yıl yaşayan Antipatr--- ey ölümlü Antipatr---.*

BEK nu.: MY14-149 (Aphphe'nin Mezarı)

Yüzeyde çatlaklar, aşınma ve kopmalar mevcuttur. Stel kaliteli işçiliğe sahiptir. Üçgen alınlığın içinde altı yapraklı rozet motifi yer almaktadır. Tepe akroteri palmet ve

spirallerle oluşturulmuştur. Köşe akroterleri yerine beş yapraklı içbükey, merkezinde kabartma bulunan birer rozet motifi işlenmiştir. Enine yatay dikdörtgen panoda iki yanda birer defne çelengi, ortada saplı bir kutu içinde iki koku şişesi yer almaktadır. Gövde üzerinde yuvarlak kemerli iki niş vardır. Soldaki nişte ingot, nacak ve çekiç motifleri, sağdaki nişte iğ, öreke, kapaklı kutu, tarak ve dikiş sepeti işlenmiştir. Kapının eşik kısmında birer tek kulplu kadeh, bir saplı kepçe, ortada geniş ağızlı bir kap yer almaktadır. Yazıt şimdi Bilecik Müzesi'nde bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Bağışlar/Kavak Köyü.

Env. Numarası: Bil.M. A-765

Edisyon : *INikaia* 1407, Müze Envanter Fişi

Tarih : M.S. II. yy.

Ἔτους δ΄·
Ἄφφη Φαλτωρίου, γυνὴ δὲ
Δάδεος·
4 χαῖρε.

4. yıl; Phaltorios kızı Aphphe, Dadis'in ise eşi; sağlıcakla.

BEK nu.: MY15-150 (Antonios'un Mezarı)

Mermer stelin üzerinde yarı silindirik alınlık bulunmaktadır. Devamında bir çocuğa ait bir büst görülmektedir. Alınlığın altında hafif derinleşen bir panel içinde bir erkek ve bir kadına ait büstler bulunmaktadır. Alınlık ve panel arasında yazıt yer almaktadır. Yazıt şimdi İznik Müzesi'nde bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik.

Env. Numarası: -

Edisyon : SEG 29-1277

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

Ἀντώνιος Λουκίου ζήσας ἔτη δ΄

4 yıl yaşayan Lukios oğlu Antonios.

BEK nu.: MY16-151 (Aphphous ve Iulia'nın Mezarı)

INikaia'ya göre mermer levha Bilecik ile Söğüt arasında bulunan ve bugün terkedilmiş olan eski Rum köyü Akçaşehir'de *Koimesis tes Theotokou* Kilisesi'nde bulunmaktaydı.

Buluntu Yeri : Bilecik, Merkez İlçe, Akçaşehir Mevkii?

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1401

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

Ἀφφοῦδι <Λίλλε>ος ζήσαντι
[ἔ]τη ν΄ καὶ <Ἰ>ου<λί>ᾳ(?) τῇ θυγατ[ρὶ]
ζησάσῃ ἔτη ιζ΄ καὶ Ἀπολ-
4 λωνίωι τῷ υἱῷ ζήσαντι ἔ[τη —΄]
<κα>ὶ Ἀρισταίνετος Ἀριστοτέλου
καὶ Χρῆστος Μέμνονος καὶ
Ἀνδρομάχου καὶ Ἀπολλω-
8 νίου καὶ ΠΟΝΟΘΙ καὶ Ἀπφοῦ[ς]
<υἱ>ὸς αὐτοῦ καὶ Χρήστη Πο-
σειδωνίου ἡ σύμβιος αὐτοῦ
μνήμης χάριν· χαῖρε.

Lillis oğlu 50 yıl yaşayan Aphphous'un ve kızı 17 yıl yaşayan Iulia'nın ve --- yıl yaşayan oğlu Apollonios'un anılarına Aristoteles'in oğlu Aristainetos ve Memnon oğlu Khrestos, Andromakhos ve Apollonios ve --- ile birlikte, kendi oğlu Aphphous ve kendi hayat arkadaşı, Poseidonios'un kızı Khreste (yaptırdılar); sağlıcakla.

BEK nu.: MY17-152 (Apollonides ve Eia'nın Mezarı)

INikaia'ya göre köy okulunda bulunan beyaz kalkerden yapılan stel Turhanlar Mevkii'nden getirilmiştir. İtinayla işlenip süslenmiş, iki adet yanyana duran üçgen alınlığın akroterleri bitki motifleri ile süslenmiş olup alınlık sahalarında birer rozet bulunmaktadır. Sol taraftaki alınlığın üst tarafında soldan sağa doğru dört köşe bir nesne, bir çubuk, olasılıkla bir müzik aleti, bir tabak ve bir orak, sağ tarafta ise iki adet değişik tarak, alta doğru ise iki adet parfüm şişesi şekillendirilmiştir. Olasılıkla sol tarafta erkeğin, sağ tarafta kadının yaşamına ilişkin eşyalar olmalıdır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Yenipazar İlçesi, Caferler Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon **:** *INikaia* 1379

Tarih **:** M.S. I.-II. yy.

Ἀπολλωνίδης Μενίππου· χαῖρε. νν Εἶα Νεικομήδου, γυνὴ δὲ Ἀπολλωνίδου· χαῖρε.

Menippos oğlu Apollonides; sağlıcakla. Nikomedes kızı Eia, Apollonides'in ise eşi; sağlıcakla.

BEK nu.: MY18-153 (Apollonios ve Hediste'nin Mezarı)

INikaia'ya göre mermerden stel köyün 300 m. kadar batısında Sarmaşık Deresi'nde bulunmuştur. Stelin bulunduğu okul yandığı için beraberinde stel de hasara uğramıştır. Kabartmada ortada sağa dönük olarak oturan bir kadın görülmektedir; bunun sol arkasına doğru ayakta bir hizmetçi kız durmaktadır; sağ tarafta, arta kalan izlerden anlaşılabildiği kadarıyla, *kline* üzerinde bir erkek yarı yatar vaziyette canlandırılmıştır. Yazıt kabartmanın alt tarafında durmaktadır.

Buluntu Yeri **:** Bilecik, Osmaneli İlçesi, Bayırköy Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon **:** *INikaia* 1359

Tarih **:** Yayında belirtilmemektedir.

[Ἀπ]ολλώνιος Τιμοθέ[ου],
Ἡδίστη Ἀπολλωνίου.
χαῖρε.

Timotheos oğlu Apollonios, Apollonios kızı Hediste; sağlıcakla.

BEK nu.: MY19-154 (Apollonios, Lala, Apphia ve Metrobios'un Mezarı)

INikaia'ya göre üçgen alınlıklı mermer mezar steline ait parça köyde Emine Koç'un tarlasında olasılıkla *in situ* bulunmuştur. Alınlık sahasında bir *patera* görülmekte, yazıt bir *tabula* üzerindedir. Bunun altında ikinci bir alınlık ve iç sahasında bir rozet görülmektedir.

Buluntu Yeri **:** Bilecik, Merkez İlçe, Necmiyeköy Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon **:** *INikaia* 1592

Tarih **:** M.S. II. yy.

Ἀπολλώνιος Εὐμήλο[υ],
γυνὴ Λάλα, θυγάτηρ
Ἀπφία Ἀπολλωνίου,
γυνὴ δὲ Πολεμαίου
Μηνᾶ, υἱὸς ταύτης
καὶ Πολεμαίου, Μητρόβιος
ἐτῶν ζ΄· χαίρετε.

Eumelos oğlu Apollonios, eşi Lala, Apollonios'un kızı Apphia, Manas oğlu Polemaios'un ise eşi; bunun (Apphia'nın) ve Polemaios'un oğlu 7 yıl yaşayan Metrobios; sağlıcakla.

BEK nu.: MY20-155 (Apphe'in Mezarı)

INikaia'ya göre kalker taşından üçgen alınlıklı ve köşe akroterli mezar steli köyün 3 km. kadar doğusunda, Derecik-Ören deresinde Gürleyik Mevkii'nde bulunmuştur. Oldukça yıpranmış ve üstünkörü yazılmış olan yazıt, alınlığın alt kenarı üzerinde durmaktadır. Bunun alt tarafında üst kısmı kemer şeklinde işlenmiş olan bir niş görülmektedir. Nişin iç kısmı kapı şeklinde işlenmiş olup bölmelerinde çeşitli ev araç ve gereçleri şekillendirilmiştir.

Buluntu Yeri **:** Bilecik, Osmaneli İlçesi, Soğucakpınar Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon **:** *INikaia* 1328

Tarih **:** M.S. II. yy.

Τοῦτο γέρας φθιμένοις· τύμβοι χάρις· ἦμα τὸ ζών[των]·
ἀνδρὸς καὶ τέκνων Ἄπφη ἐκαρπισάμην.

Bu onursal armağan ölüler içindir; mezar anıtları bir şükran sembolüdür; gün ışığı yaşayanlar içindir; ben Apphe kocamın ve çocuklarımın semeresini gördüm.

BEK nu.: MY21-156 (Apphe'nin Mezarı)

INikaia'ya göre kalker taşından üçgen alınlıklı ve masif akroterli mezar steli köyün yaklaşık 500 m. güneyinden Osman Çamlığı Mevkii'nden getirilmiş ve İsmail Akkaya'nın evi önüne konmuştur. Zengin bir şekilde süslenmiş olan alınlığın sağ ve sol yanlarında birer tarak, alınlık sahasında ise bir rozet, rozetin iki yanında yazıt görülmektedir. Alınlığın altında üstü kemerli bir niş vardır. Bu nişin tabanı kapı şeklinde işlenmiş olup üst tarafında iç içe üç dairenin ortasında bir rozet görülmektedir. Hafifçe derinleştirilmiş ve çerçevelenmiş olan kapının bölmelerinde çeşitli ev araç gerecinin şekilleri bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Yenipazar İlçesi, Nasuhlar Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1416

Tarih : M.S. II. yy.

ϝΕτους αι΄·
[Ἄ]π[φ]η Ἀπολλωνίδου, γυνὴ δὲ Δ̣ι̣λ̣ι̣[πόρεως(?)].

11. yıl; Apollonides kızı Apphe, Diliporis'in ise eşi.

BEK nu.: MY22-157 (Apphous'ın Mezarı)

Aşınma, yıpranma ve yosunlanma gözlenmektedir. Üçgen alınlıklı, köşe akroterli, tepe akroterinde baş aşağı şekilde işlenmiş küresel gövdeli bir kap, yanlarda cetvel ve diptik bulunmaktadır. Alınlık içinde dairesel zemin üzerine altı taç yapraklı rozet motifi işlenmiştir. İki yanda kaideli, yarısı yarım silindirik, yarısı yivli setli sütunlar bulunmaktadır. Niş içinde kapı motifi işlenmiştir. Kapı dikine ve yatay hatlarla aynalara ayrılmıştır. Üst sol aynada taşçı pergeli, sağdakinde ingot, alt sol aynada çift yüzlü balta, sağdakinde ise dairesel bir motif işlenmiştir. Kapının zemininde eşikte iki kulplu kutsal kase işlenmiştir. Alınlığın sol kısmında ve arşitrav üzerinde iki satırlık Hellence yazıt vardır. Yazıt şimdi Bilecik Müzesi'nde bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Tongurlar Köyü.

Env. Numarası: Bil.M. A-728

Edisyon : *INikaia* 1405, Müze Envanter Fişi

Tarih **:** M.S. II. yy.

Ἔτους γ΄·
Ἀπφοῦς Ἀπολλωνίου· χαῖρε.

3. yıl; Apollonios'un oğlu Apphous; sağlıcakla.

BEK nu.: MY23-158 (Appas ve Eia'nın Mezarı)

Aşınma ve kopmalar, derin çatlaklar gözlenmektedir. Ön yüzünde başlık kısmının cephesinde yarım palmet motifli köşe akroterleri, ortada bir çelenk yapılmıştır. Stelin başlığının yan kenarlarında kabartma, bereketi sembolize eden üzüm salkımı, diğer tarafta yapraklı rozet motifi, gövdenin iki yanında birer yapraklı dal motifi işlenmiştir. Köşe akroterlerinde saplı yapraklar işlenmiştir. Stelin arkası kaba yontuludur. Üst tabla yüzeyinde önden arkaya doğru uzanan bir kanal kazılmıştır. Yazıt şimdi Bilecik Müzesi'nde bulunmaktadır.

Buluntu Yeri **:** Bilecik, Gölpazarı İlçesi.

Env. Numarası: Bil.M. A-757

Edisyon **:** Akyürek-Şahin 2012: 158, nu. 2., Müze Envanter Fişi

Tarih **:** Roma İmparatorluk Dönemi

Εὐσεβίης ἀνάθη-
μα μεγακλέες ἔρ-
γον ἔτευξαν Ἄπ-
4 πας καὶ Δαδεης
πατρὶ καταφθι-
μένῳ Ἄππα μὲν
προθάνοντι καὶ Εἴ-
8 α μητρὶ φιλάνδρῳ
αὐτὰρ ἐπεὶ τ' ἄμ-
φω κοινὸν δό-
μον εἰς Ἀίδαο
12 ἡρῷόν τὸ δὲ
θ' ὅν τοῖν ὀψι-
γόνοις κλέ-
ος εἴη.

Bir dindarlık abidesi olan bu muhteşem mezarı Appas ve Dadees, evvelce ölen babaları Appas ve anneleri kocasever Eia için yaptırdılar. Bundan böyle her ikisinin de öteki dünyadaki ortak evi olan bu mezar anıtı, her iki evladı için şöhret işi olsun.

BEK nu.: MY24-159 (Arkhelaos'ın Mezarı)

Ön yüzünde dikine dikdörtgen şeklindeki üçgen alınlık, dairesel tepe akroteri, düz yüzeyli köşe akroterleri işlenmiştir. Sol üstte cetvel ve dairesel obje, sağ üstte diptik ve dairesel obje motifleri yerleştirilmiştir. Alınlık üzerinde daire üzerinde altı sivri uçlu rozet bulunmaktadır. Arşitrav yanlardan birer Dor sütun başlıklı, alt kısmı silindirik, üst kısmı yivli sütunlarla taşınmaktadır. Dikine dörtgen çerçeve içinde üstte ve alta ikişer pano oluşmuştur. Sağ üstte ve sol altta dört parçalı yuvarlak rozet, sağ üstte ingot, sağ altta dairesel obje bulunmaktadır. Eşik kısmında ortada kulplu kutsal kase oyularak yapılmıştır. Yazıt şimdi Bilecik Müzesi'nde bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Yenipazar İlçesi, Tekeciler Köyü.

Env. Numarası: Bil.M. A-743

Edisyon : *INikaia* 1374, Müze Envanter Fişi

Tarih : M.S. I. yy.

Χαῖρε
Ἀρχέλαος Ἀπολλωνίου.

Sağlıcakla, Apollonios oğlu Arkhelaos.

BEK nu.: MY25-160 (Arkhelaos'ın Mezarı)

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi.

Env. Numarası: H.S.Ö. 121

Edisyon : -

Literatür : Öztürk 2013: 41

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

Yazıt yayımlanmamış olup; içeriğine ilişkin sadece bir rapor olarak bilgi verilmiştir. Bilgi şu şekildedir: Arkhelaos oğlu filancanın mezar taşı.

BEK nu.: MY26-161 (Arkhelas'ın mezarı)

INikaia'ya göre mermerden profilli altlık Bolatlı ve Hamidiye köyleri arasında Çayırpınar çeşmesine konulmuştur. Taşın üst kısmı kırıktır. Yazıtın solunda bir pergel, sağında ise bir saban şekli görülmektedir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Bolatlı/Hamidiye Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1291

Tarih : M.S. III yy.

Ἀρχέλας
Θεοτείμου
ζήσας κγ΄.

Theotimos oğlu 23 (yıl) yaşayan Arkhelas.

BEK nu.: MY27-162 (Arkhestratos'un Mezarı)

INikaia'ya göre mezar anıtının başlık kısmı Türbe Deresi Mevkii'ndeki antik nekropolde hala *in situ* durmaktadır. Kalker taşından yapılmış, köşe akroterli üçgen alınlık şeklinde olup alınlık sahasında bir *patera* görülmektedir. Yazıtın ilk satırı alınlık sahasında, ikinci satırı ise alt kenarda durmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Keskin Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1437

Tarih : M.S. II. yy.

Ἀρχέστρατος·
χαῖρε.

Arkhestratos; sağlıcakla.

BEK nu.: MY28-163 (Aristainete'nin Mezarı)

INikaia'ya göre aslında profilli ve dört köşe yapılmış olan mermer altlık yarı silindir biçiminde yontularak, köyün az yukarısında bulunan Mihalgazi Türbesi'nin girişine

konulmuştur. Yazıtın özellikle yan tarafları taş ikinci kullanım için yontulurken zarar görmüştür.

Buluntu Yeri : Bilecik, İnhisar (Söğüt) İlçesi, Harmanköy Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1477

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

[— — —]ιαυμβο[— — —]
[Ἀρι]σταιν[έτῃ]
[τῇ] συνβί[ῳ μου]
4 [ζη]σάσῃ [ἔτη — — —]
[— — —] κατεσ[κεύα]-
[σε]ν τὸ μνη[μεῖον].

(Filanca) --- hayat arkadaşı (--- yıl) yaşayan Aristainete'ye mezar anıtını yaptırdı.

BEK nu.: MY29-164 (Aristainetos, Amia ve Aristainetos'un Mezarı)

INikaia'ya göre mermer altlık köydeki caminin önündeki çeşmesine inşa edilmiştir. Altlı üstlü profilli, köşe akroterli olup profil üzerinde bir *patera* bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Yenipazar İlçesi, Kavacık Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1443

Tarih : M.S. I. yy.

Βειθυνικὸς
[κ]αὶ Γαῦρος πατ-
ρὶ Ἀρισταινέ-
4 [τ]ῳ καὶ μητρὶ
Ἀμίᾳ καὶ ἀδ[ε]-
λφῷ Ἀρισταιν-
έτῳ μνήμης
8 χάριν· χαῖρε.

Bithynikos ve Gauros babaları Aristainetos ve anneleri Amia ve kardeşleri Aristainetos'un anılarına yaptırdılar; sağlıcakla.

BEK nu.: MY30-165 (Aristainetos ve Ailesinin Mezarı)

INikaia'ya göre mermer altlık köyde, Arif Yılmaz'ın avlusunda olup kesin buluntu yeri belli değildir. Profilli ve köşe akroterlidir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Dokuz Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1448

Tarih : M.S. II.-III. yy.

Ἀριστᾶι-
νετος
Χρήστ-
ου.
Εἶα Χρήσ-
του,
γυνὴ δὲ
Ἀριστενέτου
καὶ Ἀρισται-
νέτη θυγάτηρ.
Χρῆστο-
ς Ἀπολ-
λᾶ
καὶ Ạ̣ἰλ̣[ί]-
α γυνὴ
αὐτοῦ.

Khrestos oğlu Aristainetos, Khrestos kızı Eia, Aristainetos'un ise eşi ve kızları Aristainete, Apollas oğlu Khrestos ve eşi Aelia.

BEK nu.: MY31-166 (Aristainetos ve Eşi Titha ile Khreste'nin Mezarı)

Mezarlık Sırtı ya da bir başka adıyla Semerciler Mezarlığı Mevkii'ndeki İsmet Erguvan'ın tarlasında bulunmaktadır. Kireçtaşından yapılmış ve profillendirilmiş bir mezar taşının (veya lahit kapağının) üst kısmıdır. Yan kısımları düzleştirilmiştir.

Buluntu Yer : Bilecik İli, Gölpazarı (Osmaneli) İlçesi, Hamidiye Köyü.

Env. Numarası: H.S.Ö. 179

Edisyon : Öztürk 2015: 258, nu. 2.

Tarih : M.S. I.-II. yy.

Χρήστος Αρισταινέτου Αρισταινέτω, πατρί, το μνημείον κα-
τασκεύασεν ζήσαντι έτη ο΄ και Τίττθα τη μητρί ζησά-
ση έτη με΄ και Χρήστη, τη εαυτού γυναικί, ζησά-
4 ση έτη ιε΄.

Aristainetos oğlu Khrestos bu mezarı 70 yıl yaşayan babası Aristainetos'a 45 yıl yaşayan annesi Tittha ile 15 yıl yaşayan eşi Khreste'ye yaptırdı.

BEK nu.: MY32-167 (Aristoboulos, Phila ve Meniskos'un Mezarı)

INikaia'ya göre mezar anıtının başlık kısmı köy çeşmesine inşa edilmiş bulunmakta, Göbeller ile Caferler köyleri arasındaki Çakıllar Mevkii'nden Göbeller'e getirilmiştir. Kalker taşından yapılmış, üçgen alınlık şeklinde ve köşe akroterli olup alınlık sahasında bir *patera* görülmektedir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Göbeller Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1438

Tarih : M.S. I.-II. yy.

Ἀριστόβουλος Φιλίππου, γυνὴ Φίλα,
υἱὸς Μενίσκος· χαίρετε.

Philippos oğlu Aristoboulos, eşi Phila, oğlu Meniskos; sağlıcakla.

BEK nu.: MY33-168 (Aristoteles ve Memnon'un Mezarı)

INikaia'ya göre mezar stelinin buluntu yeri terkedilmiş bir köy yeridir. Taş hakkında daha fazla bilgi mevcut değildir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Merkez İlçe, Akçaşehir Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1356

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

Ἀνδρό<μ>α<χ>ος καὶ <Ἀ>φφοῦς καὶ Ἀπολ[λ]ώ-
νιος οἱ Λί<λ>λεος ἀνέστησαν ἀδε<λ>φο-
ῖς Ἀριστοτέλῃ καὶ Μέμνονι καὶ τ-
4 αῖς γυναιξὶν αὐτῶν <Χ>ρήσταις νν(?)

νν(?) ΣΙΝΠΑΟΝΤΟΣ Ἀρισταινέτου
καὶ Χρήστου τῶν υἱέ<ω>ν
καὶ <Ἀ>νδρόμα<χ>ος τῇ ἑαυτοῦ
8 γυναικ<ὶ> <Εἴ>αι μνήμης χάριν·
χαῖρε.

Lillis'in oğulları Andromakhos ve Aphphous ve Apollonios (mezar anıtını) kardeşleri Aristoteles ve Memnon'un ve onların eşleri Khreste'lerin anısına, oğulları Aristainetos ve Khrestos'un yardımlarıyla ve Andromakhos kendi eşi Eia'nın anısına yaptırdılar. Sağlıcakla.

BEK nu.: MY34-169 (Arkhedemos ve Eşi Titha'nın Mezarı)

Muratlar Mahallesi, Erenler Mevkii'nde bulunmaktadır. Tam durumda olmasına karşın üzeri yosunlarla kaplıdır ve yan yüzünde pek çok çatlak mevcuttur. Stel üst profilli olup yan yüzler ve arka yüz düzlenmiştir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Kavak Köyü.

Env. Numarası: H.S.Ö. 120

Edisyon : Öztürk-Pilevneli 2012: 190, nu. 2.

Tarih : Roma İmparatorluk Dönemi

Ἔτους θ΄ Αρχέδη-
μος Σαμη ετών θ΄
vacat
4 Τίθα Ιεροκλέ-
ος γυνή Ἀρχε-
δήμου έτη
ογ΄.

9. yılda; Sames oğlu 9 yıl (yaşayan) Arkhedemos (burada yatıyor). 13. yılda, Hierokles kızı, Arkhedemos eşi, 73 yıl (yaşayan) Titha (burada yatıyor).

BEK nu.: MY35-170 (Asklepiodote'nin Kocasının Mezarı)

INikaia'ya göre bir altlığa ait parça köy kahvesinin önünde durmakta olup kesin buluntu yeri bilinmemektedir. Yukardan ve alttan kırık olup yazıt kısmen okunmaz durumdadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Bolatlı Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1478

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

— — —
[— — —]....ṿ....[— — —]
[— — —]..ịŋ[— — —]
Ἀσκληπιοδότῃ Ἀσ̣κ̣λῃ-
πιο̣δ̣ό̣[του] τῷ ἰδίῳ ἀν-
δρὶ ἀνέσ̣τ̣ῃσ̣εν τὸν [βω]-
[μ]ὸν ἐ̣κ̣ κοινῷ̣[ν ζ]ήσαν-
[τι] ἔτη οα΄.

--- *Asklepiodotos'un kızı Asklepiodote kendi kocası 71 yıl yaşayan (filanca için) müşterek bütçeden bu mezar sunağını yaptırdı.*

BEK nu.: MY36-171 (Asklepios'un Mezarı)

Ön yüzde mavi renkte boya izleri mevcut ve hafif aşınmıştır. Tepe kısmı kesik, üçgen alınlıklı, köşe akroterlidir. Alınlık içerisinde bir *patera,* alt kısmında yan yana yuvarlak kemerli iki niş bulunmaktadır. Sağdakinde erkek, soldakinde kadın büstü cepheden ana hatlarıyla işlenmiştir. Bu yazıtın altında üç ayaklı masa ve üzerinde koku şişesi, *krater* içinden çıkan asma dalları, yaprak ve üzüm salkımları vardır. Bu bezemenin yanında küçük boyutlarda nacak, çepin, kalemlik ve üzerinde kilit motifi olan kutu tasvirleri vardır. Gövde üzerinde levha içerisinde on iki satırlık Hellence yazıt yer almaktadır. Yazıt şimdi Bilecik Müzesi'nde bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, İnhisar İlçesi, Tarpak Beldesi.

Env. Numarası: Bil.M. A-712

Edisyon : *INikaia* 1326, Müze Envanter Fişi

Tarih : M.S. III.-IV. yy.

Πᾶσι βρότοις χαίρων Ἀσκλήπιος
ἐνθάδε ἥρως ν ἶπε μεταλλά-
ξας μναμοσύνης ἕνεκεν·
μηδὶς λυπίσθω θανάτου τέ-
λος ἀνταποτίσας ν εἰσενὶ
τοῦτ' ἐδόθημεν, ἐπὶ τόδε Μο<ῖ>-
ρ' ἐπέκλωσεν· ν κῖμαι γὰρ καλο-

ἐργὸς ἀνὴρ τὸν κόσμον ὁ-
δεύσας ν πεντήκοντα ἔτη, {ϙ}
μοιρῶν μίτον ἐξαναλύσας
σεμνοτάτην Κυΐνταν πρό-
λιπον καὶ παῖδας ὁμοίους.

Tüm insanlara karşı içi sevgiyle dolu şu er kişi Asklepios, ölüp göçtüğü için dünyadan anı olarak kalsın diye söyledi, dedi ki: kimse üzülmesin ölüm denilen sona, bu amaçla verildik (yaşama), çünkü alın yazımız böyle. Ben ameli iyi bir insan olarak yatıyorum burada, 50 yıl şu dünyada ömür sürdükten sonra, Moiraların örgüsünü çözüp ölerek arkamda bıraktım pek saygıdeğer eşim Quinta'yı ve müşterek sahip olduğumuz çocuklarımızı.

BEK nu.: MY37-172 (Asklepios'un Mezarı)

Mermer sunak üst yandan ve sağdan kırılmış ve sol yandan yeniden kullanmak amacıyla yontulmuştur.

Buluntu Yeri : Bilecik, Söğüt İlçesi, Çaltı Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1307

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

— — —
[Ἀσκλ]ηπιῷ τῷ
[υἱ]ῷ κίονα καὶ βω-
μὸν μνήμης
[χ]άριν ζήσαντι ἔ(τη) κ΄.

(--- filanca), oğlu 20 yıl yaşayan Asklepios'un anısına bu mezar sütununu ve sunağı (yaptırdı).

BEK nu.: MY38-173 (Augaiane'nin Mezarı)

INikaia'ya göre mermerden mezar steli köyde Ali Kart'ın evinin duvarına örülmüştür. Üst kısım kırık olup yazıtın alt tarafında hafifçe derinleştirilmiş bir sahada bir kemer bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, İnhisar (Gölpazarı) İlçesi, Samrı Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon **:** *INikaia* 1392

Tarih **:** M.S. II. yy.

[— — —] πᾰτ̣ρ̣ὶ [— — —]
[— — —] ζήσ[α]ν̣τ̣ι ἔτη *vvv* κὲ μη-
τ̣ρ̣ὶ Αὐγαιανῇ ζησάσῃ ἔτη
μζ΄· ἐπὶ τῷ εἶναι ἀνεξοδίασ-
τον.

(Filanca,) babası --- yıl yaşayan (filanca) ve 47 yıl yaşayan annesi Augaiane için satılmamak üzere (yaptırdı).

BEK nu.: MY39-174 (Aurelius Arkhelaos'un Mezarı)

INikaia'ya göre mezar steli parçası köyde bir çeşme üzerinde bulunmaktadır. Daha önce köyün az batısında Aşağıköy'de bir evin duvarında tam bir durumda görülmüştür. Yazıtın sağ kısmı yarı silik durumdadır.

Buluntu Yeri **:** Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Nesimhocalar Köyü.

Env. Numarası **: -**

Edisyon **:** *INikaia* 1353

Tarih **:** M.S. 212 sonrası

Αὐρ<ή>λιοι Λάμυρος κὲ Ἀλεξ-
ίων κὲ Ἀρχέλας τῷ{ν} γλυκυ-
τάτῳ ἡμῶν πατρὶ Αὐρ. Ἀρχε-
λάῳ Ἀλεξίωνος σὺν τῇ μ-
ητρὶ ἡμῶν Αὐρ. Σευήρᾳ Διονοισί-
ου τὸ μνημεῖον κατεσκευάσα-
μεν ζήσαντι ἔτη με΄ μνήμης
χάριν.

Biz Lamyros ve Aleksion ve Arkhelas isimli Aurelius kardeşler, pek sevgili babamız, 45 yıl yaşayan Aleksion oğlu Aurelius Arkhelaos'un anısına, annemiz Dionysios kızı Aurelia Severa ile birlikte bu anıtı yaptırdık.

BEK nu.: MY40-175 (Augusta'nın Mezarı)

INikaia'ya göre hala köy meydanında durmaktadır. Köyün çevresindeki antik yerleşme yeri İznik-Ankara ana yolu üzerinde bulunmaktaydı. Mermer bloğun üst tarafı kırılmış ve dibek taşı olarak yeniden kullanılmıştır. Köyde ele geçen yazılı eserlerin çokluğu bu yerleşme yerinin oldukça büyük ve önemli olduğuna işaret etmektedir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Karaağaç Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1208

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

[— — — d(ominae)]
n(ostrae) dulcen̩t̩issima[e] {indulgentissimae}
Augustae
4 *Annia Astilla c(larissima)*
cum filiis.

Pek tatlı Augusta'mıza oğullarıyla birlikte soylulardan Annia Astilla (yaptırdı).

BEK nu.: MY41-176 (Aurelius Chrestus, Aria ve Khrysippos'un Mezarı)

INikaia'ya göre mermer altlık köyün yakınındaki Türbe Deresi Mevkii adı verilen antik nekropolde *in situ* bulunmaktadır. Profilli ve köşe akroterli taşının üzerinde dört köşeli bir çıkartma ve bunun ön yüzünde bir *patera* bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Keskin Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1312

Tarih : M.S. 212 sonrası

Αὐρ. Χρῆστος κατεσκεύ-
ασα τὸ μνημῖον ἑαυ-
τῷ καὶ τῇ συνβίῳ Ἀρίᾳ
4 καὶ υἱῷ Χρυσίππῳ
ζήσαντι ἔτη λε΄.

(Ben) Aurelius Chrestus mezar anıtını kendim ve eşim Aria ve 35 yıl yaşayan oğlum Khrysippos için yaptırdım.

BEK nu.: MY42-177 (Aurelia Commodiane'nin Mezarı)

INikaia'ya göre mezar anıtına ait arşitrav bloğu köyün 300 m. kadar güneyinde Şeref Zincir'e ait tarlada bulunmaktadır. Ören Mevkii'nden köye getirilmiş birçok yazılı antik taş bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Yenipazar İlçesi, Kükürt Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1237

Tarih : M.S. 212 sonrası

Αὐρηλίᾳ Κομοδιανῇ τῇ γλυκυτάτῃ ζησάσῃ ἔτη κγ΄ Αὐρ. Μαρεῖνος
καὶ Ἀσκληπιοδότη οἱ θρέψαντες καὶ ὁ ἀνὴρ Σερῆνος
τὸ μνημῖον κατεσκεύασαν.
χαῖρε.

23 yıl yaşayan sevgili Aurelia Comodiane'ye beslemeleri Aurelius Marinus ve Asklepiodote ve kocası Serenus bu mezar anıtını yaptırdılar. Sağlıcakla.

BEK nu.: MY43-178 (Aurelius Elpidophoros ve Sabine'nin Mezarı)

INikaia'ya göre mermer mezar steli köyde Hüseyin Bayrak'ın evinin önünde bulunmaktadır. Hafifçe derinleştirilmiş bir sahada duran kabartmada bir kadın ve bir erkek büstü görülmekte, aşağısında ise alt kısmı aşınmış olan yazıt bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, İnhisar (Söğüt) İlçesi, Samrı Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1384

Tarih : M.S. III. yy. (M.S. 212 sonrası)

Αὐρήλιος Ἐλπιδήφο-
ρος ζῶν ἑαυτ[ῷ κ]ὲ γυ-
ναικὶ Σαβείν[ῃ τὸ μν]η-
μεῖο[ν κα]τ̣ε̣[σκεύασε]ν̣
καὶ [— — —]
σησ[— — —]
τέτρασι [— — —]

Aurelius Elpidephoros henüz yaşarken mezar anıtını kendisi ve eşi Sabine için yaptırdı ve ---dört ---.

BEK nu.: MY44-179 (Aurelius Euphrasius ve Ailesinin Mezarı)

INikaia'ya göre kalker altlığa ait parça köyden Harmanköy'e giden yol üzerindeki bağın çit duvarına konmuştur. Her yandan kırılmış ve yazıt sahası düzleştirilmiştir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Üzümlü/Bedi Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1472

Tarih : M.S. III. yy.

Αὐρ. Εὐφράσιο-
ς κατεσκεύασα
τὴν καμάραν ἐ-
μαυτῷ καὶ τῇ συν-
βίῳ καὶ τῦς {τοῖς} γονεῦ-
σιν καὶ τοῖς τέκνοις·
μετὰ δὲ ταῦτα εἴ
τις τολμήσει σκῦ-
λαι, δώσι τῦς κληρονό-
μυς (δην.) μ(υριάδα) α΄ καὶ τῷ τα-
μείῳ (δην.) μυ(ριάδα) α΄ ,ε.

(Ben) Aurelius Euphrasios bu mezar odasını kendime ve eşime ana-babama ve çocuklarıma yaptırdım; bunlardan sonra eğer bir kimse (mezara) tecavüze yeltenirse, mirasçılarama 10000 Dinar ve Tameion'a 15000 Dinar ceza ödemelidir.

BEK nu.: MY45-180 (Aurelius Gemellus ile Aurelia Scribonia'nın Mezarı)

Stelin altı, profilin sağ ve sol yan kısımları kırıktır. Üst kısmı profilli, profilin üstünde rüzgar gülü, sağ yan yüzde amphora, sol yan yüzde çiçek motifi yer almaktadır. Arka yüz kaba bırakılmıştır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Gökçeözü Köyü.

Env. Numarası: H.S.Ö. 95

Edisyon : Öztürk-Pilevneli 2012: 190, nu. 1.

Tarih : M.S. 212 sonrası

Αυρήλιος Γέμελλος
το μνημείον κατες-
κεύασα εαυτώ. ζήσα<ς>
4 έτη Ϙ΄ και τη γυναικί μου
Αυρη(λία) Σκρειβωνία Ρουφεί-
νου ζησάση έτη ξ΄ επί τω
είναι αυτό ανεξοδίαστον
8 συν τω περικειμένω περι-
φράγματι ει δε τις παρά ταύ-
τα τολμήσει δώσει π<ρ>οστεί-
[μο]υ τω ταμείω x βφ΄
12 [Λ]όνγος Γέμελ[λος]
[ζή]σας έτη λ΄.

90 yıl yaşamış olan Aurelius Gemellus bu mezar anıtını, kendime, eşim Rufinus kızı 60 yıl yaşamış olan Aurelia Scribonia'ya, çevresindeki çit ile birlikte satılmamak üzere yaptırdım. Şayet biri zarar vermeye kalkışırsa, ceza olarak Tameion'a 2500 denaria ceza ödeyecektir. Longus Gemellus 30 yıl yaşadıktan sonra.

BEK nu.: MY46-181 (Aurelius Hermogenes ve Ailesinin Mezarı)

INikaia'ya göre mermer mezar steli köyün yaklaşık 3 km. kadar doğusunda Mehmet Dönmez'in tarlasında bulunmuştur. Üçgen alınlıklı olup burada bir *patera* şekillendirilmiştir. Alınlığın altında hafifçe derinleştirilmiş bir sahada yazıt durmakta, bunun altında ise bir orak ve iki adet araç-gereç resmi bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Bayat Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1376

Tarih : M.S. 212 sonrası

Αὐρήλιος Ἑρμογένης Ἀριστ̣αινέ-
του τ<οῦ> Ἀπολλων<ί>δου τοῖς ἰδίοις γο-
νεῦσιν Αὐρ. Ἀριστ̣αινέτῳ ζ(ήσ)αντι ἔ-
4 τη οβ΄ καὶ Αὐρ. Ἰουλιανῇ καὶ ἀδελ-
φῷ Ἀριστ̣αινέτῳ καὶ τῇ γυναικὶ Ἀσκλη-
πιοδότ̣ῃ καὶ αὐτῷ καὶ τῇ γυναικί μου
Ἀριστ̣αινέτ̣ῃ καὶ τούτων τέκνυς {τέκνοις}
8 καὶ κείνων ἐκγόνοις κατεσκεύ-
ασεν καὶ τοῖς θρεπταρίοις αὐ-

τῶν· ὃς δὲ ἄν μετὰ ταῦτα σκυ-
λῇ τὸ μνημεῖον ἀποδώσει.

Apollonides oğlu Aristainetos'un oğlu Aurelius Hermogenes (mezar anıtını) kendi ebeveyni Aurelius Aristainetos ve Aurelia Iuliane ve kardeşi Aristainetos ve onun eşi Asklepiodote ve kendisi ve kendi eşi Aristainete ve bunların çocukları ve onlardan olacak çocuklar ve onların beslemeleri için yaptırdı; eğer bunların dışında bir kimse anıta dokunur, zarar verirse ceza ödeyecektir.

BEK nu.: MY47-182 (Aurelius Marcianus'un Mezarı)

INikaia'ya göre kalker mezar steli köy camiinin arka tarafında bulunmaktadır. Üst kısmı kırıktır. Yazıt, iki sütunla çevrelenmiş ve hafifçe derinleştirilmiş bir sahada durmaktadır; bu bakımdan, sütunların üstüne üçgen bir alınlık işlenmiş olması olasıdır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Söğüt İlçesi, Yakacık/Esri Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1383

Tarih : M.S. 212 sonrası

Αὐρήλιος Μαρκιανὸς
Γ̣ε̣μ̣νιανοῦ σὺν [τῇ]
γυνεκ̣ί μ̣[ου] Α̣ὐ̣ρ̣. Κ̣ο̣σ̣μ̣ί̣α̣
4 ζῶντες τὸν βωμὸν [κα]-
τεσκεύασα κ̣α̣ὶ̣ Αὐρ̣ή̣.
Μαρκιανὸς ὁ̣ . ὑ̣ὸ̣ς Ν̣
τ̣ι̣νε̣ι̣.Α[— — —]
8 ς... μ̣[νήμης χ]ά̣ρ̣ι̣ν̣.

Gemnianus oğlu ben Aurelius Marcianus eşim Aurelia Kosmia ile birlikte henüz yaşarken bu steli anı vesilesiyle yaptırdım ve Aurelius Marcianus ---.

BEK nu.: MY48-183 (Aurelius Markianus ve Asklepiodote'nin Mezarı)

Aşınmalar, kopma ve çatlaklar vardır. İçe eğimli hatlı üst tablalıdır. Prizmatik kısmın cephesinde dairesel motif, köşe akroterleri düz yüzeylidir. İki yanı kabaca taraklı, arka kısım kabaca yontulu, dışa doğru eğimli bir hatla kaideye geçilmektedir. Yazıt şimdi Bilecik Müzesi'nde bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Osmaneli (Yenipazar) İlçesi, Belenalan Köyü.

Env. Numarası: Bil.M. A-767

Edisyon : Müze Envanter Fişi

Tarih : M.S. 212 sonrası

Αὐρήλιοι Ἀσκληπι-
όδοτος καὶ Μᾶρ-
κος Χρῆστος
καὶ Ἄσκλης καὶ
Σεβῆρος τῷ
γλυκυτάτῳ πατρὶ
Αὐρ. Μαρκιανῷ
καὶ Ἀσκληπιοδότη
τῇ μητρί τὸ
μνημεῖον κα-
τασκευάσα-
σιν ἔτη μ΄ καταλι-
πόντος τῇ κώμῃ
Πυρωνμέα.

*Aureliuslar; Asklepiodotos, Marcus, Khrestos, Askles ve Severus, biricik babaları Aurelius Markianos ve biricik anneleri Asklepiodote için bu mezar anıtını yaptırdı*lar*. 80 yıl yaşadıkları köyleri Pyronmea'yı terk ettiler.*

BEK nu.: MY49-184 (Aurelius Maximus ve Aurelia Chreste'nin Mezarı)

INikaia'ya göre kalker levha beldenin yaklaşık 7 km. güneyinde Badındere Mevkii'nde İsmail Görgülü tarafından bulunmuş ve evinin duvarına koymuştur. Yazıt çerçeveli ve hafif derinleştirilmiş bir sahada durmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Merkez İlçe, Vezirhan Beldesi.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1355

Tarih : M.S. 212 sonrası

Αὐρήλιος Μάξι-
μος Χρήστου
καὶ Αὐρηλία Χρήστη
Φιλίνου ἐπυήσα-

μεν ἑαυτῶν μνή-
μης χάριν καὶ
φιλίοισιν τέκνυς·
εἰ δέ τις εἰσκυλῇ{ς}
τῷ μὴ προ<σ>ήκοντι,
δώσι τῷ ταμίῳ
(δην.) φ΄ καὶ τῇ κώ-
μῃ (δην.) τ΄.

Biz Khrestos oğlu Aurelius Maximus ve Philinos kızı Aurelia Chreste (mezar anıtını) kendi anımıza ve sevgili çocuklarımıza yaptırdık; akrabamız dışında, eğer bir kimse (mezara) tecavüz ederse, Tameion'a 500 Dinar ve köye 300 Dinar ceza ödemelidir.

BEK nu.: MY50-185 (Aurelius Secundus'un ve Ailesinin Mezarı)

INikaia'ya göre mezar steli köy caminin arkasında durmaktadır. Kalker taşından üçgen alınlıklıdır. Kısmen tamamen silinmiş durumda olan yazıt, alınlığın altında hafifçe derinleştirilmiş bir sahada bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Söğüt İlçesi, Yakacık/Esri Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1378

Tarih : M.S. 212 sonrası

Αὐρ. Σεκοῦνδος
Ὀστιλλίου καὶ Αὐρ.
Μαρκιαν[ὴ] .ακιλο-
[— — —] ἑαυ-
τῷ τὸ [μ]νημεῖον
κατεσκεύασαν
[π]ροτελευτήσαντος
αὐτῶν το<ῦ> υἱοῦ Αὐρ. Σε-
κούνδου στρατηγοῦ·
ὡς μηδενὶ ἑτέρῳ ἐξὸν
ε[ἶ]ναι σκοῖλαι {σκῦλαι} ἢ διαδό-
χοις αὐτῶν· ὃς δὲ ἄν
σκοιλῇ χωρὶς τῆς τῶν δια-
δόχων γνώμης ἀποδώ-
σει τῷ ἱερωτάτῳ ταμείῳ
προστείμου (δην.) ,βφ΄.

Hostillius oğlu Aurelius Secundus ve Aurelia Marciane, oğulları strategos Aurelius Secundus'un ölümü üzerine bu mezar anıtını yaptırdılar; mezara varislerimizin dışında bir kimsenin dokunması caiz değildir; eğer bir kimse varislerimizin izni olmaksızın mezar hakkına tecavüz ederse, kutsal Tameion'a kanun uyarınca 2500 Dinar ceza ödemelidir.

BEK nu.: MY51-186 (Auruncla'nın Mezarı)

INikaia'ya göre mezar steli köyün bir saat ötesinde görülmüştür. Sağ tarafı kırık durumdadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Yenipazar İlçesi, Aşağı Boğaz Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1368

Tarih : M.S. II. yy.

ϝΕτους β΄·
Αὐρούνκλ̣α Νεικομήδ[ους]
θυγάτηρ ζήσασα ἔτη [—΄].

2. yılda; Nikomedes kızı --- yıl yaşayan Aurunkla.

BEK nu.: MY52-187 (Auxanon'un Mezarı)

INikaia'ya göre kalker mezar steli köyde Adem Karakaya'nın evi önünde durmaktadır. Üst yanı eğik bir şekilde kırık olup, yazıt kısmen aşınmıştır. Yazıtın alt tarafında bir çanta, bir tarak, bir müzik aleti ve iki adet birbirine bağlanmış yazı kalemi şekilleri bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Yenipazar İlçesi, Aşağı Çaylı/Aşağı Nardın Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1330

Tarih : Roma İmparatorluk Dönemi

— — —
[— — —]νῳ [— — —]
..ε̣ι̣.κ̣ε̣τῳ Μειδ̣ι̣[— — —]
4 ..Ι̣Ι̣Ιτρι τ̣ε Σουλφιγιαν̣ο̣ῖς {Σουλπικιανοῖς}

[κ]ạὶ τέκνοισι, γονεῦσιν ν υἱῶ̣ι
Ạ̣ὐξάνοντι ὃν νήπιον ἥρπασε
Μοῖρα λυπήσαντα γονεῖς κα[ὶ ἀ]-
δελφεάς, ὧν δι᾽ ἐ̣τεύχθη̣.

(ve filanca isimli) Sulpicianus'lara ve çocuklara, ana-babaya ve çocuk yaşta kaderin hışmına uğrayıp, (bu mezarın) yapılmasını sağlayan ana-baba ve kız-kardeşlerini acıya boğan oğlumuz Auxanon'a.

BEK nu.: MY53-188 (Bacchius'un Eşinin Mezarı)

INikaia'ya mezar taşından parça köy ile Gölpazarı arasında Atçılar Mevkii'nde bir bahçede görülmüştür.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Arıcaklar Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1426

Tarih : M.S. II. yy.

Ἔτο[υς ..΄·]
Βάκχ[ιος]
τῇ [συμβίῳ]
.δ[— — —]
— — —

--- *'inci yıl; Bacchius (eşi filanca) için (yaptırdı).*

BEK nu.: MY54-189 (Bassa'nın Mezarı)

INikaia'ya göre mermer blok köyde bir çeşmenin yanındaki duvara örülmüştür.

Buluntu Yeri : Bilecik, Yenipazar İlçesi, Kuşçaören Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1251

Tarih : M.S. III. yy.

Κουριδίην ἄλοχον Βάσσαν Παπιανὸς ἔθηκα
τὴν πινυτὴν ζήσασαν ἀμέ̣νπτως ἑ̣ξήκοντα ἔτη
ὥστε με κυμηθέντα τεθέντα σὺν τῇ φιλάνδρῳ·
εἴ τις ἔτι σκύλῃ, λυμῷ γε[...]τ[..] δὲ ἐξαπόλοιτο.

(Ben) Papianos, evliliğin birleştirdiği eşim, zeki ve 60 yıl kusursuz bir yaşam sürmüş olan Bassa'yı, ölünce benim de erkeğini seven karımın yanına gömülmek üzere, defnettim; bir kimse zarar verirse (mezara), dermansız dertlere (uğrayıp) yok olsun.

BEK nu.: MY55-190 (Bisoporis'in Oğlunun Mezarı)

INikaia'ya göre mermer mezar steli köy meydanında durmakta ve olasılıkla köyün hemen kuzeyindeki antik mezarlıktan getirilmiştir. Kabartmada at üzerinde sağa doğru hareket halinde bir süvari canlandırılmıştır. Süvarinin üst vücut kısmı kırılmıştır; stel genel olarak çok yıpranmış olup, yazıt yer yer okunmaz derecede silinmiştir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Söğütçük Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1381

Tarih : Geç Hellenistik Dönem

— — —
[Β]ι σοπ[ό]ριος(?)
Βισόπορις
καὶ Μήδηος
καὶ Πάνταυχος
οἱ Σωστράτ[ου]·
χαίρετε.

Bisoporis oğlu (filanca için) --- Bisoporis ve Medeos ve Pantaukhos, Sostratos'un oğulları (yaptırdılar) sağlıcakla.

BEK nu.: MY56-191 (Calpurnia Chreste'nin Mezarı)

INikaia'ya göre monumental mezar anıtının mermer bloğu köyde Ahmet Paşa Camii'nin minaresinin kaidesine örülmüştür. Üst kısmı kırılmıştır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Merkez İlçe, Kurtköy Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1266

Tarih : Roma İmparatorluk Dönemi

Calpurnia Chreste
uxor vixit ann(os)
LXVI.

Calpurnia Chreste, zevce, 66 yıl yaşadı.

BEK nu.: MY57-192 (Catylla'ın Mezarı)

Yüzeyde aşınma ve çatlaklar mevcuttur. Dışa çıkık üst tablalı ve akroterlidir. Tablanın sağ yüzünde üzüm salkımı, sol yüzünde dairesel motif işlenmiştir. Silmelerle daralarak prizmatik gövdeye geçilmektedir. Gövdenin ön yüzünde on sekiz satırlık Hellence yazıt bulunmaktadır. Yazıt şimdi Bilecik Müzesi'nde bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Söğüt İlçesi, Akkum Köyü.

Env. Numarası: Bil.M. A-714

Edisyon : *INikaia* 1296, Müze Envanter Fişi

Tarih : M.S. II. yy.

Τὴν πάσαις Χαρίτεσσι τετειμέ-
νην ἔξοχον ἄλλων / Κατύλ-
λαν, ἣν πάντες θεοὶ τεῖαν
οὐρανίωνες· / ἐν δ' ἔβαλον σο-
φίης φρένας καὶ εἶδος ἀγητὸν /
ἀγαπητὴν δ' ἔθεσαν θεοὶ πᾶ-
σιν μερόπεσσιν· / παντὰ γὰρ ᾰ[ὐ]-
τῇ ὑπῆρχεν ἐν ἀνθρώποι-
σιν ἄριστα· / ἡλικίη, χάριτες, σω-
φροσύνη τ' ἐρατινή, / ᾗ Νέσ-
τωρ πολύφρων γέρας ἔκτ[ι]-
σεν ἔνθα φιλάνδρῳ / σή[μα]-
τι καὶ βωμῷ, / Νεστορέαις [χά]-
ρισιν / μνημοσύνης ἕνε-
κον· τὸ γὰρ γέρας ἐστι θανό-
ντων.
ζήσασα ἔτη λγ΄.
χαῖρε.

Tüm Kharitler nezdinde saygın, insanlar arasında en meziyetli Catylla'yı tüm göksel tanrılar sevip saydılar, bilgeliğin kudretini ve güzelliğin en görkemlisini bahşettiler ona; tüm ölümlülerin sevgilisi kıldılar tanrılar onu; çünkü insanlardaki her türlü erdem onda mevcuttu; gençlik güzelliği, letafet ve sevgide ölçü; çok anlayışlı Nestor,

kocasever eşine şu onur anıtını bir mezar ve sunakla birlikte yaptırdı, bir sevgi ifadesi olarak Nestor'un, anısına (eşinin); çünkü ölüler için bir onur duyma vesilesidir bu. 33 yıl yaşadı; sağlıcakla kal!

BEK nu.: MY58-193 (Khreste'nin Mezarı)

INikaia'ya göre mezar steli parçası Köseler Mezarlığı Mevkii'nden getirilmiş ve minarenin kaidesine konmuştur. Yazıt çerçeveli bir saha üzerindedir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Dereli Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1390

Tarih : M.S. 212 sonrası

Αὐρ. Παπυλίδης καδεσ-
κεύασα {κατεσκεύασα} τὸ μνημεῖον
Χρήστῃ Μιθεοῦ {Μιδέου?} μητ[ρὶ]
4 γλυκυτάτῃ ζησάσῃ ἔ[τη]
πβ΄ *vvv* μνείας χάριν.

Ben Aurelius Papylides mezar anıtını 82 yıl yaşayan pek sevgili annem Mitheos kızı Chreste'nin anısına yaptırdım.

BEK nu.: MY59-194 (Khreste'nin Mezarı)

INikaia'ya göre kalker mezar steli köyün biraz batısında Tatar Ali'nin tarlasında olasılıkla *in situ* durumdadır. Stelin kırık olan üst tarafında bir ayna ve kenarları içe bükük bir nesnenin şekilleri henüz tanınabilmektedir. Bunun altında bir levha üzerine yazıt durmaktadır. Altta iki adet yanyana duran üstleri kemerli nişlerin iç kısımlarında çeşitli ev araç-gereçlerinin şekilleri görülmektedir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Nesimhocalar/Hacıköyü Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1418

Tarih : M.S. II. yy.

Ἔτους δι΄· Χρήστη, Τειμορέ-
νου {Τειμο<γ>έ|νου?} γυνὴ, ζήσασα ἔτη κ΄,

[καὶ] Πάνταυχος Παπίου καὶ
4 γυν[ὴ(?) — — —]αψί̣α̣ κατεσκεύ-
ασεν· χαῖρε.

14. yılda; Khreste, Teimorenos'un 20 yıl yaşayan eşi ve Papios'un oğlu Pantaukhos ve eşi ---apsia yaptırdı; sağlıcakla.

BEK nu.: MY60-195 (Khreste'nin Mezarı)

Mezar steli aşınmıştır. Dikine dikdörtgen yüzeyde üstte basık kemer, üçgen alınlık köşe ve tepe akroterlidir. Köşe akroterlerinin üzerinde birer dairesel motif, dörder dilimli kap, alınlıkta dairesel motif işlenmiştir. Arşitrav ile yuvarlak kemerin köşelerinde dairesel motifler işlenmiştir. Arşitrav, iki yandan bir kısmı dikine yivli, alt kısımları yarım silindirik işlenmiş sütunlar, sütun başlıkları ile taşınmaktadır. Başlıklarda kürevi gövdeli, ince silindirik boyunlu, dışa çıkık ağız kenarlı koku kapları bulunmaktadır. Gövde üzerinde dört panoya ayrılan dairesel kemerli niş yer almaktadır. Sol üst panoda saplı sepet, sağ üst panoda ingot, sol alt pano üzerinde iğ ve öreke, sağ alt panoda halka saplı bir alet işlenmiştir. Gövde üzerinde bir oluğun takılması için yuva açıldığı ve çeşme olarak kullanıldığı sanılmaktadır. Eşiğin orta kısmında iki kulplu kase yer almaktadır. Yazıt şimdi Bilecik Müzesi'nde bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Kasımlar Köyü.

Env. Numarası: Bil.M. A-747

Edisyon : *INikaia* 1415, Müze Envanter Fişi

Tarih : M.S. II. yy.

Ἔτους ι΄· Διογένης Χρήστῃ μν-
ήμης χάριν.

10. yılda; Diogenes, Khreste'nin anısına (yaptırdı).

BEK nu.: MY61-196 (Khreste'nin Mezarı)

INikaia'ya göre mermer mezar steli köyün yaklaşık 5-6 km. kuzeyinde Koca Ardıç Mevkii'nde bulunmuş ve köyün aşağısında bir çeşmeye konmuştur. Üçgen alınlığın yan kenarlarının iç kısımları süslenmiş olup, sağ üst yanda bir sarmaşık motifi görülmektedir. Sol üst yandan bir parça kırıktır. Alınlık sahasında bir rozet

bulunmaktadır. Alınlığı taşıyan iki sütundan yalnız soldaki kısmen arta kalmıştır. İkisinin arasında derin bir niş oyulmuş, taban kısmı kapı şeklinde işlenmiştir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Yenipazar İlçesi, Kavacık Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1420

Tarih : M.S. II. yy.

ηι΄·
Χρήστη Λ<ε>άνδρου, γυ(νὴ) δὲ Χρήστου·
χαῖρε.

18. (yılda); Leandros kızı Khreste, Khrestos'un ise eşi; sağlıcakla.

BEK nu.: MY62-197 (Khrestos ve Apollonia'nın Mezarı)

INikaia'ya göre mermer stel köyün yakınında bir çeşmede görülmüştür. Zengin süslemeli, sağdan ve alttan kırılmıştır. Yazıtın üst tarafında iki sıra halinde, içlerine büstler işlenmiş üst tarafları kemerli nişler bulunmaktadır. Üst sırada, içinde iki adet büst bulunan bir kemer, bunun da solunda üçgen alınlıklı bir mezar steli görülmektedir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Söğüt İlçesi, Samrı Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1340

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

Λεύκιος καὶ Ἑρμογένης κ[αὶ — — —]
πατρὶ Χρήστῳ γερουσιασ[τῇ ζήσαν]-
τι ἔτη ξγ΄ καὶ μητρὶ Ἀπολ[λωνίᾳ]
ζώσῃ καὶ φρονούσῃ ἀνέσ[τησαν]
μνήμης χάριν. χαῖρ[ε].

Leukios ve Hermogenes ve (filanca), babaları 63 yıl yaşayan Gerousia üyesi Khrestos'un ve anneleri henüz yaşayan ve aklıselimi yerinde olan Apollonia'nın anısına yaptırdılar. Sağlıcakla.

BEK nu.: MY63-198 (Khrestos ve Apphe'nin Mezarı)

INikaia'ya göre mezar steli köyün yakınında bir çeşmede bulunmaktadır. Buluntu yerinin Atçılar Mevkii olduğu düşünülmektedir. Taşın üst kısmında bir keski, bir balta ve bir örs şekli bulunmaktadır. Stelin alt kısmında iki niş görülmektedir; bunların iç tabanları bir kapı şeklinde dörder eşit bölmeye ayrılmıştır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Arıcaklar Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1347

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

Ἔτους ζ΄·
Χρῆστος Χρήσ-
του· χαῖρε.
Ἔτους β΄·
Ἄπφη Χρηστίω-
νος, γυνὴ δὲ
Χρήστου· χαῖρε.

7. yılda; Khrestos oğlu Khrestos; sağlıcakla. 2. yılda; Khrestion kızı Apphe, Khrestos'un ise eşi; sağlıcakla.

BEK nu.: MY64-199 (Khrestos Oğlu Filancanın Mezarı)

INikaia'ya göre bir taş bloğuna ait parça köyün hemen kuzeyindeki Karadere Mevkii'nde bulunmuş ve köy okulunun bahçesine getirilmiştir. Sağ kenar kısmen sağlam olup, taşın diğer yanları kırılmıştır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Pazaryeri İlçesi, Demirköy Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1260

Tarih : M.S. II.-III. yy.

— — —
[— — — — — —]
[— — —] πρεσβευσά[με]-
[νος — — — ἐνδό]ξως, ἀγορανο-
[μήσας — — —] ἐνδόξως καὶ

[— — —] ἀγορανομίας
[— — —]ῃ Χρήστου
[— — —] (δην.) μ(υριάδα) α΄ ˏβφ΄
[— — — σι]τ̣(?)ολογήσας, ἀρ-
[γυροταμίας γενό]μενος τῶν ἐ-
[λαιωνικ(?)]ῶν χρημάτ[ων]
[— — —]αὐτῷ τ̣ο̣[— — —]
— — —

--- örnek bir şekilde elçilik görevi yürüten, örnek bir şekilde agora denetim memurluğu yapan ve --- agora denetim memuriyetinin --- Khrestos oğlu (filanca) 12500 Dinar (? hububat) temini işlerini yürüten, (zeytin tarlalarına ?) ilişkin işlerin maliye memurluğunda bulunan (filanca kişi) kendisine ---.

BEK nu.: MY65-200 (Khrestus ve Pase'nin Mezarı)

INikaia'ya göre mermer blok demiryolu yapımı sırasında Osmaneli ve Selçik Köyü arasında, Sakarya Nehri üzerindeki demiryolu köprüsünün güneybatısında bulunmuş ve sonrasında kaybolmuştur.

Buluntu Yeri : Bilecik, Osmaneli İlçesi.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1253

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

Χρῆστος μετὰ τ-
ῶν ἀδελφῶν
ἀνέστησαν τῷ
πατρ[ὶ] Χρήστῳ ζ-
ήσαντι ἔτη ν<δ>΄
καὶ τῇ μητρ<ὶ> Πασῃ(?).

Khrestus (mezarı) kardeşleriyle birlikte babası 54 yıl yaşayan Khrestus ve annesi Pase (?) için yaptırdı (lar).

BEK nu.: MY66-201 (Khrysippos'un Mezarı)

INikaia'ya göre mermer mezar steli köyün yaklaşık 500 m. kadar kuzeyinden Hazarbaşı Mevkii'nden Ahmet Şahin'in evine getirilmiştir. Üçgen alınlık sahasında bir *patera*

bulunmaktadır. Yazıt alınlığın alt tarafında durmakta, bunun da altında üstü kemer şeklinde işlenmiş dört aynalı bir kapı görülmektedir. Kapının bölmelerinde birer ev araç-gereç şekli bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Çukurören Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1414

Tarih : M.S. II. yy.

Χ̣ρύσιππος Πολεμαίου· ἔτους θ΄ ἐνάτου.

Polemaios'un oğlu Khrysippos; 9. dokuzuncu yılda.

BEK nu.: MY67-202 (Khrysippos ve Apphe'nin Mezarı)

INikaia'ya göre kalker mezar steli Alıç ve Muratlar köyleri arasında Cuma Camii Mevkii'nde bir çeşmeye konulmuştur. Üçgen alınlıklı ve köşe akroterlidir. Üzerinde üstüste duran iki adet resim panosu görülmektedir. Yukardakinde çerçeveli iki saha üzerinde birer öküz başı şekillendirilmiştir. Yazıtın altında yanyana duran ve üst kısımları kemerli iki niş vardır. Bunların zeminlerinde ayna, iğ, kova gibi ev araç-gereci şekilleri vardır. Taşın sağ alt kısmı kırıktır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Alıç/Muratlar Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1410

Tarih : M.S. II. yy.

Ἔτους ς΄· Χρύσιπ-
πος Μενεμάχου
καὶ Ἄπφη Ἀπολλωνί-
4 δου, γυνὴ δὲ Χρυσίππου· χα-
ῖρε.

6. yıl; Menemakhos oğlu Khrysippos ve Apollonides kızı Apphe, Khrysippos'un ise eşi; sağlıcakla.

BEK nu.: MY68-203 (Dada'nın Mezarı)

INikaia'ya göre mermer mezar stel üzerinde zengin işlemeler bulunmakta, yazıt ise çok iyi durumda kalmıştır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Osmaneli İlçesi, Günüören Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1282

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

Δάδα Ἀρίστωνος θυγάτηρ γυν[ὴ δὲ]
Ἀρίστωνος ζήσασα ἔτη ξα΄· τοῖς ἐπάνω χ[αίρειν].

Ariston'un kızı, Ariston'un ise eşi, 61 yıl yaşayan Dada; yeryüzündekilere selam.

BEK nu.: MY69-204 (Demetriosların Mezarı)

Sakarya'nın sağ kıyısında, ilçenin yakınlarında bir mezarlık alanında tespit edilmiştir. Sol kısmı kırılmışt, sağ kısmından bir parça eksiktir. Stelin kemerli üst kısmında pseudo bir alınlık olup olmadığı anlaşılamamaktadır. Kırık kısımlar bazı detaylar aracılığıyla tamamlanabilmektedir. Çevresindeki kayalıklarda kireçtaşı bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Osmaneli İlçesi.

Env. Numarası: -

Edisyon : Avram 2006: 272, nu. 8.

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

[--] τῷ πατρὶ Δημη-
[τρίῳ ζής]αντει νγ΄
[καὶ τῷ ἀ]δελφῶ Δημη-
4 [τρίῳ ζή]σαντε[ι] *vac* ιζ΄
[μ]νήμης χάριν.

53 yıl yaşayan baba Demetrios ve 17 yıl yaşayan kardeş Demetrios'un anısına (sunuldu).

BEK nu.: MY70-205 (Demosthenes'in Mezarı)

Kireçtaşından yapılmış bir mezar yapısına ait mimari parça merhum Muhittin Çakıcı'nın arazisinde tespit edilmiştir. Dikdörtgen stelin yan yüzleri düzleştirilmiştir. Altta bir adet kenet yuvası bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik İli, Gölpazarı İlçesi.

Env. Numarası: H.S.Ö. 170

Edisyon : Öztürk 2015: 260, nu. 4.

Tarih : M.S. I.-II. yy.

Ἔτους η΄ Δημοσθένης Δημοσθέν[ους].

8. yılda; Demosthenes oğlu Demosthenes (burada yatıyor).

BEK nu.: MY71-206 (Demosthenes'in Mezarı)

Kireçtaşından mezar steli kapı şekilli ve alınlıklı olup sol köşedeki dışında diğer akroterleri ve sağ alt kısmı kırılmıştır. Alınlığın ortasında bir rozet yer almaktadır. Stel üzerinde iki panel bulunmaktadır. Üstteki panelde bir *tabula ansata* oyulmuştur. *Tabula ansata*'nın altında kabartmanın üzerinde iki öküz başı, bunların ortasında da bir sepet işlenmiştir. Büyük bir panel içinde iki ayrı niş yer almaktadır. Nişlerin üst orta ve köşe kısımlarında ufak çiçek motifleri işlenmiştir. Soldaki çiçek oldukça yıpranmıştır. Sol niş içinde orak, balta, yazı tableti ve yazı aracı, sağ niş içerisinde ise öreke, iğ, iki koku şişesi, çift ayna ve sepet bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Gökçeler Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : Akdoğu-Arca 2007: 148, nu. 4.

Tarih : M.S. II. yy.

ἔτους ει΄·
Πρωτοκράτης Δη-
μοσθένῃ τῷ πα-
4 τρὶ μνῆ ς χάριν.

15. yılda. Protokrates (bu anıtı) babası Demosthenes için anısı vesilesiyle diktirdi.

BEK nu.: MY72-207 (Diomedes'in Mezarı)

INikaia'ya göre altlık köyün 5 km. kadar güneydoğusunda dağlar üzerindeki yaylada bulunmuştur. Üst ve alt sağ yanlardan kırık olup yazıt siliktir. Profilli ve köşe akroterli; profil üzerine dört köşe bir çıkartma işlenmiş olup, bunun ön yüzünde iki adet insan başı kabartması yer almaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, İnhisar (Söğüt) İlçesi, Samrı Yaylası.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1320

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

Ἀγαθῇ τύχῃ·
Ἴα σὺν τέκνοις ἰδ[ί]-
οις κὲ κύρῳ Νε[——]-
ρίῳ βωμὸν [ἀνέσ]-
τησεν εὐχῆς ἕ[νεκεν]
Διομήδηι, ᾧ [Ζεὺς]
κῦδος ἔδωκε [παρ' ἀ]-
θανάτοισι σε[— —]-
τ̣α̣ι̣ {vac.?}

Uğurlu olsun; Ia çocukları ve efendisi Ne---rios ile birlikte Diomedes için adak vesilesiyle diktirdi; ona (Zeus) ölümsüzler (nezdinde) ün verdi ---.

BEK nu.: MY73-208 (Diomedes'in Mezarı)

INikaia'ya göre mermer altlık Aşağı Boğaz ile Dereboğaz köyleri arasındaki antik mezarlıktan çıkarılmış ve mezarlığın kenarındaki çit duvarına örülmüştür. Profilli ve köşe akroterlidir. Profil üzerine dörtköşe bir çıkartma işlenmiştir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Yenipazar İlçesi, Aşağı Boğaz Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1468

Tarih : M.S. II. yy.

Ἔτους κα΄· Διομήδη-
ς Διομήδου ζήσ-
ας ἔτη π΄ μετὰ τῆ[ς]

εἰδίας γυναικὸς κα-
λῶς Ἀφίας· χαῖρ[ε].

21. yılda; Diomedes oğlu 80 yıl yaşayan Diomedes kendi eşi güzel Aphia ile beraber; sağlıcakla.

BEK nu.: MY74-209 (Diomedes'in Mezarı)

Kireçtaşından mezar stelin üst parçası köy meydanında bulunmaktadır. Üstü ve köşeleri profilli olup arka ve yan yüzleri düzlenmiştir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Büyüksürmeli Köyü.

Env. Numarası: H.S.Ö. 112

Edisyon : Öztürk-Pilevneli 2012: 192, nu. 4.

Tarih : Roma İmparatorluk Dönemi

Διομήδης *ν* Γαύ-
ρου ετών μγ΄.

Gauros oğlu, 43 yıl (yaşayan) Diomedes (burada yatıyor).

BEK nu.: MY75-210 (Dionysius Valerianus'un Mezarı)

INikaia'ya göre monumental arşitravın sağ yarısı köyün hemen alt yanındaki nekropolden getirilmiş olup Şadırvanlı Mahallesi'nde caminin önünde durmaktadır. Yazıtın alt kısmından, dördüncü satırdan itibaren, arşitravı taşıyan altlığın üzerinde duruyor olmalıydı.

Buluntu Yeri : Bilecik, İnhisar (Söğüt) İlçesi, Harmanköy Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1245

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

[— — — ἡ γυνὴ] καὶ οἱ ἀδελ[φοὶ]
[τὸ μνημεῖο]ν τῷ πατρὶ Διο-
[νυσί]ῳ Οὐαλερι-
[ανῷ κατεσκεύασαν]
— — —

(Anne) ve kardeşler (anıtı) babaları Dionysius Valerianus için yaptırdılar.

BEK nu.: MY76-211 (Diophanes'in Mezarı)

INikaia'ya göre kalker mezar steli Akçapınar ile Gökçeözü köyleri arasında yol kenarında görülmüştür. Kapı şeklinde işlenmiş stelin üst kısmında yazıt, alt kısmında ise iki ayna, bir makas, bir balta, bir iğ ve bir orak kabartması bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Akçapınar Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1406

Tarih : M.S. II. yy.

Ἔτους δ΄·
Διοφάνης
Διοφάνου ἐτῶν
κ΄· χαῖρε.

4. yılda; Diophanes oğlu 20 yıl (yaşayan) Diophanes; sağlıcakla.

BEK nu.: MY77-212 (Diophanes ve Diğerlerinin Mezarı)

INikaia'ya göre kalker mezar steli köyde bulunmuş ve sonrasında ilçe merkezindeki hükümet binasının bahçesine getirilmiştir. Üçgen alınlıklı olup üzerinde bir kadın ve bir erkeğin büstleri görülmektedir. Alınlığın alt sağ ve sol köşelerinde, iki büstün arasında altta ve üstte birer rozet şekli vardır. Stelin kırık olan alt kısmında yazıt yer yer okunmaz durumdadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Osmaneli İlçesi, Soğucakpınar Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1331

Tarih : M.S. 212 sonrası

Τὸν σο{ν}φὸν {σοφὸν} ἐν θνητοῖσσιν καὶ ἀθα-
νάτοις φίλον ἄνδραν Διοφάνην τοῦτο
δὲ σῆμα βλέπις, φίλε· ὃ ζῶν ἐμαυτῷ
κατ{α}εσκεύασα {κατεσκεύασα} τὸν φείλον οἶκον
καὶ τῇ γλυκυτάτῃ μου γυνηκὶ Διονυσί-

ᾳ σὺν τῷ ἀδελφῷ μου Δομετιανῷ καὶ
τῇ γλυκυτάτῃ αὐτοῦ γυνεκὶ Ῥουφίνῃ
καὶ τοῖς τέκνυς ἀνφοτέρων ἡμῶν καὶ
τ̣ε̣ς νε̣ι̣οῖς ἡμῶν καὶ τῇ ἐξ, αὐτῶν γενε̣ῇ·
εἴ τεις δὲ ἕτερος εἰσκυλῇ οἶκον τὸν
ἀνεξοδίαστον ἢ θάψει τεινὰν ἄλ-
λον εἰς ὑμᾶς, δώσει τῷ ταμίῳ τρίσ-
δεκα μυριάδας καὶ τῇ Εἰκραλη-
νῷ *ν* κώμῃ ἐγδεικείου δηνάρεια
πεντακειχείλεια· καὶ κίνου γε-
νεὴ .ΥΙΙΙ ἐξαπολεῖτε, εἴ τεις {τις}
δὲ ἕτερος εἰ̣σ̣ḳ[υλῇ· Α]ὐρ. Διοφάν(ης) ζήσας
ἔτ[η —΄ καὶ — — —] ζήσας ἔτη ν΄.

Ey sevgili (yolcu); şu gördüğün mezar, ölümlüler ve ölümsüzler içinde bilge ve dost insan Diophanes'indir. Henüz yaşarken yaptırdım bu güzel mezar odasını kendime ve pek sevgili eşim Dionysia'ya, kardeşim Domitianus ve pek sevgili eşi Rufina'ya ve her iki çocuğumuza ve gelinlerimize ve onlardan olacak çocuklara; eğer herhangi bir kimse satılmaması gereken bu mezar odasına zarar verir, ya da bir başkasını yanımıza gömerse, Tameion'a 13000 Dinar ve Eikralenoi köyüne 5000 Dinar ceza ödemelidir; ve kötülüğü dokunanın soyuna sopuna lanet olsun. --- yıl yaşayan Aurelius Diophanes ve 50 yıl yaşayan filanca ---.

BEK nu.: MY78-213 (Domitianus'un Mezarı)

INikaia'ya göre monumental arşitrava ait parça köy mezarlığında durmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Söğüt İlçesi, Tuzaklı Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1246

Tarih : M.S. II. yy.

[— — —]ιος Διογενιανὸς Χρήστο[υ — — —]
[— — —]ῳ Δομιτιανῷ [— — —]
[— — — — — —]
— — —

---ios, Khrestus oğlu Diogenianus, --- Domitianus --- için ---.

BEK nu.: MY79-214 (Eia'nın Mezarı)

INikaia'ya göre mermer altlık köyün alt yanındaki nekropolden getirilmiş ve köyün üst tarafında bir çeşmenin yanına bırakılmıştır. Profilli ve köşe akroterli olup üzerine dört köşe bir çıkartma işlenmiştir. Akroterler *palmet*'lerle süslü olup, çıkartmanın ön yüzünde bir rozet bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, İnhisar (Söğüt) İlçesi, Harmanköy Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1318

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

Ἀγρίππας Μενεσ-
θέως Εἴᾳ Πολυδεύ-
κου τῇ θείᾳ τὸν
βωμὸν σύν τῇ ὀ[σ]-
τοθήκῃ ἐκ τῶν ἰ-
δίων μνήμης χ[ά]-
ριν κατεσκεύασεν
ζ(ησάσῃ) ἔ(τη) ο΄.

Menestheus oğlu Agrippa, teyzesi Polydeukes kızı Eia'nın anısına bu mezar sunağını (üzerindeki) ostothekle birlikte kendi parasıyla yaptırdı; 70 yıl yaşadı.

BEK nu.: MY80-215 (Eia'nın Mezarı)

INikaia'ya göre mermer mezar steli köyün yaklaşık 500 m. batısındaki Köseler Mezarlığı'nda bulunmuş ve köyde minarenin kaidesine konulmuştur. Kemerin iç zemin kısmında bir çelenk ve bir ayna şekli yer almaktadır. Kemerin sol ve sağ üst yanlarında, kase şeklinde oyulmuş birer rozet görülmektedir. Altta hafifçe derinleştirilmiş dört köşe bir zemin üzerinde bir dolap, içinde parfüm şişeleriyle şekillendirilmiştir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Dereli Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1412

Tarih : M.S. II. yy.

Ἔτους η΄· Εἶα,

Πεδέρωτος γυ(νὴ)
ἐτῶν ο΄· χαῖρε.

8. yılda; 70 yıl yaşayan Eia, Paideros'un eşi; sağlıcakla.

BEK nu.: MY81-216 (Eia'nın Mezarı)

INikaia'ya göre kireçtaşı mezar steli köyün Kuzlar Mevkii'nde (Eski Kuzlar Köyü mezarlığında) bulunmaktadır. Alınlığın ortasında güneş figürü bulunmaktadır. Bir sütun motifiyle ikiye ayrılmış; kapıların içerisinde koku şişeleri ve ayna gibi motifler görünmektedir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Dereli Köyü.

Env. Numarası: H.S.Ö. 96

Edisyon : Öztürk-Pilevneli 2012: 192, nu. 5.

Tarih : Roma İmparatorluk Dönemi

Ἔτους ζ΄ Εία Λουκίου
ζήσασα ἔτη ιζ΄.

7. yılda; 17 yıl yaşamış olan, Lucius kızı Eia (burada yatıyor).

BEK nu.: MY82-217 (Eia, Longinus ve Nikostratos'un Mezarı)

INikaia'ya göre kalker taşından altlık, Bolatlı ve Hamidiye köyleri arasında Çayırpınar çeşmesine konulmuştur. Profilli ve köşe akroterli olup alt kısım kırılmıştır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Hamidiye Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1451

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

[Ε]ἶα Νεικομήδους ζῶσα
ἑαυτῇ κὲ τέκνοις ---ρ---
[Λο]ῠγείνῳ κὲ Νεικοσ[τρά]-
4 [τῳ — — —]
— — —

Nikomedes kızı Eia henüz yaşarken kendisine ve çocukları --- Longinus ve Nikostratos'a mezar anıtını yaptırdı ---.

BEK nu.: MY83-218 (Eia ve Theodotos'un Mezarı)

INikaia'ya göre mermer mezar steli köyde Mehmet Sarkan'ın evinin önünde olup kesin buluntu yeri belli değildir. Üst kısmı ve alt soldan bir parçası kırıktır. Kırık olan üst resim panosunun alt tarafında iki çelengin alt kısımları arta kalmıştır. Yazıtın ilk satırı da burada durmaktadır; ikinci ve üçüncü satırlar dar bir şerit üzerindedir. Yazıtın altında iki adet yanyana duran kemer görülmektedir. Bunların iç zeminlerinde birer çelenk içinde birer rozet, alt kısımlarıda orak, balta, kova vb. gibi araç gereç şekilleri bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Yenipazar İlçesi, Caferler Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1419

Tarih : M.S. II. yy.

᾽Επ᾽ αἰῶ [ν]α·
Εἶα Ἄπφου γυνὴ δὲ Θεοδό[του].
ἔτους ει΄· Θεόδοτος Ἡδύλου ζήσας ἔ[τη —΄].

Ebediyete kadar; Apphos kızı Eia, Theodotos'un ise eşi. 15. Yılda; Hedylos oğlu --- yıl yaşayan Theodotos.

BEK nu.: MY84-219 (Eleutheros'un Mezarı)

Alt yarı kırık ve eksik, yüzeyde ise çatlak ve kırıklar mevcuttur. Prizmatik başlık kısmının cephesinde rozet kabartması vardır. Yarım palmet şeklinde köşe akroterli olup arşitrav ve silmelerle gövdeye geçilmektedir. Gövdenin kalan parçası üzerinde dört satırlık Hellence yazıt yer almaktadır. Yazıt şimdi Bilecik Müzesi'nde bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik.

Env. Numarası: Bil.M. A-754

Edisyon : Müze Envanter Fişi

Tarih : Roma İmparatorluk Dönemi

Ἔτους η΄
Ἐλεύθερος ---
ΤΙΑΤΩΝC---OC...
4 ---NKAI---PO.

8. yılda; Straton'un oğlu Eleutheros hayatta iken ve aklı başında iken bu mezar taşını diktirdi.

BEK nu.: MY85-220 (Eleutheros Oğlu Adı Filanca Kişinin Mezarı)

INikaia'ya göre köye 300 m. uzaklıktaki Öteyaka Mevkii'nden getirilmiş ve Fahri Yıldız'ın evinin girişinde eşik taşı olarak kullanılmıştır. Üst kısmında aşağı doğru genişleyen bir kırık mevcuttur. Eşik taşı olarak kullanılan köşeleri volütlü, sol yan yüzü düzlenmiş olan stelin ön yüzünde ise kullanımdan dolayı aşınmalar meydana gelmiş; stilize edilmiş kapı motifi ve bunun içerisinde de günlük kullanıma dair eşya betimleri görülebilmektedir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi Alıç Köyü.

Env. Numarası: H.S.Ö. 116

Edisyon : Öztürk-Pilevneli 2012: 200, nu. 19.

Tarih : Roma İmparatorluk Dönemi

Ἔτους θ΄
?] ΛΛ..Σ Ελευθέρου
χαίρε.

9. yılda; Eleutheros oğlu filancanın (mezarı). Elveda!

BEK nu.: MY86-221 (Elpidia'nın Mezarı)

INikaia'ya göre kalker mezar steli köyün yakınındaki antik mezarlıkta *in situ* bulunmaktadır. Köşe akroterli ve üçgen alınlıklı; alınlık sahasında bir *patera* vardır. Çok aşınmış durumda olan yazıt, alınlığın altında hafifçe derinleştirilmiş bir sahada durmaktadır. Bunun altında üst tarafı kemer şeklinde işlenmiş içi boş bırakılmış bir niş görülmektedir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Keskin Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon **:** *INikaia* 1385

Tarih **:** M.S. III. yy.

Ạ̈ἴνẹτọ[ς κατεσκεύα-
σẹ̣ν τ̣ῇ θ̣[υγα]τ̣ρὶ [Ἐ]λ-
π̣ιδιάδι ζησάσ̣η
4 ἔτη ..΄· χ[αίρε]τ̣ε.

Ainetos (mezar stelini) --- yıl yaşayan kızı Elpidia için yaptırdı; sağlıcakla.

BEK nu.: MY87-222 (Entrope'nin Mezarı)

Kireçtaşı mezar steli Türbe Dere Mevkii'nde hasarsız olarak tespit edilmiştir. Ön yüzdeki kapı içerisinde bir çift öküz başı, vazo, ayna ve parfüm şişesi gibi betimler görülmekte, yan yüzler kaba bırakılmıştır. Üst kısımda alınlık ve onun içerisinde de *phiale* bulunmaktadır.

Buluntu Yeri **:** Bilecik İli, Gölpazarı İlçesi, Keskin Köyü.

Env. Numarası: H.S.Ö. 155

Edisyon **:** Öztürk 2015: 260, nu. 5.

Tarih **:** M.S. I.-II. yy.

΄Ετους θι΄ Εντρόπη Χρή<σ>του
θρεπτή, θυγάτηρ δε Φοίβης
ζήσασα έτη ιη΄, τον δε ταλα-
4 [μώνα].

19. yılda; 18 yıl yaşayan, Khrestos'un beslemesi, Phoibe kızı Entrope (burada yatıyor) ve bu steli de (diktirdi).

BEK nu.: MY88-223 (Epigenes ve Stratonikos'un Mezarı)

INikaia'ya göre mezar steli betonla sıvalı durumdadır. Üzerinde bir orak ve bir çekiç kabartması bulunmakta, yazıtın ancak ilk satırı okunabilmektedir.

Buluntu Yeri **:** Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Gözaçanlar Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon **:** *INikaia* 1341

Tarih **:** Roma İmparatorluk Dönemi

Ἐπιγένης Βιοβρεος·
χαῖρε.
ἔτους πρώτου·
Στρατόνικος Βιοβρε-
ος· χαῖρε.

Biobris oğlu Epigenes; sağlıcakla. 1. yılda; Biobris oğlu Stratonikos; sağlıcakla.

BEK nu.: MY89-224 (Epiteuxis'in Mezarı)

INikaia'ya göre taşın buluntu ilk buluntu yeri Atçılar Mevkii olup sonrasında köye getirilmiştir. Üzerinde üçgen alınlıklı bir *naiskos* bulunmakta, alınlığın altında iki sütun arasında iki *bukranion* görülmektedir.

Buluntu Yeri **:** Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Arıcaklar Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon **:** *INikaia* 1348

Tarih **:** M.S. II. yy.

Ἔτους κ΄·
Ἐπιτεύξι ζησά-
ση ἔτη ν.΄ ἀνέστη-
σαν οἱ υἱοὶ μνήμης
χάριν.

20. yılda; 5(0) yıl yaşayan (anneleri) Epiteuxis'in anısına oğulları yaptırdılar.

BEK nu.: MY90-225 (*Köle-Besleme*) Epiktesis'in Mezarı)

Üçgen alınlıklı mermer stelin üst kısımda bir palmet motifi görülmektedir. Köşeleri kırık ve yıpranmış durumda olup stel iki panele ayrılmıştır. Üst kısımda üç satırdan oluşan Hellence yazıt yer alırken, alttaki panelde bir niş bulunmaktadır. Üst panelde bir çelenk ve çerçeve içinde iki koku şişesi yer almaktadır. Sol panelde iğ, öreke, tarak ve ayna, sağ panelde ise anahtar deliği, yazma aleti, rozet ve sepet motifleri bulunmaktadır.

Buluntu Yeri **:** Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Seyfiller (Sefiller) Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon **:** Akdoğu-Arca 2007: 147, nu. 3.

Tarih **:** M.S. II. yy.

ἔτους ε΄· Ἐπίκτησις θρεπτὴ
Ἱππομάχου, γυνὴ δε Σου-
[σ]ου· *vacat* χαῖρε.

5. yılda. Hippomakhos'un beslemesi, Sousos'un ise karısı olan Epiktesis; sağlıcakla.

BEK nu.: MY91-226 (Euangelos'un Mezarı)

INikaia'ya göre mermerden mezar stelinin alt kısmı köyün 5-6 km. kadar kuzeyine düşen ve Koca Ardıç Mevkii'nden getirilmiş ve köyün alt yanında bir çeşmeye konulmuştur. Stel üzerinde çerçeveli bir sahada sürahi, ayna, şişe, bıçak vb. gibi ev araç-gereçlerinin şekilleri bulunmaktadır.

Buluntu Yeri **:** Bilecik, Yenipazar İlçesi, Kavacık Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon **:** *INikaia* 1413

Tarih **:** M.S. II. yy.

Ἔτους η΄· Εὐάνγελος, Ἀντιπατρί-
δος οἰκονόμος, ζήσας ἔτη
πεντήκοντα· χαῖρε.

8. yılda; Euangelos, Antipatris'in 50 yıl yaşayan kahyası; sağlıcakla.

BEK nu.: MY92-227 (Euboulos'un Mezarı)

Mezar steli üzerinde kabartma tasvirler bulunmaktadır. Yazıt ile ilgili daha fazla bilgi bulunmamaktadır.

Buluntu Yeri **:** Bilecik, Osmaneli İlçesi.

Env. Numarası: -

Edisyon **:** *INikaia* 1338

Tarih **:** Yayında belirtilmemektedir.

Εὔβουλος Μενίσκου
[— — —]νη γλυκυ[τάτη].
χαίρετε.

Meniskos oğlu Euboulos (ve) pek sevgili --- Sağlıcakla.

BEK nu.: MY93-228 (Euphrosyne'nin Mezarı)

INikaia'ya göre mermer altlık köyde İsmail Kaygısız'ın evinin önünde durmaktadır. Silindir biçiminde ve profillidir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Yenipazar İlçesi, Batı Belenören Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1486

Tarih : M.S. II. yy.

[Ἔ]τους γι·
[Ε]ὐφροσύνη,
Τροφίμου σύ-
νβιος, ἀπελ-
ευθέρα Φλαβ[ί]α-
ς ζήσασα ἔτη
λα΄· τοῖς ἐπάν-
ω χαίρειν.

13. yılda; Euphrosyne, Trophimos'un hayat arkadaşı, Flavia'nın ise 31 yıl yaşayan azatlısı; yeryüzündekilere selam.

BEK nu.: MY94-229 (Eusebia'nın Mezarı)

INikaia'ya göre parça halinde bulunan mezar steli köyde bir evin duvarına köşe taşı olarak konulmuştur.

Buluntu Yeri : Bilecik, Yenipazar İlçesi.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1255

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

Εὐσ[ε]βίη[ς] ἀνάθη[μ' ἰε]-
ρᾶς τόδε παῖδες ἔτευ[ξαν] /

Ἀσκληπιόδοτος καὶ Α̣ἰ[— — —]

Kutsal Eusebia'nın bu anıtını çocukları Asklepiodotos ve Ai--- yaptırdılar.

BEK nu.: MY95-230 (Filanca, Domitius ve Domitia'nın Mezarı)

INikaia'ya göre kalker altlık parçası köyün 2 km. kadar doğusunda Karşıalan Mevkii'nde bulunmuş olup sonrasında Hasan Işık'ın avlusuna getirilmiştir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Yenipazar İlçesi, Doğu Belenören Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1300

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

— — —
[τ]έκνον Δομ[ίτιον καὶ]
[Δο]μιτίαν γαμετὴ[ν]
4 προλιπόντα [Σε]-
κοῦνδος, Δομίτ[ι]-
ος βλαστήματα ἐν-
θάδ' ἔτευξαν
8 τύνβῳ τε στήλλῃ {στήλῃ}.

Bizi terk eden (filancaya), oğlu Domitius'a ve eşi Domitia'ya, (biz) Secundus ve Domitius, onların çocukları, şuradaki mezarı bir stelle birlikte yaptırdık.

BEK nu.: MY96-231 (Filanca Oğlu Dophiles'in Mezarı)

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi.

Env. Numarası: H.S.Ö. 126

Edisyon : -

Literatür : Öztürk 2013: 42

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

Yazıt yayımlanmamış olup; içeriğine ilişkin sadece bir rapor olarak bilgi verilmiştir. Bilgi şu şekildedir: Falanca oğlu Dophiles'in mezarına ait üst parça.

BEK nu.: MY97-232 (Filanca Şahıslara Ait Mezar)

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi.

Env. Numarası: H.S.Ö. 114

Edisyon : -

Literatür : Öztürk 2013: 42

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

Yazıt yayımlanmamış olup; içeriğine ilişkin sadece bir rapor olarak bilgi verilmiştir. Bilgi şu şekildedir: Bir mezar steline ilişkin fragman. Yazıt iki satırdan oluşmakta, okunamayacak kadar silik vaziyettedir. Mezar sahiplerinden biri, mezarı yaptıran kişinin adı noksan olan annesidir.

BEK nu.: MY98-233 (Filanca Şahsa Ait Mezar)

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi.

Env. Numarası: H.S.Ö. 93

Edisyon : -

Literatür : Öztürk 2013: 42

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

Yazıt yayımlanmamış olup; içeriğine ilişkin sadece bir rapor olarak bilgi verilmiştir. Bilgi şu şekildedir: Adı bilinmeyen bir şahsa ait mezar steli.

BEK nu.: MY99-234 (Filanca Şahsa Ait Mezar)

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi.

Env. Numarası: H.S.Ö. 99

Edisyon : -

Literatür : Öztürk 2013: 42

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

Yazıt yayımlanmamış olup; içeriğine ilişkin sadece bir rapor olarak bilgi verilmiştir. Bilgi şu şekildedir: Adı bilinmeyen kişilere ait mezar taşı.

BEK nu.: MY100-235 (Filancanın, Zoilos ve Neikoboulos'un Mezarı)

INikaia'ya göre mezar steli bir evin duvarına örülmüştür. Yazıt ile ilgili daha fazla bilgi mevcut değildir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Belenören Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1256

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

— — —
λου καὶ
Ζωίλο[υ], Νει-
κοβο<ύ>λου ἀρ-
χιτεκτον[οῦ]-
ντος.

Filancanın ve Zoilos'un, mimarlık yapan Neikoboulos'un ---.

BEK nu.: MY101-236 (Flaminia Lucilla'nın Eşinin Mezarı)

Kireçtaşından stel kanalizasyon çalışmaları esnasında ortaya çıkarılmıştır. Üst kısmı kırılmış olup üzerinde on satırlık Hellence şiir bulunmaktadır. Yazıtın altında bulunan niş içinde Gorgo başı, aslan, atlı, boğa ve ayakta duran adam figürleri yer almaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Bozüyük İlçesi.

Env. Numarası: -

Edisyon : Oktan 2010: 92

Tarih : M.S. III. yy.

[---- ἀπην]ὴς ὤκιστα κτάνε δαίμων
[----]ιον δὶς δωδεχέτη βιόσαντα, (*vac)*
[πάντας] λυπήσας ἔθανον ξένε, ὦ παροδεῖτα.
[---]δεις ἀνάγνωθι καὶ ἀτρεκεῶς ἐσαθρῆσον,
[τη]λύγετον νεόνυμφον ἀφαρπάχθεντ' ἀλόχοιο
[Φλα]μινίας Λουκίλλης ἰδὲ γηραλέων γενετήρων
[Αὐρ]ηλίου Μαρτιάλου καὶ Ἰουλίας Φλαβιανείης.
[-] τοὐμὸν π[ολ]υδεινὰς περίδωκεν ἀνείας (*vac)*
["εὐψύ]χη" εἶπον γονεῖς· ἡμεῖς *kafa* τόδε ἔργον ὀφεῖλον
[-]ειν πρὸ στήλλην *Gorgo başı* ἐπὶ τῷ σήματι τεῦξαι.

--- zalim Daimon çok erken kıydı canıma, oniki yılın iki katı yaşayan ben ---ius'a. Herkese acı vererek öldüm ey yabancı, ey buradan geçip giden yolcu! --- tanı beni ve dikkatle bak bana, yeni evli genç bir delikanlı iken [Fla]minia Lucilla'nın koynundan ve de saygıdeğer ana-babam [Aur]elius Martialis ile Iulia Flaviana'dan koparıldım. [Sonum?] yakınlarım için muazzam bir felaket oldu, müsterih ol dediler ama ana-babası, biz bu işi, görevimiz olarak, --- mezara, ön tarafa bir stel diktik.

BEK nu.: MY102-237 (Flavianus, Diophanes ve Tittha'nın Mezarı)

INikaia'ya göre profilli altlık köy camiinin önünde durmaktadır. Profilin üstüne dörtköşe bir çıkartma yapılmıştır. Akroterler özenli bir şekilde *palmet*'lerle süslenmiştir. Yazıtın alt kısmında *syrinx*'i ve düdüğü andıran üç müzik aleti kabartması görülmektedir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Dokuz Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1354

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

Ἔτους γι΄·
Φλαουϊανὸς Διοφά-
νου ζήσας ἔτη κγ΄·
χαῖρε.
Διοφάνης Ἀρ-
χελάου ζή-
σας ἔτη οα΄.
ἔτους ζι΄· Τίτ-
θᾳ, Παπίου γυ-
[νὴ ζησάση ἔτη — — —].

13. yılda; Diophanes oğlu 23 yıl yaşayan Flavianus; sağlıcakla. Archelaos oğlu 71 yıl yaşayan Diophanes. 17. yılda; Tittha, Papias'ın (--- yıl yaşayan) eşi.

BEK nu.: MY103-238 (Gaius, Apphous ve Diğerlerinin Mezarı)

INikaia'ya göre mermer mezar steli Bolatlı ve Hamidiye köyleri arasında Çayırpınar çeşmesine konulmuştur. Üçgen alınlıklı olup köşe akroterleri zengin bir şekilde *palmet*'lerle süslenmiştir. Alınlık, yarıya kadar yivli olarak işlenmiş üç sütun üzerinde

durmaktadır. Sütunlar arasında kalan bölmelerin üst kısmında birer öküz başı kabartması ve alt kısımlarda bir ayna, dört köşe bir nesne ve bir tabure şekilleri yer almaktadır. Stelin orta kısmında kemerli niş görülmektedir. Su akımını sağlamak için taşa açılmış olan su deliği, bu nişleri kısmen tahrip etmiştir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Bolatlı/Hamidiye Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1411

Tarih : M.S. II. yy.

Ἔτους ζ΄· Γάιος Μην-
[ο]δότου ζήσας ἔτη λζ΄·
Ἀπφοῦς τῷ ἀδελφῷ μνή-
μης χάριν·
Μηνοδότῳ πατρὶ
καὶ Χρήστῃ μητρὶ
τὸν ταλαμῶνα
ἀνέστησα.

7. yılda; Menodotos oğlu 37 yıl yaşayan Gaius; anısına kardeşi ben Apphous, (ayrıca) babam Menodotos ve annem Khreste için steli diktirdim.

BEK nu.: MY104-239 (Gaius ve Lucia'nın Mezarı)

INikaia'ya göre profilli mermer altlıktan parça köyde Ali Ceyhan'ın evinde bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Yenipazar İlçesi, Doğu Belenören Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1459

Tarih : M.S. II. yy.

[Ἔτο]υς β΄· Γά[ιος(?)]
[Λο(?)]υ̣κίου ἐτί̣[μησε(?)]
[— — —]ΛΟΥ̣Ι̣[— — —]
[— — —]ου ζήσασ[αν]
[— — — ἀμ]έμπτως ἔ[τη]
ο΄.
[Λου(?)]κ̣ία Δημητρίου ζη[σά]-
[σα] ἔτη πε΄.

2. yılda; Lucius oğlu Gaius --- 70 yıl kusursuz yaşayan (filancaya saygılarını gösterdi) Demetrios'un kızı 85 yıl yaşayan Lucia.

BEK nu.: MY105-240 (Ganymedes Oğlu Demetrios ve Oğlu Arkhelaos'un Mezarı)

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi.

Env. Numarası: H.S.Ö. 127

Edisyon : -

Literatür : Öztürk 2013: 42

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

Yazıt yayımlanmamış olup; içeriğine ilişkin sadece bir rapor olarak bilgi verilmiştir. Bilgi şu şekildedir: Ganymedes oğlu Demetrios ile oğlu Arkhelaos'un mezar taşı.

BEK nu.: MY106-241 (Gasza'nın Mezarı)

INikaia'ya göre mermerden mezar steli köyde bir evin merdivenine basamak taşı olarak konulmuştur. Üst kısmı kırılmıştır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Merkez İlçe, Kurtköy Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1367

Tarih : Hellenistik Dönem

Γάσζα Νεάρχου, γυνή
δὲ Μενέφρονος·
[χαῖρ]ε.

Nearkhos kızı Gasza, Menefron'un ise eşi; sağlıcakla.

BEK nu.: MY107-242 (Geminus'un Mezarı)

INikaia'ya göre mermerden mezar steli köyde cami duvarına örülmüştür. Alt kısmı kırılmıştır. Alınlıklı stelin üzerinde yazıtı içeren bir *tabula ansata* bulunmaktadır. Bunun altında bir alınlık görülmekte, sağ ve sol yanlarında birer öküz başı, iç kısmında ise iki adet farklı nesnelerin kabartmaları yer almaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Söğüt İlçesi, Yakacık/Esri Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon **:** *INikaia* 1366

Tarih **:** M.S. II. yy.

Τί κλαίεις με, πάτερ; θνητοῖς
βαρύς ἐστιν ὁ δαίμων· / ζῶν δὲ λάθου·
ὄφελος δ' οὐκέτι σοι ἔσομαι.
4 Ἔτους γι΄· Γέμινος Γεμινίου.

Niçin ağlayıp sızlarsın baba? Ölümlüler içindir bu acı yazgı; ama yaşayan bir insan olarak unutmalısın; yararlı olamayacağım artık sana. 13. yılda; Geminius oğlu Geminus.

BEK nu.: MY108-243 (Glykea'nın Mezarı)

INikaia'ya göre kalker mezar steli köyün yaklaşık 1 km. kuzeydoğusuna düşen Gavur Mezarlığı Mevkii'nden getirilerek köy camiinin merdiveni altına örülmüştür. Stelin sağ ve sol üst yanları hafif kırılmıştır. Yazıt yukarda bir levha üzerinde durmakta; bunun altında iki adet yanyana duran kemer görülmektedir. İç kısımları hafifçe derinleştirilmiş olan bu kemerlerin zemin kısımları kapı şeklinde işlenmiştir. Soldaki kemerin zemin kısmında bir ayna, iki iğ ve bir tabure kabartması vardır; sağdakinde ise bir orak ve çift yüzlü bir balta görülmektedir.

Buluntu Yeri **:** Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Urgancılar Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon **:** *INikaia* 1408

Tarih **:** M.S. II. yy.

[Ἔτο]υς δ΄· Γλυκέα
Μεικάλου ζήσασα
ἔτη οα΄.

4. yılda; Meikalos kızı 71 yıl yaşayan Glykea.

BEK nu.: MY109-244 (Glykon ve Theodotos'un Mezarı)

INikaia'ya göre kalker arşitrav blokuna ait parça köy hamamının duvarına örülmüştür. Kesin buluntu yeri bilinmemektedir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Merkez İlçe, Okluca Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1582

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

[Γλύ]ḳῳν Δαμᾶ ζήσας ἔτη π΄
καὶ Θεόδοτος Γλύκωνος υἱὸς ζήσας ἔτη νε΄·
τοῖς ἐπάνω χαίρειν.

Damas oğlu 80 yıl yaşayan Glykon ve Glykon oğlu 55 yıl yaşayan Theodotos; yeryüzündekilere selam.

BEK nu.: MY110-245 (Glykos ve Herennia'nın Mezarı)

INikaia'ya göre kalker altlık köyün 3 km. kadar kuzeydoğusudaki Karaağaç Boğazı Mevkii'nden getirilmiştir. Profilli ve köşe akroterli olup alt kısmı kırılmıştır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Pazaryeri İlçesi, Fıranlar Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1583

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

Νεικάδας πατρὶ
Γλύκωνι ζήσαν-
τι ἔτη ϙ΄ καὶ μητρὶ
4 Ἑρεννίᾳ ζώσῃ καὶ
φρονούσῃ κατεσ-
κευόασεν {κατεσκεύασεν} ἐκ τῶν
[ἰ]δίων μνήμης χά-
8 [ριν].

Nikadas, 90 yıl yaşayan babası Glykon ve henüz yaşayan ve şuuru yerinde olan annesi Herennia'nın anılarına (mezar anıtını) kendi parasıyla yaptırdı.

BEK nu.: MY111-246 (Heliodoros'un Mezarı)

INikaia'ya göre monumental bir mezar anıtına ait mezar steli iki parçaya bölünmüş ve ikinci kullanım için yeniden yontularak tahribe uğramıştır. Yazıt şimdi Bursa Arkeoloji Müzesi'nde bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Pazaryeri İlçesi, Ahmetler Köyü.

Env. Numarası: Bur.M. 3053

Edisyon : *INikaia* 1579, Müze Envanter Fişi

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

[— — — μνῆμα] τόδε φθιμένο[υ — — —]
[— — —] Ἡλιοδώρου υἱὸν [— — —]
[— — —]ων ᾗγαγεν ἐἰς Ἀΐδαν ε[— — —]
4 [— — — σε(?)]μνὴ Μάρκελλα ἔτη λ΄ [— — —]
[— — —]α[— — —] σὺν φιλίοις [— — —]
[— — —].. καὶ Ἑρμεῖ κὲ ....[— — —]
[— — — Ἀπελλ]ιναρίῳ φιλαδέλφῳ ...[— — —]
8 [— — —]ιησο[— — —]ομονεπαν[— — —]
[— — —]με θανοῦσαν ὁ κοινὸ[ς — — —]
[— — —]ισ[ι] πᾶσι γὰρ ἀνθρώπο[ις τοῦτο τέλος, τὸ θανεῖν].

--- bu anıt ölüp yiten Heliodoros'undur, (filancanın) oğlu olan onu ---. Hades'e sevketti --- 30 yıl yaşayan görkemli Marcella --- dostça yakınlık gösteren filanca ve Hermes ve filanca ve kardeş sever Apellinarios ile birlikte --- ölen (filanca kadını) müşterek (kader) ölüm denilen bu son tüm insanlar içindir.

BEK nu.: MY112-247 (Hera--- ve Apoll--- 'nun Mezarı)

INikaia'ya göre blok parçanın buluntu yerinin yakınında, antik Nikaia-Ankyra anayolu üzerinde, ele geçen mil taşları sayesinde konaklama yeri Khogea lokalize edilmektedir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı (Osmaneli) İlçesi, Üyük Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1265

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

[— — —]τρὶ Ἡρα-
[— — —] καὶ Ἀπολλ-

[— — — ζή]σαντι ἔτη λε΄
4 [— — — κατ]εσκέουασα {κατεσκεύασα} ἀν-
[εξοδία]στον.

---tri Hera--- ve Apoll--- 35 yıl yaşayan (filancaya ben filanca bu mezarı) yaptırdım; satılamaz.

BEK nu.: MY113-248 (Herm--- 'in Mezarı)

INikaia'ya göre kalker mezar stelinin kesin buluntu yeri belli olmayıp köyde musalla taşı olarak kullanılmaktadır. Üçgen alınlıklı ve köşe akroterli olup alınlık sahasında bir *patera* bulunmaktadır. Altta çerçeveli ve hafifçe derinleştirilmiş iki pano içinde öküz başı, çelenk ve ayna şekilleri bulunmaktadır. Altta yüzeysel olarak çizilmiş iki kemer görülmektedir; soldakinin iç kısmında bir ayna ve bir kova şekli yer almaktadır. Oldukça aşınmış durumda olan yazıt ortada bir levha üzerinde durmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Şeyhler Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1423

Tarih : M.S. II. yy.

Ἔτους..· Ἑρμ̣[— — —]
[Ἀρ]χεσ̣τράτου
ἐτῶν λ̣θ΄.

---inci yıl; Arkhestratos oğlu 39 yıl yaşayan Herm---.

BEK nu.: MY114-249 (Hermas'ın Mezarı)

INikaia'ya göre mermer altlık köyün doğusunda, Ehnez Deresi diye bilinen vadide Karaağaç ya da Sivrikaya diye adlandırılan mevkiinin yakınındadır. Profilli ve köşe akroterli olup üstten ve sol alt taraftan kırık olmasına karşın yazıt tam durumdadır. Yazıtın sol üst köşesine bir balta kabartması bulunmaktadır. Taşın çevresinde çok sayıda blok taş ve yazıtsız altlık görülmektedir. Bunlar taşlar buraya yakın bir antik yerleşmenin nekropolüne ait olmalıdır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Söğüt İlçesi, Çaltı Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1452

Tarih : M.S. III. yy.

Ἑρμᾶς Νέστορος
ζῶν καὶ φρο-
νῶν ἑαυτῷ
τὸ μνῆμα
κατεσκεού-
ασεν {κατεσκεύασεν}· χαῖρε.
τὸ μνῆμα ἀνε-
ξοδίαστον.

Nestor oğlu Hermas, henüz yaşarken ve şuuru yerindeyken kendisi için bu mezar anıtını yaptırdı; sağlıcakla. Anıt satılık değildir.

BEK nu.: MY115-250 (Hieron'un Mezarı)

Basık üçgen prizma formunda yatay mermer bloğun üst tablası düz bir çatıyı andıran dikdörtgen formda olup aşağı doğru silmelerle daralmaktadır. Dört uç köşesinde akroter yer almakta ancak aşınma ve kopmalar da görülmektedir. Üst silme dışbükey, alt silme içbükey bir profile sahiptir. Yazıt şimdi Bilecik Müzesi'nde bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Osmaneli İlçesi.

Env. Numarası: Bil.M. A-1000

Edisyon : Müze Envanter Fişi

Tarih : Roma İmparatorluk Dönemi

Ἱερόν Ἀρισταινέτου ζήσασα ἔτη
κε΄ χαῖρε.

25 yıl yaşayan Aristainetos oğlu Hieron. Uğurlar olsun!

BEK nu.: MY116-251 (Hieronis'in Mezarı)

INikaia'ya göre mezar anıtının monumental altlığına ait iki parçadan oluşmaktadır ve zamanında üzerinde "Beşiktaş Lahdi" olarak bilinen lahdin anıtın üzerinde durduğu söylenmektedir. Burada duran lahit Bilecik'te bir çeşmede görülmüştür. Lahit üzerinde

iki maske ve iki medusa başı şekillendirilmiş bulunmaktaydı. Dar yüzlerin her birinde ikişer Eros figürü ellerinde meşale taşır durumda canlandırılmıştır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Merkez İlçe, Beşiktaş Mahallesi.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1233

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

Ἱερωνὶς Λ[— — — κατεσκεύασ]-
εν τὸ μνη[μ]εῖον [σὺν τῇ σκάφῃ(?) καὶ]
σὺν τῷ περιφ[ρά]γμ[ατι ἑαυτῇ]
4 ἀνεξοδίαστον· ὃς [δ’ ἂν ἐπεμβά]-
λῃ, ἀποδώσει πρ[οστίμου]
τῷ φίσκῳ (δην.) μ(υριάδα) α΄ [— — —]
ζήσασα ἔτη [— — —]

(Filanca oğlu) Hieronis, mezar anıtını, (üzerindeki lahit ile ve) çevresindeki çit ile birlikte (kendisi için yaptırdı); satılamaz; eğer bir kimse (mezara bir başkasını gömerse), kanun uyarınca kasaya 10000 dinar ceza ödeyecektir; --- yıl yaşadı.

BEK nu.: MY117-252 (Hippokrates’in Mezarı)

INikaia’ya göre mermer altlığın kesin buluntu yeri bilinmemekteyken köyde Mehmet Aslan’ın evi önünde durmaktadır. Profilli ve köşe akroterli olup profil üzerine dört köşe bir çıkartma işlenmiş, bunun ön yüzünde defne yapraklarından yapılma bir çelenk kabartması görülmektedir. Akroterler palmetlerle süslenmiştir. Taşın alt kısmı kırıktır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Yenipazar İlçesi, Danişment Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1469

Tarih : M.S. II. yy.

Ἔτους κα΄·
Ἱπποκρά-
[τ]ης Μνησι-
4 — — —

21. yılda; Mnesi---’in oğlu Hippokrates ---.

BEK nu.: MY118-253 (---ippos'un Mezarı)

INikaia'ya göre kalker mezar taşına ait parça köyde Ali Ceyhan'ın evi önünde yer almaktadır. Stelin sağ kenarı tamdır. Yazıtın üst tarafında hafifçe derinleştirilmiş bir sahada, üstte bir öküz başı, altta ise bir çelenk görülmektedir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Yenipazar İlçesi, Doğu Belenören Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1387

Tarih : M.S. III.-IV. yy.

[— — —]ιππος Χρήστ-
[ου]· χαῖρε.

Khrestos oğlu ---ippos; sağlıcakla.

BEK nu.: MY119-254 (Ismaros'un Mezarı)

Kireçtaşı mezar steli Kadir Şahin'in tarlasında yer almakta, burası köy sakinleri tarafından aynı zamanda "Alan Mevkii" olarak adlandırılmaktadır. Alınlığın ortasında bir rozet bulunmaktadır. Yan kısımlarında sütun şekli verilmiş ve yüksek kabartmalıdır. Stelin ortası çukurlaştırılmış ve kapı şekli verilmiş, kapı motifinin içerisine de çeşitli motifler işlenmiştir. Yan ve arka yüzleri kaba bırakılmıştır.

Buluntu Yeri : Bilecik İli, Gölpazarı İlçesi, Söğütçük Köyü.

Env. Numarası: H.S.Ö. 168

Edisyon : Öztürk 2015: 261, nu. 7.

Tarih : M.S. I.-II. yy.

Ἴσμαρος Δημητρίου Κλ(αυδίου), ἔτους ιά΄.

Claudius torunu Demetrios oğlu Ismaros (burada yatıyor), 11. yılda.

BEK nu.: MY120-255 (Iulia ve Akrabalarının Mezarı)

INikaia'ya göre altlık parçası köyün 2 km. kadar kuzeydoğusunda Ahlat Deresi Mevkii'nde bir çeşmenin yanında durmaktadır. Profilli olup sağ ve alt kısımlar kırıktır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Pazaryeri İlçesi, Ahmetler Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon **:** *INikaia* 1584

Tarih **:** M.S. III.-IV. yy.

᾽Ιουλία Ζ[— — — καὶ — — —]
καὶ ἑαυτῶ[ν — — —]-
ν σὺν τοῖς [— — — τῆς]
4 αὐτῆς θυγα[τρὸς — — —]
ΧΙΗΝ σοι[— — —]
. ἐπὶ πράξε[ως(?) — — —]
— — —

Iulia Z--- ve kendinin --- kendi kızının ---leriyle birlikte ---.

BEK nu.: MY121-256 (Kratippos'un Mezarı)

INikaia'ya mermer altlık köy camiinin önünde durmaktadır fakat kesin buluntu yeri bilinmemektedir. Profilli ve köşe akroterlidir. Profil üzerine dört köşe bir çıkartma işlenmiş olup, bunun ön yüzünde bir çelenk kabartması vardır.

Buluntu Yeri **:** Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Alıç Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon **:** *INikaia* 1461

Tarih **:** M.S. II. yy.

Ἔτους δ΄· Κρά-
τιππος Νει-
κομάχου ζή-
4 σας ἔτη γ΄·
χαίρειν.

4. yılda; Nikomakhos oğlu 3 yıl yaşayan Kratippos; sağlıcakla.

BEK nu.: MY122-257 (Khrestos'un Mezarı)

Kireçtaşından alınlıklı mezar steli Mücahit Erdoğan'ın evinin bahçesinde bulunmuş, köye bağlı Kuşaklıtaş Mevkii'nden getirilmiştir. Stelin ortası çukurlaştırılmış, bu alanın yanlarındaysa sütun betimlemesi yapılmıştır. Yan ve arka yüzleri kaba bırakılmıştır.

Buluntu Yeri **:** Bilecik İli, Osmaneli İlçesi, Soğucakpınar Köyü.

Env. Numarası: H.S.Ö. 186

Edisyon : Öztürk 2015: 262, nu. 8.

Tarih : M.S. I.-II. yy.

Χρήστος Απολλο-
νίου ζήσας έτη ξγ΄.

63 yıl yaşayan, Apollonios oğlu Khrestos (burada yatıyor).

BEK nu.: MY123-258 (Khrysippos, Oğlu Claudianus ve Diğerlerinin Mezarı)

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi.

Env. Numarası: H.S.Ö. 123

Edisyon : -

Literatür : Öztürk 2013: 42

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

Yazıt yayımlanmamış olup; içeriğine ilişkin sadece bir rapor olarak bilgi verilmiştir. Bilgi şu şekildedir: Khrysippos'un, oğlu Claudianus ile Sosthenes kızı Papiria ve Menekratos oğlu Antiphilos'un mezar taşı.

BEK nu.: MY124-259 (Lala'nın Mezarı)

INikaia'ya göre mermer stelden parça köyün 500 m. kadar batısındaki Köseler Mezarlığı'ndan getirilmiş, alt ve üstten kırılarak köy camiinin minaresinin kaidesine örülmüştür. Üst kısımda bir sütun ile ikiye ayrılmış sahanın sol tarafında bir madalyon, sağ tarafında ise bir çelengin alt kısmı görülmektedir. Bunun altında bir levha üzerinde yazıt durmaktadır; sağ altta bir rozet kabartması vardır. Yazıtın altında üst kısmı kemer şeklinde işlenmiş bir niş vardır. Nişin taban kısmı kapı şeklinde işlenmiş olup, bunun sol üst bölmesinde bir kutu, bir ayna ile birlikte şekillendirilmiş olup, sağda bir iğ görülmektedir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Dereli Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1389

Tarih : M.S. III. yy.

[Λ]άλα Μητροφάνου ἐτῶν λ΄,
γυνὴ Μηνογένους· χαῖρε.

Metrophanes'in 30 yıl yaşayan kızı, Menogenes'in eşi Lala; sağlıcakla.

BEK nu.: MY125-260 (Lala'nın Mezarı)

Yüzeyde aşınma ve kopmalar, kenarlarda kırık ve eksikler mevcuttur. Üçgen alınlıklı, köşe ve tepe akroterlidir. Tepe akroterinin dairesel olduğu görülmektedir. Alınlığın üstünde kemer şeklinde bir hat, iki yanında birer koku kabı, içinde ise yuvarlak bir motif (*patera*) yer almaktadır. Gövde üzerinde yanlardan kaideli ve başlıklı birer sütun ile sınırlandırılmış niş yer almaktadır. Niş içi kapı şeklinde işlenmiş olup dört panoya ayrılmıştır. Sağ üst panoda ingot, sol alt panoda dairesel motif yer almaktadır. Diğer panolardaki motifler belirgin değildir. Yazıt şimdi Bilecik Müzesi'nde bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Yenipazar İlçesi, Tekeciler Köyü.
Env. Numarası: Bil.M. A-739
Edisyon : *INikaia* 1375, Müze Envanter Fişi
Tarih : M.S. I.-II. yy.

Λάλα Καλλισθένου· χαῖρε.

Kallisthenes kızı Lala; sağlıcakla.

BEK nu.: MY126-261 (Lilla'nın Mezarı)

Kireçtaşından yapılmış kapı motifli mezar steli Türbe Dere Mevkii'nde bulunmuştur. Alt kısmı ve motiflerin bulunduğu orta kısım kırık vaziyettedir. Üst kısım ise kısmen kırılmış, ortada alınlık ve rozet yer almaktadır. Yan yüzler kaba bırakılmıştır.

Buluntu Yeri : Bilecik İli, Gölpazarı İlçesi, Keskin Köyü.
Env. Numarası: H.S.Ö. 156
Edisyon : Öztürk 2015: 263, nu. 9.
Tarih : M.S. I.-II. yy.

Ἔτους β΄, Λίλλα Δημητρίου γυνή δε Στρατονείκου χαίρε.

2. yılda; Demetrios kızı ve aynı zamanda Stratoneikos eşi Lilla (burada yatıyor). Hoşçakalın!

BEK nu.: MY127-262 (Longianus Nestor, Sabine ve Longinianus'un Mezarı)

INikaia'ya göre monumental mezar anıtına ait mermer blok parçaları köyde çeşitli yerlere inşa edilmiştir. Köyün yaklaşık 500 m. kuzeyindeki Örenbaşı Mevkii'nde olasılıkla tüm olarak bulunmuş, sonra parçalanarak köye getirilmiştir. Parça a) İbrahim Ceyhan'ın evinin duvarında, parça b) ve c) Mehmet Nehir'in evinin duvarında bulunmaktadır. Çok özenle yazılmış olan yazıtın ilk satırı sistematik bir şekilde kazınmıştır. Köylüler taşı bu şekilde bulduklarını bildirmiş, herhangi bir nedenle olasılıkla antik devirde taştan silinmiştir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Yenipazar İlçesi, Katran Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1250

Tarih : M.S. II. yy.

[— — —]ḳọς Ṣṭṛ́ạṭṭọ[— — —]
[— — —] Λογγεινιαν[ὸς Νέστ]ωρ γερουσιαστὴς ζῶ[ν ἐ]-
[μαυ]τῷ καὶ τῇ γυ[ναικί μ]ου Σαβείνῃ καὶ τῷ υἱῷ Λ[ογ]-
[γει]νιανῷ στρατι[ώτῃ ἐνδ]όξως στρατευσαμέν[ῳ]
[ζή]σαντι ἔτη .[.΄ τὸ μνημῖ]ον κατεσκεύασα σὺν [καὶ]
[τοῖς] ἐπικειμέ[νοις ἐμοῖ]ς ἀνδριᾶσιν καὶ τῷ ἐ[πι]-
κειμένῳ ἀμ[φιπεριφρ]άγματι· ἐπί τῷ μετ[ὰ τὸ]
κατατεθῆνα[ι ἐμὲ καὶ τὴν] γυναῖκά μου εἶναι ἀὐτὰ
ἄσκυλτα κα[ὶ ἀνεξοδίαστα· ε]ἴ τις δὲ ἂν σκυλῇ ἢ ἀπαλ-
[λο]τριώ[σῃ, ἀποδώσει τῷ ἱερωτάτ]ῳ ταμείῳ
[{*vac.*?}]vvv (δην.) μυ(ριάδα) ,ε.

Stratio--- Ben Longinianus Nestor Gerousia üyesi henüz yaşarken kendim ve karım Sabine için ve --- yıl yaşayan oğlum örnek bir şekilde askerlik görevi yapmış er Longinianus için bu mezar anıtını, çevresindeki heykellerimiz ve (sahayı) çepeçevre kuşatan çit duvarlarıyla birlikte yaptırdım. Benim ve karımın ölümünden sonra bu şeylere zarar verilmemeli ve başkasına devredilmemelidir; eğer bir kimse zarar verir ya da başkasına satarsa, kutsal kasaya 15000 Dinar ceza (ödemelidir).

BEK nu.: MY128-263 (Loupos'un Mezarı)

INikaia'ya göre mezar steli ilçenin doğusunda bir değirmenin yakınında tespit edilmiştir. Üzerinde çift niş ve çift üçgen alınlık bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1346

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

Λο<ῦ>πε(?)· χαῖρε.

Ey Loupos (?); sağlıcakla.

BEK nu.: MY129-264 (Lucius Antoninus Cyrenius Mezarı)

Üst kısma, ortasında kalkan motifi olan bir alınlık ve yan akroterleri işlenmiştir. Alınlığın altındaki nişin içine üst köşelere iki çiçek rotezi ve bir çelenk motifi işlenmiştir. Çelengin sağında iki ince uzun tasvir ile solda tırpan motifi yer alır. Nişin altında beş satırlık Hellence kitabe vardır. Kitabenin sol üst köşesinde makasa benzer bir motif bulunmaktadır. Yazıt şimdi Bursa Arkeoloji Müzesi'nde bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Pazaryeri İlçesi.

Env. Numarası: Bur.M. 3142

Edisyon : *INikaia* 1594, SEG 29-1353, Müze Envanter Fişi

Tarih : M.S. II. yy.

Λούκιος Ἀντώ-
νιος Κυρήνιος
ζήσας κοσμί-
ως ἐτῶν εἴκοσι
δύο.

Görkemli bir şekilde 22 yıl yaşamış Lucius Antonius Cyrenius.

BEK nu.: MY130-265 (Lykeinos'un Mezarı)

INikaia'ya göre mezar steli Recep Akgün'ün bahçesinde durmaktadır. Köşe akroterli ve üçgen alınlıklı olup sağ yarısı bir köşeden diğerine kırılmıştır. Akroterler palmetlerle, alınlık dişli oymalarla süslenmiştir.

Buluntu Yeri : Bilecik, İnhisar (Söğüt) İlçesi, Koyunlu Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1325

Tarih : M.S. I. yy.

Τύνβος ὅ[δε κρύπτει — — —]
Λυκεῖνον [— — — (ἀπο)φθι]-
μένον κὲ ἀνθ̣[— — —]-
4 ποτρόφον αὐ[— — —]-
ρον Βάκχου κλ̣[— — —]
τε λιπὼν παῖς [— — —]
σεμνὴν ν ἄ[λοχον — — —]
8 δ' ἔλε λ̣[ύπη(?) — — —]

Şu mezarda ölmüş olan Lykeinos gömülü bulunuyor ve Bakkhos'un oğlu (--- filanca) terk edip giden çocuk --- saygı değer (eşinin) ise (acı) kapladı yüreğini.

BEK nu.: MY131-266 (Marcus'un Mezarı)

INikaia'ya göre profilli atlık köyde tespit edilip kopyası alındıktan sonra Sencer Şahin tarafından değerlendirilmiştir. Stel hakkında daha fazla bilgi mevcut değildir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Neçinler Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1470

Tarih : M.S. II. yy.

Ἔτους κγ΄·
Μᾶρκος Γαΐου
ζήσας ἔτη μζ΄.

23. yılda; Gaius oğlu 47 yıl yaşayan Marcus.

BEK nu.: MY132-267 (Marcus'un Mezarı)

INikaia'ya göre kalkerden yapılmış profilli altlığa ait parça yol yapımı sırasında bulunmuş ve köyün girişine taşınmıştır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Yenipazar İlçesi, Sorguncukahiler Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1471

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

Ἀμμία Μάρκῳ
τῷ πατρὶ
ζήσαντι ἔ-
4 τη ξζ΄.

Ammia, 67 yıl yaşayan babası Marcus için (yaptırdı).

BEK nu.: MY133-268 (Marcus Dionysius'un Babasının Mezarı)

INikaia'ya göre yarı mermerden mezar steli köyün 4 km. ötesindede Yakacık yolu üzerinde bir çeşmede tespit edilmiştir. Kapı şeklinde işlenmiş taş çok aşınmış durumda, sol kısım toprağa gömülü durumdadır. Kapının bölmelerinde bir iş sepeti ve bir ayna şekillendirilmiştir; yazıt kapının üst kısmında bir *tabula* üzerindedir; bunun da üstünde, alınlık sahasında kartal ve *bukranion* bulunan bir üçgen alınlık vardır.

Buluntu Yeri : Bilecik, İnhisar İlçesi.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1343

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

[— — —]ωρουοδοτος κατε-
[— — —] Μᾶρκος Διονύσιος
[— — —]ουλίῳι πατρὶ ζήσαντι
4 [ἔτη ἑβδ]ομήκοντα ἀνέστη-
[σαν δι'] εὐσέβηαν μνήμης
[ἕνεκ]α.

(Filanca ve filanca ve) Marcus Dionysius 70 yıl yaşayan babaları ---oulius için, dindarca bir davranış olması dolayısıyla anı olsun diye yaptırdılar.

BEK nu.: MY134-269 (Marcus ve Prima'nın Mezarı)

Üst kısmı kırılmış olup gövdenin alt kısmında iki yanda başlıklı plasterlerin sınırladığı niş içinde ayakta cepheden işlenmiş, bir elinde kalkan diğer elinde kılıç bulunan bir savaşçı kabartması işlenmiştir. Bu kabartmanın solunda bir sunak ve sol profilden işlenmiş sakallı bir baş kabartma bulunmaktadır. Bu kabartmaların yüz hatları bozulmuştur. Yazıt şimdi Bilecik Müzesi'nde bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, İnhisar İlçesi, Tarpak Beldesi.

Env. Numarası: Bil.M. A-729

Edisyon : *INikaia* 1382, Müze Envanter Fişi

Tarih : M.S. 212 sonrası

Αὐρήλιος Ἀν-
τίπατρος στρα-
τιώτης λεγιῶνος
4 δ΄ Σκυθικῆς Μάρ-
κῳ καὶ <Π>ρείμῃ γονεῦ-
σι γλυκυτάτοις
μνήμης χάριν τὴν στήλ-
8 λην {στήλην} ἀνέστησα.
Αὐρηλία Σα[— — —]

Ben Aurelius Antipatros, 4. Legio Scythica eri, pek sevgili ebeveynim Marcus ve Prima anısına bu steli yaptırdım. Aurelia Sa---.

BEK nu.: MY135-270 (---me ve Anthos'un Mezarı)

Tam buluntu yeri belirtilmeyen lahit kapağı baş aşağı kullanılmaktadır. Kirli ve tahribe uğramış durumdadır.

Buluntu Yeri : Bilecik.

Env. Numarası: -

Edisyon : Avram 2006: 273, nu. 9.

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

[---]ίου ζῶσσα κατασκεύ-
[ασεν το μνημεῖον--]μῃ καὶ Ἄνθῳ τῷ ἀνδρί.

Hayattayken ---me ve eşi Anthos adına bu anıtı yaptırdı.

BEK nu.: MY136-271 (Menandros ile Plokea'nın Mezarı)

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi.

Env. Numarası: H.S.Ö. 130

Edisyon : -

Literatür : Öztürk 2013: 42

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

Yazıt yayımlanmamış olup; içeriğine ilişkin sadece bir rapor olarak bilgi verilmiştir. Bilgi şu şekildedir: Menandros ile Plokea'nın mezar taşına ait üst kısım.

BEK nu.: MY137-272 (Menas'ın Mezarı)

Çatlak, kırık, eksikler ve aşınmalar vardır. Üçgen alınlığın alt kısmında enine dikdörtgen bir pano yer almaktadır. Bu pano içinde bir çelenk içinde iç bükey işlenmiş bir kap, yanında diptik bulunmaktadır. Gövde üzerine birbirine paralel çizgilerle oluşan dikdörtgen alanda yuvarlak kemerli bir niş yer almaktadır. Niş iki panoya ayrıl; Üst panoda ingot motifi, alt panoda iç bükey bir kap ile *strigil* işlenmiştir. Eşik kısmında bulunan dikdörtgen panoda ayaklı iki kadeh ve saplı kepçe kazınmıştır. Yazıt şimdi Bilecik Müzesi'nde bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Kavak Köyü, Beşiktaş Mevkii.

Env. Numarası: Bil.M. A-758

Edisyon : Müze Envanter Fişi

Tarih : Roma İmparatorluk Dönemi

> Ἔτους βι΄
> Μηνᾶς Χρυσίππου χαῖρε.

12. yılda; Khrysippos oğlu Menas. Uğurlar olsun!

BEK nu.: MY138-273 (Menelaos, Tittha ve Seleukos'un Mezarı)

INikaia'ya göre mezar anıtına ait mermer arşitrav köyün yaklaşık 500 m. kadar güneydoğusundaki Çamtepe Mevkii'nden getirilmiş ve köyün girişine bırakılmıştır. Friz kısmı diş oymalarıyla süslenmiştir. Arşitravın üst yüzünde çanağa benzer bir oyuk

bulunmaktadır. Bu oyuk görünüşe göre üzerine konulan bir cismin, olasılıkla mezar geleneğinde kullanılan sıvıların konulmasına hizmet etmekteydi.

Buluntu Yeri : Bilecik, Yenipazar İlçesi, Selim Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1238

Tarih : M.S. II.-III. yy.

Μενέλαος Μενελάῳ καὶ Τίτθᾳ γονεῦσι καὶ Σελεύκῳ
ἀδελφῷ ζήσαντι ἔτη κβ΄.

Menelaos, baba ve annesi Menelaos ve Tittha'ya ve 22 yıl yaşayan kardeşi Seleukos'a (mezar anıtını yaptırdı).

BEK nu.: MY139-274 (Menelaos ve Diğerlerinin Mezarı)

Büyük beyaz mermerden mezar steli üzerinde üç kabartma bulunmaktadır; a) Cenaze şöleni (oturan erkek ve kadın, adam elindeki çelengi kaldırmaktadır, çiftin sağında bir erkek ve bir kız, solunda ise bardağa servis yapan bir hizmetçi ve bir erkek tasvir edilmiştir), b) Prothesis sahnesi (kline üzerine yatırılmış bir ölü, dört yakarıcı kadın, bunların yanında ayrıca iki kız yakarmaktadır), c) Dizleri üzerinde oturmuş bir adam, dizlerinin üzerinde bir *diptychon* bulunmakta, yanında ise küçük bir hizmetçi durmaktadır. Bu kabartmaların altında yazıt yer almaktadır. Yazıt şimdi Bursa Müzesi'nde bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik.

Env. Numarası: -

Edisyon : SEG 29-1276

Tarih : Geç Hellenistik Dönem

Μενέλαος Δηλᾶ, γυνὴ Πανα[ρίστη(?)] υἱοὶ Παπίας Μενεκράτης, χᾴρετε.
Ἀπολλώνιος Μενελάου,
χαῖρε.
4 Ἀπολλώνιος Μενελάου,
χαῖρε.

Delas oğlu Menelaos, eşi Panariste, oğulları Papias ve Menekratis, sağlıcakla kalın. Apollonios Menelaos, sağlıcakla! Apollonios Menelaos, sağlıcakla!

BEK nu.: MY140-275 (Menies Kızı, Sialalos Eşi Olympia'nın Mezarı)

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi.

Env. Numarası: H.S.Ö.119

Edisyon : -

Literatür : Öztürk 2013: 42

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

Yazıt yayımlanmamış olup; içeriğine ilişkin sadece bir rapor olarak bilgi verilmiştir. Bilgi şu şekildedir: Menies kızı, Sialalos eşi Olympia'nın mezar taşı.

BEK nu.: MY141-276 (Menodotos'un Mezarı)

INikaia'ya göre kalker mezar steli köyün 2 km. kadar doğusunda Kral Bağları Mevkii'nde bulunan antik mezarlıktadır. Kabartma resimli ve üçgen alınlıklı olup üst kısım hafif kırıktır. Yazıt orta kısımda durmaktadır; bunun alt ve üst taraflarında yanyana, üstleri kemerli, derinliği olmayan ikişer adet niş bulunmaktadır. Alınlık sahasında öküz başını andıran iki adet şekil görülmektedir

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Gemici Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1377

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

Δομίτιος Μηνοδότῳ
τῷ πατρί ζήσαντι ἔτη
ξ΄ ἀνέ<σ>τησεν τὴν στήλλην {στήλην} μνήμης
4 χάριν·
χαῖρε.

Domitius, babası 60 yıl yaşayan Menodotos'un anısına steli yaptırdı; sağlıcakla.

BEK nu.: MY142-277 (Menophan'ın ve Tittha'nın Mezarı)

Çift alınlıklı mezar stelinin akroterleri zengin bir şekilde palmetlerle süslenmiştir. Alınlık sahalarında birer rozet bulunmaktadır. Yazıt alınlıkların altında bir *tabula ansata* üstündedir. Bunun da altında iki adet öküz başı, bir kadeh bir pergel ve bir kova şekillendirilmiştir. Ortaya doğru pulluğa benzer bir aletin üst kısmı görülmektedir. Taşın alt tarafı kırılmıştır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Hamidiye Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1380

Tarih : M.S. II. yy.

Ἀσκληπιάδης Μηνο-
φῶντι πατρὶ καὶ Τί-
τθᾳ τῇ μητρὶ μνήμης χά-
4 ριν.

Asklepiades babası Menophan'ın ve annesi Tittha'nın anısına (yaptırdı).

BEK nu.: MY143-278 (Menophilos ve Khreste'nin Mezarı)

INikaia'ya göre kırmızımtrak kalker taşından mezar steli köyün yaklaşık 3 km. batısında bulunmuş olup köyde Hatip Hüseyin'in evi önünde durmaktadır. Stelin üst kısmı kırıktır. Yazıtın altında dört adet yanyana üstleri kemerli ve içleri hafif derinleştirilmiş niş bulunmaktadır. Bunların altında ise iki adet büyük ve yine üstleri kemerli, iç kısımları daha derin işlenmiş niş görülmektedir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Osmaneli İlçesi, Ciciler Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1358

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

[Μηνόφι]λος κατεσ-
[κεύασ]εν ἑαυτῷ ζῶν
[καὶ φρ]ονῶν καὶ τῇ γυ-
4 [ναικὶ] Χρήστῃ ζησάσῃ
[ἔτη] κθ΄. Μηνόφιλος Γλύϰου

ζήσας ἔτη μ΄.

Ben Menophilos henüz yaşarken ve şuurum yerindeyken kendime ve karım, 29 yıl yaşayan Khreste'ye yaptırdım. Glykos oğlu Menophilos; 40 yıl yaşadı.

BEK nu.: MY144-279 (Menothemis Oğlu Menothemis'in Mezarı)

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi.

Env. Numarası: H.S.Ö. 124

Edisyon : -

Literatür : Öztürk 2013: 42

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

Yazıt yayımlanmamış olup; içeriğine ilişkin sadece bir rapor olarak bilgi verilmiştir. Bilgi şu şekildedir: Menothemis oğlu Menothemis'in mezar sunağı.

BEK nu.: MY145-280 (Maximus'un Eşinin Mezarı)

INikaia'ya göre mermer altlık Yumaklı ve Esenköy köyleri arasındaki yol üzerinde durmaktadır. Altlı üstlü profilli ve köşe akroterli olup profil üzerinde bir *patera* görülmektedir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Yenipazar İlçesi, Yumaklı/Esenköy Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1444

Tarih : M.S. II. yy.

Μ̣άξιμος ἀ-
[ν]έστησεν τῇ ἑ-
αυτοῦ συνβίῳ
4 ζησά(σῃ) ἔτη νζ΄·
χαῖρε.

Maximus, 57 yıl yaşayan kendi hayat arkadaşı için yaptırdı; sağlıcakla.

BEK nu.: MY146-281 (Menandros'un Mezarı)

Kireçtaşından mezar steli köyün 100 m. kadar güney, güneydoğusundaki bir alandan Mustafa Gerçe'nin evinin önüne getirilmiştir. Mezar odasının üst girişinde kullanılmış

olabilir. Alınlıklı ve köşelerde dişler yer almaktadır. Sol alt ve ön yüz ile sağ yan taraf kırık; altında sürgü yeri mevcuttur. Üst ve yan yüzler kaba bırakılmıştır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Alıç Köyü.

Env. Numarası: H.S.Ö. 115

Edisyon : Öztürk-Pilevneli 2012: 196, nu. 12.

Tarih : Roma İmparatorluk Dönemi

[---]ρος Μενάνδ[ρου].

Menandros oğlu Menandros (?) (burada yatıyor).

BEK nu.: MY147-282 (Mennion ve Akrabalarının Mezarı)

Alt kısım kırık ve eksik, yüzeyde ise aşınma, kopma ve çatlaklar mevcuttur. Başlık kısmından içe meyilli hatla prizmatik gövdeye geçilmektedir. Yazıtın altında kabartma olarak işlenmiş ve ikişerli kuşaklarla bağlanmış bir çelenk vardır. Dar yüzlerinde birer *bukranion* bulunmaktadır. Yazıt şimdi Bilecik Müzesi'nde bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Söğüt İlçesi, Zemzemiye Köyü.

Env. Numarası: Bil.M. A-727

Edisyon : Müze Envanter Fişi

Tarih : Roma İmparatorluk Dönemi

Ἀπολλᾶς
ΙΙ ΔΙ ΔΙΥΙΩΜ
ΑΝΝΙΩΝΙ
σὺν Μηνᾶδι
υἱῷ καὶ ὑπὲρ
ἰδίων.

Apollas, oğlu Menas ile birlikte, ölen diğer oğlu Mennion ve akrabaları için bu mezar bu mezar taşını yaptırdı.

BEK nu.: MY148-283 (Milesios'un Mezarı)

Mermer mezar stelini caminin dış duvarının kapı eşiği olarak kullanılmış, ortadaki niş kısmına sonradan beton doldurulmuştur. Üstünde üçgen alınlık; alınlığın ortasında

phiale yer almaktadır. Alınlığın sol üst dışında bir motif (kutu) görülmektedir. Günümüze tam ulaşmış, yan yüzler ise düzeltilmiştir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Alıç Köyü.

Env. Numarası: H.S.Ö. 118

Edisyon : Öztürk-Pilevneli 2012: 195, nu. 10.

Tarih : Roma İmparatorluk Dönemi

Ἔτου{ς}υς ς΄
Μειλήσιος Σαδάλου χαίρε.

6. yılda; Sadalas oğlu Milesios (burada yatıyor). Elveda!

BEK nu.: MY149-284 (Nana'nın Mezarı)

INikaia'ya göre mermerden mezar steli köyün yaklaşık 300 m. kadar güneyindeki Ören Mevkii'nden Ali Şahin'in evi önüne konulmuştur. Üst yanı kırılmıştır. Yazıt stelin orta kısmında bir levha üzerinde yer almakta, altında iki adet yanyana üst kısımları kemer şeklinde işlenmiş, içleri boş bırakılmış niş bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Yenipazar İlçesi, Kükürt Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1386

Tarih : M.S. III. yy.

Νάνα Ἀπολλω-
νίου ζήσασα
ἔτη ξ΄.

60 yıl yaşayan Apollonios'un kızı Nana.

BEK nu.: MY150-285 (Nearkhos'un Mezarı)

INikaia'ya göre mermer mezar steli köyde Güney Mahalle'deki semtindeki caminin duvarına konmuştur. Üçgen alınlığın üst tarafında sarmaşık süslemeleri görülmekte, alınlık sahasında bir *patera*, altında hafifçe derinleştirilmiş bir sahada iki öküz başı, iki

çelenk, bir tabure ve iki adet dört köşe bir cismin kabartmaları yer almaktadır. Kısmen silinmiş durumda olan yazıt, stelin ayaklık kısmında bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Yenipazar İlçesi, Sorguncukahiler Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1424

Tarih : M.S. II. yy.

ʺΕτους ..΄· [— — —]
Νέαρχος· χαῖρε.

---'inci yıl; Nearkhos; sağlıcakla.

BEK nu.: MY151-286 (Neikostratos ve Ailesinin Mezarı)

INikaia'ya göre mermer altlığın buluntu yeri Muratlar ve Alıç köyleri arasındaki vadide, Cuma Camii Mevkii'ndedir. Caminin duvarlarında örülüyken daha sonra aynı caminin yıkıntıları arasında görülmüştür. Profilli ve palmetlerle süslü köşe akroterlidir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Muratlar, Alıç Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1449

Tarih : M.S. I.-II. yy.

Νεικόστρατος Ἀ[σκ]λη-
πιάδου ζῶν καὶ φρο[ν]ῶν
κατεσκεύασεν τὸ μ[ν]η-
μεῖον ἑαυτῷ καὶ Εἴᾳ τῇ [γ]υ-
ναικὶ ζησάσῃ ἔτη νε΄·
Ἀσκληπιάδης Νεικο[σ]-
τράτου ζήσας ἔτη [..΄ κ]αὶ
Λουκίλα ζήσασα ἔτη κθ΄,
ʺΑπφος Νεικοστρά-
του ζή<σ>ας ἔτη λ΄
— — —

Asklepiades oğlu Neikostratos henüz yaşarken ve şuuru yerindeyken mezar anıtını kendisi ve 55 yıl yaşayan eşi Eia için yaptırdı. Neikostratos oğlu --- yıl yaşayan Asklepiades ve 29 yıl yaşayan Lucila, 30 yıl yaşayan Neikostratos oğlu Apphos ---.

BEK nu.: MY152-287 (Nikandros, Cemellus ve Iulia'nın Mezarı)

INikaia'ya göre mermer altlık köyün yaklaşık 1 km. kuzey doğusunda Alan Mevkii'nde kullanılmakta olan mezarlıkta olasılıkla *in situ* durmaktadır. Profilli ve köşe akroterli olup profil üzerine dört köşe bir çıkartma işlenmiştir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Gökçeözü Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1462

Tarih : M.S. II. yy.

῎Ετους θ΄·
᾽Ιουλιανὸς Νεικάνδρῳ
πατρὶ τῷ κὲ νομικῷ ζή-
σαντι ἔτη μθ΄ καὶ Γε-
μέλλῳ τῷ ἀδελφῷ ζή-
σαντι ἔτη δ΄ κὲ ᾽Ιουλίᾳ
μητρὶ τὸ μνημῖον κα-
τεσκεύασα. *vvv*

9. yılda; ben Iulianus, 49 yıl yaşayan babam avukat Nikandros'a ve 4 yıl yaşayan kardeşim Cemellus'a ve annem Iulia'ya mezar anıtını yaptırdım.

BEK nu.: MY153-288 (Nike'nin Mezarı)

Aşınma ve kopmalar, yüzeyde ve arka cephede yosunlaşma vardır. Üçgen alınlığın içinde *patera*, alınlığın altında enine dikdörtgen bir metop içinde çelenk motifi, saplı ayna, iki yanda koku kapları yer almaktadır. Bunun yanında üç satırlık Hellence yazıt bulunmaktadır. Altta basık kemerle çevrili panoda ingot motifi, iğ, öreke, saplı tarak, altta ortada dikiş sepeti işlenmiştir. Kemerle dikdörtgen çerçeve arasındaki köşelerde dörder yapraklı, göbeğinde dairesel çıkıntı bulunan birer iç bükey rozet işlenmiştir. Kapı eşiğinin ön yüzünde enine dikdörtgen panoda kepçe, açık ağızlı şarap kabı, bir kadeh işlenmiştir. Yazıt şimdi Bilecik Müzesi'nde bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Bağışlar/Kavak Köyü.

Env. Numarası: Bil.M. A-761

Edisyon : *INikaia* 1369, Müze Envanter Fişi

Tarih : M.S. II.-III. yy.

Νείκη Ἀσκληπιά-
δου θρεπτὴ ζήσασα
ἔτη μ΄.

Asklepiades'in beslemesi, 40 yıl yaşayan Nike.

BEK nu.: MY154-289 (Nikomedes'in Mezarı)

INikaia'ya göre blok taştan parça köy meydanında durmakta, ikinci kez kullanılmak üzere yuvarlak bir şekilde yontulmuş ve bu yüzden yazıt da her yandan hasara uğramıştır. Yazıtın orta yerine sonradan bir haç kazınmıştır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Derecikören Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1261

Tarih : M.S. II.-III. yy.

— — —
[— — —]ους γερουσι[αστὴς(?) — — —]
[— — —] Νεικομήδῃ ζῃ[σάσῃ ἔτη —΄]
4 [— — —]ῳ ζήσαντι ἔ̣τ̣[η — — —]
[— — —]πολειτῶν ζή̣[σαντι(?) ἔτη —΄]
[— — —]δῃ ζησ[α— ἔτη —΄]
— — —

--- (filanca oğlu filanca), Gerousia üyesi --- yıl yaşayan Nikomedes için (ve) --- yıl yaşayan (filanca için ve filanca kent) yurttaşlarından --- yıl yaşayan (filanca için ve) --- yıl yaşayan (filanca için) ---.

BEK nu.: MY155-290 (Nikon ve Eia'nın Mezarı)

Büyük mermer stelden parçanın üst kısımı kırıktır. Üst kısımda bir ölü ziyafet sahnesi görülmektedir. *Klinenin* önünde, üstünde bir takım yemekler bulunan üç ayaklı bir masa durmaktadır. Yazıt bunun altında bir *tabula ansata* üzerindedir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Söğüt İlçesi, Hamitabat/Karaören Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1337

Tarih **:** Yayında belirtilmemektedir.

Νείκων Νείκωνος ἑαυ-
τῷ καὶ τῇ ἑαυτοῦ γυναικὶ
Εἴᾳ ζῶν φρονῶν κατεσκε-
4 ούασεν ἀνεξοδίασ-
τον.

Nikon oğlu Nikon henüz yaşarken ve aklı başındayken kendisi ve eşi Eia için yaptırdı; satılık değildir.

BEK nu.: MY156-291 (P. Aelius Hermias, Hermione ve Diğerlerinin Mezarı)

INikaia'ya göre mermer altlık köyün hemen doğusundaki Sığıryolu Mevkii'nden Tahir Balcı'nın evi önüne getirilmiştir. Üst ve alt tarafları hafif profillidir.

Buluntu Yeri **:** Bilecik, Yenipazar İlçesi, Yukarıboğaz Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon **:** *INikaia* 1465

Tarih **:** M.S. II. yy.

Ἔτους ηι΄·
Π. Αἴλιος
Ἑρμίας Ἑρμι-
4 όνῃ τῇ ἑαυτοῦ
γλυκυτάτῃ γυ-
ναικὶ ζησάσῃ
ἔτη κε΄,
8 καὶ Καλλιόπῃ
θυγατρὶ ζησάσῃ
ἔτη β΄,
καὶ Ἑρμαδίῳ νέ-
12 ῳ ζήσαντι
ἔτη θ΄
ἀνέστησεν
καὶ ἑαυτῷ ζῶν
16 καὶ φρονῶν·
χαῖρε.

18. yılda; P. Aelius Hermias, pek sevgili eşi 25 yıl yaşayan Hermione için ve kızı 2 yıl yaşayan Kalliope için 9 yıl yaşayan genç Hermadios için ve kendisi için henüz yaşarken ve şuuru yerindeyken (bu anıtı) yaptırdı; sağlıcakla.

BEK nu.: MY157-292 (Pantaukhis ve Eşinin Mezarı)

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi.

Env. Numarası: H.S.Ö. 106

Edisyon : -

Literatür : Öztürk 2013: 42

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

Yazıt yayımlanmamış olup; içeriğine ilişkin sadece bir rapor olarak bilgi verilmiştir. Bilgi şu şekildedir: Pantaukhis ve eşine ait mezar taşı.

BEK nu.: MY158-293 (Papias'ın Mezarı)

Yüzey kireç boyalı, üstte renkli çıkartma lekeleri, boya lekeleri, kısmi kırılmalar ve tahribat gözlenmektedir. Üst kısmı yuvarlatılmıştır. Üçgen alınlığın arşitravı yanlara doğru uzatılarak bunların uçlarında spiralle biten yarım palmet motifli köşe akroterleri işlenmiştir. Tepe akroterinin yanlarında palmet ve simetrik spiral motifleri vardır. Alınlıkta dairesel motif bulunmaktadır. Gövde iki kare pano ve iki yuvarlak nişten oluşmaktadır. Kare panolarda birer *bukranion*, iğ, öreke ve birer diadem yer almaktadır. Kare ve kemerli panoları ayıran kuşak üzerinde üç satırlık Hellence yazıt bulunmaktadır. Kemerli nişler yanlardan ve ortadan plasterlerle ayrılmıştır. Kemerler arasında yükselen hattın iki yanında ve köşelerde altı dilimli dört rozet yer almaktadır. Kemerli nişler kendi içinde panolara ayrılmıştır. Soldaki kemerli nişte saplı bir kutu içinde iki adet koku kabı, kapaklı ayna, dikiş sepeti, tarak, fırça yer almaktadır. Sağdaki niş içinde diptik, ingot, nacak motifi bulunmaktadır. Yazıt şimdi Bilecik Müzesi'nde bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Yenipazar İlçesi, Yukarıboğaz Köyü.

Env. Numarası: Bil.M. A-740

Edisyon : Müze Envanter Fişi

Tarih : Roma İmparatorluk Dönemi

Ἔτους α΄ Παπίας Θεμιστοκλέους ζήσασας
ἔτη πεντήκοντα δ΄ τοῖς ἐπάνω
χαίρειν.

1. yılda; 54 yıl yaşayan Themistokles oğlu Papias, yeryüzündekilere selam eder.

BEK nu.: MY159-294 (Papias'ın Mezarı)

INikaia'ya göre monumental mezar anıtına ait altlığın arşitrav kısmı Ören Mevkii'nden köye getirilmiştir. Köy meydanında duran taşın bulunduğu mevkiiden köye birçok antik taş getirilmiştir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Yenipazar İlçesi, Kükürt Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1240

Tarih : M.S. II.-III. yy.

Παπίας Στρατονείκο[υ]
ζήσας ἔτη λε΄.

Stratonikos oğlu Papias, 35 yıl yaşadı.

BEK nu.: MY160-295 (Papias, Antiokhis ve Tittha'nın Mezarı)

INikaia'ya göre mermer altlık köyün yaklaşık 2 km. kadar kuzeyinde Türbe Deresi Mevkii'ndeki antik mezarlıkta *in situ* durmaktadır. Profilli ve köşe akroterli olup profil üzerinde bir *patera* bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Keskin Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1467

Tarih : M.S. II. yy.

Ἔτους κ΄· Παπίας Μικ-
κάλου ζήσας ἔτη πα΄·
Ἀντιοχὶς Ἀντιόχου, γ[υ]-
4 νὴ δὲ Παπίου ζήσασ[α]
ἔτη ο΄· Τίτθα

Μικκάλου, γυ-
νὴ δὲ Ποπλίου
Κλωδίου ζήσα[σα]
ἔτη λ΄· ἔτους ..΄.

20. yılda; Mikkalos oğlu 81 yıl yaşayan Papias; Antiokhos kızı 70 yıl yaşayan Antiokhis, Papias'ın eşi; Mikkalos kızı 30 yıl yaşayan Tittha, Puplius Claudius'un eşi; ---'inci yıl.

BEK nu.: MY161-296 (Papias Epis--- 'in Mezarı)

INikaia'ya göre mermer altlık köyde caminin arkasında durmaktadır. Profilli ve köşe akroterli olup profil üzerine dört köşe bir çıkartma işlenmiş, akroterler palmetlerle süslenmiştir. Taşın alt kısmı kırık durumdadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Söğüt İlçesi, Yakacık/Esri Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1475

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

Παπίας Ἐπιȿ[— — —]
ζῶν καὶ φρο[νῶν
[ἑα]υτ[ῷ — — —]
— — —

Papias Epis--- henüz yaşarken ve şuuru yerindeyken kendisine ---.

BEK nu.: MY162-297 (Phila ve Decius'un Mezarı)

INikaia'ya göre kapı şekilli mezar steli üç parçaya bölünmüş ve zamanında köyün misafirhanesinde tespit edilmiştir. Kapı yüzeyindeki çerçeveler içinde bir çekiç, bir orak ve birkaç şişe çizilmiştir. Bunların yanında bir masa ve bir kitap durmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Merkez İlçe, Kurtköy Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1327

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

Οὗτος ὁ τύμβος ἔχει Φίλαν Ἀπολλωνί-
ου καὶ μητρὸς Τίτθας καὶ Δέκιον Ἀντι-

λόχου καὶ μητρὸς Μαρκίας, οἳ δύο ἐν-
4 θάδε κῖνται, μνήμης δὲ χάριν ἀνέστησαν τέ-
κνα <α>ὐτῶν κα<ὶ> Τιμόθεος Ἀπολλωνί<ου> καὶ Μᾶρκος Ἀντιλόχου.

Bu mezar Phila'yı, Apollonios'un ve Tittha'nın kızını ve Decius'u, Antilokhos'un ve Marcia'nın oğlunu saklıyor içinde; burada yatıyorlar her ikisi de; anılarına çocukları yaptırdı (anıtı) ve Apollonios oğlu Timotheos ve Antilokhos oğlu Marcus.

BEK nu.: MY163-298 (Philemon'un Mezarı)

INikaia'ya göre profilli mermer altlık bahsi geçen köyde bulunmaktadır. Stel ile ilgili daha fazla bilgi mevcut değildir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Yenipazar İlçesi, Batı Belenören Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1357

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

Ἔτους θι΄·
Φιλήμων
Φιλώτου
4 ζήσας ἔτη
ογ΄.

19. yılda; Philotas oğlu Philemon, 73 yıl yaşadı.

BEK nu.: MY164-299 (Philippis'in Mezarı)

INikaia'ya göre mermer altlık profilli ve köse akroterli olup profilin üzerinde dört köşe bir çıkartma eklenmiş, ön, sol ve sağ yüzlerinde birer rozet bulunmaktadır. Akroterler palmetlerle süslenmiştir. Bunun altında bir ayna, bir tarak, iki koku şişesi ve iki iğ şekillendirilmiştir. Gövdenin sol yüzünde üzüm salkımlarıyla bir asma kütüğü, sağ yüzünde ise bir buğday başağı kabartmaları bulunmaktadır. Taşın cami önüne konulması sırasında kazınmış olan yazıt, altlığın gövde kısmında çerçeveli bir sahada durmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Yenipazar İlçesi, Nasuhlar Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon **:** *INikaia* 1315

Tarih **:** M.S. II.-III. yy.

[Λ̣ούκιο̣ς]
[Λ̣όγγο̣[υ(?) Φ]ι]-
[λ̣ι̣π̣π̣ίδι(?)]
4 [συνβίῳ κ̣α̣ὶ]
[φιλάνδρῳ]
[ζησάσῃ ἔ]-
τη λ΄.

Longus oğlu Lucius hayat arkadaşı ve erkeğini seven, 30 yıl yaşamış olan Philippis'e (yaptırdı).

BEK nu.: MY165-300 (Philippos ve Tertia'nın Mezarı)

Profilli ve köşe akroterli mermer altlığın profil üzerine dört köşe bir çıkartma eklenmiş olup, bunun ön yüzünde bir rozet, sol yüzünde bir *patera* ve sağ yüzünde üzüm salkımı kabartmaları bulunmaktadır. Akroterler palmetlerle süslenmiştir. Taşın cami önüne konulması sırasında kazınmış olan yazıtın altında iğne, ayna ve koku şişesi kabartmaları bulunmaktadır.

Buluntu Yeri **:** Bilecik, Yenipazar İlçesi, Nasuhlar Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon **:** *INikaia* 1316

Tarih **:** M.S. II.-III. yy.

[Ε̣ὐπ̣ε̣α πατρὶ]
[Φιλίππῳ καὶ]
[μητρὶ Τερτίᾳ̣]
4 [τὸν βωμὸν ἀνέσ]-
[τησεν].

Esypea, babası Philippos'a ve annesi Tertia'ya sunağı dikti.

BEK nu.: MY166-301 (Philon'un Mezarı)

INikaia'ya göre mezar stelinin üst kısmı köyde bir çeşmede tespit edilmiştir.

Buluntu Yeri **:** Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Şahinler Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon **:** *INikaia* 1360

Tarih **:** Yayında belirtilmemektedir.

Φ̣ίλων Βασίλου
ζῶν ἑαυτῷ
[κ]αὶ τῇ ἰδίᾳ
4 [γυναικὶ — — —]
— — —

Basilos oğlu Philon henüz yaşarken (steli) kendisi ve kendi (eşi filanca için yaptırdı).

BEK nu.: MY167-302 (Philotas'ın Mezarı)

INikaia'ya göre mermer mezar steli her yandan kırılmış ve köy camiinin duvarına örülmüştür. Bununla beraber yazıt tam olarak kalmıştır. Stelin üst kısmında birtakım araç gereç kabartmasının alt kısımları görülmektedir.

Buluntu Yeri **:** Bilecik, Yenipazar İlçesi, Batı Belenören Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon **:** *INikaia* 1365

Tarih **:** M.S. II. yy.

Ἔτους δι΄·
γράματα καὶ θαλά-
μας ἀ̣ύσατε τὸν π-
4 ολύκλαυστον
Φιλώταν Φιλώτ-
ου, κείμενον ἐν γά-
ῃ τόνδ' ὑπένερθ-
8 ε τάφου νέον ἥλι-
κα δ' ἠίθεος γλυκε-
ροῖο φωτὸς ἀνέλε-
ξε τύχη, τὸν περι-
12 καλλέα κοῦρον, ὃς θ-
αλάμο̣ις ἔ̣πρεπες οὐ-
χί τάφοις.

14. yılda; ey sözcükler ve mezar kovukları dile getirin kendisi için nice gözyaşı dökülmüş Philotas oğlu Philotas'ı, bir mezar dibinde yeraltında yatan şu genç adamı,

henüz delikanlılığın heyecanlı çağındayken mahrum etti o güzelim çocuğu; sıcak yuvalara layık idin, mezarlara.

BEK nu.: MY168-303 (Philotas'ların Mezarı)

INikaia'ya göre mermer altlıktan parça köyün Güney Mahalle semtindeki misafirhanenin duvarına örülmüştür. Üst ve alt kısımlar kırılmıştır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Taşçıahiler (Ahılar) Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1309

Tarih : M.S. II.-III. yy.

Φιλώτας Ἀρχε-
λάου ζήσας
ἔτη ξς΄·
4 Φιλώτας Φιλώ-
του ζήσας ἔ-
τη κβ΄.

Arkhelaos oğlu 66 yıl yaşayan Philotas; Philotas oğlu 22 yıl yaşayan Philotas.

BEK nu.: MY169-304 (Philete'nin Mezarı)

INikaia'ya göre mermer mezar steli köyde Ömer Yüksel'in arsasında bulunmuş olup hala aynı yerde durmaktadır. Üçgen alınlığın tepesi palmetlerle süslenmiştir; hafifçe derinleştirilmiş olan iç kısmında ise bir kadın başı görülmektedir. Yazıt, alınlığın altında bir *tabula ansata* üstündedir. En altta ise üstü kemerli bir niş, bunun da içinde iğ, şişe, ayna gibi ev araç-gereçlerin şekilleri yer almaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Hamidiye Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1373

Tarih : M.S. II.-III. yy.

Φαῖδρος Φι-
λήτῃ τῇ γ-
υνεκὶ μνήμ-

ης χάριν.

Phaidros eşi Philete'nin anısına (yaptırdı).

BEK nu.: MY170-305 (Philiskos ve Khreste'nin Mezarı)

INikaia'ya göre mermer altlık köyün hemen kuzeyindeki antik mezarlıkta bulunmaktadır. Profilli ve köşe akroterli olup profil üzerine dört köşe hafif profilli çıkartma işlenmiş, bunun ön yüzünde ise bir *patera* bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Söğütçük Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1464

Tarih : M.S. II. yy.

Ἔτους ιζ΄·
Φίλισκος Μη-
νοθέμιδος
ζήσας ἔτη ρ΄,
καὶ Χρήστη
Χρήστου ζή-
σασα ἔτη π΄,
γυνή δὲ Φιλίσ-
κου· τούτοις κατεσ-
κεύασαν τὸν βωμὸν
τὰ τέκνα μ[ν]ήμης
χάριν.

17. yılda; Menothemis oğlu 100 yıl yaşayan Philiskos ve Khrestos kızı 80 yıl yaşayan Khreste, Philiskos'un eşi. Bunların anısına mezar anıtını çocukları yaptırdılar.

BEK nu.: MY171-306 (Photokles'in Mezarı)

INikaia'ya göre mezar steli köyde İsmail Sekmen'in evi önünde bulunmaktadır. Üçgen alınlığın üst kısmı sarmaşıklarla süslenmiş, sahasında bir rozet yerleştirilmiştir. Alınlığın altındaki resim panosu iki kısma ayrılmış olup, her kısımda üstte bir öküz başı altta bir çelenk kabartması bulunmaktadır. Yazıt bunun altında dar bir şerit üzerinde durmaktadır. En altta yanyana duran, üst kısımları kemerli iki niş görülmektedir. Bu nişlerin taban kısımları çeşitli ev araç gereç şekilleriyle süslenmiştir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Çımışkı Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1404

Tarih : M.S. II. yy.

Ἔτους α΄· Φωτοκλῆς Ἀρχεατράτου·
χαῖρε.

1. yılda; Arkhestratos'un oğlu Photokles; sağlıcakla.

BEK nu.: MY172-307 (Plokamos ve Noema'nın Mezarı)

Yazıt ile ilgili söz konusu yayında bilgi verilmemektedir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Yenipazar İlçesi, Danişment Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1314

Tarih : M.S. III. yy.

Σωσικράτης
πενθεροῖς Πλο-
κάμῳ καὶ Νοή-
4 ματι ζησάσῃ ἔτη
μ΄.

Sosikrates (mezarı) kayınbabası Plokamos ve 40 yıl yaşayan kayınvalidesi Noema için (yaptırdı).

BEK nu.: MY173-308 (Pompeius Aelianus'un Mezarı)

INikaia'ya göre kırmızı damarlı mermer bloktan parçası köy çeşmesinin yanında durmaktadır. Sağ ve sol yanlar kırılmıştır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Yenipazar İlçesi, Caferler Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1263

Tarih : M.S. III. yy.

[— — — ἑ]αυτῷ κατεσκεύ[ασεν — — —]
[— — — καὶ Πο]νπηίῳ Αἰλιανῷ ἀ[δελφῷ(?) — — —]
[— — — τὸν τόπο]ν σὺν τῷ περιφράγμ[ατι — — —]

(Filanca) mezar sahasını çevresindeki çit ile birlikte kendisi ve (kardeşi ?) Pompeius Aelianus için yaptırdı.

BEK nu.: MY174-309 (Pu. Ae. Iulianus Pappion ve Asklepiodote'nin Mezarı)

INikaia'ya göre kireç taşından altlık köyün 1,5 km. kadar ötesinde Yenipazar yolu üstünde bir çeşmeye konulmuştur. Profilli ve köşe akroterli olup profilin ortasında bir rozet bulunmaktadır. Alt kısmı kırılmıştır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Yenipazar İlçesi, Danişment Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1313

Tarih : M.S. II.-III. yy.

Πο. Αἰ. Ἰουλιανὸς
Παππίων ζῶν ἑ-
αυτῷ καὶ Ἀσκλη-
4 πιοδότῃ τῇ ἑαυ-
τοῦ γυναικὶ τὸν
[βωμ]ὸν ἀνέστησεν.

Pu. Ae. Iulianus Pappion henüz yaşarken mezar sunağını kendisi ve kendi eşi Asklepiodote için diktirdi.

BEK nu.: MY175-310 (Publia Marcella'nın Mezarı)

Bir lahide ait birbirini tamamlayan üç adet parça. Daha fazla bilgi bulunmamaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1284

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

— — —
[—]α[—]τ[— —] ζή[σα]ς ἔ[τη —΄].

Π[οπ]λία Μαρκέλλ[α] Γαίου·
[ἀ]νεξοδίαστον· ἐὰν [δέ τις]
[με]τὰ τὸ κατατεθ[ῆναι ἡμᾶς σκυλῇ],
[δώσει τ]ῷ ἱερωτάτῳ ταμ[είῳ (δην.) —΄ καὶ]
[τῇ — — —ῶ]ν κώμῃ (δην.) [—΄].

--- yıl yaşayan (filanca oğlu filanca ve) Gaius'un kızı Publia Marcella; satılamaz; eğer bir kimse bizim ölümümüzden sonra (mezara zarar verirse), kutsal kasaya --- Dinar ve (filancaların) köyüne --- Dinar ceza ödemek zorundadır.

BEK nu.: MY176-311 (Rufinus'un Mezarı)

Kalker taşından akroterli ve üçgen alınlıklı mezar stelinin niş şeklinde hafif derinleştirilmiş olan alınlık sahasında genç bir erkek büstü bulunmaktadır. Yazıt bunun altında hafifçe derinleştirilmiş bir sahada yazılmıştır. On bir satırlık Hellence yazıtı vardır. Yazıt şimdi Bursa Arkeoloji Müzesi'nde bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Pazaryeri İlçesi.

Env. Numarası: Bur.M. 3159

Edisyon : *INikaia* 1591, SEG 28-981, Müze Envanter Fişi

Tarih : M.S. III.-IV. yy.

Ἐνθάδε σεμνὸς
ἀνὴρ Ῥουφεῖνος
κατάκειτε· δω-
δεχέτης, ὃν βάσκα-
νος ἥρπασε δαίμων·
δυστήνους λεῖψεν
τε γονεῖς τοὺς τυμβε-
ύσαντας ἄωρον Γλ-
αῦκον καὶ Μαρκία-
ν μυρία μοιρομένου[ς].

Burada seçkin erkek Rufinus yatmaktadır; yaşı onikiydi henüz, kahpe feleğin hışmına uğradı; zamansız terkedip gitti ana-babayı; sayısız feryad ile gömdüler Glaukos ve Marcia (oğullarını).

BEK nu.: MY177-312 (Rufus'un Mezarı)

INikaia'ya göre mermer altlığın kesin buluntu yeri bilinmemekle beraber köy okulunun önünde durmaktadır. Özenle işlenmiş, profilli ve köşe akroterli olup profil üzerine dört köşe bir çıkartma işlenmiş, profiller palmetlerle süslenmiştir. Dört köşe çıkartma üzerinde bir *patera* vardır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Bolatlı Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1460

Tarih : M.S. II. yy.

Ἔτους γ΄·
Σωσίβιος ἀ-
δελφῷ Ῥούφῳ
τὸν βωμὸν κ-
ατεσκεύασεν
μνήμης χάριν·
ζήσαντι ἔτη ν΄·
χαῖρε.

3. yılda; Sosibios mezar anıtını 50 yıl yaşayan kardeşi Rufus'un anısına yaptırdı; sağlıcakla.

BEK nu.: MY178-313 (Samiramis'in Mezarı)

Kireçtaşından mezar steli Kuzlar Mevkii olarak bilinen Eski Kuzlar Köyü mezarlığında yer almaktadır. Üstü kırılmış, yan yüzler kaba bırakılmıştır. Yazıt iki satır ve kırığın altındadır. Ortada kapı motifi ve bunun içinde de Phryg yıldızı yer almaktadır. Şişe olması muhtemel bir motif ve bunun altında da vazo motifi bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Dereli Köyü.

Env. Numarası: H.S.Ö. 97

Edisyon : Öztürk-Pilevneli 2012: 197, nu. 14.

Tarih : Roma İmparatorluk Dönemi

΄Ετους ζ΄ Σαμειραμ[ίς]
Μητροφάνου χαίρ[ε].

7. yılda; Metrophanes kızı Sameiramis (burada yatıyor). Elveda!

BEK nu.: MY179-314 (Rufus Trofimos'un Mezarı)

Kireçtaşından mezar steli olup Bozüyük yolunun doğusunda Ahrif Silistriali (Arif Silistralı?)'nın bahçesinde 1895 yılında tespit edilmiştir. Stelin üzerinde iki adet kaba işlenmiş büst bulunmaktadır. Yazıt, *heksametron* ile başlayıp *pentametron* ile biten bir şiirdir. Yarım uyak ile satır sonu arasında uyuşmazlık vardır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Bozüyük İlçesi.

Env. Numarası: -

Edisyon : Koerte 1899: 2

Tarih : Roma İmparatorluk Dönemi

ἔνθα με τῆς πατρίδος Πύρ[γου]
Ῥοῦφον Τροφίμοιο
θητεύοντ' ἐν Λαμουνίῃ ἡ Μοῖρ' ἐκίχανεν.
4 πεντεκαιεικοστῷ ἔτ(ε)ι ἄγαμόν μ[ε] θανόντα
μήτηρ ἡ Τίτθα Τρόφιμός τε πατὴρ γοάουσιν.
τ(ε)ιρόμενοί τε κασίγνητοι πάνυ πένθεϊ λυγρῷ
στήλλην μοι ἐφ' ὁδῷ ταύτην ἔστησαν ἐλεινῷ,
8 ἀντὶ μὲν οὖν θαλάμοιο τάφος γένετ'ἀντὶ δὲ παστ[οῦ]
στήλλην μαρμαρέη, λυγρὸν ἄγαλμα γόου.

Vatanı Pyrgos'tan Lamounia'ya gelen Rufus Trofimos'u burada buldu Moira. Yirmi beş yaşında evlenmeden öldü, annesi Tittha Trofimos babası ile feryat ediyor. Kardeşleri çok feryat etmekten bitap düştü.

BEK nu.: MY180-315 (Sanctus'un Mezarı)

Kireçtaşından mezar taşının üst yarısı Çayırlar Mevkii'nde, Ali Balcı'nın tarlasının yanında yer almaktadır. Alt kısmı kırık, üstü ise profillidir. *Phiale*'nin olduğu kısım ve sol volüt kırılmıştır. Ön yüzde derin bir çatlak bulunmaktadır. Profilde ve köşelerde yer yer kırıklar görülmektedir. Yan yüzler düzlenmiştir. Mezar yapısına ait taş bloklar etrafa dağılmış vaziyettedir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Doğancılar Köyü.

Env. Numarası: H.S.Ö. 111

Edisyon **:** Öztürk-Pilevneli 2012: 198, nu. 15.

Tarih **:** Roma İmparatorluk Dönemi

[Ε]ννέα και δεκ’έτη ζή-
[σα]ς χρόνον ένθαδε κεί-
[μαι] *ννν* Σάνκτος Αντιόχου
ζήσας μηδένα μηδέ-
[ν] *vacat*
[Αντί]οχος Φαύστου γερου-
[σιαστ]ής ζήσας έτη *ν ν΄*
[μ]νημείον κατασκεύα-
σ[ε]ν.

19 yıl yaşam sürmüş olan ben Antiokhos oğlu Sanctus burada yatıyorum. Başka hiç kimse kesinlikle gömülmeye (izinli değildir). Phaustos oğlu, Gerousia üyesi 50 yıl yaşamış olan Antiokhos (bu) mezar anıtını yaptırdı.

BEK nu.: MY181-316 (Secunda’nın Mezarı)

INikaia’ya göre altlık köy camiinin önünde tespit edilmiştir. Steli ile ilgili daha fazla bilgi mevcut değildir.

Buluntu Yeri **:** Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Şahinler Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon **:** *INikaia* 1305

Tarih **:** Yayında belirtilmemektedir.

Τέρτιος Τερ-
τίου Σεκούνδῃ
τῇ ἑαυτοῦ γυναικ-
ὶ ἐτῶν μγ΄.

Tertios oğlu Tertios kendi eşi 43 yıl yaşayan Secunda için (yaptırdı).

BEK nu.: MY182-317 (Septimius Agrippa ve Eşinin Mezarı)

INikaia'ya göre mermerden profilli altlık köyün doğusundaki Ehnez Deresi'nde, Karaağaç Mevkii'nde *in situ* bulunmaktadır. Yer yer kırıkların görüldüğü taş üzerinde yuvarlak bir çıkartma yer almaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Söğüt İlçesi, Çaltı Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1442

Tarih : M.S. II.-III. yy.

[Σ]επτίμιοι Ἀγρίππας
καὶ Κυίντος καὶ Δομι-
τιανὸς Σεπτιμίῳ Ἀγρίπ-
πᾳ πατρὶ γλυκυτάτῳ καὶ
φιλοτέκνῳ ζήσαντι
ἔτη ο΄ μνήμης
χάριν καὶ τῇ γλυκυ-
τάτῃ μητρὶ Δομιτίᾳ
Οὐαλεντείνῃ·
χαῖρε.

Septimius kardeşler Agrippa ve Quintus ve Domitianus, pek sevgili ve çocuklarına düşkün babaları 70 yıl yaşayan Septimius Agrippa'nın ve pek sevgili anneleri Domitia Valentine'nin anılarına (mezar anıtını yaptırdılar); sağlıcakla.

BEK nu.: MY183-318 (*Bouleutes)* Severus'un Mezarı)

Stelin sol üst kısmı yan cephesinden büyük ölçüde kopmuş durumdadır. Dışa çıkık tablalı ve akroterlidir olup tablanın ön yüzünde kabartma şeklinde daire motifinden çıkan dört yöne doğru açılan altı adet ok bulunmaktadır. Gövde üzerinde on beş satırlık Hellence yazıt bulunmaktadır. Yazıt üzerinde siyah boya izleri görülmektedir. Yazıt şimdi Bilecik Müzesi'nde bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, İnhisar İlçesi.

Env. Numarası: Bil.M. A-715

Edisyon : Akyürek-Şahin 2012: 157, nu. 1., Müze Envanter Fişi

Tarih : Roma İmparatorluk Dönemi

Κλεινότατον τύμβοισιν ὁρᾷς ξένε
κείμενον ἄνδρα Σευῆρον βουλευτὴν
καὶ πᾶσι φίλον μερόπεσιν γερουσίᾳ,
ἔτη ν΄ φιλότειμον, φιλαδέλφον
ἐνθάδε σεμνὸν Δομιτία Ἰουλιάνη
φιλανδροτάτη κλυτὸν ἄνδρα· Ἂν
τωνεινος, Ἰουλίανος, Σευῆρος, Βουμ- *(sic)*
βουλος ἐπ᾽ εὐσεβίῃ φίλα τέκνα· Πακ-
ωνιανὸς, ἀνεψιὸς γέρας ἔκτισε θε-
ίῳ καὶ Ἀσιατικὸς ἔγγονος ἐνθάδε πάπ-
πῳ βωμὸν ἀνέστησαν ἐπιτύμβιον
εἵνεκα τειμῆς· Δομιτία Ἰουλιάνη κατέ-
λιπον θαλλὸν ἐλεύθερον καὶ χώραν
ἐπὶ ἁλίαις καὶ ἄλλο χωρίον πρὸς τῇ Γ-
αιανῇ ἀκινήταις θρήσκιαν.

Mezarlar arasında gördüğün şu görkemli olanı, ey yolcu, Bouleutes Severus'u bağrında saklar; Gerousia Meclisinde ölümlü herkesin sevdiği kişiyi. 50 yıl yaşayan, ünsever, kardeşsever ve saygıdeğer ünlü eşini, pek eşsever Domitia Iouliane burada toprağa koydu; sevgili çocukları Antoninus, Ioulianus, Severus ve Bumbulus dini vecibelerini (yerine getirdiler); yeğeni Pacconianus amcası (dayısı) için bir onur abidesi yaptırdı. Ve torunu Asiaticus dedesine saygı icabı şuradaki mezar sunağını diktirdi. Ben Domitia Iuliane ise hür bir zeytin dalı koydum mezara. Bir tören yeri ve ayrıca sabit taşlarla çevrili bir yer daha, Gaiane'ye (?) doğru, dua yeri olarak.

BEK nu.: MY184-319 (Sokrates'in Mezarı)

Aşınma ve kopmalar görülmektedir. Üçgen alınlıklı, köşe ve tepe akroterlidir. Köşe akroterlerinin üstünde birer tane dörder dilimli içbükey işlenmiş ortasında yuvarlak bulunan kap vardır. Alınlık içerisinde dairesel motif üzerinde altı yapraklı bir rozet işlenmiştir. Gövde üzerinde başlıklı, kaideli, yarım silindirik, şekilde işlenmiş iki sütunla sınırlanan ve dört panoya ayrılan niş bulunmaktadır. Üst panolarda dört dilimli kase motifi ve ingot, alt panolarda çepin ve dört dilimli kase motifi vardır. Eşik kısmında kulplu kap bulunmaktadır. Yazıt şimdi Bilecik Müzesi'nde bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Demirhanlar Köyü.

Env. Numarası: Bil.M. A-755

Edisyon : Müze Envanter Fişi

Tarih **:** Roma İmparatorluk Dönemi

Λιθουργὸς Ἡγέστρατος
Εἶα Σωκράτη τῷ ἀνδρὶ μνήμης χάριν.

Taş ustası Hegestratos. Eia, eşi Sokrates anısına bu mezarı yaptırdı.

BEK nu.: MY185-320 (Sosthenes'in Mezarı)

Yüzeyi yıpranmış mezar steli Keklikpınarı Mevkii'nde ele geçmiştir. Üçgen alınlıklı, tepe akroteri iri palmet motifli ve yanlarda spirallidir. Alınlık içinde bir *patera* bulunmaktadır. Alınlığın dışında beş dilimli ve etrafı çelenkli kase motifi yer almaktadır. Diğer yanında diadem işlenmiştir. Enine dikdörtgen, yanlarda kaideli İon başlıklı plasterle sınırlı alanda iki yanda *bukranion*, arasında saplı bir kutu içinde koku kabı bulunmaktadır. Bunun altında iki satırlık Hellence yazıt vardır. Yazıtın altında yan yana üç tane yuvarlak kemerli niş yer almaktadır. Başlıklı plasterler nişleri ayırmaktadır. Nişlerden sol yandakinde üstte ingot, cetvel, kalemlik altında diptik ortadaki nişte kapaklı yuvarlak ayna, iğ, öreke, fırça, tarak, dikiş sepeki sağ yandaki nişte ingot, nacak, saplı çepin motifleri işlenmiştir. Eşiğin ön yüzünde çizgisel hatlarla oluşturulmuş enine dikdörtgen alanda ayaklı geniş ağızlı kaplar, ortadaki iki kulplu ve yüksek ayaklı, diğerleri daha küçük boyutlu beş kap ile kepçe işlenmiştir. Yazıt şimdi Bilecik Müzesi'nde bulunmaktadır.

Buluntu Yeri **:** Bilecik, Yenipazar İlçesi, Yukarıboğaz Köyü.

Env. Numarası: Bil.M. A-738

Edisyon **:** Müze Envanter Fişi

Tarih **:** Roma İmparatorluk Dönemi

Ἔτους α΄ Γαῦρος Σωσθένη τῷ υἱῷ μνήμης χάριν
κα΄.

1. yılda; Gauros, oğlu Sosthenes'in anısına yaptırdı. 12 yaşında.

BEK nu.: MY186-321 (Stratia'nın Mezarı)

INikaia'ya göre kırmızımtrak kalker mezar steli köyde Mehmet Özyağcı'nın evi önünde durmaktadır. Köşe akroterli ve üçgen alınlıklı olup alınlığın ortasına bir güneş kursu resmedilmiştir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Karaağaç Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1332

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

Ἑρμείαο πατρὸς καὶ μη-
τέρος Στρατονίκης
θυγατέρα φθιμένην ἥ-
δε πέτρη κατέχει·
οἳ καὶ τύμβον ἔτευξαν ἐ-
φημερίσιν βρείθοντα
ἰ[ς] Ἅδ[η]ν Στρατίαν καθ-
θέμενοι δάκρυσιν·
τέ[ρ]ψασαν γονέας τρισ-
έτη χρόνον ὅσσον ἔζησε·
λοίπησεν δὲ λυγρῶς είς
τὸν ἅπαντα βίον.

Bu mezar taşının altında, baba Hermeiaos'ın ve ana Stratonike'nin ölen kızı yatmaktadır; Stratia'yı gözyaşları arasında Hades'e yolcu ettikten sonra, asma dallarıyla bezeli bir mezar yaptırdılar ona; ana-babasından sadece üç yıl kısmet aldı; böyle kısa yaşadı; şimdi ise bizi tüm yaşam boyunca acıya salıp gitti.

BEK nu.: MY187-322 (---stratos'un Mezarı)

INikaia'ya göre ilçenin batısında yer alan köyün yaklaşık 1,3 km. batısında bir kuyu kenarında tespit edilmiştir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Aktaş/Beşevler Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1388

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

CΘ στρατο-

ς Μηνοφίλου ζήσας
[ἔτ]η ιζ΄.

Menophios oğlu 17 yıl yaşayan ---*stratos.*

BEK nu.: MY188-323 (Tata'nın Mezarı)

Yüzeyde çatlaklar ve yıpranma gözlenmektedir. Üçgen alınlıklı, tepe ve köşe akroterlidir. Tepe akroteri *palmetten* oluşmaktadır. Alınlık içinde altı dilimli rozet vardır. Gövdeyi ikiye bölen silme üzerinde üç satır Hellence yazıt vardır. Gövde silmelerle dört nişe ayrılmış; üst nişler dikdörtgen alt nişler yuvarlak kemerlidir. Üst nişlerde iki *bukranion* ve altında bir çember, çelenk ve kutu içinde iki koku şişesi vardır. Alt nişlerde ingot, çepin, nacak, iğ, kapağı açılmış ayna ve dikiş sepeti yer alır. Yazıt şimdi Bilecik Müzesi'nde bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Köprücek Köyü.

Env. Numarası: Bil.M. A-760

Edisyon : Müze Envanter Fişi

Tarih : Roma İmparatorluk Dönemi

Ἔτους δ΄ Χρήστη--- Ἔτου---ια΄
Τατᾶ γυνή δὲ Ἄνδρονος ---Ο--- χαῖρε.

4. yılda; Khreste --- *11. yılda;* --- *Andronos'un ise eşi Tata. Uğurlar olsun!*

BEK nu.: MY189-324 (Telemakhos'un Mezarı)

Mezar steli Gölpazarı Belediyesi'ne ait itfaiyenin bahçesinde bulunmuş fakat kesin buluntu yeri bilinmemektedir. Çatlakların bulunduğu ön yüzün üst kısmında iki *bukranion* motifi, bunun altında da derinleştirilmiş iki kapı motifi yer almaktadır. Arka ve yan yüzler kaba bırakılmıştır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi.

Env. Numarası: H.S.Ö. 108

Edisyon : Öztürk-Pilevneli 2012: 198, nu. 16.

Tarih : Roma İmparatorluk Dönemi

Χαίρε
έτους.ς΄ Τηλεμάχ-
[ο]υ Μνησιμάχου.

Elveda! 6. yılda; Mnesimakhos oğlu Telemakhos'un (mezarı).

BEK nu.: MY190-325 (T. Flavius Piso'un Mezarı)

Bölgede "Kapılıkaya" diye bilinen kaya mezarı Gölpazarı'nın doğusunda, Değirmendere Vadisi'ni kuzeyden çevreleyen dağ sırasında kayaya oyulmuştur. Dörtten fazla, yine kayaya oyulmuş merdivenle, mezar odasının 1,15 m. genişliğinde ve 1,65 m. yüksekliğindeki kapısına ulaşılmaktadır. Mezar tek bir odadan ibaret olup, 2,45x2,45 m. büyüklükte ve yaklaşık 2 m. yüksekliktedir. Odanın doğu ve kuzey duvarlarına, üstleri kemerli ve 1,15 m. genişlikte, 1,20 m. yükseklikte, 0,37 m. derinlikte birer niş oyulmuş olup yazıtlar nişlerin üstündeki kemerlerdedir. Mezar nişinin tabanında tahrip edilmiş bölüm olasılıkla bir tür *ostothek* olarak kullanılmıştır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Kasımlar Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1349

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

Τ. Φλάουιος Πείσων ζήσας ἔτη λζ΄· χαῖρε.

37 yıl yaşayan T. Flavius Piso; sağlıcakla.

BEK nu.: MY191-326 (Theophilos'un Mezarı)

INikaia'ya göre mermer mezar steli köyün yaklaşık 5 km. kuzeydoğusundaki Kazpınar Mevkii'nden getirilmiş ve İsmail Çelik'in evi önüne konulmuştur. Köşe akroterli olup üçgen alınlık sahasında bir rozet bulunmakta, altında çerçeveli bir sahada iki adet öküz başı şekillendirilmiştir. Aşağı sol kısımdan bir parça kırık olup, yazıt da kısmen okunmaz derecede silinmiştir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Bolatlı Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1409

Tarih **:** M.S. II. yy.

Ἔτους ἕκτου·
Θεοφίλῳ Θεοφίλ̣[ο]υ τ̣ῷ π̣α-
[τρὶ — — —]οι̣κος ὁ υἱὸς
4 [— — — τ]ὴ̣ν̣ στήλη̣ν μνή-
[μης] χάριν.

6. yılda; Theophilos oğlu Theophilos'un anısına oğlu (filanca) steli yaptırdı.

BEK nu.: MY192-327 (Ti. Claudius Nikephoros'un Mezarı)

INikaia'ya göre profilli mermer altlık köy camiinin duvarına örülmüş olup kesin buluntu yeri belli değildir.

Buluntu Yeri **:** Bilecik, Yenipazar İlçesi, Kuşça Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon **:** *INikaia* 1453

Tarih **:** M.S. I. yy.

Τι· Κλαύδιος Νεικη{ι}-
φόρος {Νεικηφόρος} ζῶν καὶ φρο-
νῶν ἑαυτῷ τὸ μνῆ-
4 μα κατεσκεύασεν
ἀνεξοδίαστον.

Ti. Claudius Nikephoros henüz yaşarken ve şuuru yerindeyken kendisine bu mezar anıtını yaptırdı; satılık değildir.

BEK nu.: MY193-328 (Timarkhos'un Mezarı)

INikaia'ya göre kalker mezar stelin kesin buluntu yeri belli olmayıp köyde caminin duvarına örülmüştür. Üçgen alınlık sahasında bir rozet bulunmaktadır.

Buluntu Yeri **:** Bilecik, Yenipazar İlçesi, Kuşça Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon **:** *INikaia* 1433

Tarih **:** M.S. I. yy.

Τείμαρχε Μενάνδρου, χαῖρε.

Ey Menandros oğlu Timarkhos, sağlıcakla kal!

BEK nu.: MY194-329 (Tittha'nın Mezarı)

INikaia'ya göre kırmızı kalkerden mezar steli köyde Mehmet Çelik'in evi önünde durmaktadır. Üst kısmı yuvarlaklaştırılmış, akroterleri masif görünüşlü bir üçgen alınlık resmedilmiştir. Bunun sağ ve solu palmetlerle süslenmiştir. Alınlığın altında ise haifçe derinleştirilmiş bir sahada iki adet öküz başı görülmektedir. Stelin alt kısmında bir parça kırılmıştır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Yenipazar İlçesi, Danişment Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1329

Tarih : M.S. III.-IV. yy.

Τὰν ἰδίαν ἄλοχον Διογέ-
νης ἐμὲ τοὔνομα Τίτθ-
αν θάψεν ὀδυρόμενος παν-
4 [τ'] ἤματι δάκρυα χεῦσ[ε]ν γαίῃ δ-
[— — —] προλελειμένα τέ-
[κνα — — —] ια΄. χαῖ-
[ρε].

Tittha adını taşıyan beni, kendi eşini, Diogenes gömdü, günlerce yas tutarak gözyaşları döktü toprağa --- çocuk bıraktı ardında, 11 (yıl) --- sağlıcakla.

BEK nu.: MY195-330 (Tittha'nın Mezarı)

INikaia'ya göre dörtköşe taş levha köyün güneyinde bir çeşmede görülmüştür. Stel ile ilgili daha fazla bilgi bulunmamaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Yenipazar İlçesi, Batı Belören Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1403

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

— — —
[— — —]PIY.KAII[— — —]
[— — —] Τίτθα MIH[— — —]
4 [— — —]οβιου [— — —]
χαῖρε.

--- *Tittha* --- *sağlıcakla.*

BEK nu.: MY196-331 (Tittha, Eşi Dioteimos ve Oğulları Dioteimos'un Mezarı)

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi.

Env. Numarası: H.S.Ö. 107

Edisyon : -

Literatür : Öztürk 2013: 42

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

Yazıt yayımlanmamış olup; içeriğine ilişkin sadece bir rapor olarak bilgi verilmiştir. Bilgi şu şekildedir: Titha ile eşi Dioteimos ve oğulları Dioteimos'a ait mezar taşı.

BEK nu.: MY197-332 (Tittha ve Philete'nin Mezarı)

INikaia'ya göre mermer pervaza ait blok parça köy camiinin bahçesinde tespit edilmiştir. Üst kenarı diş biçiminde işlenmiş, sağ ve sol yanları kırılmıştır.

Buluntu Yeri : Bilecik, İnhisar İlçesi.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1257

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

[— — —]ος ἀργυροκόπος Ἀν[— — —]
[— — —] ζήσαντι ἔτη λ΄ κὲ πατ[ρὶ — — —]
[— — —]ῳ μητρὶ Τίτθᾳ καὶ ἑαυ[τῷ — — —]
4 [— — —] καὶ συμβίῳ Φιλήτῃ μν[η]-
μοσύνης ἕνεκον {ἕνεκα}.

--- *gümüş kuyumcusu (filanca) 30 yıl yaşayan (filancanın) ve babası (filancanın) ve annesi Tittha'nın ve kendisinin ve eşi Philete'nin anısına (yaptırdı).*

BEK nu.: MY198-333 (T. Iulius Agathias'ın Mezarı)

INikaia'ya göre profilli mermer altlık köyde Selahattin Uyar'ın evi önünde durmaktadır. Muhtemelen Dereboğaz ile Aşağıboğaz köyleri arasındaki nekropol alanından getirilmiştir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Aşağıboğaz Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1447

Tarih : M.S. II.-III. yy.

Τ. Ἰουλίῳ Ἀγα-
θίᾳ, Ἀγαθίας ὁ
υἱὸς ζήσαντ[ι]
4 ἔτη οβ΄ κατεσ-
κεύασεν τὸ μνη-
μεῖον.

72 yıl yaşayan T. Iulius Agathias için mezar anıtını oğlu Agathias yaptırdı.

BEK nu.: MY199-334 (T. Iulius Flavianus Gauros'un Mezarı)

Üst kaidenin ön cephesinde, sol ön köşesinde ve arka kısmında kırıklar görülmektedir. Silmelerle prizmatik gövdeye geçilmektedir. Gövde üzerinde beş satırlık Hellence yazıt bulunmaktadır. Üst kısmında yükselen bölüm üzerinde dairesel bir tabla yer almaktadır. Bütün yüzler düzgünce yontulmuştur. Yazıt şimdi Bilecik Müzesi'nde bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik.

Env. Numarası: Bil.M. A-764

Edisyon : Müze Envanter Fişi

Tarih : Roma İmparatorluk Dönemi

Τ. Ἰούλιος
Φλαουιανός
Γαῦρος ζή-
4 σας ἔτη λθ΄
χαῖρε.

39 yıl yaşayan T. Iulios Flavianus Gauros. Uğurlar olsun!

BEK nu.: MY200-335 (Tryphaina ve Philopator'un Mezarı)

Büyük altlık, köşe akroterli ve profillidir. Yazıt kısmı oldukça aşınmış durumdadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Çımışkı Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1310

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

[Τρ]ύφαινα Γαίου ἐτῶν νη΄·
Φιλοπά[τ]ωρ Δωρο-
θέου ἐ[τῶ]ν κα΄·
4 [— — —] Χρη[στ— — —]
[— —]η[— —]σ[— — —]
— — —

Gaius kızı 58 yıl (yaşayan) Tryphaina; Dorotheos oğlu 21 yıl (yaşayan) Philopator; --- Khrest---.

BEK nu.: MY201-336 (Zameraidostos'un Mezarı)

Mezar steli Gölpazarı Belediyesi'ne ait itfaiyenin bahçesinde bulunmuş fakat kesin buluntu yeri bilinmemektedir. Alınlığın ortasında *phiale* bulunmaktadır. Bunun altında iki öküz başının ortasında ayna ve kadeh gibi günlük eşyalara dair betimlerin bulunduğu kısım aşınmıştır. Derinleştirilmiş iki kapı motifinin bulunduğu kısmın altında ise kadeh motifleri görülmektedir. Arka ve yan yüzler kaba bırakılmış, sol ve sağ yan yüzler kısmen kırılmıştır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi

Env. Numarası: H.S.Ö. 109

Edisyon : Öztürk-Pilevneli 2012: 199, nu. 18.

Tarih : Roma İmparatorluk Dönemi

΄Ετους η΄ Ζαμεραιδοστος
απελεύθερος Μελεάγρου.

8. yılda; Meleagros'un azatlısı Zameraidostos (burada yatıyor).

BEK nu.: MY202-337 (Tanımsız Mezar)

Kireçtaşından yapılmış mezar stelinin alt yarısı Türbe Dere Mevkii'nde yer almaktadır. Yan yüzleri düzleştirilmiştir. En alt kısımda bir adet kenet yuvası bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik İli, Gölpazarı İlçesi, Keskin Köyü.

Env. Numarası: H.S.Ö. 160

Edisyon : Öztürk 2015: 265, nu. 12.

Tarih : M.S. I.-II. yy.

- - - - - - - -
]Μοσχίων[ος
]τω εαυτής ανδ[ρί]
4 ζήσαντι έτη ξε΄.

Filanca kadın, 65 yıl yaşayan, Moskhion oğlu/torunu olan filanca eşine (bu mezarı yaptırdı).

BEK nu.: MY203-338 (Tanımsız Mezar)

INikaia'ya göre monumental mezar anıtına ait mermer blok köyde bir evde merdiven basamağı olarak kullanılmaktadır. Sağ ve sol yanlarda, taşı diğer bloklara birleştirmek için açılmış çivi delikleri bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Söğüt İlçesi, Geçitli/Katlıç Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1234

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

[— — —]ανίῳ ἀξ[— — —]
[— — —]ΝΩΛ[— — —]
[— — — τῆς λαμπρο]τάτης Νεικαιέων πό[λεως — — —]
4 [— — —]αρχου καὶ Μαξίμου θ[— — —]
[— — —]αιδημ[— — —]
[καὶ βούλομαι μετὰ τὸ κατατ]εθῆναι ἡμας ἀμφ[οτέρους μηδένα ἕτερον τεθῆναι]·
8 [εἴ τις δὲ ἂν σκυλῇ, δώσει π]ροστείμου εἰς [τὸ ταμεῖον (δην.) —΄ καὶ τὴν πόλιν (δην.) —΄]
[— — —] ἔχουσα / μητρ[— — —]

[— — — τέκνο]ν ἀρτιγάλακτ[ον — — —]
[— — —ο]ισι τοκήων [— — —]
[— — —]ων ὑπὸ Μοιρῶν [— — —]
[— — —]ιν ἄβρὸν ἴου[λον — — —]
[— — —]ε λῡομένων ἐν[— — —]
[— — —]ν εἴκοσιν εσει[— — —]
[— — —]ρα καὶ τὴν / η[— — —]
[— — — ὀ]λέσασαν ιωρ[— — —]
[— — —]σομοδυ[— — —]
[— — —]ῡγοσωγ[— — —]
[— — —] ἐνθάδε φωνὴ [— — —]

Nikaia'lıların pek ünlü kentinin ---arkhos'un ve Maximus'un --- ve ikimizin ölümünden sonra birinin başka birini mezara gömmesini istemiyoruz; eğer bir kimse böyle bir kötülük yaparsa, kanun uyarınca Tameion'a --- Dinar, kent kasasına ise --- Dinar ödemelidir. --- sütten henüz kesilmiş çocuğu --- ebeveynin --- Moiralar tarafından --- yirmisinden --- buradaki seda.

BEK nu.: MY204-339 (Tanımsız Mezar)

INikaia'ya göre monumental arşitravdan parça köyün hemen güneydoğusundaki nekropolde tespit edilmiştir. Arşitravın zamanında üzerinde durduğu, üst ve alt kısımları profilli ve köşe akroterli monumental bir altlığın parçaları da aynı yerde görülmektedir. Altlığın profilinde, iki köşe akroteri arasında bir *patera* şekillendirilmiştir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Merkez İlçe, Vezirhan Beldesi, Zobran/Zopran Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1236

Tarih : M.S. II. yy.

[— — — κατεσ]κέουασεν ζῶν καὶ φρον[ῶν ἑαυτῷ καὶ — — —]
[— — —]του συνβίῳ ζησάσῃ ᾗ[τη — — —]·
[εἰ δέ τις σκυλῇ, δώσε]ι προστείμου τῇ [π]ό̣[λει (δην.) —΄ — — —]

(Filanca oğlu filanca) henüz yaşarken ve şuuru yerindeyken (mezar anıtını kendisi ve) --- yıl yaşayan eşi (filanca kızı filanca) için yaptırdı. (Eğer bir kimse mezar dokunursa) kanun uyarınca kente (--- Dinar ceza ödeyecektir).

BEK nu.: MY205-340 (Tanımsız Mezar)

INikaia'ya göre mermer monumental altlığın üst kısmı köyün yukarısına doğru bir çeşmeye inşa edilmiştir. Her yanı profilli ve köşe akroterli olup profilin üstüne dört köşe bir çıkartma işlenmiş, bunun ön yüzünde bir rozet şekillendirilmiştir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Söğüt İlçesi, Kayabalı/Eğrat Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1243

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

᾿Ανεξοδίαστον
— — —

Satılamaz.

BEK nu.: MY206-341 (Tanımsız Mezar)

INikaia'ya göre gri kalker taşından yapılmış monumental altlığa ait arşitrav köyde Mehmet Acar'ın bahçesinde tespit edilmiştir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Osmaneli İlçesi, Medetli Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1247

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

— — —
ζῶντες κατεσκέο[υασαν {κατεσκεύασαν} — — — γερου]-
ṣιαστῆ τῷ πατ̣ρὶ ζήσαν[τι ἔτη — — —]

(--- filanca ve filanca kimseler) henüz hayatta iken (anıtı) --- yıl yaşamış babaları, Gerousia üyesi (filanca için) yaptırdılar.

BEK nu.: MY207-342 (Tanımsız Mezar)

INikaia'ya göre mezarın diğer kalıntıları çevrede hala görülmektedir. Olasılıkla monumental bir mezar anıtının postament kısmını oluşturmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Söğüt İlçesi, Geçitli/Katlıç Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1264

Tarih : M.S. I. yy.

— — —
καὶ κώμης Ἀνδ---ισι---[— — —]
ἄλλ’ ὁ βαρὺς δαίμων μη[— — —]
χαίρετε ἥρωες, οὗς παν[— — —]

--- *ve (filanca) köy ama* --- *zalim yazgı* --- *sağlıcakla yiğitler.*

BEK nu.: MY208-343 (Tanımsız Mezar)

Bir lahit parçası, yazıtın sağ ve alt kısmı tamdır. Yazıt ile ilgili daha fazla bilgi mevcut değildir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1283

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

[— — —]ιο
[— — —]ο δώσει
[— — — προνο(?)]ούντων
[— — — κ]αὶ ῥοδίζ[εσθαι] κατὰ ἔτος
[— — —] ἐτήσιον οἰνο[πόσι(ο)]<ν> τὴν ἕνα [— — —]

--- *verecek* --- *(?) ihtimam gösterenlerin* --- *ve her yıl rosalia kutlamak* --- *her yıl şarap içme* ---.

BEK nu.: MY209-344 (Tanımsız Mezar)

INikaia’ya göre kalker altlığa ait parçalar köyde Mehmet Ali Kaçar’ın evinin duvarında tespit edilmiştir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Yenipazar İlçesi, Batı Belenören Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1297

Tarih : M.S. IV. yy.

— — —
[— — — τύμβον ἔτευ]-
ξε γυνὴ Χρήστη σώ[φρ]-
ων τε φίλανδρος σὺν
γλυκερῦσει τέκν-
οις Ἐρπιδίωνι κὲ Δι-
ονυσίῳ κὲ Κυριλλίω-
νι τοῖς φιλαδέρφυς {φιλαδέλφοις}
ζήσαντι ἔτη ξ΄.

(Mezarı filancaya) eşi, dürüst ve eşsever bir kadın olan Khreste, sevgili çocukları, kardeşsever Elpidion ve Dionysios ve Kyrillion ile birlikte yaptırdı; 60 yıl yaşadı.

BEK nu.: MY210-345 (Tanımsız Mezar)

INikaia'ya göre kalker altlık parçası köyde minarenin kaidesine konulmuştur. Buraya ise Köseler Mezarlığı Mevkii'nden getirilmiştir. Taşın profilleri düzleştirilmiştir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Dereli Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1299

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

[— — —] τόδε σῆμα ν[— — —]
[— — —] κατατεθνειῶτος [— — —]
[— — —]ς--- βλέπις [— — —]
[— — —]πικονα, ὅν τ' ἐπε.υ[— — —]
[— — — κ]ορίζοντα νέοις ω[— — —]
[— — —]θεσιν ..α[— — —]ο[— — —]
— — —

--- bu mezar steli (filanca kimse) öldükten sonra --- henüz genç olan (filancayı) gençlerle birlikte ---.

BEK nu.: MY211-346 (Tanımsız Mezar)

INikaia'ya göre profilli küçük bir altlığa ait iki adet birbirine ait parça köyün yakınlarında bulunan Atçılar Mevkii'nde tespit edilmiştir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Arıcaklar Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon **:** *INikaia* 1311

Tarih **:** Yayında belirtilmemektedir.

[— — —]Ποπλι[— — —]
[— — —]καια Πο[πλι— — —]
[— — —] Δημη[τρι— — —]
4 [— — —] καὶ γυ[νὴ — — —]
[— — —] καὶ ἐπι[— — —]
[— — —]ον Λου[κ— — —]
[— — —]ΝΑΙΕΤΟΝ[— — —]
8 — — —

Publikaia Publi--- Demetr--- ve eşi --- ve epi---on Louk---.

BEK nu.: MY212-347 (Tanımsız Mezar)

INikaia'ya göre mermer altlığın kesin buluntu yeri bilinmemekle birlikte köyde Mustafa Çelik'in evi önünde durmaktadır. Profilli ve köşe akroterli olup profilin üstüne dört köşe bir çıkartma işlenmiş, bunun ön yüzünde bir rozet bulunmaktadır. Alt tarafı kırılmıştır.

Buluntu Yeri **:** Bilecik, Yenipazar İlçesi, Caferler Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon **:** *INikaia* 1317

Tarih **:** M.S. II. yy.

Σύνβιον ὠκύμο-
ρον ζήσασαν
σὺν ἐμοὶ τρὶς δέ-
4 κα καὶ δύο ἔτη
— — —

32 yıl benimle yaşam süren, yazgısı gereği erken ölen eşimi---.

BEK nu.: MY213-348 (Tanımsız Mezar)

INikaia'ya göre mermer mezar stelin üst kısmı köyün kuzeyinde Sakarya Nehri'nde bulunmuştur. Yazıtın üst kısmında bir kabartma görülmektedir. Kabartmada bir erkek sağa doğru ayakta durur vaziyette, sağ ayağını bir taşa dayamış ve sağ eliyle dizini tutar

vaziyette canlandırılmıştır. Bunun sağında ve ön planda, bir elini dizine koymuş bir kadın görülmektedir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Söğüt İlçesi, Çaltı Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1339

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

[— — —]ρηι Ταυρίσκου
[— — — χαῖρ]ε(?).

Tauriskos oğlu (/ kızı filancaya). Sağlıcakla.

BEK nu.: MY214-349 (Tanımsız Mezar)

INikaia'ya göre mezar steli köyde bir evin merdivenine konulmuştur. Stel üzerinde bir çekiç ve bir orak kabartması vardır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Yenipazar İlçesi, Sorguncukahiler Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1342

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

ἔτους κ΄· [.ΙΛΟΝΗ
ἐτῶν πβ΄· χαῖρ[ε].

20. yılda; 82 yıl yaşayan (filanca). Sağlıcakla.

BEK nu.: MY215-350 (Tanımsız Mezar)

INikaia'ya göre yazıt "Kapılıkaya Kaya Mezarı" odasının kuzey duvarındaki nişin kemerine yazılı bulunmaktadır. İlk satırın başlangıcı tahrip edilmiştir. Nişin tabanında sağ ve solda kayadan oyularak yapılmış iki adet, tamamen tahrip edilmiş *ostothek* bulunmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Kasımlar Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1350

Tarih **:** Yayında belirtilmemektedir.

[— — —] ἔτη οε΄· χαῖρε.
τὸ μνῆμα *vvv* ἀνεξοδίαστον.

75 yıl yaşayan (filanca); sağlıcakla mezar anıtı satılık değildir.

BEK nu.: MY216-351 (Tanımsız Mezar)

INikaia'ya göre küçük stel bir evin duvarında köşe taşı olarak tespit edilmiştir. Sencer Şahin 1979'da köyü tekrar ziyaret ettiğinde taşın kaybolmuş olduğunu bildirmektedir.

Buluntu Yeri **:** Bilecik, Yenipazar İlçesi, Yukarıboğaz Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon **:** *INikaia* 1363

Tarih **:** Yayında belirtilmemektedir.

— — —
[— — —] <β>ουλαῖσιν ἀρισ[τ— — —]
[— — — ἐστ]ήσαντο φιλου[— — —]
4 [— — —] πατρὸς ἐσθλὸς [— — —]
[— — — κ]αὶ ἐπίφρων ηλιο[— — —]
[— — —] ὁπλότερος τει[— — —]
[— — — ἐ]κτελέσαντες [— — —]
8 — — —

--- tavsiyelerle Arist--- diktiler filou --- baba, iyi ve zeki insan ilio genç sona erdirerek, ---.

BEK nu.: MY217-352 (Tanımsız Mezar)

INikaia'ya beyaz kalkerden mezar steline ait parça köyde Hayrettin Yurttaş'ın evinde tespit edilmiştir.

Buluntu Yeri **:** Bilecik, Gölpazarı (Osmaneli) İlçesi, Üyük Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon **:** *INikaia* 1391

Tarih **:** Yayında belirtilmemektedir.

Ἀσκληπιό[δοτος(?) — — —]-
δῃ ζήσαντι [ἔτη —΄ καὶ — — —]-
δῃ ἀδελφῷ [— — — τὴν]
4 στήλλην {στήλην} κα[τεσκεύασεν· ἀνεξο]-
δία[στον].

Asklepiodotos (? --- yıl) yaşayan (filanca ve) kardeşi (filanca için) steli yaptırdı; satılamaz.

BEK nu.: MY218-353 (Tanımsız Mezar)

INikaia'ya göre mermer stelden parçası Yusuf Özkar'ın evinin yapımı sırasında bulunmuş ve aynı yerde merdiven basamağı olarak kullanılmıştır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Yenipazar İlçesi, Aşağı Çaylı/Aşağı Nardın.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1393

Tarih : M.S. I. yy.

— — —
[— — —].κειγ[— — —]
[— — —].ι γαίης [— — — Ἀσκλη]-
4 [π]ιοδότη [— — —]
ọσεν προλ[ιπόντα — — — ἠε]-
λίου λαμπ[ρὸν φάος — — —]
ουλησαντ̣[— — —]
8 στήλλην [καὶ τύμβον — — — ἔ]-
τευξαν ε[— — —]
δὲ Σαγαυọ[— — —]
κὲ Μᾶρκος [— — — μνήμης ἕ]-
12 νεκ[εν].

--- yerin (Asklepiodote) --- ölüp giden, güneş ışığının parlaklığını terkeden (filancayı) --- stel (ve mezarı ---) yaptırdılar --- Sagauo --- ve Marcus --- anısı vesilesiyle.

BEK nu.: MY219-354 (Tanımsız Mezar)

INikaia'ya göre mermer mezar steline parça köyde Hüseyin Aydın'ın evinin duvarına konulmuştur. Her yandan kırılmıştır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Söğüt İlçesi, Akçasu Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon **:** *INikaia* 1394

Tarih **:** M.S. II.-III. yy.

— — —
[— — —]ωα[— — —]
[— — —]ουτυγα[— — —]
4 [— — —]αειαγαμενπ[— — —]
[— — —] τέχναις ἰδίαις [— — —]
[— — —]ωνοχαρης το[— — —]
[— — —] τεχνί̣τ̣ης, ὅν τιν[α — — —]
8 [— — — ἄνδρ]ες μεγαλήτορε[ς — — —]
[— — —]ν τούτου κουᾳ[— — —]
[— — — βρ]οτῦσι {βροτοῖσι} σώτειρα [— — —]
[— — —]τ̣ο̣[— — —]
12 — — —

--- *kendi sanatıyla --- sanatkar, --- yüce yürekli insanlar --- ölümlüler içinde kurtarıcı*--.

BEK nu.: MY220-355 (Tanımsız Mezar)

Büyük boyutlu dört köşe altlığın yazıt kısmı çok silinmiştir. Hakkında daha fazla bilgi mevcut değildir.

Buluntu Yeri **:** Bilecik, Gölpazarı İlçesi.

Env. Numarası: -

Edisyon **:** *INikaia* 1425

Tarih **:** M.S. II. yy.

— — —
[— — —] ἔτους α[— — —]
[— — —]ICTOCOIAI.NIΩ
4 IHTPOC
[— — —] ἔτους ΕΙΙΛ̣..[— — —]
[— — —]ΤΟΥ[— — —]
[— — —]ΔΑΙΟ[— — —]
8 — — —

---*’inci yıl --- yıl* ---.

BEK nu.: MY221-356 (Tanımsız Mezar)

INikaia'ya göre her yandan kırılmış yazıtlı parça köyde bir evin duvarına örülmüş olarak tespit edilmiştir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Demirhanlar Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1427

Tarih : M.S. II. yy.

— — —
[— — — ἔτ]ους ε΄· Ν[— — —]
[— — — ἀπελευ]θέροις [— — —]
4 [— — — Ἕλ]πιδι [— — —]
[— — —]ΑΡΒΑΙΙΛΙ[— — —]
[— — —] εὐόδω[— — —]
[— — — Εὐ(?)]φιλήτ[ῳ — — —]
8 [— — —]ΠΙΠΟ[— — —]
[— — —]ϒ.Ζ.Η[— — —]
[— — —]Ι..Μ[— — —]
— — —

--- *5. yılda; N--- azatlılara Elpis'e --- talihli (?) Euphiletos'a* ---.

BEK nu.: MY222-357 (Tanımsız Mezar)

INikaia'ya göre mermerden bir stele ait parça yazıt olasılıkla köyde bulunan *Koimesis tes Theotokou* Kilisesi'nde tespit edilmiştir. Sağdan, soldan ve alttan kırılmıştır. Yazıtın üst tarafında bir pergel şekli görülmektedir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Merkez İlçe, Akçaşehir Mevkii?.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1428

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

[— — — ἐ]πιγραφὴν φύλα[ξον(?) — — —]
[— — —]ΙΝΛΙΟΔΗΜΟ[— — —]
— — —

--- *yazıtı.*

BEK nu.: MY223-358 (Tanımsız Mezar)

INikaia'ya göre mezar taşından parça köyde bulunmuştur. Yazıt ile ilgili daha fazla bilgi mevcut değildir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Gökçekaya Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1429

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

— — —
ΕΠΙ..ΣΑΝ..Η..ΩΙ[— — —]
ΑΡΙΣΤΩΙ..ΝΕ..Ν[— — —]
4 [— — —]ΕΠ[— — —]Ο[— — —]
χαῖρε.

--- *sağlıcakla.*

BEK nu.: MY224-359 (Tanımsız Mezar)

INikaia'ya göre profilli mermer altlık Aşağıboğaz ile Dereboğaz köyleri arasındaki antik mezarlıkta tespit edilmiştir. Üst profil kırılmıştır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Aşağıboğaz Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1446

Tarih : M.S. III. yy.

[— — —]-
ι̣ου καὶ Βακχ[ίου(?)]
καὶ Μητροβίου
4 τῶν τέκνων ἀ-
νεξοδίαστον
καθὼς κατεσ-
κευάσθη.

--- *(mezar steli filanca) ve çocukları Bakkhios ve Metrobios tarafından satılmamak üzere yaptırıldı.*

BEK nu.: MY225-360 (Tanımsız Mezar)

INikaia'ya göre profilli altlık ilçe merkezinde bedestendeki camide tespit edilmiştir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1454

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

— — —
ἈΑνεξοδίαστον.
χαῖρε.

--- *satılık değildir. Sağlıcakla.*

BEK nu.: MY226-361 (Tanımsız Mezar)

INikaia'ya göre mermer altlığın profil kısmı Türbe Deresi Mevkii'ndeki antik mezarlıktan getirilmiş olup bugün dibek taşı olarak kullanılmaktadır. Akroterler palmetlerle süslenmiştir. Profil üzerinde bir çelenk ve ortasında bir rozet kabartması görülmektedir. Yazıt çelengin üst ve yan taraflarında durmaktadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Keskin Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1455

Tarih : M.S. III.-IV. yy.

ἈΑνεξοδίαστον
σὺν τῇ, προσκειμέ-
νῃ χώρᾳ
4 — — —

(Anıt), çevresinde duran arazi ile birlikte satılık değildir.

BEK nu.: MY227-362 (Tanımsız Mezar)

INikaia'ya göre profilli mermer altlık köyün yaklaşık 1 km. kadar doğusundaki antik mezarlıkta *in situ* tespit edilmiştir. Taşın tepesi toprağa gömülü olup yalnız alt kısmı görülmektedir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Kuşçaören Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1456

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

— — —
ἀνεξοδίαστον.

--- *satılık değildir.*

BEK nu.: MY228-363 (Tanımsız Mezar)

INikaia'ya göre profilli mermer altlık köyün yakınındaki Türbe Deresi Mevkii'ndeki antik mezarlıkta olup üst kısmı toprağa gömülü durumdadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Keskin Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1457

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

— — —
ἀνεξοδίαστον.

--- *satılık değildir.*

BEK nu.: MY229-364 (Tanımsız Mezar)

INikaia'ya göre profilli altlığa ait parçalar köyün 3 km. kadar batısındaki antik mezarlıkta durmaktadırlar. Anlaşıldığı üzere yakın bir zamanda meçhul kişiler tarafından muhtemelen define aramak amacıyla parçalanmıştır.

Buluntu Yeri : Bilecik, İnhisar (Söğüt) İlçesi, Harmanköy Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1476

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

frg. 1/2
— — —

[— — — τὴν] καμάραν [— — —]
[— — —]κῳ παῖδες Φ[— — —]
4 [— — —]οι Ἀρχελά[ου — — —]
[— — —] Ἀσκληπι[ο]δοτο[— — —]
[— — —]υτος [— — —]ᾳσᾳ[— — —]
[— — —] καὶ οἱ [— — —]
8 [— — — κατ]εσκεύα[σαν — — —]
[— — —]οναν [— — —]
— — —

frg. 3
— — —
[— — —]ναι[— — —]
[— — —]χων[— — —]
4 [— — —] τεκν[— — —]
[— — —]ᾳᾳᾳ[— — —]
[— — —]ιδω[— — —]
[— — —]δυοχ[— — —]
8 — — —

frg. 4
— — —
[— — —]αν[— — —]
[— — —]γο.[— — —]
4 [— — —]ριλο.[— — —]
[— — —]δαλη[— — —]
[— — —]ωπ[— — —]
[— — —].ο.[— — —]
8 [— — —]σι.[— — —]
[— — —]ῃ[— — —]
— — —

--- *mezar odasını (filancaya) çocukları --- Arkhelaos'un Asklepiodotos'* --- *yaptırdıla*r.

BEK nu.: MY230-365 (Tanımsız Mezar)

INikaia'ya göre mermer bir altlıktan parça köyde caminin duvarına örülmüştür.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Karaağaç Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1479

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

— — —
[— — — τὴν]

σορὸν σὺν τῷ βω[μῷ]
4 [κατ]ᾳ̣ς̣[κε]ᾳ̣υ[α]σάᾳ̣μ[ην]
ἐν [τ]ῷ̣ π̣ερ̣ιφράγμᾳ̣[τι· ὃς]
[δ’ ἄ]ᾳ̣ν ᾀ̣π̣ᾳ̣λ̣λ̣[ο]τριώσῃ τ̣[ὴν]
[σορόν, δώσει προστίμου — — —]
8 — — —

--- Lahidi mezar sunağı ile birlikte çitli saha içinde yaptırdık; herhangi bir kimse lahidi satarsa (filanca kasaya ceza ödeyecektir) ---.

BEK nu.: MY231-366 (Tanımsız Mezar)

Kireçtaşından yapılmış mezar steli Türbe Dere Mevkii’nde bulunmuş, alt kısmı toprağa gömülü durumda olup ne kadar devam ettiği bilinmemektedir. En altında kenet yuvası görülmektedir.

Buluntu Yeri : Bilecik İli, Gölpazarı İlçesi, Keskin Köyü.

Env. Numarası: H.S.Ö. 159

Edisyon : Öztürk 2015: 266, nu. 14.

Tarih : M.S. I.-II. yy.

- - - - -
ανεξοδίαστον.

Satılamaz! ---

BEK nu.: MY232-367 (Tanımsız Mezar)

Kireçtaşından yapılmış mezar steli Türbe Dere Mevkii’nde bulunmuş olup en profilli ve iki *fascia*’dan oluşmaktadır. Köşeler yuvarlatılmış, arka yüzü kaba bırakılmıştır.

Buluntu Yeri : Bilecik İli, Gölpazarı İlçesi, Keskin Köyü.

Env. Numarası: H.S.Ö. 157

Edisyon : Öztürk 2015: 265, nu. 13.

Tarih : M.S. I.-II. yy.

Ανεξοδίαστον
- - - - - - - - -

Satılamaz! ---

BEK nu.: MY233-368 (Tanımsız Mezar)

INikaia'ya göre profilli altlık şeklinde işlenmiş taş köyde bir evin önüne konmuştur. İkinci kullanım sonrasında kaba bir şekilde yontularak sütun şekline sokulmuştur.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Üzümlü/Bedi Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1480

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

— — —
[— — —]ωη[— — —]
[— — —]υπε[— — —]
4 [— — — γ]υνὴ [— — —]
[— — —]ναι[— — —]
[— — —]ι̣ναι̣[— — —]
[— — —]ηο[— — —]
8 [— — —]μ[— — —]
— — —

--- *eşi* ---

BEK nu.: MY234-369 (Tanımsız Mezar)

INikaia'ya göre dört köşeli ve profilli altlık köyün üst tarafındaki Mihalgazi Türbesi'nin girişine konulmuştur. Kenarları yontulmuş ve yarım silindir şekli verilmiştir.

Buluntu Yeri : Bilecik, İnhisar (Söğüt) İlçesi, Harmanköy Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1481

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

— — —
[— — —]ţιαν[— — —]
[— — — Κορ]νηλ[— — —]
4 [— — —].ικος [— — —]
[— — —]ţ ος κ̣ρ[— — —]
[— — — χι(?)]λιαρ̣χ[— — —]

[— — —]ᾳτου ο[— — —]
[— — —]ς υἱὸς [— — —]
[— — —]ν̣ ὀγδο̣[— — —]
[— — — Οὐ]αλεριᾳ̣[— — —]
[— — —]ν Ἀρισ̣τ̣[— — —]
[— — — μνη]μῖον κα[τεσκεύασεν — — —]
— — —

--- *Arist* --- *anıtı yaptırdı.*

BEK nu.: MY235-370 (Tanımsız Mezar)

Kapılıkaya Kaya Mezarı köyün yaklaşık 5 km. doğusunda Değirmendere Vadisi'nde bulunmaktadır. Mezarın cephesi bir Yunan tapınağı tarzında şekillendirilmiştir. Alınlık, korint tarzında iki sütun üzerinde durmaktadır. Alınlık sahası içinde bir *patera*, üst tarafına yine üçgen alınlıklı bir niş oyulmuştur. Olasılıkla burada ölmüş olan aile bireylerinin resimleri durmaktaydı. Friz üzerinde iki ya da üç satırlık, büyük kısmı insan eliyle kırılmış Hellence yazıt bulunmaktadır. Yüksek bir kapıdan ilkin bir ön odaya girilmekte, buradan da küçük bir kapıdan asıl mezar odasına geçilmektedir.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Kasımlar Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1230

Tarih : M.S. I.-II. yy.

[— — —]ου τὸ μνημεῖον ἑαυτῷ
— — —

Filanca oğlu filanca mezar anıtını kendisi için --- yaptırdı.

BEK nu.: MY236-371 (Tanımsız Mezar)

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi.

Env. Numarası: H.S.Ö. 98

Edisyon : -

Literatür : Öztürk 2013: 42

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

Yazıt yayımlanmamış olup; içeriğine ilişkin sadece bir rapor olarak bilgi verilmiştir. Bilgi şu şekildedir: Bir mezar yazıtı fragmanı.

BEK nu.: MY237-372 (Tanımsız Mezar)

INikaia'ya göre mezar steli parçası köyde bulunmuştur. Her yandan kırık durumdadır.

Buluntu Yeri : Bilecik, Gölpazarı İlçesi, Gökçekaya Köyü.

Env. Numarası: -

Edisyon : *INikaia* 1430

Tarih : Yayında belirtilmemektedir.

— — —
[— — —]I[— — —]
[— — —]PHI[— — —]
4 [— — — I]ulius [— — —]
[— — —]CHI[— — —]
— — —

---

5. BİLECİK İLİ ARKEOLOJİK VE EPİGRAFİK VERİLERİNİN VE DAĞILIMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

5.1. Halkın Etnik Özellikleri

Tarih kısmında da değinildiği gibi Bilecik ilini kapsayan bu geniş bölgede temel olarak M.Ö. 1200'lerden itibaren Thraklar, sonrasında ise onların bir boyu olan Bithynler ikamet etmiştir. Strabon'dan bilindiği üzere Bithynler bölgeye yerleşmeye başladıkları zaman öncelikle Phrygialılar ve Mysialılar ile etkileşimde bulunmuş[117] daha sonra kolonizasyon süreci ile birlikte bölgeyi Hellenler ile paylaşmak durumunda kalmışlardır. Arkeolojik veriler bulunmamasına karşın Bithynialılar'ın ilk etapta Marmara Bölgesi'nin sahil kısımlarında ikamet ettiği, daha sonra Hellenler'in gelişiyle birlikte Bithynialılar'ın öldürüldüğü veya köleleştirildiği, bu nedenden dolayı da sahil kısmından çekilerek iç kesimlere yerleşmeye başladıkları düşünülmektedir[118].

M.Ö. 7. yüzyılın sonlarında Thraklar ve Thynler ile birlikte Bithynler Lydia Kralı Kroisos'un hakimiyeti altına girmiş, dağlık bölgelerde bağımsızlıklarını korumayı başarabilmişlerse de M.Ö. 545'te Bithynia Pers Satraplığı'nın bir parçası haline gelmiştir. M.Ö. 334'teki Granikos Savaşı'ndan sonra Bithynia Bölgesi'nde Makedonya etkisi başlamış, Bithynialı Prens Bas'ın Büyük İskender'in satrabı Kalas'ı yenilgiye uğratması ile birlikte bağımsızlığa giden yolu açmıştır. M.Ö. 2. ve 3. yüzyıl süresince Bithynia kralları Hellen kültürünü benimsemiş ve kurdukları kentlere bu kültür tarzını yansıtmışlardır. Strabon'a göre ise Bithynia'nın kuzeybatı kısımları ve Marmara'nın güney sahilleri yoğun bir şekilde Hellenizasyona uğramıştır[119].

---

[117] Strabon, *Geopraphika*, 12.3.3.

[118] Hale Güney, (2014): "Hellenistik Dönem Öncesi Bithynia'da Hellen Kolonileri ve Bithynialılar Arasındaki İlişkiler", *BELLETEN*, 282, Cilt: 78, Sayı: 282, Ankara: s. 418.

[119] Kamil Doğancı, (2013): "The oldest peoples of Bithynia: Tribes of Thracian Origin", *The Balkans-Languages, History, Cultures*, Cilt: 3, s. 45-51, Veliko Tırnovo: s. 48-49.

Hellenizasyon, bir diğer değişle Hellenleştirme, özellikle Büyük İskender sonrası döneme atfedilmekte, Hellen kültürünün yayılımı ve Hellen olmayan topluluklar tarafından benimsenmesi olarak tanımlanmaktadır[120]. Büyük İskender fethettiği yerlerde Hellen tarzında *polis* kurmuş, Hellenler ve yerlileri kaynaştırma siyaseti izleyerek Hellenlerin yerli kadınlarla evlenmesini teşvik etmiş, ölümünden sonra ise generalleri ve halefleri de aynı siyaseti sürdürmüştür[121]. Yerel elitler, Hellen kültür merkezleriyle yakın ilişkiler kurmuş ve zamanla bu kültürün etkisi altında kalmıştır[122].

Daha sonra M.Ö. 66'da Pompeius'un Kral Mithridates'i yenilgiye uğratması ve bölge hakimeyetini ele alması ile birlikte eski Pontos Krallığı'nın daha kolay yönetilebilmesi adına Pontos ve Bithynia bölgelerinin yeniden organize edilmeleri gerekmiştir. Bu süreç içinde kaleler terk edilmiş ve Roma standartlarına uyabilecek Hellen *polis*'leri kurulmuştur. O dönem içinde var olan Hellen kolonileri ve kentleri genel olarak Roma öncesi yapılarını korurken, öncesinde Pontos ve Bithynia krallıkları hakimiyeti altında bulunan bölgelerde idari merkez niteliğini taşımaya başlamışlardır. Roma, Hellen *boule*'sini *ex officio* ile değiştirerek öncesinde *demos* tarafından kısıtlı bir süre için seçilen üyeler yerine ömür boyu üyelik elde eden yerli seçkin sınıfların seçildiği bir sistem oluşturulmuştur. Konsüle katılım sağlanması adına zengin bireylerin ücret ödeyebildiği bu sistem dahilinde yerli şeçkin sınıflara ayrıcalık tanınması özellikle Roma İmparatorluk Dönemi'nde bilinmektedir. Bu duruma istinaden Bithynia ve Pontos bölgelerinde bulunan kentlerde siyasi ve kamusal yaşamın Hellen'den çok Roma özelliği taşıdığı görülmektedir[123]. Buna karşın hakim olan kültürün Hellen olduğu desteklenmektedir; resmi konularda kullanılan dil Hellence olurken, dini açıdan en

[120] Rachel Mairs, "Hellenization", (2013): *The Encyclopedia of Ancient History*, Derleyen: Bagnall, R., Brodersen, K., Champion, C. B., Erskine, A. Ve Huebner, S. R., Oxford, (ayrı basım): s. 1.

[121] Aşkıdil Akarca, (1998): *Şehir ve Savunması*, Ankara: s. 14.

[122] Pınar Özlem-Aytaçlar, (2010): "An Onomastic Survey of the Indigenous Population of North-Western Asia Minor", *ONOMATOLOGOS*, Oxford: s. 510.

[123] Jesper Majbom Madsen, "Provincial Population and Roman Identity in Bithynia et Pontus", http://www.pontos.dk/publications/papers-presented-orally/oral-files/Mad_provincial.pdf, (20.02.2016) s. 1-2.

azından Bithynia kentlerinde Hellen *pantheon*'u kabul görmekteydi. Ancak Roma bu bölgeleri siyasi-idari bakımdan önemli derecede etkilemiştir[124].

Romanizasyon, yani Romalılaştırma, Roma ve yerel kültürler arası aşamalı bir süreç olup yerel nüfusun Latin veya Roma örflerini, normlarını, siyasi ve ekonomik geleneklerini ve maddi kültürünü benimseyerek kendine ait yerel kültür ile kaynaştırma işlemi olarak kabul edilmektedir[125]. Tabi ki bu işlem büsbütün ve eşit oranda gerçekleşmemektedir; öncelikle dil, maddi kültür, siyasi duygular ve din gibi Roma-eyalet arası farklılıklar ortadan kaldırılmakta, sonrasında ise çeşitli bölgelerde farklı hız ve başarı ile sonuç vermekteydi. Bir anda halkın yerelliği, uyruğu ve geleneklerine dair izler silinmezken eyalet nüfusu Romalı olabiliyor ve aynı zamanda atalarının birikimlerini de sürdürebiliyorlardı[126]. Hellenler'e kıyasla Romalılar çevrelerinde yer alan maddi kültür ile daha fazla tanımlanmaktaydılar. Belirli keramik türleri ve diğer import malzeme, gladyatör oyunları, termal kaplıca ve hamamlar, Romanizasyon'un tipik örnekleri olup yeni bir kültürel kimliğin oluşmasına katkıda bulunmaktaydı[127].

Bir yandan M.Ö. 1. yüzyılda bölgeye hakim olan, çoğunluğu Thrak kökenli Bithynialı arazi sahiplerinin yerini Roma veya İtalya'dan göçmenlerin aldığı görüşü savunulmaktayken, diğer yandan bölgedeki Thrak isimlerinin yok olması İtalik göçü yerine Hellenizasyon'un bir neticesi olduğu düşünülmektedir. Kompozit Hellen-Roma isimleri Hellenizasyon'a uğramış İtalyanlar'a veya Romanizasyon'a uğramış

[124] Jesper Majbom Madsen, "Roman Greeks in Bithynia et Pontus-foreigners in native lands. A study of cultural identity in Greek provincial communities", http://www.pontos.dk/publications/papers-presented-orally/oral-files/Mad_Roman_Greeks.pdf, (20.02.2016), s. 2.

[125] Jesper Majbom Madsen, The Romanization of the Greek elite in Achaia, Asia and Bithynia: Greek Resistance or Reginal Discrepancies", http://www.pontos.dk/publications/papers-presented-orally/oral-files/Mad_romanisationelite.pdf, s. 4.

[126] Francis Haverfield, (1915): *The Romanization of Roman Britain*, Oxford: s. 22.

[127] Jesper Majbom Madsen, The Romanization of the Greek elite in Achaia, Asia and Bithynia: Greek Resistance or Reginal Discrepancies", http://www.pontos.dk/publications/papers-presented-orally/oral-files/Mad_romanisationelite.pdf, s. 6.

Hellenler'e ait olabilecekken, aynı zamanda azat edilmiş ya da Romalı statüsünü kazanmış Bithynialılar'a da ait olma ihtimali bulunmaktadır[128].

Bölge dahilinde bulunan yazıtların büyük çoğunluğu Hellence iken Latince'de yazılan yazıtların sayısı yok denilecek kadar azdır. Ayrıca bölgede bilingual (Hellence-Latince) yazıtlar da bulunmaktadır. Hellence'nin bölgedeki üstün varlığı, hem köken hem kültür üzerine bir fikir vermektedir.

Bithynia'da, Thrakia kökenli isimleri içeren yazıtlar M.Ö. 3. yüzyıldan başlayarak M.S. 3. yüzyıla kadar devam etmektedir[129]. Hellenistik Dönem'de, kentlerin kendilerinde değil de çevrelerinde tespit edilen mezar yazıtlarından anlaşıldığı üzere Bithynia'daki bereketli arazilerin büyük bir bölümü Thrakia kökenli üst sınıfa ait olmuştur. Roma İmparatorluk Dönemi ile birlikte arazi sahiplerinin bir kısmı Hellen ismi taşırken, çoğunluğun Roma ismi veya Roma *tria nomina* (üçlü isim sistemi) taşıdığı görülmektedir[130]. İsim değişiklikleri, III. Antiokhos'a karşı yapılan savaş ve Bithynia monarşisinin son süreci ile başlamaktadır. Daha sonra Augustus'un hakimiyeti ile birlikte bölgede barış sağlanmış olmasına karşın yerli asillerin elinde bulunan topraklar, arazilerini genişletmeyi hedefleyen Romalılar'ın eline geçmeye başlamış ve böylelikle Erken İmparatorluk Dönemi ile birlikte epigrafik malzemede Thrak isimlerinin yerini, Hellen ve çoğunlukla Roma isimlerine bıraktığı görülmektedir[131].

Yerel isimlerin incelenmesinden[132] yola çıkarak bölgedeki Thrakia ve Thrakia-Bithynia isimleri, aynı zamanda Thrakia-Phrygia ve Phrygia isimleri ve yayılımlarını tespit etmek mümkündür. Thrakia ve Thrakia-Bithynia kökenli isimler: Aphia [**MY73**], Apphia [**MY19**], Apphe [**MY20, MY21, MY63, MY67**], Aphphe [**MY14**], Apphos [**MY83, MY151**], Aphous [**AY74**], Apphous [**AY25, MY22, MY103**], Aphphous

[128] Tonnes Bekker-Nielsen, (2008): "Urban life and local politics in Roman Bithynia", *Black Sea Studies*, Sayı: 7, Danimarka: s. 97-98.
[129] Özlem-Aytaçlar, 2010: 512
[130] Thomas Corsten, (2006): "The Role and Status of the Indigenous Population in Bithynia", *Rome and The Black Sea Region, Domination, Romanisation, Resistance*, Danimarka: s. 85-86.
[131] Corsten, 2006: 88-89.
[132] Özlem-Aytaçlar, 2010: 521-527.

[**MY16, MY33**], Biobris [**MY88**], Bisoporis [**MY55**], Gasza [**MY106**], Diliporis [**AY107, MY21**], Lilla [**MY126**], Lillis **[MY16**], Sadalas [**MY16**], Sousos [**MY90**] ve Spokes [**MY11**]. Thrakia-Phrygia ve Phrygia kökenli isimler ise: Dada [**MY68**], Dadees [**MY23**] ve Papias [**MY102, MY139, MY158-161**].

Thrak kökenli isimlerin Phryg kökenli isimlere sayı bakımından üstünlük sağladığı açıkça görülmektedir. Ayrıca her iki kökene ait isimlerin özellikle Gölpazarı ve Yenipazar ilçelerinde yoğunlaştığı anlaşılmaktadır. Bu bölgede yaşamış olan halkın Thrak ve Phryg kökeni teyit edilirken, Bilecik'in daha çok doğu kesiminde yoğunlaşması, belki de Nikaia kentinin hakimiyet bölgesinin uç kesiminde bulunarak etnik kimliklerini en azından Roma İmparatorluk Dönemi sonuna kadar koruyabildiklerine işaret etmektedir.

5.2. Sosyo-politik Yapı

Kuşkusuz bu bölge kırsal alanda kalmasına karşın çevredeki antik kentler ile bağlantılı olup Bilecik'in doğrudan bağlantılı olduğu bilinen kent Nikaia'dır. Söz konusu kentin bu bölgedeki hakimiyeti, özellikle il dahilinde tespit edilen mil taşlarının [**Lev. XIV**] üzerinde bulunan başlangıç noktalarının Nikaia'yı merkez [**örn. MT2**] alması ile kesinlilik içinde kanıtlanmaktadır. Bu çerçevede bölge tarihini aydınlatmak adına öncelikle Nikaia'daki gelişmelerin değerlendirmesinin yapılması gerekmektedir.

Nikaia kenti İznik Gölü'nün bulunduğu büyük vadiye ve Sakarya havzasını Marmara Denizi'nin havzasından ayıran boğaz üzerinde hakim bir konumda yer alırken, Trakya'dan gelen ve Bithynia'ya yerleşen ilk milletler için önem taşıyan ve savunması kolay olan bu nokta tercih edilmiştir[133]. Kent, İznik Gölü'nün doğu kıyısında ve Kios kentinin doğusunda bulunmakta olup Bithynia bölgesinin önemli kentleri arasında yer almaktaydı. Kentin sahip olduğu ilk isim Helikore iken[134] daha sonra Antigonos Monophthalmos (M.S. 301) tarafından Antigoneia adı verilmiş, en son ise Trakya Kralı Lysimakhos ilk karısı Nike'ye ithafen kente Nikaia adını vermiştir[135]. M.Ö. 4. yüzyılda karakteristik Hellenistik kent formunda kurulan Nikaia'nın surları başta 16 *stadion* (2893 m.) iken daha sonra 4970 metreye kadar ulaşmış, bir kısmı göl kıyısını da kapsamıştır. Kentin erken dönemlerine ait günümüze kadar ulaşabilen tek anıt Berberkaya Lahdi'dir. Yekpare taş blok üzerine işlenen mezar anıtının Bithynia krallarından II. Prusias için M.Ö. 149'da yapıldığı bilinmektedir[136].

Nikomedeia kenti kurulana kadar Bithynia Krallığı'nın metropolü olan Nikaia kenti daha sonra IV. Nikomedes'in vasiyetiyle Roma idaresi altına girmiştir. Roma hakimiyetinde bölgenin vilayet konumuna getirilmesi ile birlikte Nikaia kentinin önemi

[133] Texier, 2002a: 150.
[134] Sevin, 2013: 35.
[135] Strabon, *Geographika*, 12.4.7.
[136] Semavi Eyice, (1984): "I. The Pre-Turkish Period İznik", *İlgi*, Sayı: 39, İstanbul: s. 10-11.

artmasına karşın başkentlik konusunda Nikomedeia ile yüzyıllar boyunca bir mücadele yaşanmıştır. Bu dönemde eski sınırları dışına da yayılan kent M.S. 123'te şiddetli bir deprem sonrası zarar görmüş, İmparator Hadrianus tarafından yeniden imar ettirilmesi kendisinin kentin ikinci kurucusu olarak anılmasına sebep olmuştur. İmparator Valerianus döneminde ise yaklaşık M.S. 258'de Bithynia'nın genelinde olduğu gibi burası da Got saldırılarından nasibini almış ve ancak M.S. 259-269 yıllarında kent yeniden eski durumuna kavuşabilmiştir[137].

M.Ö. 74 yılında Bithynia Kralı IV. Nikomedes'in vasiyeti ile birlikte Nikaia'nın da içinde bulunduğu bölge Roma devletine bırakılarak ilk etapta Bithynia Eyaleti oluşturulmuş, sonrasında ise M.Ö. 63'te *Lex Pompeia* ile Pontos Krallığı'nın toprakları dahil edilerek *senatus* eyaleti olarak *provincia Pontus et Bithynia* kurulmuş ve Antoninus Pius devrine kadar bu niteliğini sürdürmüştür. İmparator Traianus'a kadar eyalete atanan *praetor* seviyesindeki *proconsul* valiler genel olarak birer yıl görev yaparken tecrübe sahibi olmadıkları görülmüş, İmparator Vespasianus zamanında ise eyalet valilerinin daha fazla tecrübe sahibi olmalarına dikkat edilmiştir[138].

Roma eyaletleri iki sınıfa ayırılabilmektedir; sınırlara yakın olan ve dahilindeki askeri birliklerin doğrudan imparatorun emrinde bulunan, kendisinin vekilleri veya generalleri tarafından idare edilen eyaletler ile ordunun sürekli bulunmak zorunda olmadığı, *proconsul* veya *propraetor*'lar tarafından idare edilen eyaletler. Doğu'da ve Batı'da birçok eyalette huzur ortamı geçerli olduğundan senato eyaleti olarak kalmışlardır[139]. Bu eyaletlerde barış hakim olmuş, belirli düzeylerde kamu düzeni sağlanmış ve genel olarak siyasi tehlikelerden uzak kalınmıştır. Karadeniz Bölgesi donanma tarafından savunulduğundan, *Bithynia et Pontus* Eyaleti imparatorluğun kuzeydoğu sınırlarını teşkil etmesine karşın uzun bir süre boyunca senato eyaleti olarak

[137] Semavi Eyice, (2001): "İznik", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, Cilt: 23, İstanbul: s. 543.

[138] Ferit Baz, (2014): "İmparator Hadrianus'un Son Yıllarında Anadolu'daki Bazı Eyaletlerin Yönetimlerinde Dikkat Çekici Noktalar", *Mediterranean Journal of Humanities,* IV/2, Antalya: s. 52.

[139] Halil Dermircioğlu, (1967): "Roma Devletinin eyalet (Provincia) sistemi hakkında", *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Tarih Bölümü Tarih Araştırmaları Dergisi*, Cilt: 5, Sayı: 8, Ankara: s. 450.

yönetilmiştir[140]. M.S. 110'da İmparator Traianus bölgenin bozulan ekonomisinin iyileştirilmesi adına eyaleti imparator eyaleti yaparak bölge yönetiminden imparatorun *legatus*'ları sorumlu olmuştur; Genç Plinius M.S. 111 yılında vali olarak atanmasından sonra görevi süresince eyaletteki kentlerde yaşanan yerel yönetim bozuklukları, kamu hazinesindeki sıkıntılar, bayındırlık sorunları gibi sıkıntıları imparatora yazdığı mektuplar aracılığıyla çözmeye çalışmıştır. İmparator Antoninus Pius ile birlikte M.S. 138'de eyalet senatoya bağlı *praetor* eyaleti olmuş, İmparator Marcus Aurelius tarafından ise M.S. 161'de imparatora bağlı *praetor* eyaleti şeklinde değiştirilerek bu şekilde kalmıştır[141].

Bithynia et Pontus Eyaleti'nin kurulmasıyla Nikaia'nın geniş ve verimli bölgelerinin arttığı ve Roma İmparatorluğu altında kentin önemli derecede gelişme kaydettiği bilinmektedir. Ayrıca barış, iyi iletişim ve kentsel yatırımlar sayesinde kırsal alanda tarım faaliyetleri tüm potansiyelini sunabilmiştir. Kentin gelişmesinde önemli rol oynayan geniş arazi sahipleri olurken, bunların genellikle İtalya kökenli olduğu görülmektedir. Bu durum özellikle Nikaia'nın doğu bölümünde görülürken, Roma İmparatorluk Dönemi öncesine kadar bu bölgelerin vahşi ve keşfedilmemiş olduğu desteklenmektedir[142]. Bölgedeki yazıtların tarihlendirilmesi de bu durumu desteklemektedir [**Lev. CLXXVIII**].

Bilecik İli dahilinde ele geçen buluntular neticesinde bölgede yoğun *kome* yani köy yerleşimlerinin varlığı tespit edilmiştir [**Lev. XII**]. Nikaia kentinin egemenlik alanı altında kalan bu bölgenin söz konusu kente bağlı, genellikle köy ve çiftlik yerleşmelerinden, Nikaia-Ankyra ve Nikaia-Dorylaion yol hatları üzerinde ise köylerden daha büyük kasaba ve konaklama yerlerinden oluşan bir kırsal alanın olduğu desteklenebilir. Bu yerleşim yerlerini örnek alarak zaman içinde Bilecik İli'nde bulunan il ve ilçe merkezleri, aynı şekilde köy yerleşimleri de gelişmiş olabilir. Bu duruma en

[140]Ferit Baz, (2013): "Roma İmparatorluk Dönemi Pontus et Bithynia Eyaleti'nin idari sistemine ilişkin görüşler", *CEDRUS*, Cilt: 1, Antalya: s. 263.

[141] Onur Bengisun, (2010): *Antik edebi kaynaklarda Bithynia (İ.Ö. 333-İ.S. 284)*, (Ege Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Anabilim Dalı, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), İzmir: s. 16.

[142] Stephen Mitchell, (1993): *Anatolia, Land, Men, and Gods in Asia Minor*, Cilt I, Oxford: s. 160.

büyük destek özellikle bölgede tespit edilen yazıtların buluntu yerleridir. Anlaşılacağı üzere buluntuların yoğunlukları çeşitlilik gösterirken [**Lev. XVI**], günümüz yerleşimlerinin bazen hemen içinde, bazen de yakın mevkilerinde ele geçmiştir [**Lev. XI**].

Peki, kent ile kırsal arasındaki fark nedir? Öncelikle en temel fark yasal statüdür. Bir kent, önemsiz bir kent olsa bile, *polis* statüsünde olup kendi kendini yöneten bir toplumdan oluşmaktaydı. Aksine *kome*'ler, bir *polis*'e bağlı, buranın tamamen kontrolü altında olan köy yerleşimleri olarak tanımlanmaktadır[143].

Roma İmparatorluk Dönemi süresince kırsal yaşam bakımından köyler Küçük Asya'daki toplumsal yaşamın temelini oluşturmaktayken antik yazarlar köylere fazla değinmemektedir. Bu süreç içinde bu bölgenin yazıtlarında yalnızca Hellence ve Latince kullanılmakta, bu dillerin aynı zamanda köylülerce konuşulduğu da kanıtlanmaktadır. Köylerden ele geçen, toplum organizasyonuna veya etkinliklerine dair özenle yapılmış yazıtlar kentlerdekilerle benzerlik göstererek tipik köy organizasyonunun üzerinde bulunduğu görülmektedir. Köylerde ikamet edenlerin çok azı kent toplumlarında tam anlamıyla vatandaş olarak tanınmaktayken, Bithynia kentlerinin kırsal yerlilerinin daha düşük statüde olduğu bilinmektedir[144].

Köylerin büyüklüğünü ve ekonomik gelişmişliğini anlayabilmek için köy nekropollerine bakmak gerekmektedir [**Lev. XV**]; mezar yazıtlarında mezarın tahrip edilmesi durumunda ceza ödenmesi öngörüldüğünde bu köyün daha gelişmiş olduğu anlaşılmaktadır[145]. Bu düşünce ile birlikte Bilecik'te tespit edilen mezar yazıtlarının on birinde [**MY44, MY45, MY46, MY49, MY50, MY77, MY116, MY127, MY175, MY204, MY230**] ceza hükmü geçmektedir. Bu köylerin diğerlerine nazaran belki de daha gelişmiş olabileceği desteklenebilir. Ayrıca söz konusu mezarların üçünde mezar sahibinin ismi bilinmezken, geri kalan isimlerin tümünün Romalılara ait olması

[143] Bekker-Nielsen, 2008: 45.
[144] Mitchell, 1993: 170, 172, 174, 176, 178.
[145] Mitchell, 1993: 187.

bölgedeki zengin tebaanın Romalılardan oluştuğunu desteklemektedir. Bu mezarların çoğunluğunun Nikaia'ya ve Nikaia-Ankyra güzergahı yakınlarında bulunduklarını belirtmek yerinde olacaktır.

Genel olarak kabul edildiği üzere Roma İmparatorluğu büyük ölçüde yerel elit kesimler tarafından yönetilmekteydi. Roma fetihlerinden önceki süreçte yerel yönetim bu kesimin elinde bulunurken sonraki süreçte Romalılar günlük sorunları bu yönetimlere devrederek imparatorluk yönetimine odaklanma fırsatı bulmuş ve mutlak güç sahibi olmuştur[146].

İl sınırları içinde bulunan yazıtların yedisinde *gerousia* [**OY6, MY62, MY127, MY154, MY180, MY183, MY206**], birinde *boule* üyesi [**MY183**] olan birkaç isim görülmektedir. Arkaik Dönem'de *polis*'ler için önem taşıyan bu *gerousia* yani yaşlılar meclisi Geç Hellenistik Dönem ile birlikte birçok toplumda siyasi rol oynamaktan çekilerek ayrıcalıkları olan belirli bir sosyal statü haline gelmiştir. Eyalete bağlı kentlerde bulunan senato antik yazarlarda *gerousia*'nın devamı şeklinde ifade edilse de aslında *boule*'den örnek alınmıştır[147].

Kırsal yerleşimlerin bağlı oldukları *polis* -Bilecik durumunda bu kent Nikaia oluyor- ile iletişim sağlanabilmesi adına yerel yönetimlerin belirlenmiş olması gerekmektedir. Demirköy'de tespit edilen bir yazıtta [**MY64**], yerleşimde denetim ve maliye sorumlulukları bulunan bir memurun bu görevleri dışında elçilik görevi de üstlenmiş olduğu görülmektedir. Olasılıkla yerel idarede söz sahibi olan bu memur, bulunduğu yerleşimi diğer kırsal yerleşimlerde veya bağlı oldukları kentte temsil etmekteydi. Anadolu'da köylerde ve ufak topluluklarda günümüze kadar devam eden yaşlılar meclisi yönetimi, ileri yaşlardaki insanların tecrübesine sığınılması ve saygı duyulması, bölgedeki Antik Çağ kırsal yönetiminin anlaşılmasına katkı sağlayacaktır.

[146] Jesper Majbom Madsen, The Romanization of the Greek elite in Achaia, Asia and Bithynia: Greek Resistance or Reginal Discrepancies", http://www.pontos.dk/publications/papers-presented-orally/oral-files/Mad_romanisationelite.pdf, s. 10.

[147] Bekker-Nielsen, 2008: 79.

Yazıtların sadece üçünde unvan sahibi kişilerin ölüm yaşı ifade edilmekte, buna karşın iki kişinin [**MY180, MY183**] elli yaşında, diğer bir kişinin [**MY62**] ise altmış üç yaşında vefat ettiği görülmektedir. Dönemlerine göre nispeten uzun yaşam süren bu kişilerin hayatta kalabilmeleri için olasılıkla üst sınıflara ait olması gerekmektedir.

Köyün niteliğine göre *gerousia* veya *boule* tarafından idare sağlanırken yönetim mekanizmasının kentlerden örnek alınmış olması veya erken dönemlerden süregelen geleneğin devam ettirilmiş olması olasıdır. Buna karşın kırsaldaki ufak yerleşimlerin büyük kentlere özenmesi veya sadece taklit etmesi de bir ihtimaldir. Bölgede *polis* niteliğini taşıyabilecek bir yerleşme henüz tespit edilememesine karşın il dahilinde bulunan yazıtlarda *polis* [**OY1, MY154, MY203, MY204**], bir diğer yazıtta ise *polites* [**MY154**] yani kentliler ifadesi görülmektedir. Özellikle antik kaynaklarda bölgede herhangi bir *polis*'e dair bilgi bulunmadığından, bu küçük yerleşimlerdeki toplulukların kendilerini daha yüksek bir statüde, anlaşılacağı üzere kentlerle aynı sınıfta gördükleri düşünülmektedir. Bölgedeki yerleşimler köy olarak anılmasına karşın *enporiarkhes*, *oinoposiarkhes*, *gymnasiarkhes*, *grammateus* [**AY37**] gibi unvanlar ve tapınak yapımı [**AY37**] Arıcaklar Köyü'nde bir arada görülmektedir. Bu statülerin atalardan devam ettiği anlaşılırken, bu yerleşimin bölge için istisnai bir durum teşkil ettiği de bu noktada belirtilmelidir.

Yerel yönetimlerin onurlandırma yetkisine sahip olduğu görülmektedir. Toplum tarafından saygı duyulan kişiler *kome*, *gerousia*, *demos* tarafından onurlandırılırken bir yandan bireysel bir teşekkürü içeren bir yazıt da bulunmaktadır. Onurlandırma yetkisinin bu ufak yerleşimlerde belgelenmiş olması yetki kapsamları hakkında soru işareti yaratmaktadır.

Bilecik yazıtlarında tespit edilen bir diğer önemli veri *kome*'ler arası dayanışmadır. Bu durum iki farklı yazıtta belgelenmektedir. İlkinde *dikome* [**OY4**] yani çift köy ifadesi görülmektedir. Bu köyün *demos*'a sahip olduğu, Dablenoi ve Pronnaeitai halkları tarafından kurulduğu anlaşılmaktadır. Bu iki halk ortak bir menfaat doğrultusunda birleşip köye bağışta bulunan bir kişiyi onurlandırmıştır. Diğer yazıtta ise

iki farklı kişi, dört köy anlamını taşıyan *Tetrakomia* [**AY106**] yerleşimine bir sunak adamıştır. Sencer Şahin'e göre bu köy birleşimleri vergi sistemine ayak uydurabilmek için yapılmış olmalıdır[148]. Gerçekten de bu köylerin maddi mi yoksa manevi olarak mı birleştiklerini anlamak güçtür. Vergi tahsilatı, festival organizasyonu gibi ihtiyaçlar doğrultusunda geçici-manevi birleşme ile köy nüfusunun düşük olması, geçim sıkıntısı veya ticari kaygılar sebebiyle oluşturulan kalıcı-maddi birleşme, bölge halkı tarafından uygulanmış olabilir. Kırsal topluluklar kent hakimiyeti altında olmasına karşın karşılaştıkları bir sorunu ilk etapta komşu yerleşmelerin yardımıyla çözmeye çalışmaları ve bunun neticesinde yavaş yavaş kendi aralarındaki iletişimi sağlayabilecek bir hiyerarşinin oluşması ve yerel yönetime yansımış olması gerekmektedir.

Bölgedeki yerel yönetim ile ilgili *demos* ile bağlantılı tespit edilen iki yazıt bulunmakta, iki adak stelinin masrafını adayan kişilerce karşılandığı görülmektedir. İlkinde [**AY14**] adak steli *demos*'a sunulurken, ikincisinde [**AY101**] Zeus'a adanan stelin *demos*'un rahibine ait olduğu görülmektedir. İki köyde de tespit edilen yazıtların çokluğu *demos* unvanını kanıtlarcasına iki yerleşimin de önemli olduğunu göstermektedir. Buna karşın bu ifadenin bir *kome*'ye ithafen kullanıldığı yani aslında bir köy yerleşmesinden bahsedildiği de düşünülebilir.

Demos'a sunulan steller için ayrı bir parantez açılması gerekmektedir. Yayın çevirisine ve bilgisine bağlı kalınması durumunda adağın halka sunulduğu anlaşılmaktadır. Diğer yandan söz konusu adak stelinin *Demos* kültü ile bağlantılı olma olasılığı da bulunmaktadır. İkinci stelde "demos'un rahibi" ifadesinin idari mi yoksa kültsel mi kullanıp kullanılmadığı tam olarak anlaşılamamaktadır. *Demos* kültü Atina'da, M.Ö. 5. yüzyıldan itibaren görülmekteyken, daha sonra M.Ö. 4. yüzyılın ortalarında başka kentlerde de tespit edilmiş, Thrakia Khersonesos'unda Sestos, Elaius, Madytos ve Alopekonnesos gibi kentlerin *Demos* kültü ile bağlantılı olduğu bilinmektedir[149]. Bu noktada, stelin üzerinde yer alabilecek betimlerin değerlendirilmesi

[148] Şahin, 1981: 47.

[149] Işık Şahin, (2012): "Demos Kültü ve Personifikasyonu", *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Cilt: 14, Sayı: 2, Edirne: s. 291-292, 294.

olası Demos personifikasyonu içinden bu duruma netlik kazandırabilecekken, adak stelinin sadece yazıt kısmına ait bilgi mevcut olduğundan, Bilecik ile bağlantısı şimdilik netlik kazanamamaktadır.

Roma İmparatorluğu erken dönemlerinden itibaren, kesin sınırları çizilmiş olan eyaletlerin içinde var olacak *polis*'leri yaratmayı veya tanımayı hedeflemiş, bu politikasına uygun şekilde *polis*'lere bağlı olacak köyler de belirlenmiştir. Roma İmparatorluğu, savaş esnasında yanlış tarafı tutan kentleri köy statüsüne indirip komşu kente bağlı olmalarını sağlamıştır[150]. Bu çerçeve dahilinde, Bilecik kırsalının sosyo-politik organizasyonunun kentlere benzer bir profil göstermesi, belki de böyle bir uygulamanın neticesi ile ilişkilendirilebilir.

Bölge sınırları dahilinde askeri unvanlar görmek de mümkündür. Yakacık Köyü'nde ele geçen bir mezar yazıtında Romalı bir *strategos* [**MY50**] yani bir komutanın ismi yer almaktadır. Kendisinin mezarı önem arz ettiğinden herhangi bir tahribe karşı para cezası öngörülmüştür. Diğer bir yazıtta *stratiotes* [**MY127**] yani er unvanı ifade edilmiştir. Ölen kişiden bahsedilirken askerlik görevini örnek teşkil edecek şekilde yerine getirdiği söylenmektedir. Buradan, yerel toplum için askerlik görevinin onurlu bir eylem olduğu ve bununla gurur duyulduğu desteklenebilir. Yayından yola çıkarak yazıt üzerinde ilk satırın sistematik bir şekilde kazındığı bilgisi elde edilmektedir. Bu konunun üzerinde durulmasının sebebi mezarın anıtsal nitelik taşıması ve aynı zamanda mezar sahibinin önemli bir kişilik olmasıdır. İlk satır yazıldıktan sonra yazıt sahibinin el değiştirmesi sonucunda kazınmış veya yazıt üzerinde *damnatio memoriae* uygulanmış olabilir. Yine de tüm satırın silinmiş olması *damnatio memoriae* için kuşku yaratmaktadır.

Bölgede iki lejyon mensubunun bahsi geçmektedir. İlki *ekantontarkhos* [**OY4**] yani yüzbaşı rütbesine sahiptir ve İmparator Domitianus tarafından kurulan, aynı zamanda ordugahı Ren kıyısındaki Bonn kentinde bulunan Athena-Minerva

[150] Mitchell, 1993: 179.

Lejyonu'nda görev almaktadır[151]. Kendisinin babası ve amcaları gibi ata mesleğini sürdürdüğü görülmektedir. İkincisi *stratiotes* [**MY134**] rütbesinde olup M.S. 56/57'de Suriye Eyaleti'ne sevkedilen IV. İskit Lejyonu'nda görev yapmıştır[152]. Bu lejyonun M.S. 2. yüzyılda olasılıkla Parth seferleri esnasında Anadolu'yu yeniden asker kaynağı olarak kullandığı bilinmektedir[153]. Bu askerlerin Bilecik bölgesi ile nasıl bir bağa sahip oldukları, mensup oldukları lejyonların yerel faaliyetlerinin anlaşılması güçtür. *Ekatontarkhos*'un atalarının bölgede ikamet edip etmediği bilinmezken *stratiotes*'in ebeveynlerinin burada yaşadığı ve vefat ettiği anlaşılmakta, kendisinin de buradan çıkarak lejyona katıldığı düşünülebilir. Veteran ifadesi geçmediği için ikisinin de görev başında burada olduğu ve muhtemelen bölgede herhangi bir veteran yerleşiminin olmadığı anlaşılmaktadır. Bu kişilerin yerleşimlerin aşayişi ile ilgilenmedikleri aşikardır çünkü bu görevi üstlenen *paraphylaks* [**OY1**] unvanını taşıyan bir memurun varlığı görülmektedir.

Söğüt'te bulunan bir yazıt *magister* [**AY68**] unvanını içermekte iken aynı zamanda unvanın Geç Antik Çağ yazıtlarında da yer aldığı görülmektedir. Daha önce yayınlanan yazıtlardan unvanın askeri bir rütbe ile bağlantılı olduğu düşünülmektedir. Buradaki kullanımı tam olarak anlaşılamasa da yazıtta adı geçen diğer şahıslar arasında olasılık dahilinde lejyon bağlantısı aranabilmektedir[154].

Özellikle epigrafik buluntulardan yola çıkarak Roma İmparatorluk Dönemi esnasında yoğun bir şekilde yerleşildiği görülen Bilecik İli'nin coğrafi konumu bakımından saldırılara ve dış tehditlere açık halde bulunduğu anlaşılmaktadır. Bölgede tahkimat açısından yerleşimlere yakın bölgelerde kapsamlı sur izlerine rastlanılmamış ve olasılıkla kırsal alanın savunulması zor olmasından dolayı özen gösterilmemiştir. Belki de bölge savunması sadece yerel idarenin sorumluluğu altındaydı. Buna karşın yüksek noktalarda kale ve gözetleme kulesi işlevi görecek yapıların kalıntılarına

[151] Şahin, 1982: 294.
[152] Şahin, 1982: 160.
[153] Mehmet Ali Kaya, (2005): "Roma Lejyonerleri ve Anadolu", *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Tarih Bölümü Tarih Araştırmaları Dergisi*, Cilt:24, Sayı:37, Ankara: s. 95.
[154] Akyürek-Şahin, 2012b: 364.

ulaşılması, yaklaşan tehdit haberinin Nikaia'ya ve diğer *polis*'lere ulaşılması ve aynı zamanda gelen taarruza karşı ilk müdahalenin yapılması ve geciktirilmesi hedeflenmiş olmalıdır. Nikaia'nın M.S. 258'de Gotlar tarafından istila edilmesi, daha sonra M.S. 259-269 yılları arasında kent surlarının yıkılmasına neden olmuştur[155]. Bu süreç dahilinde Bilecik bölgesinin büyük zarar görmüş olması ve gerileyerek kırsal yayılımının kısıtlanmış olması gerekmektedir.

Kataloğa dahil edilen yazıtların beşinde *threptos* [**MY42, MY46, MY87, MY90, MY153**] unvanı görülmektedir. Bölgede evlat edinebilecek kadar zengin ailelerin varlığı anlaşılmaktadır. Ayrıca bazı mezarlar beslemelere aitken, bazıları da bakıcı aileleri tarafından kendilerine yaptırılmıştır.

Bölgeye Bilecik dışından gelen üç kişinin kökenini görebilmek mümkündür; Teos, Pyrgos ve Dokimeion. Teos'lu Anakreon'un [**MY186**] buradaki varlığı tereddütlü[156] olsa da Dokimeion'lu Gennios [**OY7**] ve Pyrgos'lu Rufus'un [**MY179**] burada yaşamış oldukları kesindir. Böylelikle bu bölgeye Ionia, Lykaonia ve Phrygia'dan üç kişinin yerleştiği tespit edilmiştir. Dokimeion'un mezarı kendisinin Phrygia Bölgesi'ne ait kaya mezar anıtı geleneğini burada tercih ettiğinin göstergesidir.

Nikaia'ya en yakın konumda bulunan Leuke'ye bölgedeki diğer yerleşmelere kıyasla daha fazla yatırım yapılmış olmalıdır. Leuke sakinlerinin Antik Çağ'da sıkça Nikaia'ya ticaret, festival, din gibi hususlar nedeniyle gittiği desteklenebilir. İlçe sınırları dahilinde diğer önemli yerleşimler ise Selçik Köyü'ndeki Midum, Medetli Köyü'nde bulunan Khogea ve Yenişehir-Bursa istikameti üzerindeki Belenalan Köyü'nde bulunan Pyronmea'dır. Medetli Köyü'nde dört adet mil taşı [**MT1, MT3, MT9, MT14**] tespit edilmiştir. Nikaia'dan Ankyra'ya varabilmek için bu kısımda Midum, Leuke, Khogea ve devamında Gölpazarı'nda Eikralenoi, olasılıkla Karaağaç

[155] Eyice, 1984: 11.

[156] Sencer Şahin'in "Bithynia İncelemeleri, sayfa 129"da Gölpazarı Çevresi başlığı altında 10. yazıt ile birlikte gösterilmektedir. Buna karşın "İznik Müzesi Kataloğu'nda II,2'de, sayfa 106"da yer alan 1332 numaralı yazıtta sadece ilk parça yer almaktadır.

Köyü, Thatesum, Totaiaenoi, Tataion ve en son Protunika üzerinden günümüz Bilecik sınırları dışından çıkılmaktaydı.

İl merkezinde kuşkusuz en büyük sorun Agrilion'un lokalize edilmesidir. Genel literatürde Beşiktaş Mevkii olarak kabul edildiğinden bu noktada bu şekilde kullanılacaktır. Merkez ilçede en çok dikkat çeken nokta bölgedeki M.Ö. 6. yüzyıl stelidir. Bu tarihleme, bölge geneline yayılamasa da en azından merkez ilçenin antik tarihinin bu yüzyıl ile birlikte başladığını kesin bir dille ifade etmeye yardımcı olmaktadır. Büyük bir yapılaşmaya işaret edecek su kemeri [**YD2, YD3**] ve kanalları sadece [**YD1**] Selöz'de tespit edilmiştir. Bölge için bir diğer önemli unsur Vezirhan'daki antik ocaklardır [**YD5-6**]. Ocakların merkezi bir yerde bulunması, buradan çıkartılan taşların Bilecik'in dört bir yanına veya bölge sınırları dışına ulaşmasına imkan tanımaktadır. Merkez İlçe dahilinde birkaç köy yerleşiminin varlığı dikkat çekmektedir. Attalianekome, Tetrakomia, Plassyene, Trikkeanoi ve adı belirsiz iki köy dışında Başköy, Kızıldamlar, Deresakarı ve Vezirhan'da yoğun buluntulara rastlanılması, buraların da en azından köy yerleşimi olabileceği görüntüsünü vermektedir.

Pazaryeri ilçesi, adından da anlaşılacağı üzere tarih içinde süregelen bir *emporion* niteliğini sürdürmüş olmalıdır. İlçe merkezi dışında Dikome, Dablenoi, Pronnaeitai ve adı belirsiz üç köy yerleşimi bulunmaktadır. Köy isimlerinin geçtiği yerleşimlerde yoğun buluntulara rastlanılmaktadır. Söz konusu yerleşimlerin İnegöl ve Bozüyük yolları üzerinde bulunduğu görülmekte, antik yolun da aynı güzergahı takip ediyor olması gerekmektedir. Pazaryeri merkezi için önerilen Armenokastron yerleşiminin ilk kez Anna Komnena'nın eserinde geçtiğinden, daha geç döneme tarihlendirmek, belirli olarak Geç Antik Çağ ile ilişkilendirmek yerinde olacaktır.

Bilecik geneline göre Bozüyük ilçesinde rastlanılan yazıtların sayısı çok azdır. Aynı durum Söğüt'ün güney kesimleri için de geçerlidir. Buna karşın bu bölgede daha çok tümülüs ve höyük tespit edilmiştir. Bozüyük İlçe merkezine yakın olanlarının çoğu

özellikle Tunç Çağları'na aittir. Merkez ilçede yer alan Lamounia yerleşiminin olasılıkla Roma İmparatorluk Dönemi'nde organizasyon bakımından kırsal alanın yerleşimini kısıtlamış olmalı ki kırsala yayılmak yerine Lamounia'nın merkezi ikamet edilmiş olmalıdır. Bölgede Nikaia egemenliğini gösteren mil taşı da tespit edilmesine karşın Bozüyük'ün Bithynia-Phrygia sınırında yer alması bakımından zaman zaman Dorylaion'un etkisi altında kalmış olması olasıdır.

Bilecik'teki yüzey buluntularının dağılımı ele alındığı zaman en zengin bölgenin Gölpazarı ve Osmaneli civarında olduğu açıkça görülmektedir. İlçe sınırları içinde çok sayıda adak ve mezar steli, mil taşı ve lahit gibi buluntuların dışında kırsal yerleşimlerin en yoğun görüldüğü ilçe Gölpazarı'dır. Thatesum, Tataion ve Protunika ana yerleşimleri dışında Eikralenoi, Totaiaenoi, Pleanoi, Synlantenoi, Mossyneanoi, Gaiane köyleri ve adı bilinmeyen bir *demos* burada yer almaktadır. Tataion ile Emporion'un buluntu yerleri göz önüne alınarak birlikte Arıcaklar Köyü'nde verilmiş olması aslında Tataion'un bir ticaret merkezi niteliğini taşıdığı veya birbirlerinden bağımsız iki farklı yerleşim olduğu düşünülebilir. Ayrıca Synlantenoi yerleşiminin izleri iki farklı yerde, Keskin ve Urgancılar'da görülmektedir. Diğer küçük yerleşimlerin anahat üzerindeki durak-kasabaların etkisi altında olması gerekmektedir. Bu kadar çok yerleşimin diğer ilçelere nazaran burada yer alması ticari-zirai kazancın dışında ovalık coğrafyanın yayılıma müsait olmasından kaynaklanmış olmalıdır. İlçe sınırları içinde ayrıca yapım tekniğinden anlaşıldığı üzere bir adet Roma köprüsü bulunmaktadır.

Yenipazar bölgesinde, merkez dışında dört bir yanında yoğun malzeme tespit edilmiştir. Burada –tmienoi ve Ontoraitai ve köyleri bulunmaktadır. Aşağıçaylı, Aşağıboğaz ve Selim'de çok sayıda lahit parçaları ve beraberinde nekropol alanları tespit edilmiştir. Bu bölgenin Nikaia-Ankyra hattının verimliliğinden faydalanmış olması gerekmektedir. Ayrıca Yenipazar adı, Gölpazarı'nda bulunan Emporion yerleşimi ile ilişkilendirilebilmektedir. Anlaşıldığı üzere Gölpazarı'nda yer alan eski bir pazarın Yenipazar'da kurulmuş olması gerekmektedir.

Literatürde Thebazion olarak bilinen Söğüt'ün özellikle kuzey kesiminde buluntular tespit edilirken güzey kesimi yalın kalmıştır. Bölgedeki yoğun malzeme merkez dışında iki yerde; Gordoserba/Gordos'un ilişkilendirildiği Geçitli ve muhtemelen paralel bir yol hattı üzerinde bulunan Yakacık Köyü.

İnhisar İlçesi'nde özellikle Sakarya Nehri'nin iki yakasında buluntularla bağlantılı yerleşimler görülmektedir. Bunların dışında Gölpazarı'ndaki Gaiane'ye yakın Harmanköy Köyü'nde yoğun buluntular tespit edilmiştir.

Genel olarak Bilecik'teki yerleşimlerin Sakarya Nehri'nin iki tarafını da izlediği görülmektedir. İç kesimlere yayılmadan önce öncelikle bu kesimlerin ikamet edilmiş olması gerekmektedir. Günümüz Bilecik'inin Antik Çağ yerleşim modelini takip ettiği gözlenmektedir. Antik Çağ'da günümüz ilçe merkezlerinde gelişmiş kasabalar, konaklama ve ticaret noktaları olması, günümüz köylerinde veya yakınlarında antik köy yerleşimlerinin veya çiftlik evlerinin bulunması gerekmektedir.

Bölgede yıl sayarak tarihlenmiş yazıtlar da bulunmaktadır. Genel kapsamda Geyve, Taraklı, Gölpazarı ve Göynük çevresinde yer alan bu yazıtlar özellikle mezar stellerinden oluşmaktadır. Bilecik ili dahilinde bu niteliği taşıyan yazıtlardan sadece iki tanesi adak stelidir [**AY72, AY104**]. Rakamların 1'den 23'e kadar sayıldığı tespit edilirken, iki istisna [**MY66, MY191**] dışında hepsi rakam ile verilmiş, Nikaia korpuslarında 12. ve 16. basamak eksikken, günümüze kadar devam eden epigrafik çalışmalar sayesinde 12. yılın kullanımı [**MY137**] ve diğer yıllara ait daha fazla örnek görülmüştür [**Lev. CLXXVII**]. L. Robert, bu yıl sayılarını Roma imparatorlarının yönetim yılları ile bağdaştırmış ve sonrasında bu tez Sencer Şahin tarafından desteklenerek, söz konusu yazıtlarda sıkça geçen Roma kökenli isimlere de değinerek bu era sistemine ait yazıtların M.S. 2. yüzyıla ait olabilecekleri görüşünü savunmuştur[157]. Bu sistemin anlaşılması için iki yazıt örnek teşkil edebilmektedir [**AY100, AY101**]. Olasılıkla imparator adı kendi dönemi içinde anlaşıldığından, belki

[157] Şahin, 1981: 90-91.

ekonomik belki yazıt yüzeyindeki kısıtlamalar dolayısıyla eklenmek gereğinde bulunulmamış ve böylece sadece yıl kısmı eklenmiş olmalıdır.

5.3. Sosyo-ekonomik Yapı

Bölge yazıtları sosyo-ekonomik açıdan değerlendirildiği zaman birkaç meslek grubu dikkat çekmektedir. Bunların arasında daha çok memur unvanları yer alırken, zanaat, çiftçilik ve kölelik gibi unsurlar hakkında bilgiler de ortaya çıkmaktadır.

Bölgede bulunan Thrakia isimli kişilere ait mezar stelleri biçimsel olarak değerlendirildiğinde, çoğunluk orta sınıf insanlara aitken, sadece bir tanesinin daha zengin olduğu anlaşılmaktadır. Bir istisna dışında bu kişilerin Roma İmparatorluk Dönemi Bithynia'sında orta sınıfa, olasılıkla daha düşük sınıfa da ait olabilecekleri düşünülebilir[158].

İdare konusunda kentleri örnek alan-taklit eden bu ufak yerleşimlerde yine benzer bir mantık doğrultusunda kentlerde rastlanılan bazı meslek ve unvanlar görülebilmektedir. Ticaret merkezinin sorumluluğu ile bağlantılı iki unvan, *agoranomos* [**MY64**] ve *enporiarkhes* [**OY6**] ayrı ayrı görülmektedir. Bunların dışında halk ziyafetlerinden sorumlu *euposiarkhes* [**OY1**], yasal mevzulardan sorumlu *nomikos* [**MY152**] ve mimariden sorumlu *arkhitekton* [**MY100**] unvanları ile karşılaşılmıştır. Bölgedeki zanaatkarlar bakımından şimdilik sadece *lithourgos* [**MY184**] yani taş ustası ve *argyrokopos* [**MY197**] yani gümüş kuyumcusu unvanları kaydedilebilmiştir. İl dahilinde mermer ve taş potansiyelinin yanında, tespit edilen yoğun epigrafik malzemenin bölgede yerel veya gezgin taş ustalarının varlığını gerektirmekte olup burada bu unvanın tespit edilmesi kesinlikle şansa bağlı değildir. Ne yazık ki aynı durumun gümüş kuyumcusu için geçerli olmadığı görülmektedir.

Bilecik'in Antik Çağ'ında bölge ekonomisini canlı tutabilecek iki temel unsur bulunmaktadır: Ticaret ve ziraat. Öncelikle Bithynia-Pontos bölgesinde en önemli veya ikinci önemli kent Nikaia'nın hakimiyeti altında olması, coğrafi konumu, iki işlek

[158] Corsten, 2006: 86.

anahat yolunun ve Sakarya Nehri'nin buradan geçmesi, bölgenin değerlendirilme potansiyelini artırmaktadır. Bu doğrultuda bölgedeki bazı köy ve kasabanın ticaret merkezi, konaklama yeri ve çiftlik gibi nitelik taşımış olması gerekmektedir.

Gölpazarı İlçesi'ne bağlı Sarıhacılar ve Kavacık köylerinde birer *oikonomos* [**AY93, MY91**] unvanı görülmekteyken bu unvanın çiftlik kahyalığı ile ilgili olduğu bilinmektedir. Bölgede hububat ve toprak ürünlerinin verimliliği için gerek bireyle, gerekse toplulukla bağlantılı adak yazıtları yoğun bir şekilde tespit edilmiştir. Ayrıca tarım ve bereketin tanrıçası Demeter'e sadece bir adak [**AY13**] sunulduğu görülmesine karşın bölgede Demetrios isminin fazlalığı [**AY13, AY32, MY69, MY104, MY105, MY119, MY126**] dikkat çekmektedir.

Henüz zirai organizasyona dair kalıntılar bulunamasa da bölgede ufak çapta fakat yoğun dağılımlı çiftlik evlerinin varlığı söz konusu olmalıdır. Roma İmparatorluğu'nun genelinde benzer teknik esas alınarak yapılan bu yapılarda giriş ortadan sağlanırken yan kanatlar öne çıkmakta ve iki katlı olmaktadır. Oturma odası yukarıda ve alttan ısıtmalı, günlük yaşam yapının orta alanında geçmekteydi. Genel kullanıma açık bu mekanda yemek pişirme, hayvan yemlerinin hazırlanması, küçük hayvanların barındırılması gibi işlemler yürütülürken yapı içinde ev hamamının yer aldığı bilinmektedir[159]. Vitrivius'a göre bu çiftlik evlerinin ölçüleri çiftliğin boyutlarına ve ürünün miktarına bağlı olmalıdır[160]. Bu doğrultuda buna benzer bir model esas alınarak bölge coğrafyasına ve ihtiyaca yönelik çiftlik veya köy evlerinin yapılmış olması gerekmektedir. Kırsal mimaride temel olarak kerpiç ve ahşap gibi malzemeler kullanıldığından, bölgenin coğrafi konumunun avantajı dışında saldırılara ve yağmalara açık kalması gibi bir dezavantajı da bulunduğundan, bu evlerin günümüze kadar ulaşamaması doğal karşılanabilir.

[159] Fritz Kretzschmer, (2000): *Resimlerle Antik Roma'da Mimarlık ve Mühendislik*, İstanbul: s. 81-84.
[160] Vitrivius, (1998): *Mimarlık Üzerine On Kitap*, Ankara: s. 136.

Bölgedeki işgücü ile bağlantılı olarak kölelerin [**MY90**] mevcut olduğu kaydedilmektedir. Köleyken sonrasında azat edilerek özgürlüğünü kazanan iki isim bulunmaktadır. Bunlardan biri kadın biri erkektir [**MY93, MY201**]. Kadının azat olduktan sonra evlendiği görülmektedir. Ayrıca bir erkeğe ait olan bir mezar sunağı, sahibinin eşi, çocukları ve eşinin efendisi tarafından yapılmıştır [**MY72**]. Söz konusu yazıtta "efendi" ifadesi geçtiğinden olasılıkla köle-efendi arasındaki ilişki şeklinde yorumlanabilir. Aynı ifade bir diğer yazıtta görülmekteyken [**AY93**], bir çiftlik kahyasının efendisi için adak sunduğu anlaşılmaktadır.

Yazıtlarda hububat, mahsul ve toprak ürünleri gibi genel ifadeler kullanıldığından belirli ürün isimlerine ulaşılamasa da Antik Çağ'da yaygın üretimi ve tüketimi olan şarap ve zeytine dair ipuçları görebilmek mümkündür. Gölpazarı'nda tespit edilen bir yazıtta [**MY208**] her yıl şarap şenliklerinin düzenlendiği görülmektedir. Diğer yandan bir başka yazıtta zeytinliklerin mali işleri ile uğraşan bir memur [**MY64**] tespit edilmiştir. Her iki durumda bölgede bu ürünlerin yetiştirildiği kanıtlanmış olsa da üretim boyutları bilinmemekte, şarabın her yıl düzenlenen şenliklerde kullanılması bakımından zeytine göre daha fazla üretildiği desteklenebilir. Ayrıca yapılan bir adakta [**AY39**] 197 litre şarap sunulmaktayken en azından üretim ile ilgili ortada bir görüntü oluşturmaktadır.

Toplum işleyişi için zaruri olan takvim ve saat kavramlarından ilkinin yerli halk tarafından kullanıldığı iki yazıttan öğrenilmektedir. Bithynia takviminde bulunan iki ay; Herakleios [**OY3**] (24 Ocak-21 Şubat) ve Areios [**AY39**] (23 Haziran-24 Temmuz) ayları burada tespit edilmiştir[161]. Areios ayının geçtiği stel, hububatın verimliliği için beraberinde çeşitli sunularla adanmıştır. Olasılıkla yaklaşan hasat zamanı için yapılan bir ritüel söz konusudur.

[161] Alan. E. Samuel, (1972): *Greek and Roman Chronology, Calendars and Years in Classical Antiquity*, München: s. 175.

Nikaia ekonomik açıdan hareketli bir kentti; Roma'nın topladığı vergiler buraya getirilmekte, imparatorluğa bağlı mali işlere bakan yöneticiler burada yaşamaktaydı[162]. Bilecik sınırları içinde kalan bölgenin ticaret organizasyonu ile Nikaia kentinin ilgilenmiş olması gerekmekteydi. Bu açıdan kırsal alanın özellikle tarım ve ticaret potansiyelinden gelebilecek vergilerin kent ekonomisine katkı sağladığı düşünülebilir. Ayrıca buradaki arazilerin yerel toprak ağaları tarafından kiralama usulü ile çalıştırıldığı ve vergilerin ürün karşılığı olarak tahsis edildiği de desteklenebilir.

Kara yolu ticaret ağı Ankyra ve Dorylaion'a kadar ulaşmaktaydı. Peki, kara dışında bölge için önem arz eden Sakarya Nehri ticari anlamda kullanılmış olabilir mi? Tabi ki bu konu başlı başına bir bilimsel çalışmayı gerektirmektedir. En azından Sakarya Nehri yerel topluluklar arasında kullanılmış olmalı; daha büyük kapsamda ise Nikaia'nın da bu duruma dahil olması beklenebilir. İznik Gölü özellikle ağır yüklerin taşınmasında kullanılmış ve genel olarak Nikaia için deniz taşımacılığının önem taşıdığı desteklenmekte, en azından nehrin aşağı kısımları gemi ulaşımına uygun olduğundan Karadeniz'e kadar ulaşım sağlandığı bilinmektedir[163]. M.S. 2. yüzyıl sonları ile 3. yüzyıl başlarına ait bazı sikkelerin üzerinde "CAΓAPIC (Sakarya)" ve bir gemi motifi bulunmaktadır[164]. Sakarya Nehri genel hatlarıyla güney-kuzey doğrultuda akarak Karasu yakınlarında Karadeniz'e kavuşmaktadır[165]. Bilecik'ten başlayarak kuzeye doğru yakın bölgelere hammadde ve özellikle kereste gibi malzemelerin, akıntı yönünü hesap ederek maliyeti düşük ve geri dönüşü gerektirmeyecek sal-tekne veya platformlar sayesinde ulaşması gereken noktalara gönderildikleri düşünülebilir.

Bilecik'e ve bulunduğu geniş bölgeye katkı sağlayabilecek en önemli yerel kaynak olasılıkla mermerdir. İl dahilindeki yüzey araştırmaları esnasında tespit edilen yoğun adak ve mezar steli, mil taşı, lahit, mimari unsur gibi taş eserlerin yerel doğal taş ve mermerlerden yapılmıştır. Bilecik mermeri literatürde "Breccia Corallina (Sakarya

[162] Baz, 2013: 264.
[163] Doğancı, 2007: 123.
[164] Wilson, 1960: 97.
[165] Özgür, 1990: 66.

Nehri'nden etkilenerek; lat. marmor sagarium)" olarak bilinmekte, pembe ve beyaz parçalı pembe kalker olarak tanımlanmaktadır. Antik Çağ'da Vezirhan ocaklarından çıkarılan Bilecik Mermeri'nin olasılıkla İmparator Augustus zamanında (M.Ö. 27-M.S. 14) Roma'ya tanıtılmış, genel olarak sütunlarda kullanılmasına karşın Pompeii ve Herculanaeum'da dış cephelerde de kullanılmıştır[166]. İtalya'da Vesta Tapınağı ve ortaçağ kalesi Del Monte'de Bilecik mermerine yakın mermer kullanıldığı görülmüştür[167]. Bölgede antik ocakların tespit edilmesine karşın antik kaynaklarda Bilecik mermerine dair herhangi bir alıntının olmayışı, dahası yakın kentlerde kullanımına dair şimdilik bir örneğinin bulunmaması, sadece yerelde, özellikle antik stellerde kullanıldığı görüşünü desteklemektedir.

[166] Carmelo G. Malacrino, (2010): *Constructing the Ancient World, Architectural Techniques of the Greeks and Romans*, Los Angeles: s. 26.

[167] Murat Yurdakul, 2015: 6.

5.4. Sosyo-Kültürel Yapı

Bölge yazıtlarının çoğunluğu mezar yazıtlarından oluşmasına karşın sayı bakımından ikinci sırada adak yazıtları bulunmaktadır. İl dahilinde toplu yapı kalıntılarına rastlanılmamasına karşın yazıtların geniş bir alana yayıldığı görülmektedir. İnsanların ölülere ve tanrılara saygı duyduğu anlaşılmaktadır.

Tespit edilen yazıtlarda beş rahip ismi geçerken çoğunluğun Hellen ismi olduğu, rahiplerin kırsal alandaki yerel topluma karşı tam olarak sorumlulukları bilinmese de sunulan adaklarda katkıları olduğu görülmektedir. Bölgedeki adaklar genellikle bireysel olarak sunulurken bulunan bir adağın [**AY19**], köy ve rahip tarafından sunulduğu, diğer yandan rahiplerin kendileri ve yakınları için masrafları kendileri karşılayacak şekilde adak sundukları durumlar da kaydedilmiştir. Bir rahibin *demos*'a bağlı olduğu [**AY101**], başka birinin ise bu unvanı taşırken veya öncesinde çiftçilik konusunda halka önderlik ettiği [**MY3**] ifade edilmektedir.

Zeus Bennios ve Zeus Bronton adına gerçekleştirilen kurban ve hasat şenliklerinin bölgede kutlandığı ve bu şenliklerin düzenlenmesinden sorumlu görevli *bennarkhes*'in [**OY5**] varlığı görülmektedir. Ayrıca bu niteliğin atalardan süregeldiği de anlaşılmaktadır. Yapılan adaklarda tanrılara öküz, koku yağı, çelenk, şarap ve bakır kap sunulduğu anlaşılmaktadır.

Arıcaklar Köyü'nde tespit edilen bir adak yazıtında [**AY37**] görüldüğü üzere bölgede yeni bir tapınağın inşa edildiği anlaşılmaktadır. Buna karşın bölge topografyası göz önüne alındığında tapınaklar dışında açık alanlarda, Sakarya Nehri'nin kenarında ve doğa içlerinde kutsal alanların bulunma ihtimalini de düşündürmektedir.

Bölgenin mermer potansiyelinin lahit mezarlara yansıdığı açıkça görülmektedir. Bilecik sınırları içinde mezar stelleri dışında çok sayıda lahit parçası

tespit edilmiştir. Genel olarak parçalanmış, sadece küvet veya kapağın bulunduğu lahitlerin dışında il dahilinde tek bir tüm lahit tespit edilmiştir. Agrilion antik yerleşiminin olduğu yer olarak varsayılan Beşiktaş Mahallesi'nde bulunduğundan literatürde "Beşiktaş Lahdi" olarak bilinen lahdin Bilecik'te çekilen eski fotoğraflardan anlaşıldığı üzere çeşme olarak kullanılmıştır. Beşiktaş Lahdi'nin Bithynia Bölgesi'nin özelliklerini taşıdığı görülmektedir; yüzeyi bölümlere ayrılmış sandık-lahit tipi, uzun yanı dört, kısa yanı iki panoya ayrılmış, panoların içinde gorgo başları yer almaktadır[168]. Kırma çatılı lahdin kısa yanı tahrip olduğundan panolarda lahit sahiplerinin büstlerinin mi yoksa gorgo başlarının mı yer aldığı anlaşılamamaktadır.

Bölgedeki lahitlerin dışında, anıtsal nitelik taşıması ve Bilecik'teki buluntular arasında öne çıkması bakımından Pazaryeri ilçesine bağlı Karaköy Köyü'nde tespit edilen ve günümüzde Bursa Müzesi'nin girişinde sergilenen aslan heykelinden söz etmek önemli olacaktır. Sarımsı-beyaz mermerden yapılmış olan heykelin bacak ve kuyruk kısmı kırılmış olup yürür pozisyonda, başı hafif sağa dönük şekildedir. Genel özelliklerine bakıldığında M.Ö. 4. yüzyıla ait olduğu görünse de, ayrıntıya inilmesi ve paralelleri ile kıyaslanmasından sonra M.S. 1. yüzyılın ikinci yarısına ait olduğu desteklenmiştir[169]. Mezarı koruma ile bağlantılı olduğu anlaşılan aslana benzer bir örnek Osmaneli ilçesine bağlı Balçıkhisar Köyü'nde ele geçen lahit parçası gösterilebilir [**N1**]. Lahit kapağı üzerinde aslana ait olduğu anlaşılan pençeler görünürken, diğer kısmı ne yazık ki tamamıyla noksandır.

Bölgede en fazla Zeus tapınımı dikkat çekmektedir. Bilecik'in bütününe yayılan bu tapınım, yerel kültün başında gelmektedir. Zeus'a ait çok sayıda epitetin görüldüğü coğrafyada 85 yazıttan ilk sırada Zeus Bronton (46 stelde), sonrasında Zeus Agathios (11 stel) kültü görülmekteyken 28 stelde Zeus'a ait diğer epitetler bulunmaktadır. Zeus Bronton adakları Bilecik merkezi, Pazaryeri ve Söğüt bölgesinde yoğunlaşırken, Zeus Agathios adakları daha çok Bilecik'in kuzeyinde yer almaktadır.

---

[168] Guntram Koch, (2001): *Roma İmparatorluk Dönemi Lahitleri*, İstanbul: s. 237-238.

[169] Korkmaz Meral, (2006): "Bithynia Bölgesinden Roma Dönemi bir Aslan Heykeli", *Anadolu Arkeolojine Katkılar: 65. Yaşında Abdullah Yaylalı'ya Sunulan Yazılar*, İstanbul: s. 295-296.

Zeus Bronton kült merkezi, Phrygia'nın Dorylaion ve Nakoleia kentlerinin bulunduğu bölge olarak gösterilmektedir. Buradan çevreye, özellikle kuzey-kuzeybatı yönünde dağılım göstererek Sündiken Dağları'nın kuzey ve güney yamaçlarında, Karasu Nehri'nin vadilerinde, Pazaryeri'nden Bursa'ya giden yol boyunca, Gölpazarı yakınlarında ve genel olarak yakın çevrede görülmekteyken, aynı zamanda Anadolu dışında Thera Adası'nda, Karadeniz'de Kerç Boğazı yakınlarında hatta Roma'da bile Zeus Bronton adakları ele geçmiştir[170]. Anadolu'da Zeus Bronton kültü yaygın olmasına karşın yerli bir tanrıyı belirttiği anlaşılmaktadır. Epitetin anlamından (gürleyen) yola çıkarak tanrının gök gürültüsü yani hava ve fırtına ile bağlantılı olduğu görülmektedir. Böylelikle yağmur kültü, tanrıya yağmur yağdırması için dualarla yalvarılması ve teşekkür edilmesi olarak tanımlanmaktadır; baharın gelişi gibi durumlarda her yıl sabit düzenlenebildiği gibi beklenmedik kuraklıklar gibi acil durumlarda da tanrıya sunular yapılabilmekteydi[171]. Bu gelenek köylerde, tarımla uğraşan insanlar tarafından "yağmur duası" uygulamasıyla devam etmektedir.

Diğer yandan, bölgede diğer önemli kült olan Zeus Agathios kültünün, Zeus Bronton kültü ile benzer olduğu ve aynı zamanda Zeus Arkhagathos ile aynı tanrı olduğu desteklenmektedir[172]. Zeus Agathios'a sunulan bir adakta [**AY28**] tanrının ev halkının hayrı ve mahsüllerin bereketi ile bağlantılı olduğu anlaşılmaktadır.

Yenipazar'da bulunan iki yazıtta [**AY21, AY94**] Zeus Okkonenos kültü tespit edilmiştir. Bu kült, aynı zamanda Thrakia Bölgesi'nde görüldüğünden[173], bu bölgede geleneğini koruyarak Roma İmparatorluk Dönemi'ne kadar devam ettiğini belgelemek açısından önem taşımaktadır.

---

[170] Nalan Eda Akyürek Şahin, (2001): "Büyük Çiftçi Tanrısı Zeus Bronton, Arkeolojik ve Epigrafik Belgelerle Phrygia'da bir Zeus Kültü", *OLBA*, Sayı: 4, Mersin: s. 170-171.
[171] Akyürek-Şahin, 2002: 18-19.
[172] Şahin, N., 2001: 4.
[173] Özlem-Aytaçlar, 2010: 512.

Bölge dahilinde tespit edilen ve bugün Bilecik, Bursa, Eskişehir, İstanbul, İznik ve Söğüt müzelerinde yer alan Zeus büstleri, tanrıya ne kadar önem verildiği ile ilgili bir fikir vermektedir. Yoğunluk Pazaryeri ilçesinde görülürken Bilecik ilinde ele geçen diğer büstlerin tam olarak buluntu yeri belli olmadığından ne yazık ki kesin bir dağılım verilememektedir[174].

Zeus kültü dışında farklı tanrıların tapınımı da tespit edilmiştir. Yazıtlardan yola çıkarak Zeus'tan sonra en fazla tapınım gören tanrının Apollon olduğu anlaşılmaktadır. Apollon'a ait adak stellerin [**AY2-8, AY16, AY76**] genel çerçevede Bilecik merkez ilçeye yakın olduğu görülmektedir. Deresakarı ve Başköy'de bulunan adak stellerinde geçen Akrelenos epiteti yakınlardaki bir yerleşim ile bağlantılı olmalıdır[175]. Aynı şekilde Katlıç Köyü'nde tespit edilen Gorzaios epiteti Gordoserba/Gordos yerleşimi ile ilişkilendirilirken[176] Ahmetler Köyü'nde de görülmektedir. Son olarak Lykios epiteti tanrının Lykia kökenini ve sürüleri kurtlardan koruyan çoban niteliğini ifade etmektedir[177]. Ayrıca Apollon ile bağlantılı Ahmetler Köyü'nde Artemis'e adanmış bir stel [**AY9**] bulunmaktadır.

Bölgede Asklepios'a adanmış üç adak steli [**AY10-12**] tespit edilmiştir. Ayrıca başka bir stel şifa tanrısına sunulduğundan Asklepios ile bağdaştırılabilir. Bütün bu yazıtların Nikaia-Ankyra yolu üzerinde yer almaktadır. Asklepion ile ilgili herhangi bir veri bulunmamasına karşın var olabilecek tedavi-şifa merkezlerinin en azından şimdilik Bilecik'in kuzey kısmında aranması mantıklı olacaktır.

Buluntular ışığında Hellen Pantheonu'na ait iki tanrı, Hermes [**AY13, AY16**] ve Demeter'e [**AY13**] ait kültün varlığı tespit edilmiştir. İsimleri geçen diğer tanrılar ise Fortunae Reginae [**AY15**], Meter [**AY20**]ve Glaukene'dir [**AY22**].

---

[174] Nalan Eda Akyürek Şahin, (2014): "Bilecik'ten Bir Grup Zeus Büstü ve Zeus Bronton", *Gephyra*, Sayı: 11, İstanbul: s. 122.
[175] Şahin, 1981: 168.
[176] Şahin, 1981: 172.
[177] Şahin, 1981: 172.

5.5. Roma Yolları

M.S. 1. yüzyıl itibariyle uzun mesafeler arasında özellikle hızlı iletişimin ve askeri birliklerin naklinin sağlanması adına Roma İmparatorluğu geniş bir yol ağı ile kaplanmıştır. Bu yollar birer Roma mili (1485 m.) aralığında miltaşları ile işaretlenip, bunların üzerinde uzaklıklar, bazen de yapım veya onarım tarihi, bulunduğu dönem içinde hüküm süren imparatorun adı, yerel görevliler ve askeri birliklerin adı yazılmaktaydı. Böylelikle seyahat etmek isteyenler, uzaklıkların belirtildiği çeşitli kroki veya listeler sayesinde mil taşlarını takip ederek yol boyunca konaklama yeri, posta hizmeti, ahır gibi gereksinimlerini belirli aralıklarda nerede karşılayabileceğini hesaplamaktaydı[178]. Romalıların hakimiyeti süresince yaklaşık yüz bin kilometreye ulaşan bu yol ağının sınırları batıda İspanya, kuzeyde İskoçya, doğuda İran, güneyde Sudan ve Fas'a kadar uzanmakta, idarenin sağlanması ve ticaretin gelişmesi adına önemli rol oynamıştır[179].

Anadolu'da bilinen ilk organize ticaret yolu M.Ö. 6. yüzyıla ait Kral Yolu'dur. Daha sonra Romalılar önceden var olan yol sistemlerini yenileyip düzenlemeye başlamış, bu süreçte yerel yönetimler küçük yol bağlantıları ve yan yollarının yapımından sorumlu olmuştur. Nikomedeia'nın *metropolis* unvanını almasıyla Bithynia yolları önem kazanmış, sonrasında esas olarak Kadıköy, İzmit, İznik kentlerinden geçerek Ankara, Tarsus ve Antakya üzerinden Kudüs'e ulaşan Hacı Yolu önemli ticari ve askeri yol haline gelmiştir[180]. Bu yolun güzergahı ve yol üzerindeki duraklar Peutinger tablosunda, Itinerarium Antonini ve Itinerarium Burdigalense'de görülmektedir.

---

[178] Charles Gates, (2015): *Antik Kentler (Antik Yakındoğu, Mısır, Yunan ve Roma'da Kentsel Yaşamın Arkeolojisi)*, İstanbul: s. 441.

[179] Nurettin Korkmaz, (2009): "Antik Roma Çağında (MÖ 30-MS 395) Yollar ve Mühendislik-Mimarlıkta Etik", *Türkiye Mühendislik Haberleri*, Sayı: 457, Ankara: s. 60-61.

[180] Kamil Doğancı, (2005): "Prusa (Bursa) Kentinden Geçen Antik Yollar", *Osman Gazi ve Bursa Sempozyumu Bildiri Kitabı*, Bursa: s. 169-170.

Bilecik sınırları içinde tespit edilen mil taşları sayesinde yukarıda bahsi geçen kaynaklardaki yol güzergahını takip edebilmek mümkündür. Bu sayede batı-doğu ve kuzey-güney doğrultulu iki ana hattın varlığı kaydedilmektedir. Anlaşılacağı üzere Nikaia-Ankyra hattı ve Nikaia-Dorylaion hattı üzerinde bölgedeki yerleşimler de gelişmeye başlamıştır. Bu iki ana yola bağlı ara yolların sayesinde bölgenin iç kısımlarında kalan yerleşmelere ulaşımın sağlanmış olması gerekmektedir. Roma İmparatorluk Dönemi öncesi tespit edilen buluntuların az sayıda olması, bu dönem ve sonrasında buluntuların artması ile bölgenin yoğun bir şekilde ikamet edildiği anlaşılmakta, bunun da yollar aracılığı ile sağlandığı görülmektedir.

Bölgedeki mil taşları söz konusu ana güzergahları teyit ederek özellikle Gölpazarı ve Osmaneli ilçe sınırları dahilinde tespit edilmiş olup M.S. 116-367 yıllarını kapsamaktadır. Çoğunluğunun Tetrakhesler Dönemi'ne tarihlendirildiği görülmektedir. Bu dönem esnasında yeni yol yapımını veya onarımı gerektirecek kadar bölge öneminin artmış olması gerekmektedir.

Mil taşları ve bölgedeki buluntular değerlendirildiğinde daha önce sözü edilen iki anahat daha detaylı ortaya çıkmaktadır. Nikaia'dan Ankyra ve Dorylaion'a ulaşmak için öncelikle Midum'a, buradan köprü üzerinden Leuke'ye gidilmekteydi. Bu noktadan sonra yol doğu ve güney olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Doğu yönde Ankyra'ya seyahat etmek adına ilk etapta Khogea, sonrasında sırasıyla Eikralenoi, Karaağaç Köyü, Thatesum, Gölpazarı Merkez, Tataion, Doğancılar Köyü, Dokuz veya Neçinler Köyü üzerinden Hacıköy Köyü, Protunika ve Gökçeözü Köyü geçilerek günümüz Bilecik sınırları dışına çıkılmaktaydı. Tespit edilen yerleşimleri göz önünde bulundurarak bu güzergahın son iki durağından itibaren Dorylaion'a inen başka bir yol olması gerekmekteydi. Protunika veya Gökçeözü Köyü üzerinden Ontoraitai, Yukarıboğaz, Aşağıboğaz, Danişment, Nasuhlar, Aşağıçaylı, Yukarıçaylı ve alternatif olarak Protunika, Selim, Yenipazar Merkez, Nasuhlar, Aşağıçaylı ve Yukarıçaylı.

Güney yönde Dorylaion'a gitmek üzere Leuke'den sonra Attalianekome, Vezirhan, Gülümbe, Agrilion, Başköy Köyü, olasılıkla Kurtköy Köyü, sonrasında Demirköy, Lamounia ve Yürükçepni'den geçilmekteydi. Batıya yönelmek için ilk istikamet İnegöl olarak Başköy'den sonra Dikome, Pazaryeri Merkez, Küçükelmalı Köyü güzergahı izlenmiş olmalıdır.

Bölge dahilinde Osmaneli ve Küçükyenice'de tespit edilen üç adet köprü bulunmaktadır [**Lev. Xa-b-c**]; kullanılan tonoz ve harçtan ikisinin Roma, diğerinin üzerinde bulunan haç motiflerinden Geç Antik Çağ etkisi altında yapıldığı anlaşılmakta, köprülerin Leuke ve Midum ile bağlantılı olduğu düşünülmektedir. Müze uzman bilgilendirmesine göre köprülerin yakınlarında antik yol kalıntıları ve yakın çevrede yerleşimler tespit edilmiştir.

Osmaneli'nin 2,5 km. kuzeybatısında, İznik yolu'nun sağında bulunan köprü Roma Dönemi'ne tarihlendirilmiş olup buranın İznik-Ankara istikameti üzerinde yer alan "Pilgrim Yolu" ve "Askeri Yolu"nun köprü üzerinde kesiştiği görüşü ortaya atılmıştır. Köprünün Sakarya Nehri'nin akıntısına dayanamadığı, bir diğer ihtimalle Türkmen boylarıyla savaşan Bizanslılar tarafından 1243'teki Kösedağ Savaşı esnasında yıkıldığı düşünülmektedir[181].

[181] Refik Arıkan, (2016): "An Unkown Roman Bridge On Sangarius And Ancient Road System Around It", *Global Journal on Humanities & Social Sciences*, Sayı: 04, Online: s. 877-878.

SONUÇ

Bilecik ili, Türkiye'nin dört coğrafi bölgesinin; Marmara, Karadeniz, İç Anadolu ve Ege bölgelerinin kesiştiği nokta üzerinde yer almakta, Bolu, Eskişehir, Kütahya, Bursa ve Sakarya illerine komşuluk etmektedir. Merkez, Bozüyük, Gölpazarı, İnhisar, Osmaneli, Pazaryeri, Söğüt ve Yenipazar ilçelerinden oluşmaktadır.

Yakın bölge ve beraberinde Bilecik'in bir bölümünün 1800'lerin ortalarından itibaren günümüze kadar devam eden süreç içinde araştırıldığı anlaşılmaktadır. Bu çalışmada tarihi, coğrafi, arkeolojik ve epigrafik çalışmaların bütünü tek bir çalışma altında toplanarak değerlenmiş bulunmaktadır. Böylelikle, özellikle M.Ö. 6. yüzyıldan Roma İmparatorluk Dönemi sonuna kadar olmak üzere Bilecik'in tarihi aydınlatılmaya çalışılmıştır.

Bilecik il sınırları dahilinde Antik Çağ'a ait bilinen en erken buluntu M.Ö. 6. yüzyıla tarihlenen bir steldir. Bu stel, Gülümbe'den çıkmış olup bugün İstanbul Arkeoloji Müzeleri'nde bulunmaktadır. Bilecik'in çevresinde önemli tarihi gelişmeler yaşanmış olmasına karşın kesin bilgiler mevcut değildir. Buna karşın coğrafi konumu nedeniyle bu gelişmelerden az veya çok etkilenmiş olmalıdır. Bilimsel çalışmalarda tanıtılan yazıtların büyük çoğunluğu Roma İmparatorluk Dönemi'ne aittir. Böylelikle genel görüşün aksine aralıksız bir tarih diliminden kuşku edip, daha çok bu dönem üzerine konuşmak yerinde olacaktır.

Roma İmparatorluk Dönemi'nden önce Bilecik İli Bölgesi pek keşfedilmemiştir. M.Ö. 64/3 yılında Bithynia-Pontus eyaletinin kurulması ve hakim *polis*'lerin belirlenmesi ile birlikte bölge, Nikaia kentinin hakimiyeti altına girerek Nikaia'nın kırsal alanını oluşturmuştur. Tespit edilen mil taşları aracılığı ile Nikaia'nın egemenlik alanının doğuda Gölpazarı, güneyde ise Bozüyük'e kadar uzandığı görülmektedir. Roma kültürü ile birlikte gelişen etkin yol ağları buranın iskan edilmesi ve gelişmesinde önemli rol oynamıştır. Belirli olarak Nikaia-Ankyra ve Nikaia-Dorylaion istikametleri izleyen yolların etrafında zengin kasaba, ticaret ve konaklama

merkezlerinin varlığı görülmektedir. Ara bölgelerde ise çok sayıda *kome* tespit edilmiştir. Bilecik sınırları içinde en yoğun iskanın görüldüğü ilçe Gölpazarı'dır. Gerek ana yol güzergahının üzerinde yer alması, gerekse ovalık ve yayılım sağlanabilecek bir coğrafyada oluşu bu gelişmeye zemin hazırlamıştır.

Bölgenin taşıdığı önem, çeşitli yayınlarca abartılarak başka yöne çekilmeye çalışılsa da çok sayıda *kome*'nin ve çiftliğin varlığı reel bir yaklaşım doğurarak bu bölgenin kırsal alandan öteye geçmediğini göstermektedir. Nitekim buna en büyük kanıt, antik kaynaklarda çevre bölge ele alınırken buranın göz ardı edilmesidir. Anlaşıldığı üzere burada var olabilecek bir *polis* veya burada gerçekleşmiş önemli bir olay, mutlaka tarih sayfalarında yerini almış olmalıydı. Kent yönetimi üzerine tespit edilen unvanların ışığında bir ihtimal doğrultusunda burada Roma etkisi öncesi bir kentin veya en azından önemli bir yerleşimin varlığı ortaya atılabilir. Roma eyaletleri oluşturulup dahilindeki kentler belirlenirken, siyasi olarak karşı tarafta yer almış *polis*'ler *kome* seviyesine düşürülebilmekteydi. Kentsel idarenin, yani yerel *demos* ve *gerousia*'ların varlığı göz önünde bulundurularak böyle bir uygulamanın buradaki varlığı bir an için düşünülse de, böyle bir olasılığı destekleyecek antik kaynağın eksikliği, bu durumun basitçe kırsalın kenti örnek alması veya sadece taklit etmesi şeklinde değerlendirilmelidir.

Yerel halkın ilk etapta Bithynler tarafından oluştuğu düşünülmektedir. Tabii ki Bithynler bölgeye yerleşmeye başladıkları zaman öncelikle Phrygialılar ve Mysialılar ile etkileşime geçtiklerinden kimliklerini ne derecede korudukları tartışılmalıdır. Ayrıca Anadolu coğrafyası uzun bir süreç içinde farklı medeniyetlere tanık olduğundan, Bithynlerin en azından son olarak Hellenizasyon'a ve Romanizasyon'a uğramış oldukları görülmektedir. Bölgedeki üst tebaanın Romalılardan oluştuğu ve idarenin de onların elinde olduğunu göz önünde bulundurulmalıdır. İl dahilinde, özellikle Gölpazarı ve Yenipazar ilçelerinde çok sayıda Thrakia ve Thrakia-Bithynia ile Phrygia ve Thrakia-Phrygia kökenli isimler tespit edilmiş, Thrak kökenli isimlerin Phryg kökenli isimlere sayı bakımından üstünlük sağladığı anlaşılmıştır. Böylelikle bu kökenlerin Roma İmparatorluk Dönemi'ne kadar süregeldiği belirlenmiştir.

Bölge yazıtlarında geçen *gerousia, boule*, *polis* kavramları dışında kent idaresi ve organizasyonu ile ilgili çok sayıda unvan tespit edilmiştir. Bunların dışında önemli bir nokta da *kome*'ler arası dayanışmadır. İki köyün oluşturduğu *Dikome* ve dört köyün oluşturduğu *Tetrakomia,* farklı boyutta bir örgütlenmeye işaret ederken, olasılıkla vergi tahsilatı gibi ihtiyaçlar ile bağlantılıdır.

Yazıtlar ışığında kırsal alan ekonomisi hakkında bilgiler ortaya çıkarılmış, ticaret ve ziraatın bölgede gelişmiş olduğu anlaşılmıştır. Ticaret ile bağlantılı *agoranomos* ve *enposiarkhes,* halk ziyafetlerinden sorumlu *euposiarkhes,* yasal mevzulardan sorumlu *nomikos,* mimariden sorumlu *arkhitekton*'un yanı sıra taş ustası-*lithourgos* ve gümüş kuyumcusu-*argyrokopos* unvanları görülmüştür. Diğer yandan ziraat ile bağlantılı köle, kahya ve çiftlik evleri de yaygın olarak tespit edilmiştir.

Bölgede, başta Zeus Agathios ve Zeus Bronton olmak üzere çeşitli tanrıların kültleri bulunmaktadır. Her ikisi de esas olarak çiftçilik ile bağlantılıdır. Apollon, Artemis, Asklepios, Hermes, Demeter, Fortunae Reginae, Meter ve Glaukene bölgede tapınım gören diğer tanrılardır.

Bilecik ili bölgesi ne kadar coğrafi avantaja sahip olarak gözükse de aslında konum itibariyle dezavantaja da sahiptir. Çevredeki önemli kentlere yakın olması, önemli iki yol hattının ve Sakarya Nehri'nin içinden geçmesi avantaj sağlayabilirken, dağlık arazisi yayılmayı engellemekte, ulaşılabilirliği aynı zamanda saldırılara açık olmasına sebebiyet vermektedir. Günümüzde çok fazla yapı kalıntısına ulaşılamamasının sebebi bölgenin kırsal nitelik taşıması haricinde M.S. 259-269 yılları arasında gerçekleşen ve Nikaia'ya önemli ölçüde zarar veren Got saldırıları gibi saldırılar bölgeyi yeniden toparlanamayacak derecede tahrip etmiş olmalıdır.

ANTİK VE ORTAÇAĞ KAYNAKLARI

Aelius Herodianus et Pseud, *De Prosodia Catholica,* (ed. Thesaurus Linguae Graecae).

Appianos (1912). *Rhomaika, Appian's Roman History* (çev. H. White), Londra.

Anna Comnena, *History*, Alexias, (ed. Thesaurus Linguae Graecae).

Claudii Ptolemaei, (1845). *Geographia*, (çev. Carolus Fridericus Augustus Nobre), Cilt 2, Leipzig.

Epiphanius Scr. Eccl., *Notitiae Episcopatuum*, (ed. Thesaurus Linguae Graecae).

Itinerarium Burdigalense, (ed. Thesaurus Linguae Graecae).

Pseudo-Skylaks (1990). *Periplus, Geographi Graeci Minores* (çev. C. W. L. Müller), Hildesheim.

Vitrivius (1998). *De Architectura, Mimarlık Üzerine On Kitap* (çev. Suna Güven), Ankara.

Ηρόδοτος (1920). *Ιστορίαι*,Βιβλίο Α: Κλειώ, (ed. A. D. Godley), Cambridge.

Ηρόδοτος (1920). *Ιστορίαι*, Βιβλίο Γ: Θάλεια, (ed. A. D. Godley), Cambridge.

Ηρόδοτος (1920). *Ιστορίαι*, Βιβλίο Η: Πολύμνια, (ed. A. D. Godley), Cambridge.

Στράβων (1877). *Γεωγραφικά*, (ed. A. Meineke), Leipzig.

MODERN KAYNAKLAR

Açıkkol, A. (2000). *Küçükhöyük Eski Tunç Çağı İnsanlarının Paleoantropolojik Açıdan İncelenmesi*, (Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Fizik ve Paleoantropoloji Anabilim Dalı, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara.

Akarca, A. (1998). *Şehir ve Savunması*, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara.

Akdoğu-Arca, E. N. (2007). "New Inscriptions From Bithynia", *Gephyra*, Sayı: 4, İstanbul, s. 145-154.

Akyürek-Şahin, N. E. (2001). "Büyük Çiftçi Tanrısı Zeus Bronton, Arkeolojik ve Epigrafik Belgelerle Phrygia'da bir Zeus Kültü", *OLBA*, Sayı: 4, Mersin, s. 163-182.

Akyürek-Şahin, N. E. (2002). *Phrygia'da Çiftçi Tanrısı: "Dii Brontonti Eukhen"* (Akdeniz Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskiçağ Dilleri ve Kültürleri Bölümü), Basılmamış Doktora Tezi, Antalya.

Akyürek-Şahin, N. E. (2005). "Bithynia'dan Yeni Yazıtlar", *OLBA*, Sayı: 11, Mersin, s. 75-102.

Akyürek-Şahin, N. E. (2006). "Phrygia'dan Yeni Zeus Bronton Adakları", *Arkeoloji ve Sanat*, Sayı 122, s. 89-124.

Akyürek-Şahin, N. E. (2012a). "Bilecik Müzesi'nden İki Epigram", *Arkeoloji ve Sanat*, Sayı 140, s. 155-162.

Akyürek-Şahin, N. E. (2012b). "Bithynia'dan Yeni Zeus Bronton Adakları", *OLBA*, Sayı: 20, Mersin, s. 345-382.

Akyürek-Şahin, N. E. (2014). "Bilecik'ten Bir Grup Zeus Büstü ve Zeus Bronton", *Gephyra*, Sayı: 11, İstanbul, s. 121-171.

Arslan, M. (2012). "Pseudo-Skylaks: Periplous", *Mediterranean Journal of Humanities*, II/1, Antalya, s. 239-257.

Avram, A. (2006). "Inschriften von Nikaia und Nikomedia aus dem Reisebericht von Botho Graef (1989), *Athenische Mitteilungen*, Sayı: 121, Mainz, s.-263-280.

Bakır, T. (2003). "Daskyleion (Tyaiy Drayahya) Hellespontine Phrygia Bölgesi Akhamenid Satraplığı", *Anadolu (Anatolia)*, Sayı: 25, Ankara, s. 1-26.

Baz, F. (2013). "Roma İmparatorluk Dönemi Pontus et Bithynia Eyaleti'nin idari sistemine ilişkin görüşler", *CEDRUS*, Cilt: 1, Antalya, s. 261-284.

Baz, F. (2014). "İmparator Hadrianus'un Son Yıllarında Anadolu'daki Bazı Eyaletlerin Yönetimlerinde Dikkat Çekici Noktalar", *Mediterranean Journal of Humanities*, IV/2, Antalya, s. 51-59.

Bekker-Nielsen, T. (2008). "Urban life and local politics in Roman Bithynia", *Black Sea Studies*, Sayı: 7, Danimarka.

Bekkerus, I. (1835). *Corpus Scriptorum Historiae Byzantinae* (Georgii Pachymeris, de Michaele et Andronico Palaeologis), Bonn.

Bengisun, O. (2010). *Antik edebi kaynaklarda Bithynia (İ.Ö. 333-İ.S. 284)*, (Ege Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Anabilim Dalı, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), İzmir.

Bilecik İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü (2006). *Bilecik Kültür Envanteri*, İstanbul.

Bilecik Valiliği (2005). *Bilecik*, Bilecik.

Bilecik Valiliği (2013). *Kuruluş ve kurtuluşun şehri Bilecik*, Bilecik.

Bilecik Valiliği (2015). *Bilecik; 81 İlde Kültür ve Şehir*, İstanbul.

Bilecik Valiliği İl Çevre Müdürlüğü (2003). *Bilecik ili 2001 yılı çevre durum raporu*, Bilecik.

Bilgin, T. (2015). *Milli Mücadele Döneminde Bilecik,* Bilecik.

Can, C. (2014). *Bilecik Pazaryeri Ahmetler Nekropolü'nden ele geçen seramikler* (Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Arkeoloji Anabilim Dalı, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), Erzurum.

Corsten, Th. (2006). "The Role and Status of the Indigenous Population in Bithynia", *Rome and The Black Sea Region, Domination, Romanisation, Resistance*, Danimarka, s. 85-92.

Çetin, T. (2003). "Türkiye Mermer Potansiyeli, Üretimi ve İhracatı", *Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Cilt 3, Sayı, Ankara, s. 243-256.

Çokbankir, N. (2010). "Modrena ve Nikaia teritoryumundan yeni yazıtlar", *OLBA*, Sayı: 18, Mersin, s. 323-345.

Deinagoras (1850). "Thibazion", *İ İoniki Melissa*, İzmir, s. 30-31.

Dermircioğlu, H. (1967). "Roma Devletinin eyalet (Provincia) sistemi hakkında", *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Tarih Bölümü Tarih Araştırmaları Dergisi*, Cilt: 5, Sayı: 8, Ankara, s. 443-459.

Doğan-Alparslan, M.-Alparslan, M. (2013). *Hititler*, İstanbul.

Doğancı, K. (2003). "Bithynia Tarihi I, Bithynia Krallığı (M.Ö.297-M.Ö.74)", *Bursa Defteri*, Bursa, s. 74-84.

Doğancı, K. (2005). "Prusa (Bursa) Kentinden Geçen Antik Yollar", *Osman Gazi ve Bursa Sempozyumu Bildiri Kitabı*, Bursa, s. 169-186.

Doğancı, K. (2007). *Roma Principatus Dönemi (M.Ö. 27-M.S. 284) Bithynia Eyaleti Valileri (Prosopografik Bir İnceleme),* (Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Anabilim Dalı, Basılmamış Doktora Tezi), Ankara.

Doğancı, K. (2013). "The oldest peoples of Bithynia: Tribes of Thracian Origin", *The Balkans-Languages, History, Cultures*, Cilt: 3, s. 45-51, Veliko Tırnovo, s. 45-51.

Dönmez-Öztürk, F. (2013). "Nikaia'dan yeni adak yazıtları", *CEDRUS*, Cilt: 1, Antalya, s. 285-292.

Drakulis, D. P. (2005). "Hartografikes Plirofories, Shediastiki Simbolismi kai Diktia Epikinonias stin İsteri Arheotita: İ Tabula Peutingeriana kai ta İtineraria Picta", *İ ekseliksi ton organon, ton methodon kai ton sistimaton metriseon ton epistimon tis apotiposis stin Ellada*, Selanik.

Efe, T. (1990). "1988 Yılında Kütahya, Bilecik ve Eskişehir İllerinde Yapılan Yüzey Araştırmaları", *VII. Araştırma Sonuçları Toplantısı*, Ankara, s. 405-424.

Efe, T. (1991). "1989 Yılında Kütahya, Bilecik ve Eskişehir İllerinde Yapılan Yüzey Araştırmaları", *VIII. Araştırma Sonuçları Toplantısı*, Ankara, s. 163-177.

Efe, T. (1992). "1990 Yılında Kütahya, Bilecik ve Eskişehir İllerinde Yapılan Yüzey Araştırmaları", *IX. Araştırma Sonuçları Toplantısı*, Ankara, s. 561-583.

Efe, T. (1993). "1991 Yılında Kütahya, Bilecik ve Eskişehir İllerinde Yapılan Yüzey Araştırmaları", *X. Araştırma Sonuçları Toplantısı*, Ankara, s. 345-364.

Efe, T. (1994). "1992 Yılında Kütahya, Bilecik ve Eskişehir İllerinde Yapılan Yüzey Araştırmaları", *XI. Araştırma Sonuçları Toplantısı*, Ankara, s.571-592.

Efe, T.-Türkteki, M.- Sarı, D.-Fidan, M. E. (2014). "Bilecik ili 2013 Yılı Yüzey Araştırması", *32. Araştırma Sonuçları Toplantısı*, Cilt 1, Ankara, s. 495-504.

Efe, T.-Türkteki, M.- Sarı, D.-Fidan, M. E. (2015). "Bilecik ili 2014 Yılı Yüzey Araştırması", *33. Araştırma Sonuçları Toplantısı*, Cilt 1, Ankara, s. 137-146.

Eyice, S. (1984). "I. The Pre-Turkish Period İznik", *İlgi*, Sayı: 39, İstanbul, s. 10-15.

Eyice, S. (2001). "İznik", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, Cilt: 23, İstanbul, s. 543-545.

Fidan, E. (2015). "Tarih Öncesi Dönemlerde Anadolu'da Kullanılmış Olan Maden Yatakları", *1. Türkiye Tarihi Madenler Konferansı*, Trabzon, s. 48-59.

French, D. H. (2013). "Milestones-Pontus et Bithynia", *Roman roads and milestones of Asia Minor*, Cilt: 3, Kısım: 3.4, Ankara.

Gates, Ch. (2015). *Antik Kentler (Antik Yakındoğu, Mısır, Yunan ve Roma'da Kentsel Yaşamın Arkeolojisi)*, İstanbul.

Gülbay, O. (2009). *Anadolu'da İmparator Hadrianus Dönemi İmar Faaliyetleri*, (Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Arkeoloji Anabilim Dalı, Basılmamış Doktora Tezi), İzmir.

Gümüşçü, O. (2014). *Tarihi Coğrafya*, İstanbul.

Güney, H. (2014). "Hellenistik Dönem Öncesi Bithynia'da Hellen Kolonileri ve Bithynialılar Arasındaki İlişkiler", *BELLETEN*, 282, Cilt: 78, Sayı: 282, Ankara, s. 407-435.

Haverfield, F. (1915). *The Romanization of Roman Britain*, Oxford.

Işıldak, Z. (1953). *Bozüyük*, İstanbul.

İplikçioğlu, B. (2007). *Hellen ve Roma tarihinin anahatları*, İstanbul.

İstanbul Arkeoloji Müzeleri (1999). *İstanbul Çevre Kültürleri (Trakya-Bitinya ve Bizans)*, İstanbul.

James Robert Vernam Marchant, (1853). *Cassell's Latin dictionary: Latin-English and English-Latin*, Londra.

Karagöz, Ş. (2005). *Eskiçağ'da Depremler*, İstanbul.

Kaya, M. A. (2005). "Roma Lejyonerleri ve Anadolu", *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Tarih Bölümü Tarih Araştırmaları Dergisi*, Cilt:24, Sayı:37, Ankara, s. 87-98.

Kleonymos, M.- Papadopoulos, Kh. (1867). *Bithynika i Epitomos Monografia tis Vithinias ke ton poleon aftis*, İstanbul.

Koch, G. (2001) *Roma İmparatorluk Dönemi Lahitleri*, İstanbul.

Koerte, A. (1899). "Kleinasiatische Studien. IV. Ein altphrygischer Tumulus bei Bos-öjük (Lamunia. V. Inschriften aus Bithynien)", *Mittheilungen Des Kaiserlich Deutschen Archaelogischen Institus*, Sayı: 24, Atina, s. 1-45.

Korkmaz, N. (2009). "Antik Roma Çağında (MÖ 30-MS 395) Yollar ve Mühendislik-Mimarlıkta Etik", *Türkiye Mühendislik Haberleri*, Sayı: 457, Ankara, s. 60-62.

Kretzschmer, F. (2000). *Resimlerle Antik Roma'da Mimarlık ve Mühendislik*, İstanbul.

Kusterus, L. (1705). *Suidas, Suidae Lexicon, Graece and Latine*, Berlin.

Mairs, R. (2013). "Hellenization", *The Encyclopedia of Ancient History*, Derleyen: Bagnall, R., Brodersen, K., Champion, C. B., Erskine, A. Ve Huebner, S. R., Oxford, (ayrı basım).

Malacrino, C. G. (2010). *Constructing the Ancient World, Architectural Techniques of the Greeks and Romans*, Los Angeles.

Meral, K. (2006). "Bithynia Bölgesinden Roma Dönemi bir Aslan Heykeli", *Anadolu Arkeolojine Katkılar: 65. Yaşında Abdullah Yaylalı'ya Sunulan Yazılar*, İstanbul, s. 294-298.

Mitchell, S. (1993). *Anatolia, Land, Men, and Gods in Asia Minor*, Cilt I, Oxford.

Neumann, G. (1997). "Die zwei Inschriften auf der Stele von Vezirhan", *Frigi e Frigio*, Derleyen: Gusmani, R., Salvini, M., Vannicelli, P., Roma, s. 13-32.

Oktan, M. (2004). *Lex Pompeia ve Bithynia-Pontos Eyaletinin Yönetimi*, (Akdeniz Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskiçağ Dilleri ve Kültürleri Anabilim Dalı, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), Antalya.

Oktan, M. (2010). "Ein neues Epigramm aus Bozüyük (Lamunia)", *Gephyra*, Sayı: 7, İstanbul, s. 89-94.

Olcay, B. Y. (2001). "Ancient glass vessels in Eskişehir Museum", *Anatolian Studies*, Sayı: 51, Ankara, s. 147-157.

Olcay, M. (2011). *Bilecik Seramik Sektörünün Elmas Modeli ile Rekabet Analizi Bilecik* (Bilecik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), Bilecik.

Ören, A. (2011). *Karasu Çayı (Sakarya Nehrinin bir kolu) havzasının jeomorfolojisi*, (İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Coğrafya Anabilim Dalı, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul.

Özgen, H. M. (2009). *Anadolu'da Roma Dönemi Takları ve Tak Biçimli Kent Kapıları*, (İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Arkeoloji Ana Bilim Dalı, Klasik Arkeoloji Bilim Dalı, Basılmamış Doktora Tezi), İstanbul.

Özgür, M. (1990). *Bilecik Coğrafyası* (Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Coğrafya Anabilim Dalı, Basılmamış Doktora Tezi), Ankara.

Özkan-Kılıç, S. (2011). *Pers Hakimiyeti Altında Batı Anadolu*, (İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Fakültesi, Tarih Anabilim Dalı, Eskiçağ Tarihi Bilim Dalı, Basılmamış Doktora Tezi), İstanbul.

Özlem-Aytaçlar, P. (2010). "An Onomastic Survey of the Indigenous Population of North-Western Asia Minor", *ONOMATOLOGOS*, Oxford, s. 506-529.

Öztürk, H. S. (2011). "Nikaia'dan (Bithynia) Yeni Yazıtlar I", *Arkeoloji ve Sanat Dergisi*, Sayı: 137, İstanbul, s. 147-54.

Öztürk, H. S. (2015). "Nikaia'dan Yeni Yazıtlar V", *CEDRUS*, Antalya, s. 257-267.

Öztürk, H. S.-Pilevneli, C. (2012). "Nikaia'dan Yeni Yazıtlar III", *Mediterranean Journal of Humanities*, Sayı: II/2, Antalya, s. 189-203.

Öztürk, H. S.-Pilevneli, C. (2013). "Nikaia (Bithynia) Egemenlik Alanı Epigrafik-Tarihi Coğrafi Yüzey Araştırması Çalışmaları 2012", *Haberler*, Sayı: 35, İstanbul, s. 41-42.

Öztürk, S. (1996). *Tanzimat Döneminde Bir Anadolu Şehri Bilecik (Sosyo-ekonomik Yapı)*, İstanbul.

Parthey, G.- Pinder, M. (1848). *Itinerarium Antonini et Hierosolymitanvm*, Berlin.

Ramsay, W. M. (1848). "The Historical Geography of Asia Minor", *Royal Geographical Society Supplementary Papers*, Sayı: 4, Londra 1890.

Samuel, A. E. (1972). *Greek and Roman Chronology, Calendars and Years in Classical Antiquity*, Toronto Üniversitesi, Münih.

Saraphes, P. (1728). *Meletiou Geographia, Palaia kai Nea*, Venedik.

Sarıkaya, S. (2012). "Astyages ve Kroisos'un Sonu: Medler, Persler, Lidyalılar", *Aktüel Arkeoloji*, Sayı: 25, İstanbul, s. 38-51.

Sarıkoyuncu, A. (2009). *Milli Mücadelede Söğüt ve Çevresi*, Ankara.

Sevin, V. (2013). *Anadolu'nun Tarihi Coğrafyası I*, Ankara.

Sinanoğlu, S. (1953). *Kelimelerin etymonu esas tutularak tertiplenen Yunanca-Türkçe Sözlük*, Ankara.

Stamatakos, İ. D. (1999). *Leksikon Arkhaias Ellinikis Glossis*, Atina.

Şahin, I. (2012). "Demos Kültü ve Personifikasyonu", *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Cilt: 14, Sayı: 2, Edirne, s. 289-300.

Şahin, N. (2001). *Zeus'un Anadolu Kültleri*, İstanbul.

Şahin, S. (1978). "Bithynia İncelemeleri", *Inschriften Griechischer Stadte aus Kleinasien,* Cilt: 7, Bonn.

Şahin, S. (1979). "İznik Müzesi Antik Yazıtlar Katalogu, Kısım II, 3,", *Inschriften Griechischer Stadte aus Kleinasien*, Cilt: 10,3, Bonn.

Şahin, S. (1979). *İznik Müzesi Antik Yazıtlar Kataloğu*, Kısım I, Bonn.

Şahin, S. (1981). *İznik Müzesi Antik Yazıtlar Kataloğu*, Kısım II,1, Bonn.

Şahin, S. (1982). *İznik Müzesi Antik Yazıtlar Kataloğu*, Kısım II,2, Bonn.

Şahin, S. (1986). "Phrygia Epiktetos", *IV. Araştırma Sonuçları Toplantısı,* Ankara, s. 265-268.

Şahin, S. (1987). "Yazıtların diliyle İznik'te (Nikaia) tarih", *V. Araştırma Sonuçları Toplantısı*, Cilt: 1, Ankara, s. 369-374.

Şahin, S. (2000). "Antik Kaynaklar Işığında Tarihte Bithynia Depremleri", *I. Uluslararası İznik/Nikaia Sempozyumu*, İznik, s.1-16.

Şahin, S. (2004). "Hellenistik ve Roma Çağlarında İznik/Nikaia", *Tarih Boyunca İznik,* İstanbul, s. 3-23.

Taş, İ. (2007). "Hitit Metinlerinde Maša Ülkesi", *Arkeoloji ve Sanat Dergisi*, Sayı: 125, İstanbul, s. 15-34.

Texier, Ch. (2002a). *Küçük Asya (Coğrafyası, Tarihi ve Arkeolojisi)*, Cilt: 1, Ankara.

Texier, Ch. (2002b). *Küçük Asya (Coğrafyası, Tarihi ve Arkeolojisi)*, Cilt: 2, Ankara.

Türkiye İstatistik Kurumu (2013). *Seçilmiş Göstergelerle Bilecik*, Ankara.

Ulugün, Y. (2004). *Kocaeli ve Çevresi (Bithynia) Tarihi I, Tarih Öncesi ve Helenistik Dönem*, İzmit.

Umar, B. (2004). *Bithynia; Bir tarihsel coğrafya araştırması ve gezi rehberi*, İstanbul.

Wilson, D. R. (1960). *The Historical Geography of Bithynia, Paphlagonia and Pontus in the Greek and Roman Periods: a new survey with particular reference to surface remains still visible* (Oxford Üniversitesi, Basılmamış Lisans Bitirme Tezi), Oxford.

Yılmaz, K. (2004). *Geçmişten günümüze Bozüyük,* Bilecik.

Yılmaz, K. (2007). *Bozüyük ve Kasımpaşa Camisi,* Bilecik.

Yurdakul, M. (2015). "Antik Roma'dan günümüze Bilecik mermeri ve Bilecik ili doğal taş potansiyeli" (Baskıda), *Uluslararası Tarihte ve Günümüzde Bilecik ve Çevresi*, Bilecik.

ELEKTRONİK KAYNAKLAR

Arıkan, R. "An Unkown Roman Bridge On Sangarius And Ancient Road System Around It", http://sproc.org/ojs/index.php/pntsbs/article/view/454/pdf, (14.04.2016).

Chaniotis, A., Corsten, T., Stroud, R.S. and Tybout, R.A., "SEG 55-1366-1367. Nikomedeia (area of). Epitaphs, Imperial period.", in: Supplementum Epigraphicum Graecum. http://referenceworks.brillonline.com/entries/supplementum-epigraphicum-graecum/seg-55-1366-1367-nikomedeia-area-of-epitaphs-imperial-period-a55_1366_1367?s.num=0&s.f.s2_parent=s.f.book.supplementum-epigraphicum-graecum&s.q=tei_propername%3A%2255%22+1367, (09.11.2015).

Chaniotis, A., Corsten, T., Stroud, R.S. and Tybout, R.A., "SEG 55-1341. Nikaia (area of Kurtköy, Bilecik). Dedication to Hermes and Apollo, Imperial period.", in: Supplementum Epigraphicum Graecum. http://referenceworks.brillonline.com/entries/supplementum-epigraphicum-graecum/seg-55-1341-nikaia-area-of-kurtkoy-bilecik-dedication-to-hermes-and-apollo-imperial-period a55_1341?s.num=0&s.f.s2_parent=s.f.book.supplementum-epigraphicum-graecum&s.q=tei_propername%3A%2255%22+1341, (09.11.2015).

Chaniotis, A., Corsten, T., Stroud, R.S. and Tybout, R.A., "SEG 55-1337-1339. Nikaia (area of Bilecik, Bayırköy). Dedications to Zeus Agathios, 3rd cent. A.D.", in: Supplementum Epigraphicum Graecum. http://referenceworks.brillonline.com/entries/supplementum-epigraphicum-graecum/seg-55-1337-1339-nikaia-area-of-bilecik-bayrkoy-dedications-to-zeus-agathios-3rd-cent-ad-

a55_1337_1339?s.num=0&s.f.s2_parent=s.f.book.supplementum-epigraphicum-graecum&s.q=tei_propername%3A%2255%22+1337, (09.11.2015).

Madsen, J. M. "Provincial Population and Roman Identity in Bithynia et Pontus", http://www.pontos.dk/publications/papers-presented-orally/oral-files/Mad_provincial.pdf, (20.02.2016).

Madsen, J. M. "Roman Greeks in Bithynia et Pontus-foreigners in native lands. A study of cultural identity in Greek provincial communities", http://www.pontos.dk/publications/papers-presented-orally/oral-files/Mad_Roman_Greeks.pdf, (20.02.2016).

Madsen, J. M. "The Romanization of the Greek elite in Achaia, Asia and Bithynia: Greek Resistance or Reginal Discrepancies?", http://www.pontos.dk/publications/papers-presented-orally/oral-files/Mad_romanisationelite.pdf, (20.02.2016).

Mörel, A. "Küçük Asya'da Pers Hakimiyeti", http://documents.tips/documents/arkeoidea-6.html, (06.08.2015).

Pleket, H.W. and Stroud, R.S., "SEG 28-980. Bilecik (area of Ahmetler, N.E. of PazaryerI). Dedication to zeus Bennios, june-july 210 A.D.", in: Supplementum Epigraphicum Graecum. http://referenceworks.brillonline.com/entries/supplementum-epigraphicum-graecum/seg-28-980-bilecik-area-of-ahmetler-ne-of-pazaryeri-dedication-to-zeus-bennios-june-july-210-ad-a28_980?s.num=0&s.f.s2_parent=s.f.book.supplementum-epigraphicum-graecum&s.q=tei_propername%3A%2228%22+980, (09.11.2015).

Pleket, H.W. and Stroud, R.S., "SEG 28-981. Bilecik. Funerary epigram for Rufinus, later Roman Imperial period.", in: Supplementum Epigraphicum Graecum http://referenceworks.brillonline.com/entries/supplementum-epigraphicum-graecum/seg-28-981-bilecik-funerary-epigram-for-rufinus-later-roman-imperial-period-a28_981?s.num=0&s.f.s2_parent=s.f.book.supplementum-epigraphicum-graecum&s.q=tei_propername%3A%2228%22+981, (09.11.2015).

Pleket, H.W. and Stroud, R.S., “SEG 29-1276. Bilecik. Epitaph of Menelaos and others, late Hellenistic period.”, in: Supplementum Epigraphicum Graecum, http://referenceworks.brillonline.com/entries/supplementum-epigraphicum-graecum/seg-29-1276-bilecik-epitaph-of-menelaos-and-others-late-hellenistic-period-a29_1276?s.num=0&s.f.s2_parent=s.f.book.supplementum-epigraphicum-graecum&s.q=tei_propername%3A%2229%22+1276, (09.11.2015).

Pleket, H.W. and Stroud, R.S., “SEG 29-1277. Bilecik. Epitaph of Antonius.”, in: Supplementum Epigraphicum Graecum. http://referenceworks.brillonline.com/entries/supplementum-epigraphicum-graecum/seg-29-1277-bilecik-epitaph-of-antonius-a29_1277?s.num=0&s.f.s2_parent=s.f.book.supplementum-epigraphicum-graecum&s.q=tei_propername%3A%2229%22+1277, (09.11.2015).

Pleket, H.W. and Stroud, R.S., “SEG 29-1353. Pazaryeri. Epitaph of l. Antonios Kyrenios, 2nd cent. A.D.”, in: Supplementum Epigraphicum Graecum, http://referenceworks.brillonline.com/entries/supplementum-epigraphicum-graecum/seg-29-1353-pazaryeri-epitaph-of-l-antonios-kyrenios-2nd-cent-ad-a29_1353?s.num=0&s.f.s2_parent=s.f.book.supplementum-epigraphicum-graecum&s.q=tei_propername%3A%2229%22+1353, (09.11.2015).

Pleket, H.W. and Stroud, R.S., “SEG 30-1432. Nikaia (area of Leukai-lefke, now Osmaneli). Funerary epigram.”, in: Supplementum Epigraphicum Graecum. http://referenceworks.brillonline.com/entries/supplementum-epigraphicum-graecum/seg-30-1432-ikaia-area-of-leukai-lefke-now-osmaneli-funerary-epigram-a30_1432?s.num=0&s.f.s2_parent=s.f.book.supplementum-epigraphicum-graecum&s.q=tei_propername%3A%2230%22+1432, (09.11.2015).

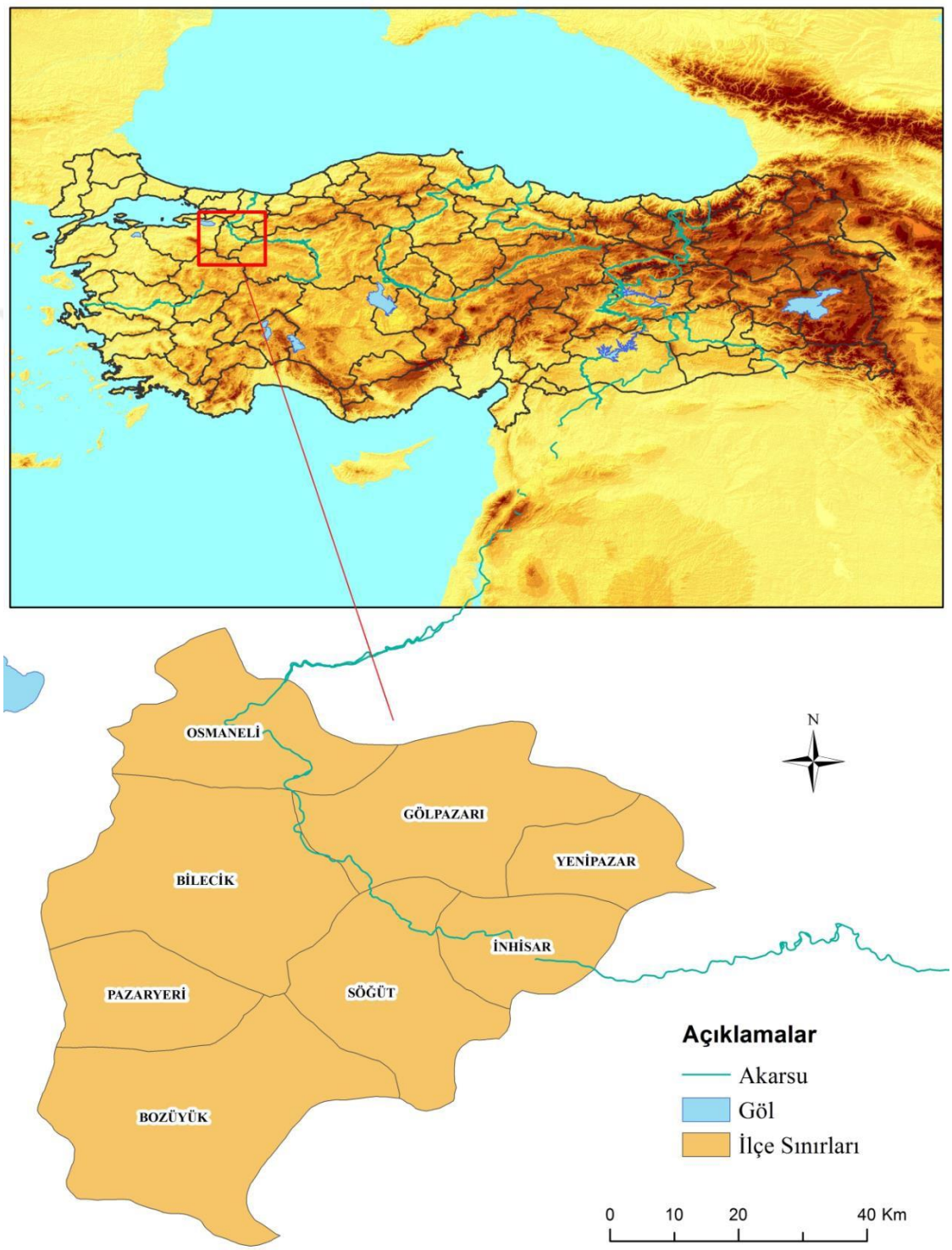
Pleket, H.W. and Stroud, R.S., “SEG 38-1272. Firanlar. (Funerary ?) dedication to Zeus Bronton, 2nd cent. A.D. ?”, in: Supplementum Epigraphicum Graecum. http://referenceworks.brillonline.com/entries/supplementum-epigraphicum-graecum/seg-38-1272-firanlar-funerary-dedication-to-zeus-bronton-2nd-cent-

ad-a38_1272?s.num=0&s.f.s2_parent=s.f.book.supplementum-epigraphicum-graecum&s.q=tei_propername%3A%2238%22+1272, (09.11.2015).

Pleket, H.W. and Stroud, R.S., "SEG 38-1273. Firanlar (area of Bozhüyük). Dedication of an altar to Zeus, 2nd/3rd cent. A.D.", in: Supplementum Epigraphicum Graecum. http://referenceworks.brillonline.com/entries/supplementum-epigraphicum-graecum/seg-38-1273-firanlar-area-of-bozhuyuk-dedication-of-an-altar-to-zeus-2nd3rd-cent-ad-a38_1273?s.num=0&s.f.s2_parent=s.f.book.supplementum-epigraphicum-graecum&s.q=tei_propername%3A%2238%22+1273, (09.11.2015).

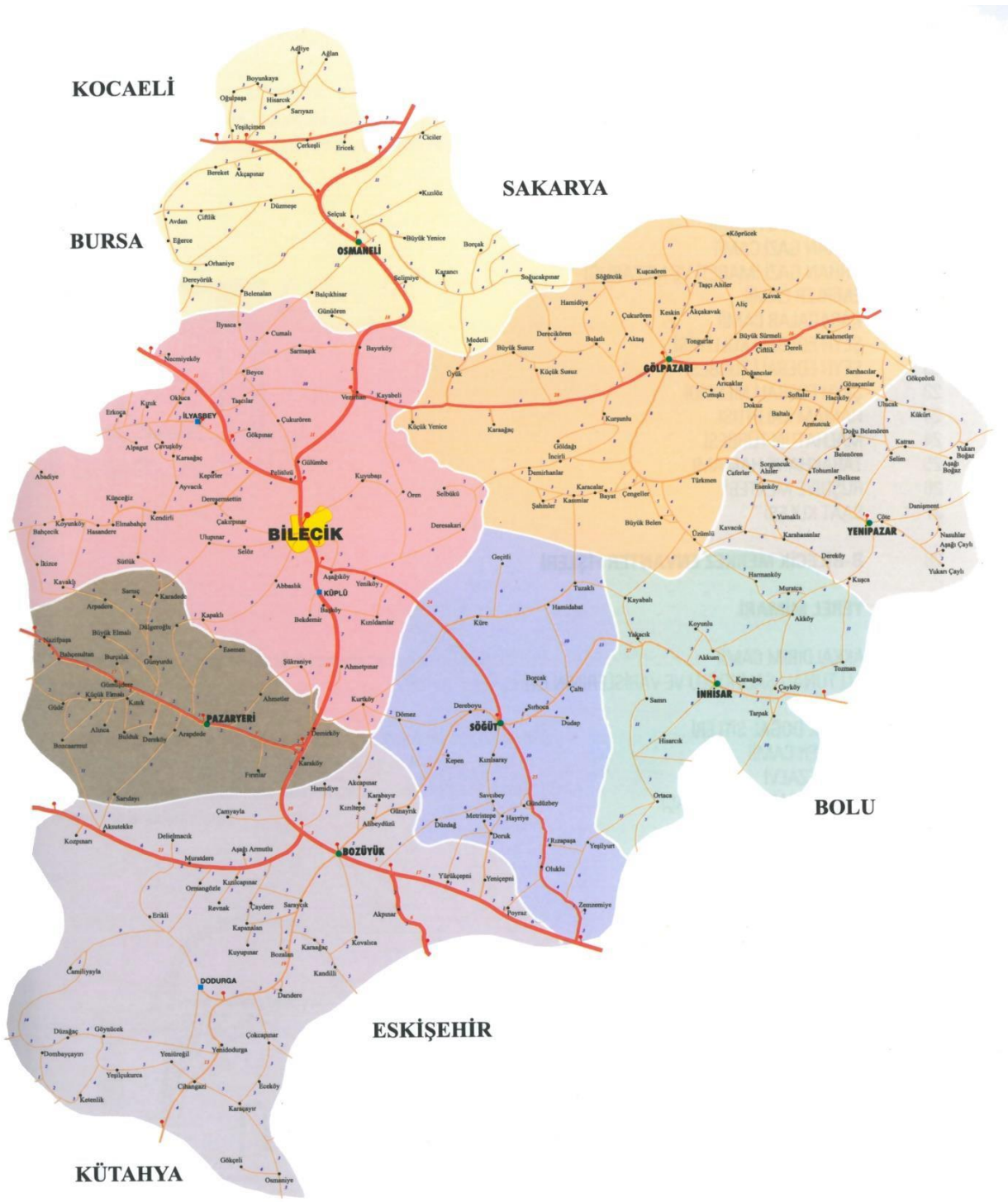
Pleket, H.W. and Stroud, R.S., "SEG 40-1145. Nikaia (area of Başköy/Bilecik). Dedication to Zeus Bronton and Zeus Karpodotes, undated.", in: Supplementum Epigraphicum Graecum. http://referenceworks.brillonline.com/entries/supplementum-epigraphicum-graecum/seg-40-1145-nikaia-area-of-baskoybilecik-dedication-to-zeus-bronton-and-zeus-karpodotes-undated-a40_1145?s.num=0&s.f.s2_parent=s.f.book.supplementum-epigraphicum-graecum&s.q=tei_propername%3A%2240%22+1145, (09.11.2015).

LEVHA I

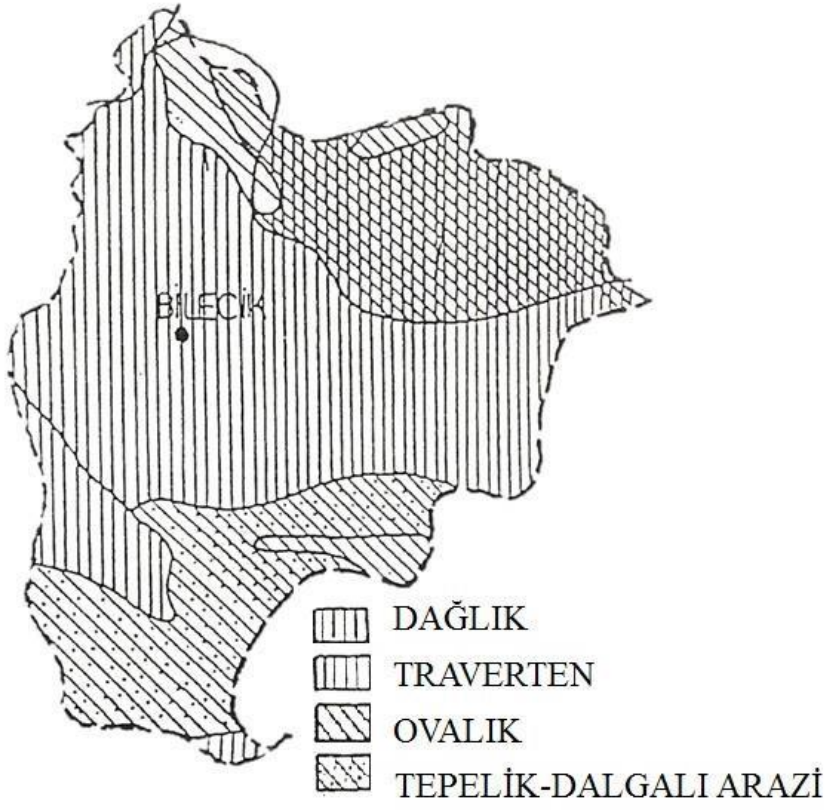
Bilecik İl Haritası

LEVHA II

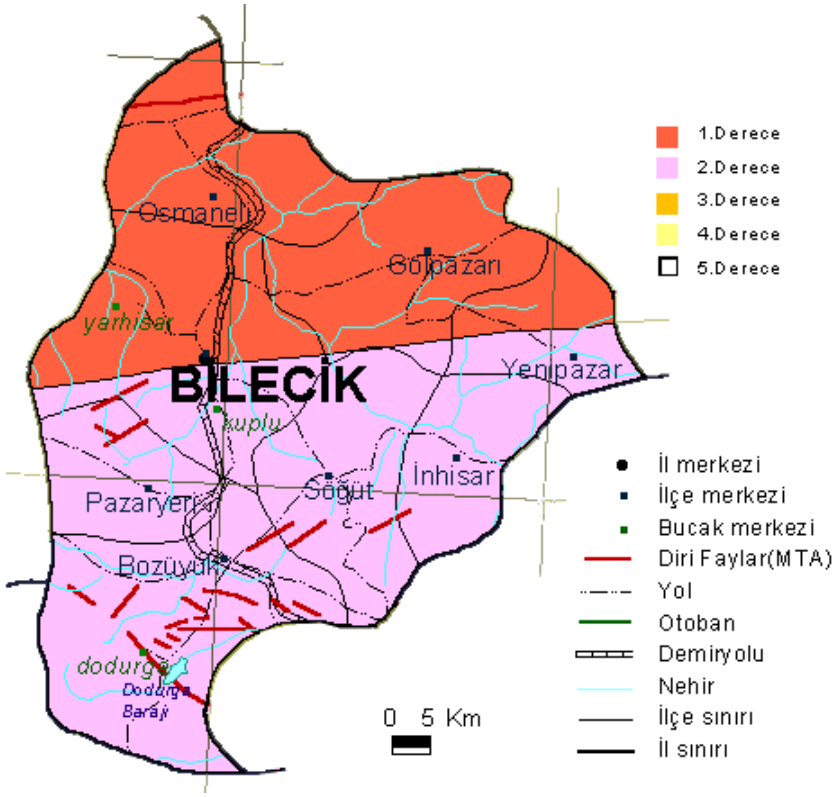

Bilecik İl Haritası (Bilecik İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü 2006: 3)

LEVHA III

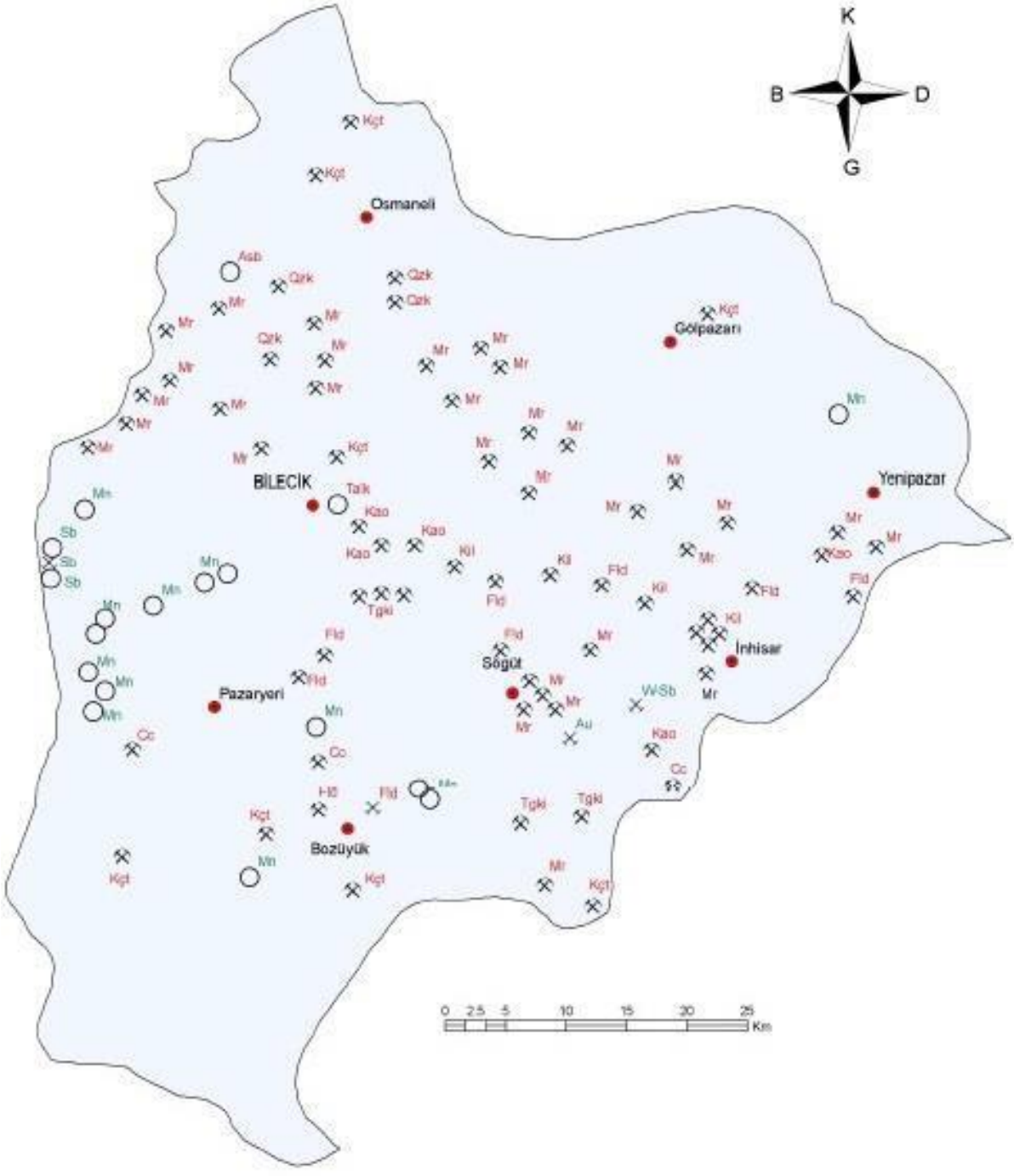

a. Bilecik İli Coğrafi Özellikleri (Bilecik Valiliği İl Çevre Müdürlüğü 2003: 3)

b. Bilecik İli Fay Hatları (Deprem Araştırma Dairesi Ankara)

LEVHA IV

Bilecik İli Maden Haritası (Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü)

LEVHA V

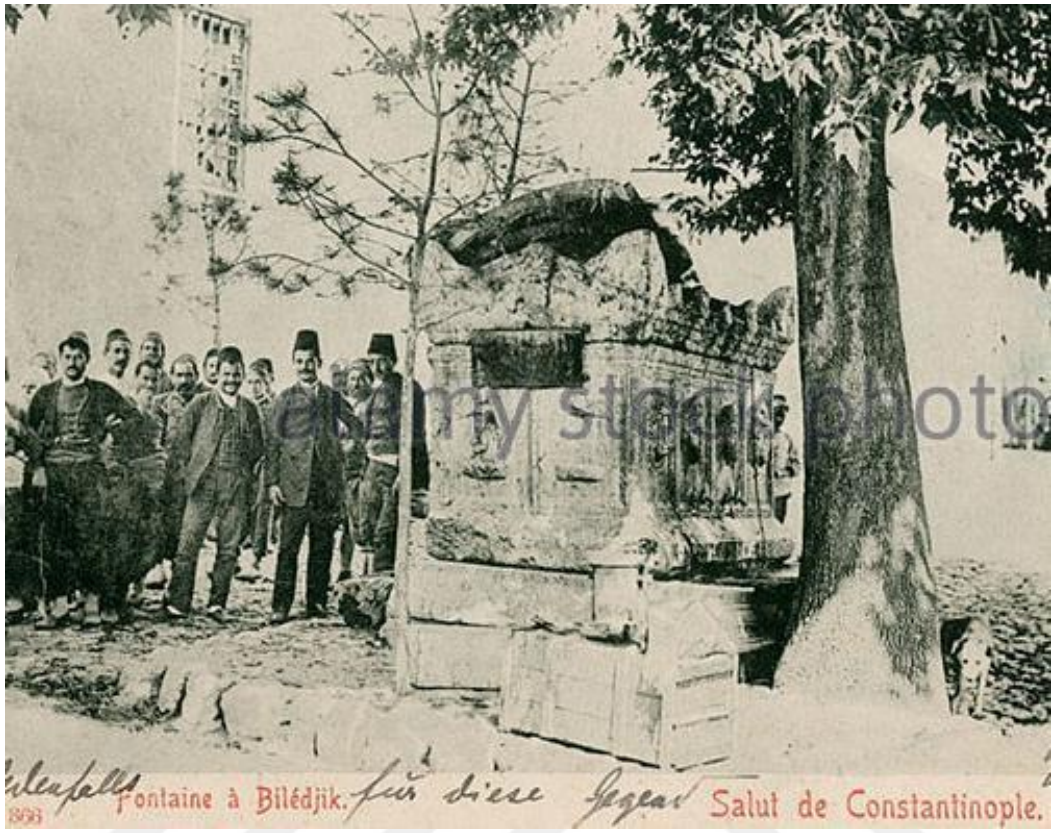

a. Bithynia Bölgesi (Umar 2004)

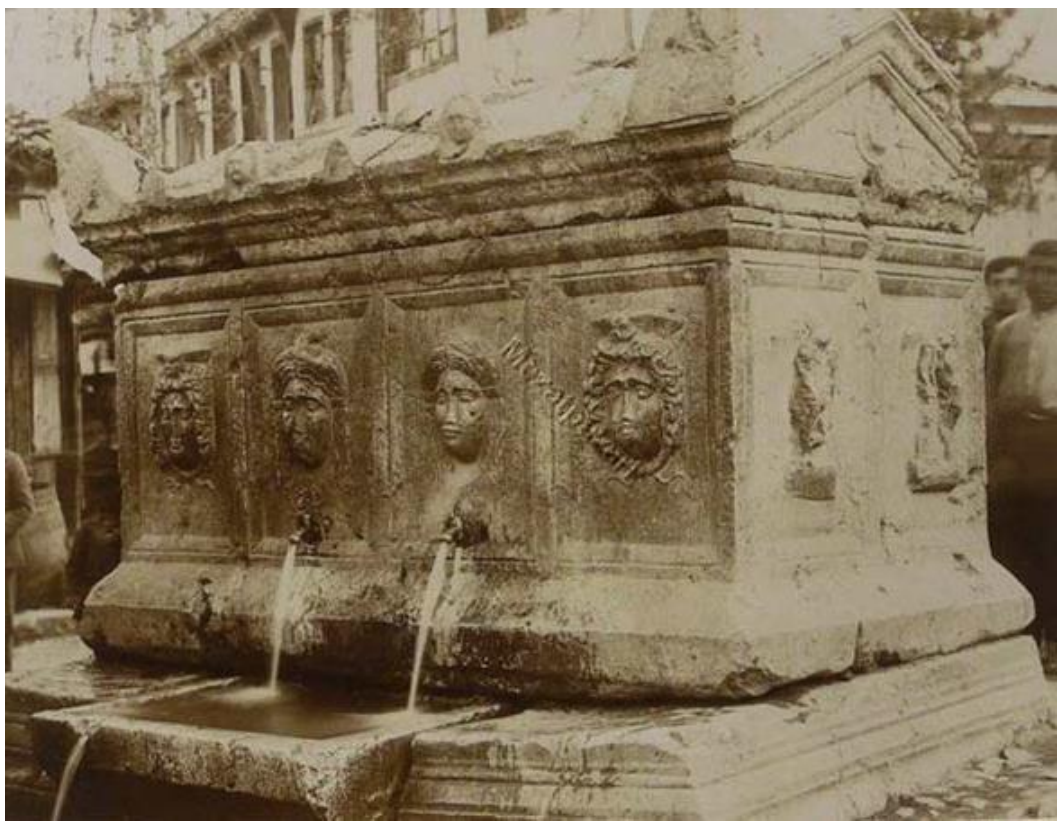

b. Peautinger Haritası, Agrillo

LEVHA VI

a. Beşiktaş Lahdi

b. Beşiktaş Lahdi

Türkiye Kalay Madenleri (Fidan 2015: 55)

LEVHA VII

Maşa Bölgesi (Doğan Arparslan-Arparslan 2013: 33)

LEVHA IX

a. Leuke Kapı, İznik (Şahin 1978: 8)

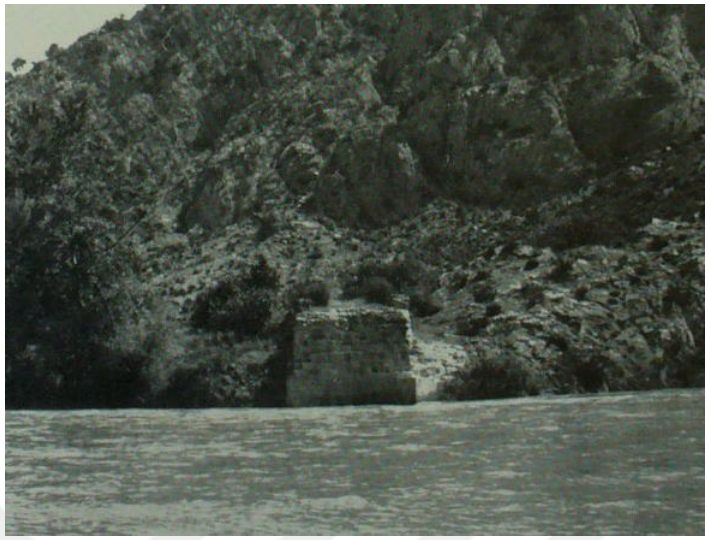

b. M. Aurelius Büstü (Işıldak 1953: 7)

c. Faustina Büstü (Işıldak 1953: 7)

LEVHA X

a. Sakarya Nehri üzerinde Roma köprüsü (Şahin 1981)

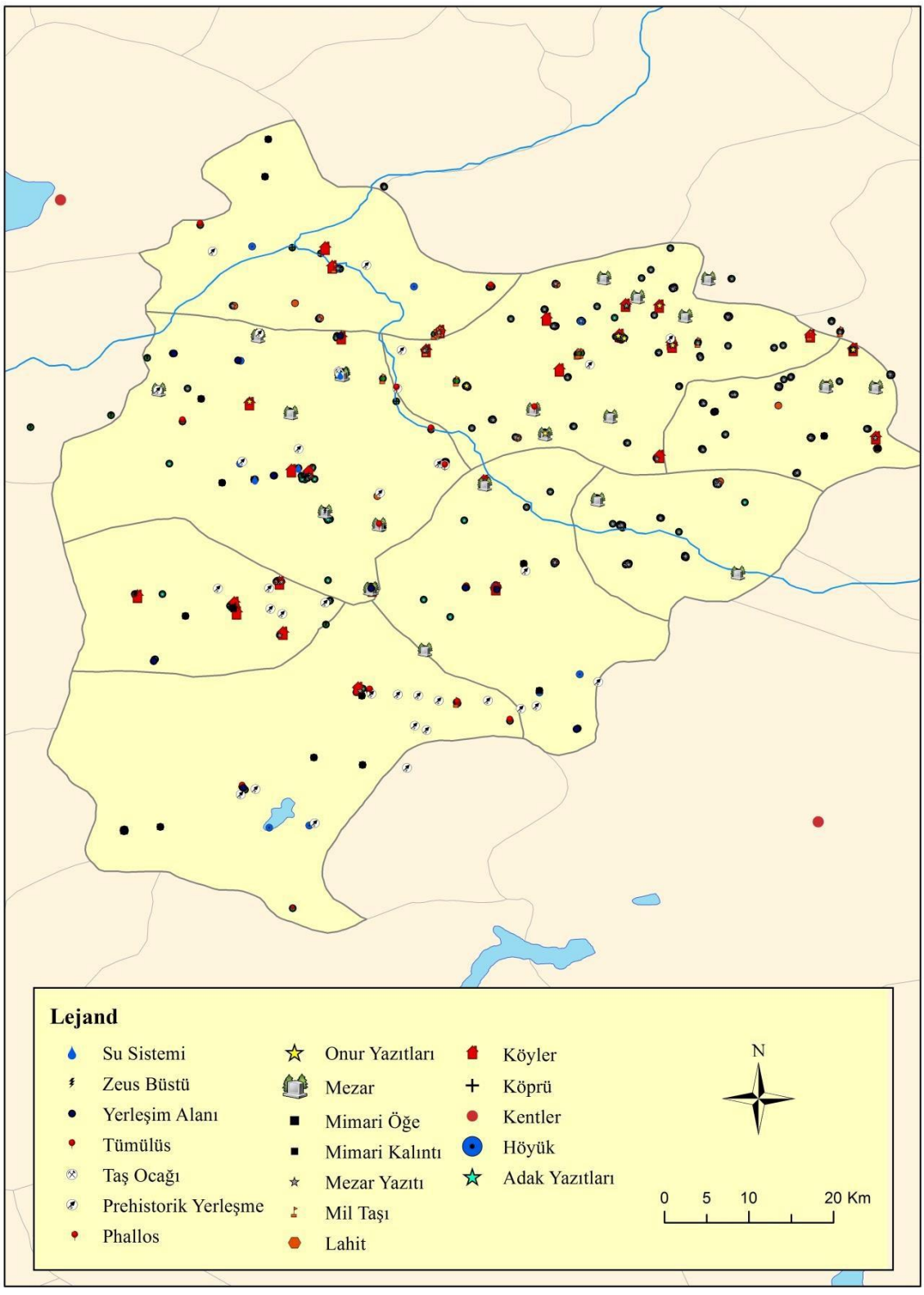

b. Köprü Kalıntısı (Arıkan 2016: 881)

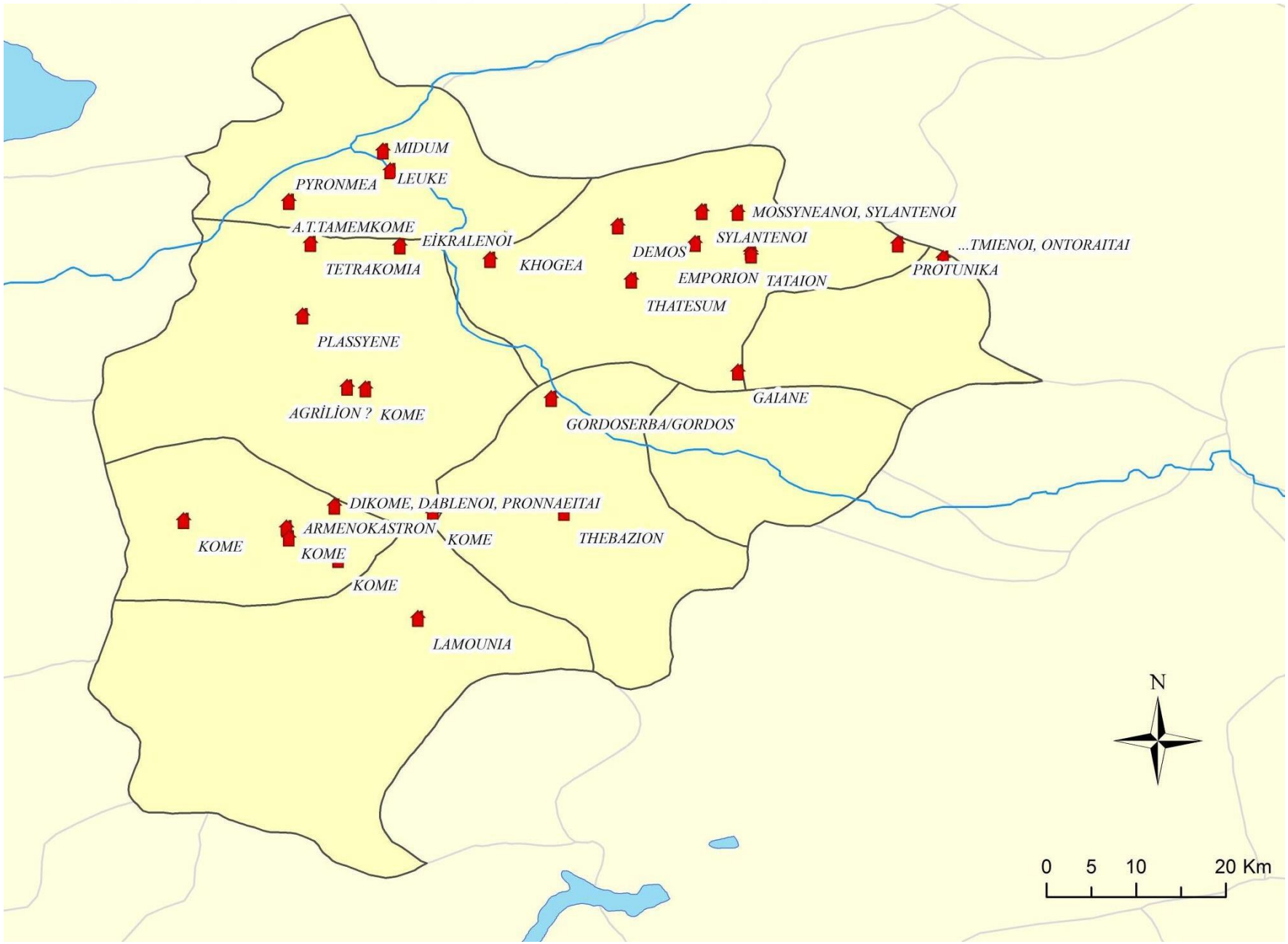
c. Köprü Kalıntısı (Arıkan 2016: 881)

LEVHA XI

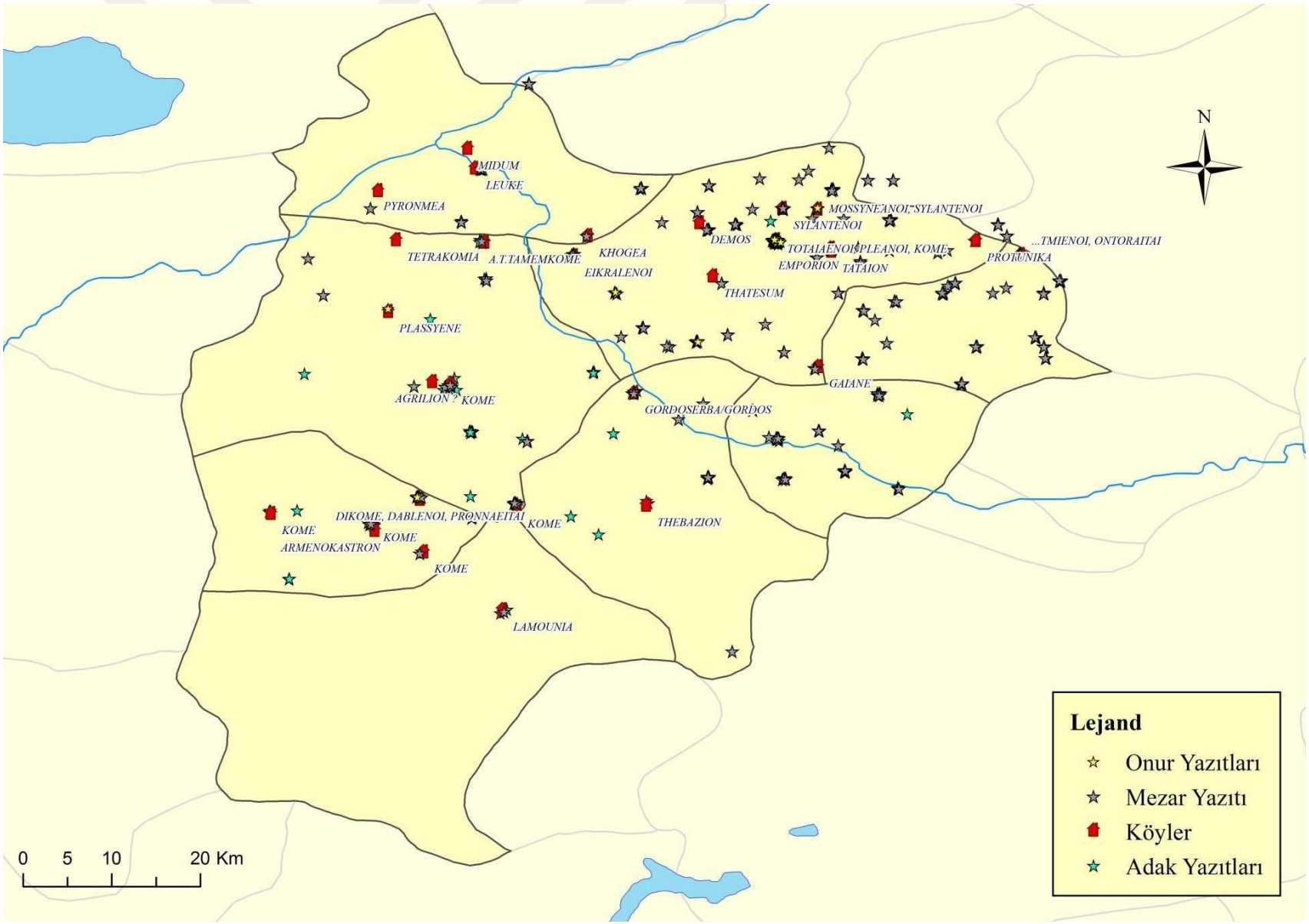

Bilecik İli Epigrafik ve Arkeolojik Verilerin Dağılımı

LEVHA XII

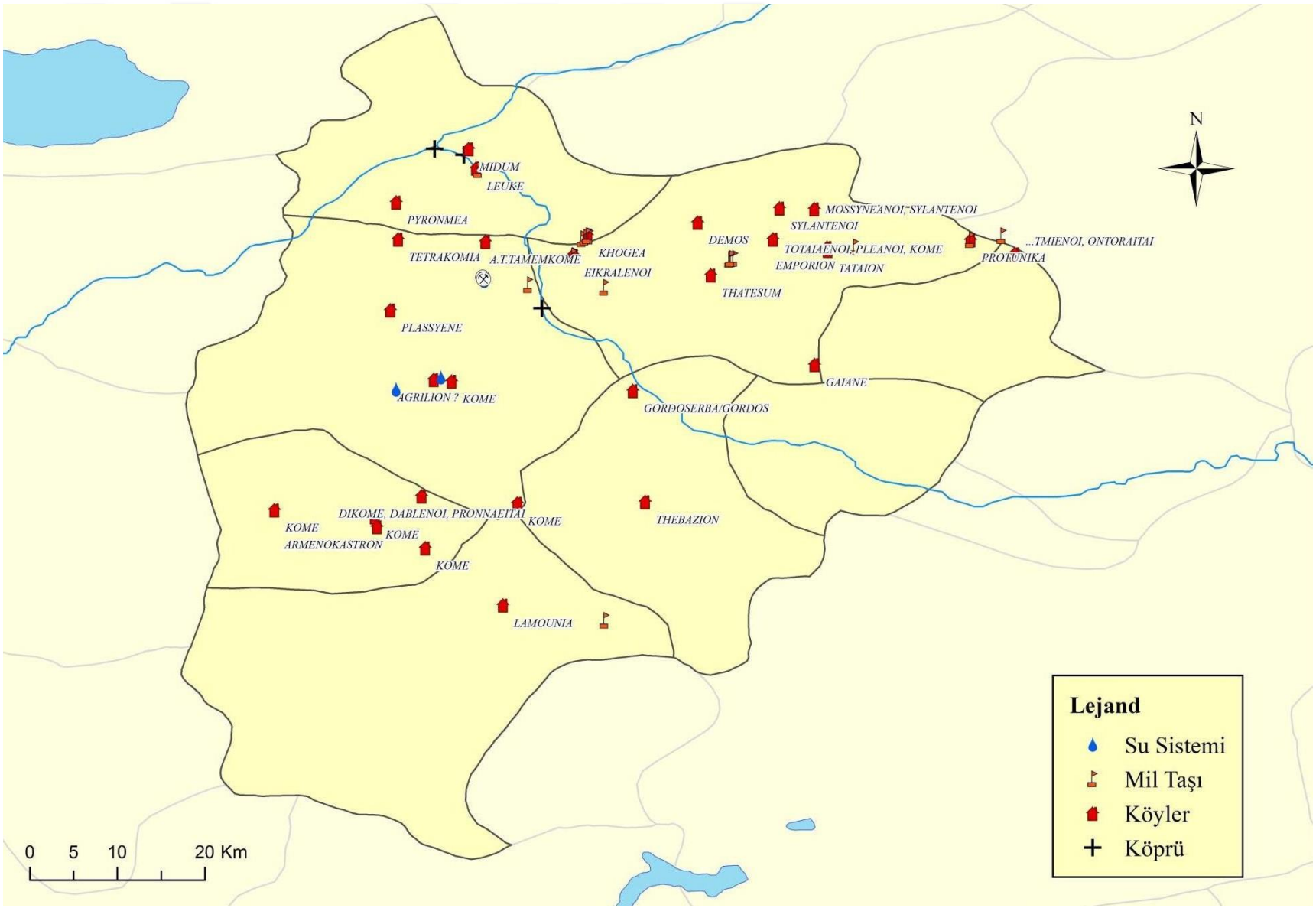
Bilecik İli'ndeki Yerleşimler

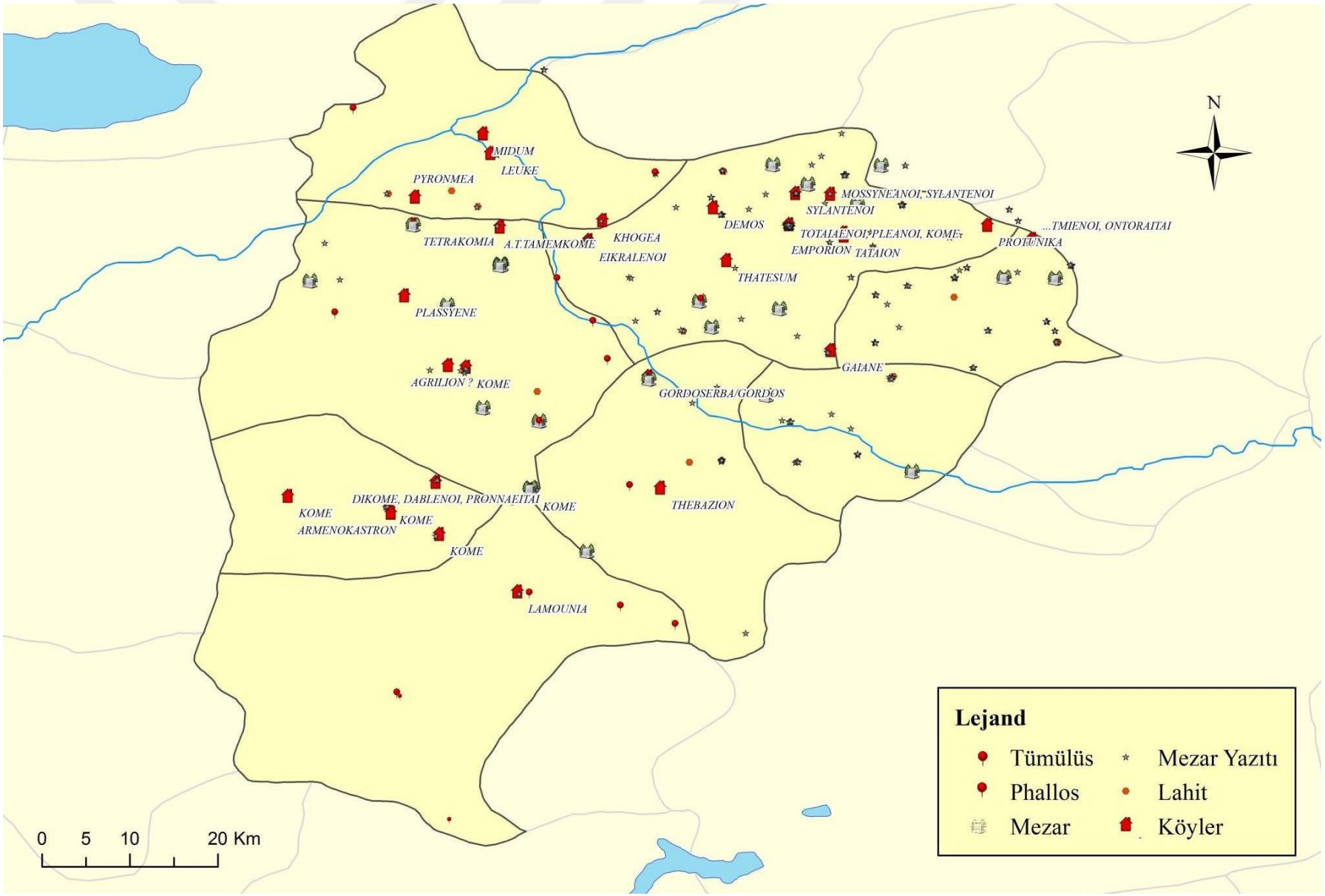
Bilecik İli'ndeki Yazıt ve Yerleşimler

LEVHA XIII

LEVHA XIV

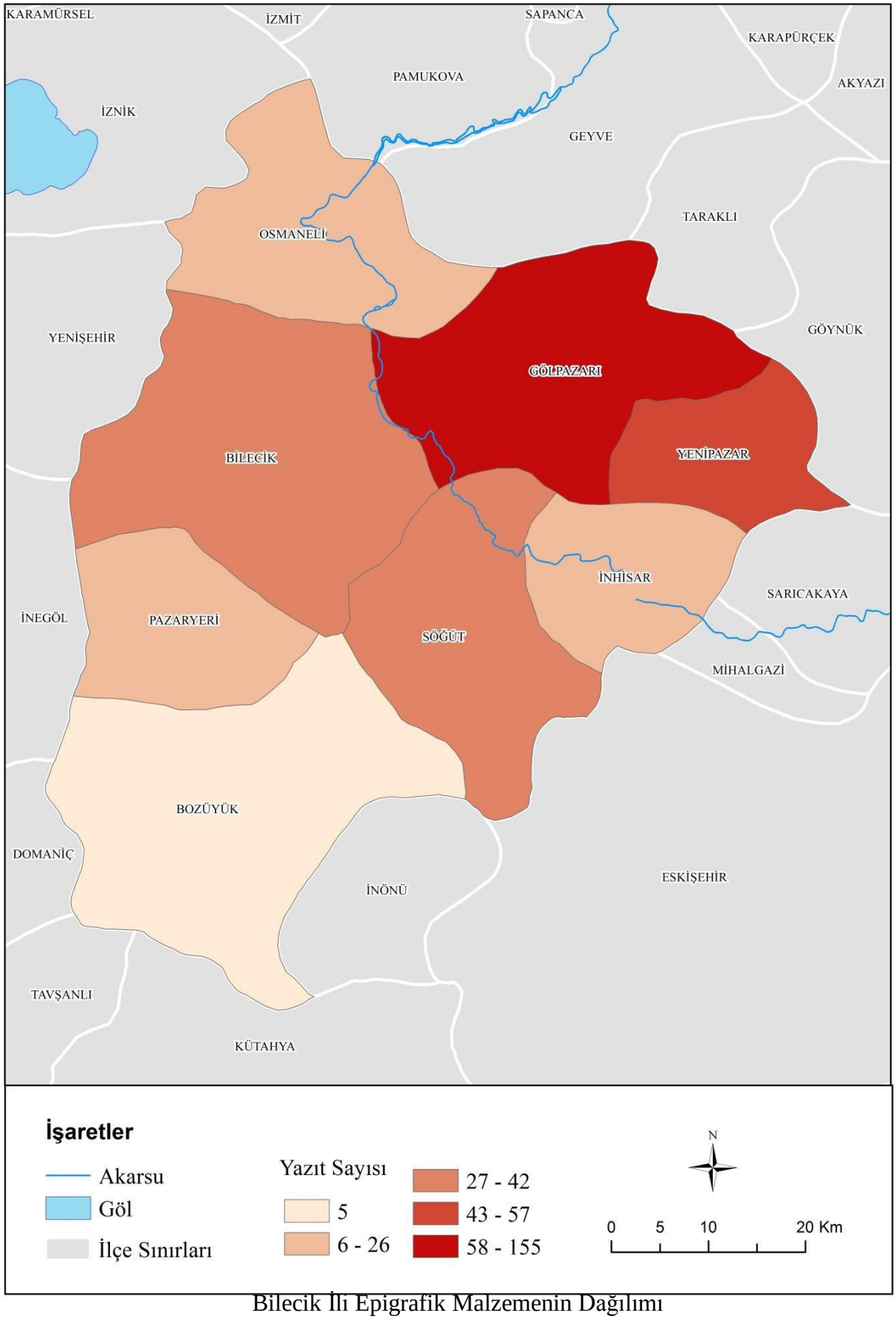
Bilecik İli Yerleşim Verileri

LEVHA XV

Bilecik İli Mezar Verileri

LEVHA XVI

Bilecik İli Epigrafik Malzemenin Dağılımı

LEVHA XVII

a. Medetli Höyük, Y1-1

b. Medetli Höyük, Y1-1

LEVHA XVIII

a. Kazancı Köyü Höyüğü, Y2-2

b. Göktepe Höyük, Y4-4

LEVHA XIX

a. Karasu Höyük, Y5-5

b. Karasu Höyük, Y5-5

LEVHA XX

a. Yıllık Höyük, Y6-6

b. Çiftlik Alanı, Y7-7

LEVHA XXI

a. Çiftlik Alanı, Y7-7

b. Eski Bayırköy Antik Ören Yeri, Hisar Kayası, Y8-8

LEVHA XXII

a. Eski Bayırköy Antik Ören Yeri, İç Kale Kalıntısı, Y8-8

b. Eski Bayırköy Antik Ören Yeri, Y8-8

LEVHA XXIII

a. Eski Bayırköy Antik Ören Yeri, Y8-8

b. Eski Bayırköy Antik Ören Yeri, Phallos, Y8-8

LEVHA XXIV

a. Selöz Köyü Mimari Kalıntı, Y9-9

b. Kurtköy Köyü Mimari Kalıntı, Y10-10

LEVHA XXV

a. Kurtköy Köyü Mimari Kalıntı, Y10-10

b. Kurtköy Köyü Mimari Kalıntı, Y10-10

LEVHA XXVI

a. Marmara Ören Yeri, Y11-11

b. Marmara Ören Yeri, Y11-11

LEVHA XXVII

a. Beşiktaş Mevkii Ören Yeri, Y12-12

b. Kurtköy Ören Yeri, Y13-13

LEVHA XXVIII

a. Kurtköy Ören Yeri, Y13-13

b. Kurtköy Ören Yeri, Y13-13

LEVHA XXIX

a. Necmiyeköy Yerleşim Yeri, Y14-14

b. Dedekayası, Y15-15

LEVHA XXX

a. Dedekayası, Y15-15

b. Sarıdayı Köyü Yerleşim Yeri, Y16-16

LEVHA XXXI

a. Karacaoğlan Düz Yerleşim Alanı, Y17-17

b. Karacaoğlan Düz Yerleşim Alanı, Arazi Malzemesi, Y17-17

LEVHA XXXII

a. Çerkes Çepni Höyüğü, Y18-18

a. Çerkes Çepni Höyüğü, Phallos, Y18-18

LEVHA XXXIII

a. Hüyücek, Y21-21

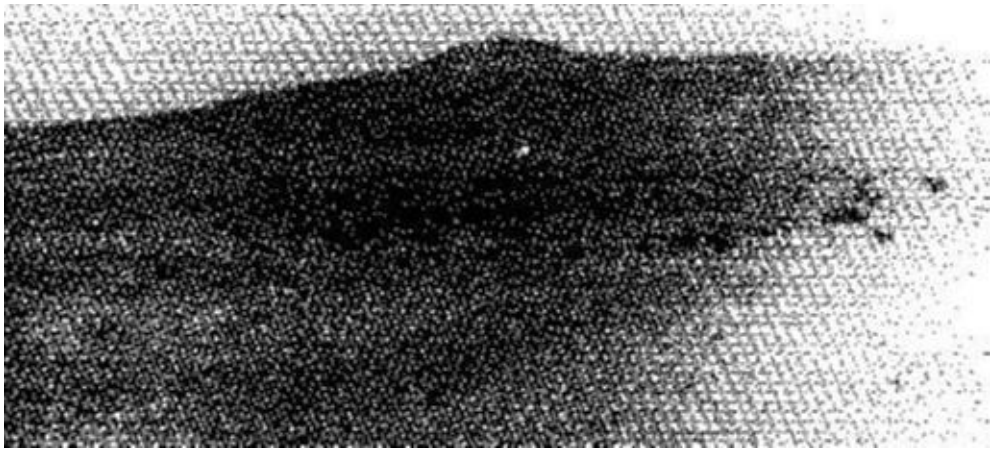

b. İki höyük ve çevresi, Y22-22

LEVHA XXXIV

a. Suluk Höyük, Y23-23

b. Kuştepe Höyük, Y24-24

LEVHA XXXV

a. Demendoruk Höyük, Y25-25

b. Zemzemiye Köyü Arkeolojik Buluntu Alanı, Y27-27

LEVHA XXXVI

a. Dereboyu Köyü Kale Yerleşimi, Y28-28

b. Dereboyu Köyü Kale Yerleşimi, Y28-28

LEVHA XXXVII

a. Oluklu Höyük, Y30-30

b. Yeşilyurt Höyüğü, Y31-31

LEVHA XXXVIII

a. Lahit Kapağı Parçası, N1-32

b. Lahit Kapağı, N2-33

LEVHA XXXIX

a. Lahit Kapağı Parçası, N3-34

b. Lahit Kapağı Parçası, N3-34

LEVHA XL

a. Soğucakpınar Köyü Tümülüsü, N4-35

b. Soğucakpınar Köyü Tümülüsü, N4-35

LEVHA XLI

a. Bereket Köyü Tümülüsü, N5-36

b. Bereket Köyü Tümülüsü, N5-36

LEVHA XLII

a. Bereket Köyü Tümülüsü, Dibek Taşı, N5-36

b. Tonozlu Mezar Odası, N6-37

LEVHA XLIII

a. Tonozlu Mezar Odası, N6-37

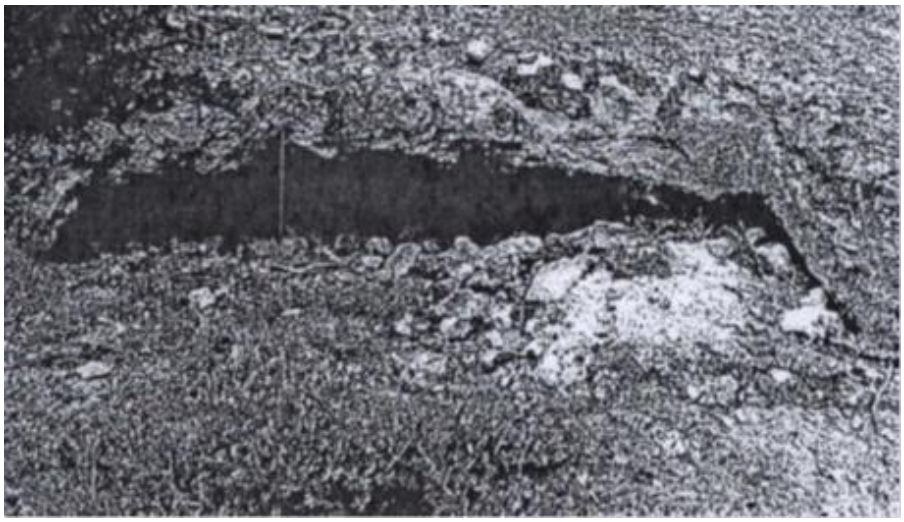

b. Gülümbe Köyü Kaya Mezarı, N7-38

LEVHA XLIV

a. Gülümbe Köyü Kaya Mezarı, N7-38

b. Gülümbe Köyü Kaya Mezarı, N7-38

LEVHA XLV

a. Kınık Köyü Nekropolü, N8-39

b. Kınık Köyü Nekropolü, Lahit Teknesi, N8-39

LEVHA XLVI

a. Kınık Köyü Nekropolü, Arşitrav, N8-39

b. Kınık Köyü Nekropolü, Lahit Teknesi Parçası, N8-39

LEVHA XLVII

a. Vezirhan Nekropolü, N9-40

b. Vezirhan Nekropolü, Mimari Parça, N9-40

LEVHA XLVIII

a. Kurtköy Köyü Nekropolü, N10-41

b. Kızıldamlar Köyü Nekropolü, N11-42

LEVHA XLIX

a. Vezirhan Nekropolü, N12-43

b. Vezirhan Nekropolü, N13-44

LEVHA L

a. Lahit Kapağı, N14-45

b. Lahit Kapağı, N14-45

LEVHA LI

a. Cumalı Köyü Nekropol Alanı, N15-46

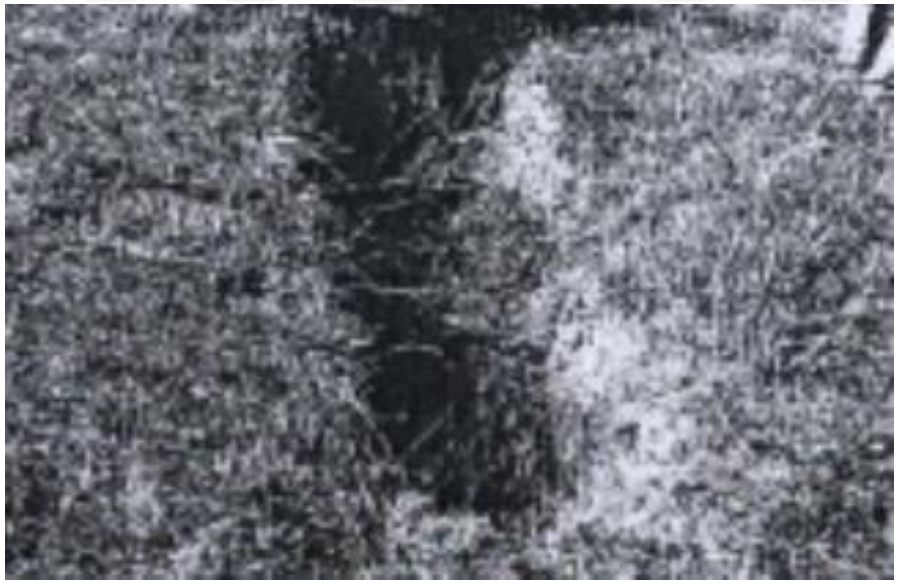

b. Cumalı Köyü Nekropol Alanı, N15-46

LEVHA LII

a. Deresakarı Köyü Tümülüsü, N16-47

b. Deresakarı Köyü Tümülüsü, N16-47

LEVHA LIII

a. Deresakarı Köyü Tümülüsü, N16-47

b. Karaağaç Köyü Tümülüsü, N17-48

LEVHA LIV

a. Karaağaç Köyü Tümülüsü, Gavur İni, N17-48

b. Karaağaç Köyü Tümülüsü, Lahit Teknesi Parçası, N17-48

LEVHA LV

a. Karaağaç Köyü Tümülüsü, Mezar Oda Kapısı, N17-48

b. Karaağaç Köyü Tümülüsü, Mezar Oda Kapısı, N17-48

LEVHA LVI

a. Selbükü Köyü Tümülüsü, N18-49

b. Selbükü Köyü Tümülüsü, N18-49

LEVHA LVII

a. Kızıldamlar Köyü Tümülüsü, N19-50

b. Kızıldamlar Köyü Tümülüsü, N19-50

LEVHA LVIII

a. Kızıldamlar Köyü Tümülüsü, N19-50

b. Kıranlar Çeşmesi, Phallos, N20-51

LEVHA LIX

a. Günyarık Kilise ve Nekropolü, N21-52

b. Günyarık Kilise ve Nekropolü, N21-52

LEVHA LX

a. Yürükçepni Köyü Tümülüsü, N22-53

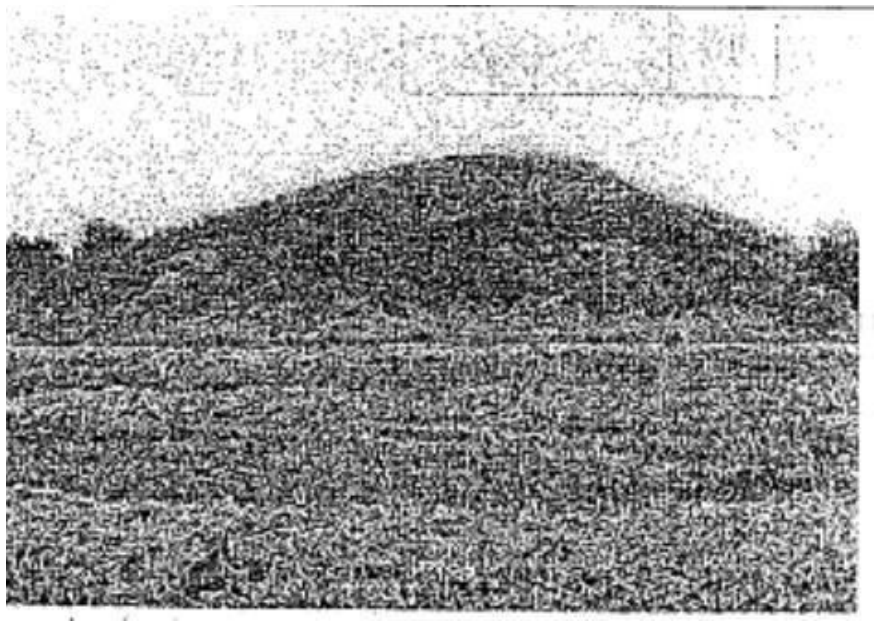

b. Yürükçepni Köyü Tümülüsü, N22-53

LEVHA LXI

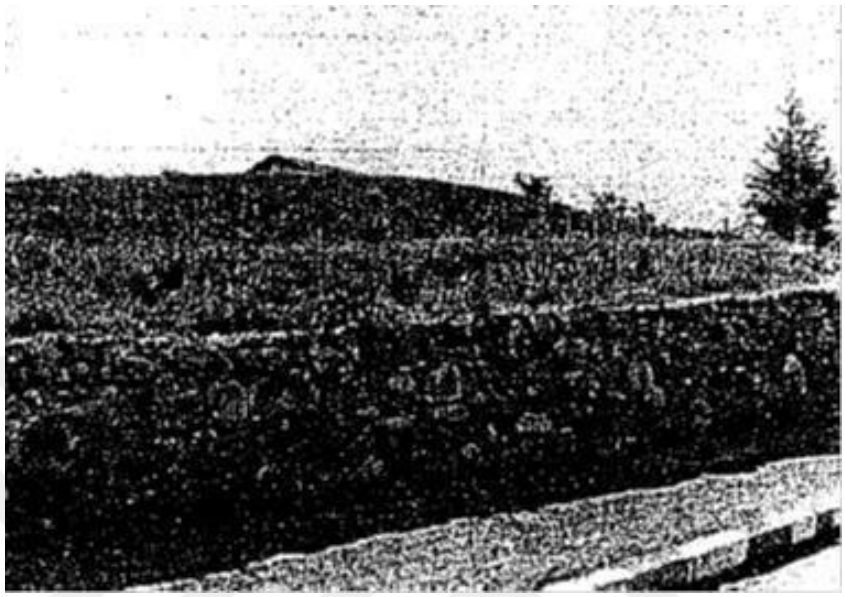

a. Poyra Köyü Tümülüsü, N23-54

b. Yeni Mahalle Tümülüsü, N25-55

LEVHA LXII

a. Dodurga Tümülüsü, N26-56

b. Dodurga Tümülüsü, N26-56

LEVHA LXIII

a. Dodurga, Phallos, N27-57

b. Gökçeli Köyü, Phallos, N28-58

LEVHA LXIV

a. İncirli Köyü Nekropolü, N29-59

b. Kuşçuören Köyü, Lahit Kapağı Parçası, N30-60

LEVHA LXV

a. Lahit Kapağı, N31-61

b. Lahit Kapağı Parçası, N32-62

LEVHA LXVI

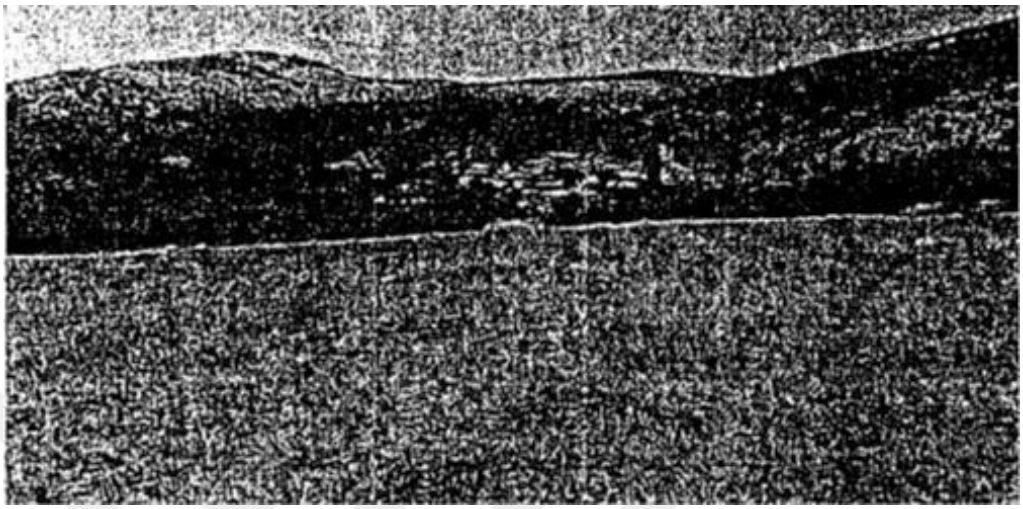

a. Lahit Teknesi, N33-63

b. Lahit Kapağı, N34-64

LEVHA LXVII

a. İncirli Köyü Tümülüsü, N35-65

b. Küçük Yenice Köyü Tümülüsü, N36-66

LEVHA LXVIII

a. Küçük Yenice Köyü Tümülüsü, N36-66

b. Mezar, N37-67

LEVHA LXIX

a. Mezar Anıtı, N38-68

b. Mezar Anıtı, N38-68

LEVHA LXX

a. Mezar, N39-69

b. Kaya Mezarı, N40-70

LEVHA LXXI

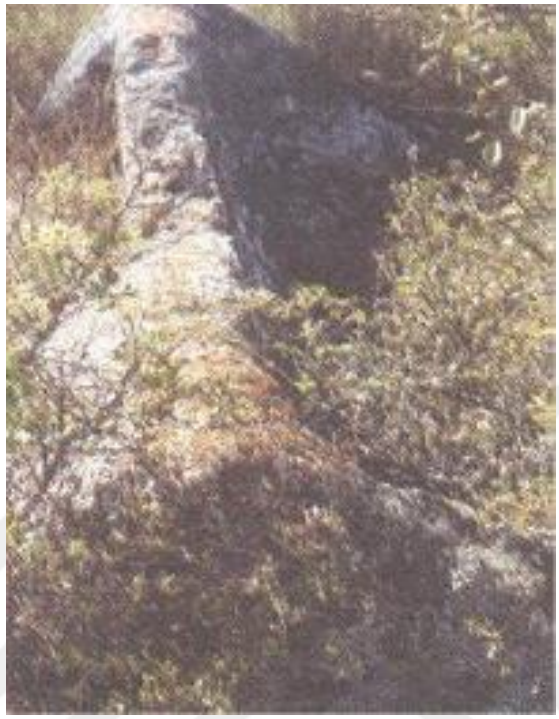

a. Mezar Anıtı, N41-71

b. Roma Nekropolü, N42-72

LEVHA LXXII

a. Roma Nekropolü, N42-72

b. Roma Nekropolü, N43-73

LEVHA LXXIII

a. Roma Nekropolü, N43-73

b. Lahit Kapağı, N44-74

LEVHA LXXIV

a. Lahit Kapağı, N44-74

b. Lahit Kapağı Parçası, N45-75

LEVHA LXXV

a. Lahit Kapağı Parçaları, N46-76

b. Lahit Kapağı Parçası, N47-77

LEVHA LXXVI

a. Lahit Teknesi Parçaları, N48-78

b. Lahit Teknesi, N49-79

LEVHA LXXVII

a. Lahit Kapağı, N50-80

b. Lahit Teknesi Parçası, N51-81

LEVHA LXXVIII

a. Lahit Kapağı, N52-82

b. Kaletepe Tümülüsü, N53-83

LEVHA LXXIX

a. Kaletepe Tümülüsü, N53-83

b. Sabit Kaya Mezarları, N54-84

LEVHA XC

a. Sabit Kaya Mezarları, N54-84

b. Geçitli Köyü Nekropol Alanı, N55-85

LEVHA XCI

a. Geçitli Köyü Nekropol Alanı, N55-85

b. Lahit Kapağı, N56-86

LEVHA XCII

a. Lahit Kapağı, N57-87

b. Lahit Kapağı Parçası, N58-88

LEVHA XCIII

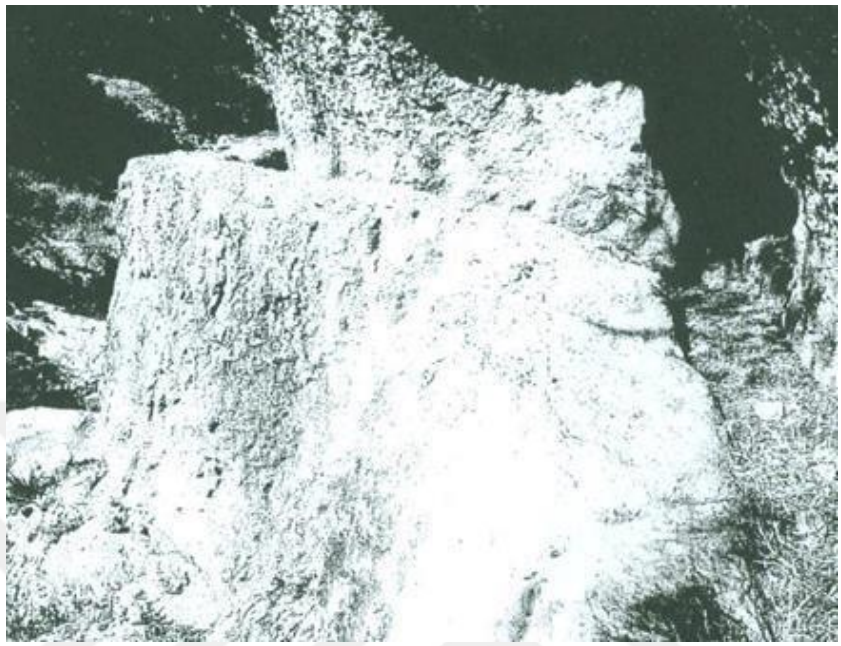

a. Sabit Lahit Teknesi, N59-89

b. Sabit Lahit Teknesi, N59-89

LEVHA XCIV

a. Su Kanalı, YD1-90

b. Su Kemeri, YD2-91

LEVHA XCV

a. Su Kemeri, YD2-91

b. Su Kemeri, YD3-92

LEVHA XCVI

a. Sarnıç, YD4-93

b. Sarnıç, YD4-93

LEVHA XCVII

a. Sarnıç, YD4-93

b. Paşaboğazı Antik Taş Ocakları ve Nekropol Alanı, YD5-94

LEVHA XCVIII

a. Paşaboğazı Antik Taş Ocakları ve Nekropol Alanı, YD5-94

b. Paşaboğazı Antik Taş Ocakları ve Nekropol Alanı, YD5-94

LEVHA XCIX

a. Taş Ocağı, YD6-95

b. Taş Ocağı, YD6-95

LEVHA C

a. Taş Ocağı, YD6-95

b. Taş Ocağı, YD6-95

LEVHA CI

a. Taş Ocağı, YD6-95

b. Mimari Öğe, TB1-96

LEVHA CII

a. Mimari Öğe, TB2-97

b. Tapınım Alanı, TB3-98

LEVHA CIII

a. Tapınım Alanı, TB3-98

b. Mimari Öğe, TB4-99

LEVHA CIV

a. Mimari Öğe, TB5-100

b. Mimari Öğe, TB6-101

a. Mimari Öğe, TB7-102

b. Mimari Öğe, TB8-103

LEVHA CVI

a. Mimari Öğe, TB9-104

b. Mimari Öğe, TB10-105

LEVHA CVII

a. Mimari Öğe, TB11-106

b. Mimari Öğe, TB12-107

LEVHA CVIII

a. Mimari Öğe, TB13-108

b. Mimari Öğe, TB14-109

LEVHA CVIX

a. Mimari Öğe, TB15-110

b. Mimari Öğe, TB16-111

LEVHA CX

a. Mimari Öğe, TB16-111

b. Mimari Öğe, TB17-112

LEVHA CXI

a. Mimari Öğe, TB18-113

b. Mimari Öğe, TB19-114

LEVHA CXII

a. Mimari Öğe, TB20-115

b. Mimari Öğe, TB21-116

LEVHA CXIII

a. Mimari Öğe, TB22-117

b. Mimari Öğe, TB23-118

LEVHA CXIV

a. Mimari Öğe, TB24-119

b. Mimari Öğe, TB24-119

LEVHA CXV

a. Mimari Öğe, TB25-120

b. Mimari Öğe, TB26-121

LEVHA CXVI

a. Mimari Öğe, TB26-121

b. Mimari Öğe, TB26-121

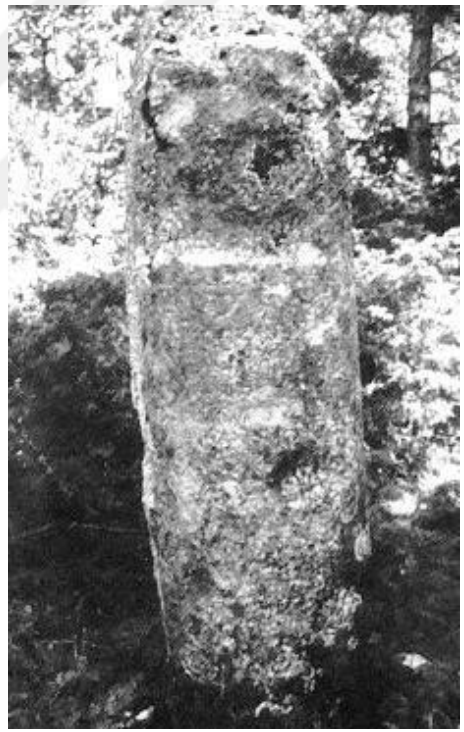
LEVHA CXVII

c. Mimari Öğe, TB27-122

MT2-002
(Septimius Severus Dönemi)

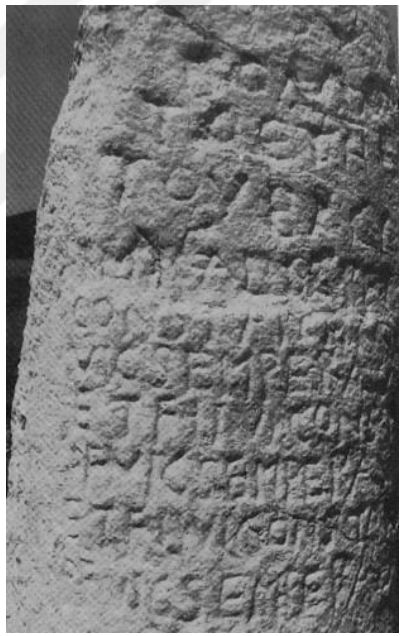
MT5-005 (Tetrarkhesler Dönemi)

MT7-007 (Galerius Valerius Maximianus Dönemi)

MT-009 (II. Constantinus, Constans ve II. Constantius Dönemi)

MT-009 (II. Constantinus, Constans ve II. Constantius Dönemi)

MT10-010 (II. Constantinus, Constans ve II. Constantius Dönemi) / MT11-011 (Valentinianus ve Valens Dönemi)

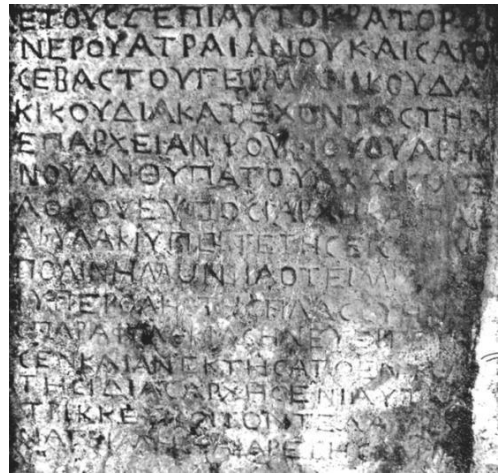
MT13-013 (Tanımsız)

MT13-013 (Tanımsız)

OY1-018 (Akhaikos'un Onurlandırılması)

OY1-018 (Akhaikos'un Onurlandırılması)

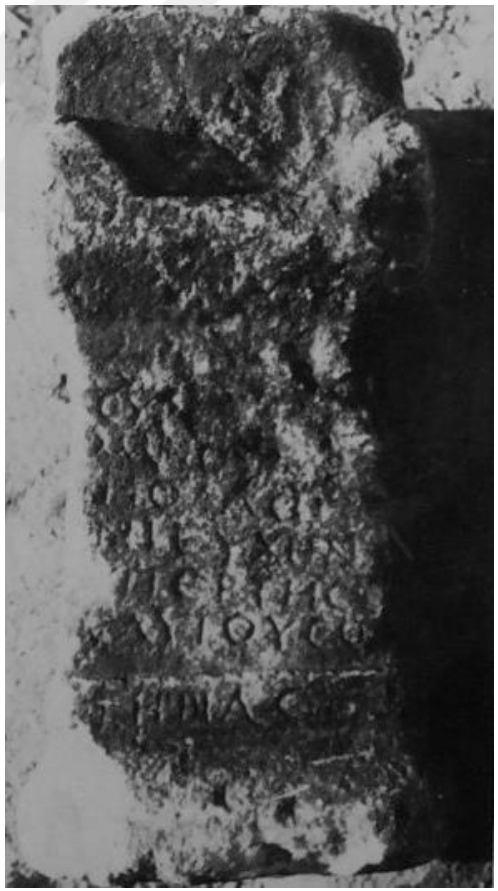
OY4-021 (Flavius Iulianus'un Onurlandırılması)

OY5-022 (Octaius'un Onurlandırılması)

AY1-026 (Abiktos'un Adağı)

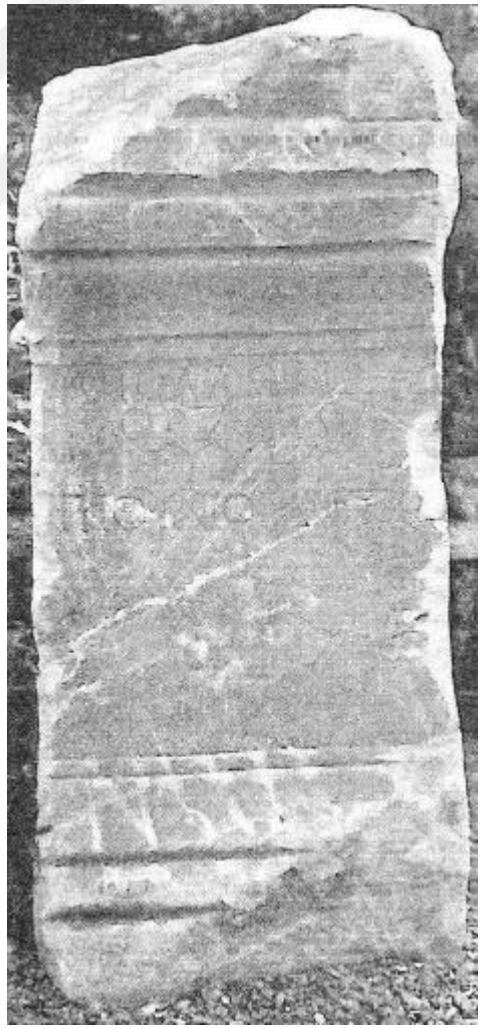
AY3-028 (Apollon'a Adak)

AY4-029 (Apollon Akrelenos'a Adak)

AY6-031 (Apollon Gorzaios'a Adak)

AY7-032 (Apollon Gorzaios'a Adak)

AY9-034 (Artemis Khrysea'ya Adak)

LEVHA CXXIII

AY12-037 (Asklepios'a Adak)

AY15-040 (Fortuna Reginae'ye Adak)

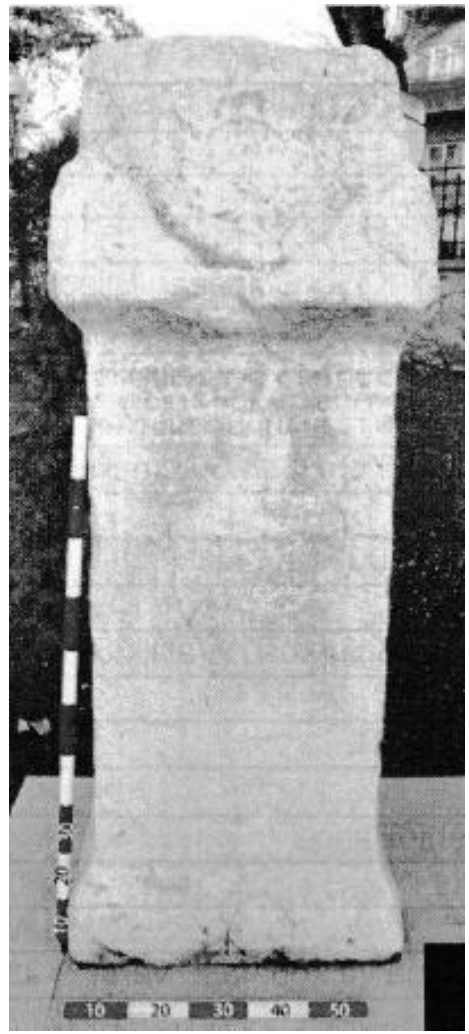
AY16-041 (Hermes ve Apollon'a Adak)

AY16-041 (Hermes ve Apollon’a Adak)

AY16-041 (Hermes ve Apollon’a Adak)

AY17-042 (Hypsistos’a Adak)

LEVHA CXXV

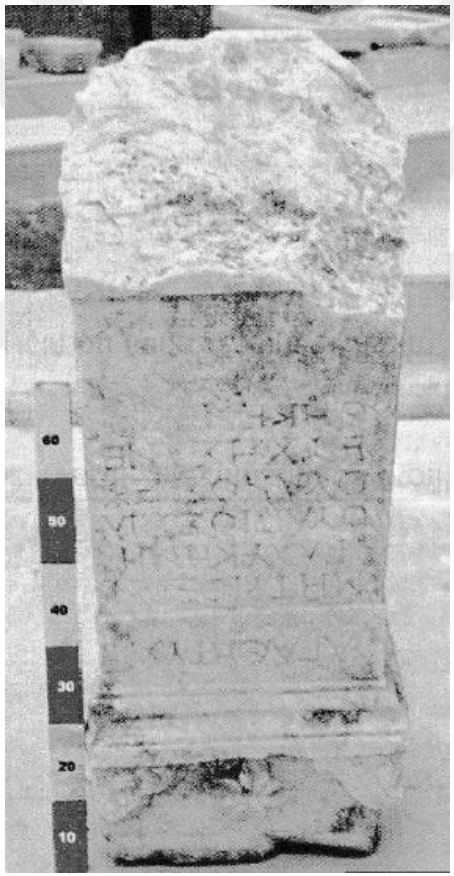
AY18-043 (Iuppiter Optimus Maximus'a Adak)

AY19-044 (Men Uranios'a Adak)

AY19-044 (Men Uranios'a Adak)

AY22-047 (Tanrıların Anası Glaukene'ye Adak)

AY25-050 (Zeus'a Adak)

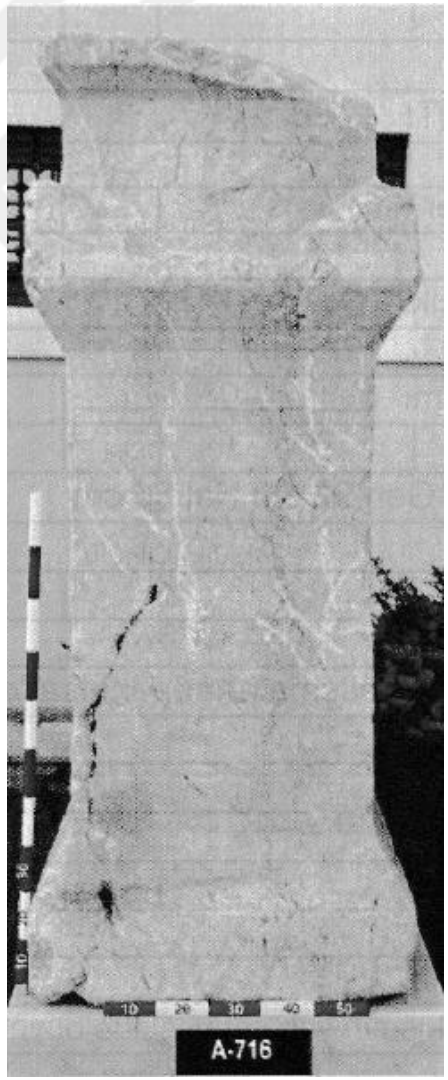

AY29-054 (Zeus Agathios'a Adak)

LEVHA CXXVII

AY34-059 (Zeus Agathios'a Adak)

AY35-060 (Zeus Agathios'a Adak)

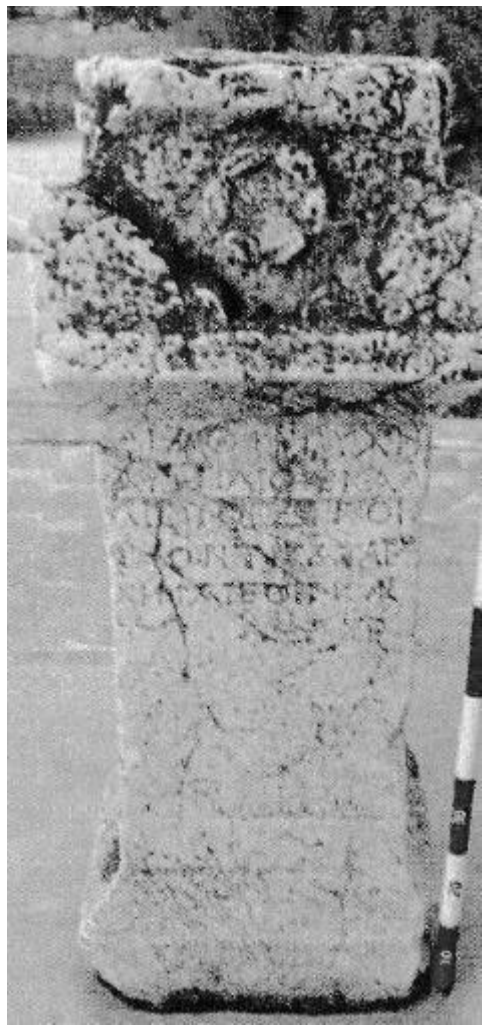
AY36-061 (Zeus Aneiketos'a Adak)

AY38-063 (Zeus Aretarkhos'a Adak)

AY39-064 (Zeus Bennios'a Adak)

AY42-067 (Zeus Bronton'a Adak)

AY43-068 (Zeus Bronton'a Adak)

AY46-071 (Zeus Bronton'a Adak)

AY48-073 (Zeus Bronton'a Adak)

AY48-073 (Zeus Bronton'a Adak)

AY49-074 (Zeus Bronton'a Adak)

AY51-076 (Zeus Bronton'a Adak)

AY52-077 (Zeus Bronton'a Adak)

AY54-079 (Zeus Bronton'a Adak)

AY54-079 (Zeus Bronton'a Adak)

AY55-080 (Zeus Bronton'a Adak)

AY55-080 (Zeus Bronton'a Adak)

AY63-088 (Zeus Bronton'a Adak)

AY64-089 (Zeus Bronton'a Adak)

AY65-090 (Zeus Bronton'a Adak)

AY66-091 (Zeus Bronton'a Adak)

AY66-091 (Zeus Bronton'a Adak)

AY67-092 (Zeus Bronton'a Adak)

AY67-092 (Zeus Bronton'a Adak)

LEVHA CXXXV

AY68-093 (Zeus Bronton’a Adak)

AY68-093 (Zeus Bronton’a Adak)

AY69-094 (Zeus Bronton’a Adak)

AY69-094 (Zeus Bronton'a Adak)

AY71-096 (Zeus Bronton'a Adak)

AY72-097 (Zeus Bronton'a Adak)

AY72-097 (Zeus Bronton'a Adak)

AY73-098 (Zeus Bronton'a Adak)

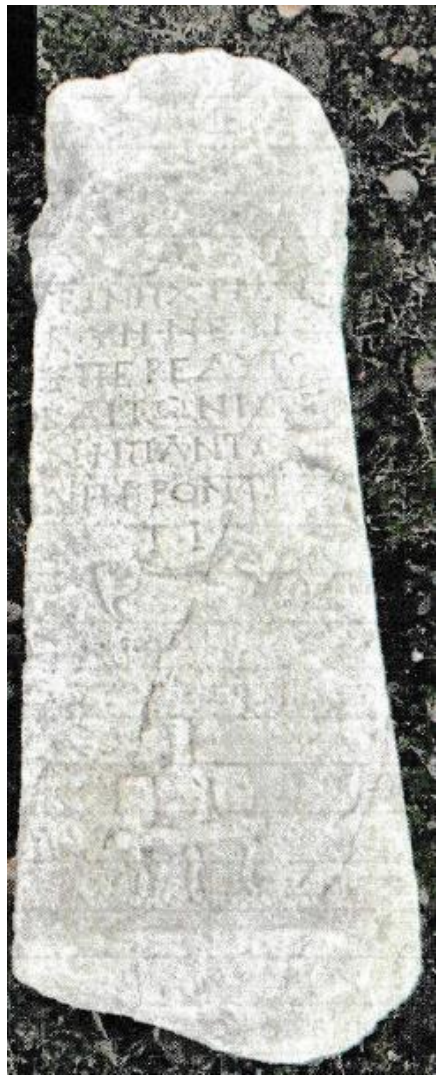
AY74-099 (Zeus Bronton'a Adak)

AY77-102 (Zeus Bronton'a Adak)

AY79-104 (Zeus Bronton'a Adak)

AY80-105 (Zeus Bronton'a Adak)

LEVHA CXXXIX

AY87-112 (Zeus Dimenenos'a Adak)

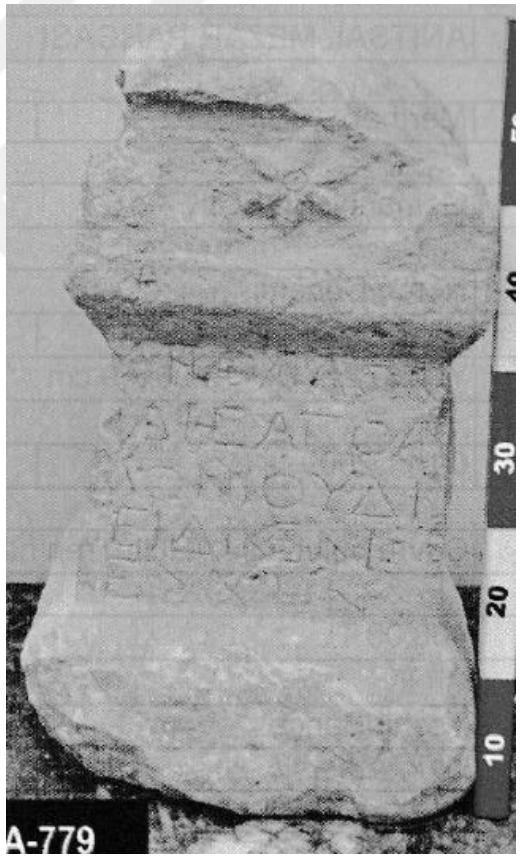
AY88-113 (Zeus Epouranios'a Adak)

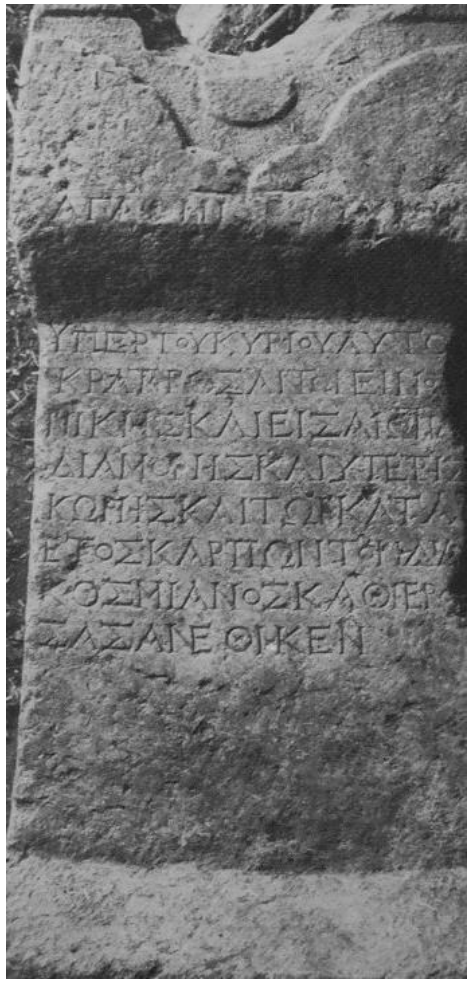
AY89-114 (Zeus Epouranios'a Adak)

AY89-114 (Zeus Epouranios'a Adak)

AY91-115 (Zeus Eudikenes'e Adak)

AY92-116 (Zeus Cosmianus'a Adak)

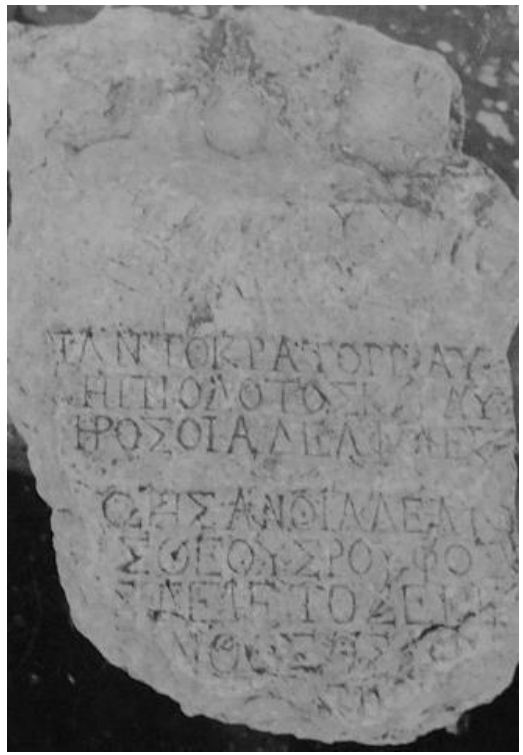
LEVHA CXLI

AY94-118 (Zeus Okkonenos'a Adak)

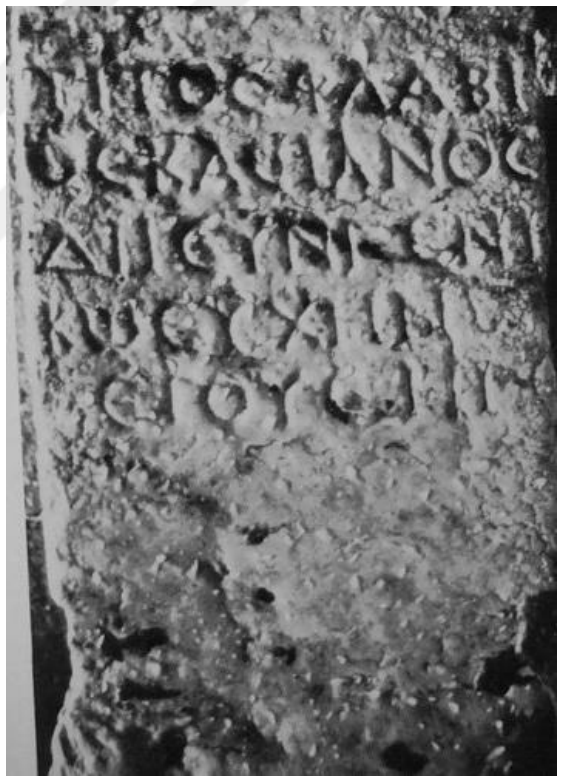
AY95-119 (Zeus Olympios'a Adak)

AY97-121 (Zeus Pantokrator'a Adak)

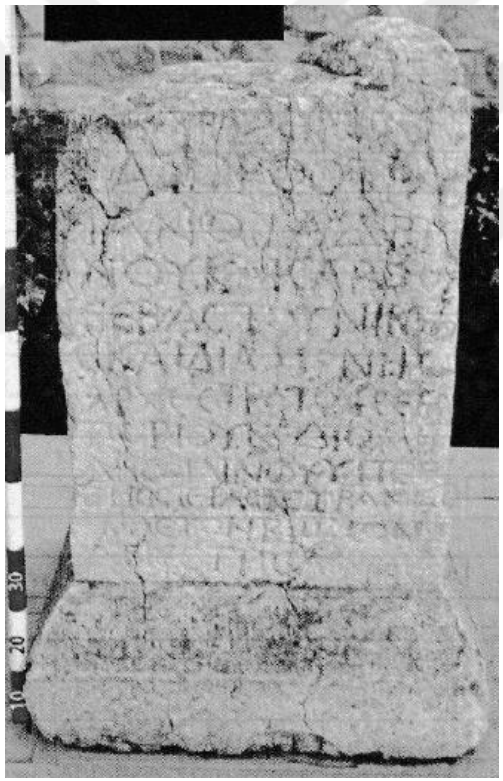
AY103-127 (Zeus Soter'e Adak)

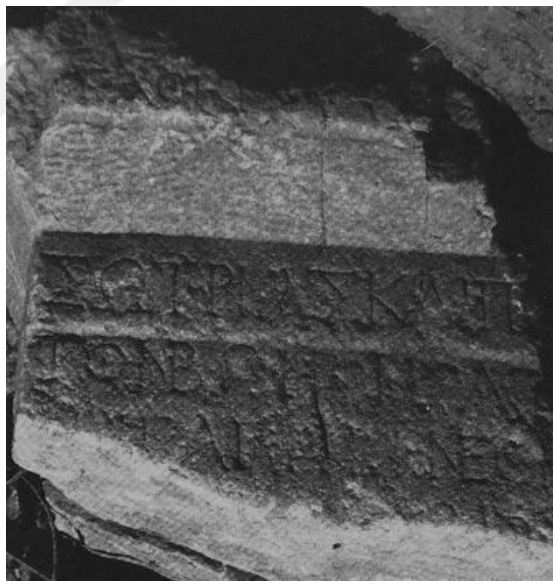
AY104-128 (Zeus Syngenikos'a Adak)

AY105-129 (Şifa Tanrısı İçin Adak)

AY106-130 (Tetrakomia Adağı)

AY111-135 (Filanca Tanrı'ya Adak)

MY1-136 (Agathokles'in Mezarı)

MY2-137 (Agathokles'in Mezarı)

MY3-138 (Agelas ve Iunilla'nın Mezarı)

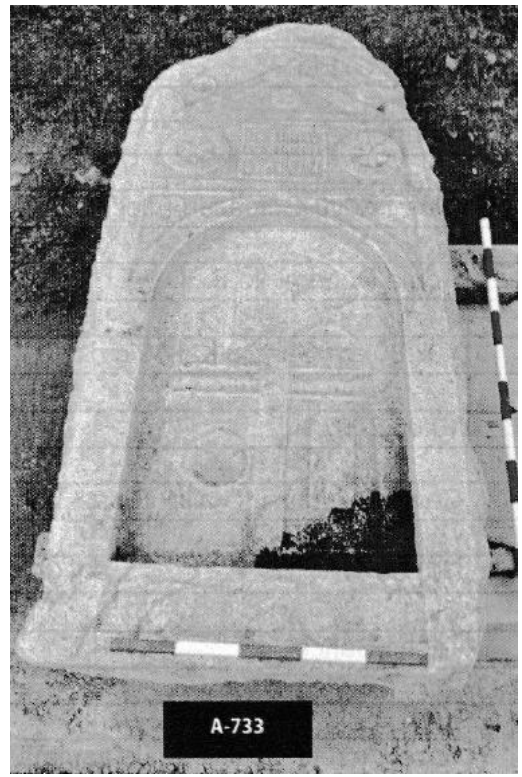
MY4-139 (Aiskhylos'un Mezarı)

MY5-140 (Aisinos'un Mezarı)

MY6-141 (Aleksandros ve Eşi Licinnia'nın Mezarı)

MY10-145 (Antandros'un Mezarı)

MY11-146 (Antiokhos'in Mezarı)

MY14-149 (Aphphe'nin Mezarı)

MY17-152 (Apollonides ve Eia'nın Mezarı)

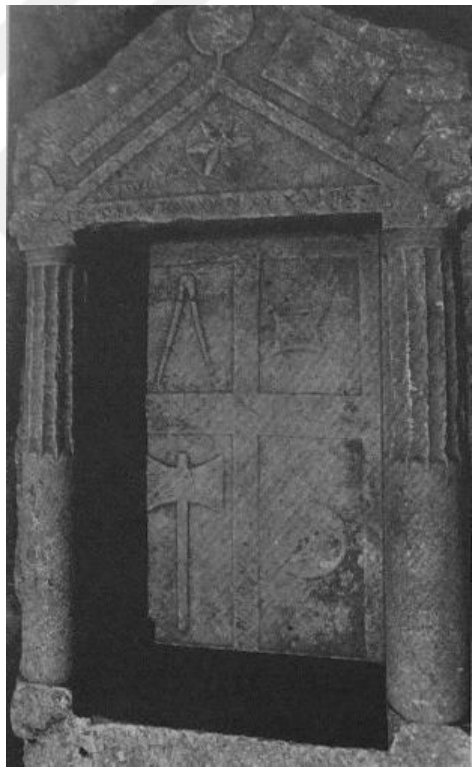

MY18-153 (Apollonios ve Hediste'nin Mezarı)

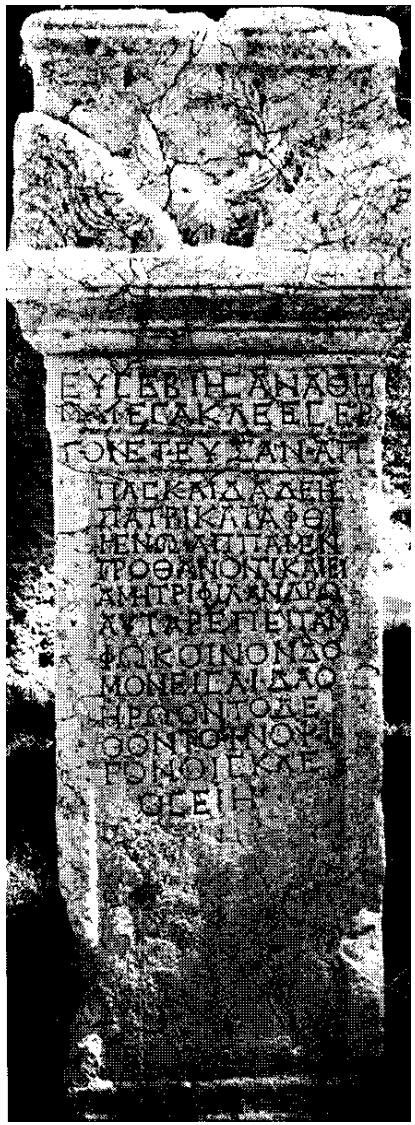
LEVHA CXLVII

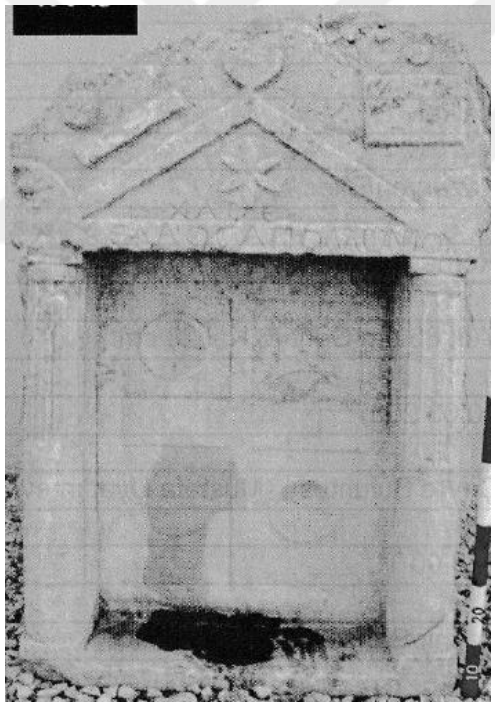
MY21-156 (Apphe'nin Mezarı)

MY22-157 (Apphous'ın Mezarı)

MY23-158 (Appas ve Eia'nın Mezarı)

MY24-159 (Arkhelaos'ın Mezarı)

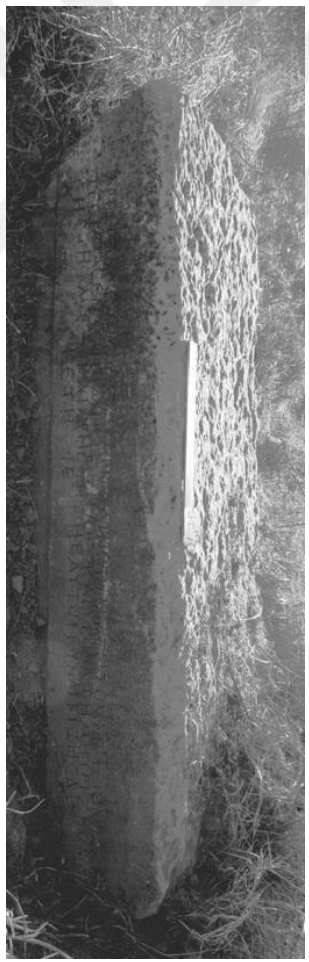

MY26-161 (Arkhelas'ın mezarı)

MY28-163 (Aristainete'nin Mezarı)

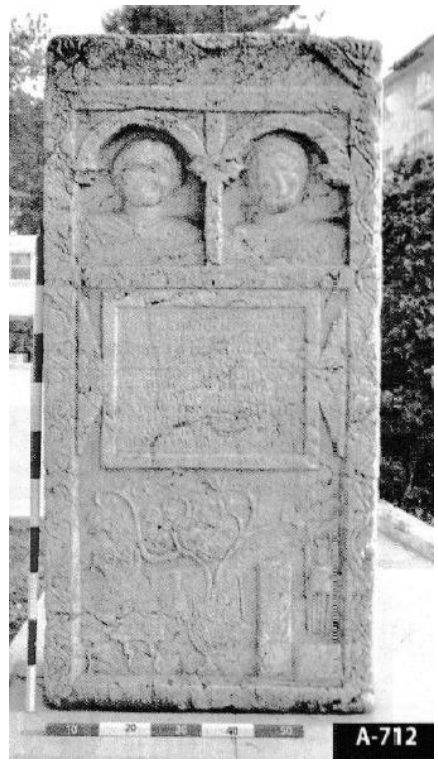
LEVHA CXLIX

MY31-166 (Aristainetos
ve Eşi Titha ile Khreste'nin Mezarı)

MY34-169 (Arkhedemos ve Eşi Titha'nın Mezarı)

MY36-171 (Asklepios'un Mezarı)

MY38-173 (Augaiane'nin Mezarı)

MY40-175 (Augusta'nın Mezarı)

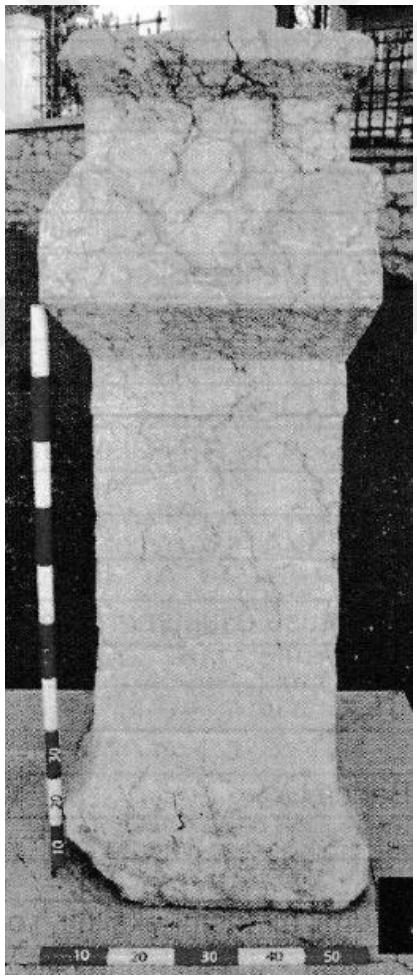

MY45-180 (Aurelius Gemellus ile Aurelia Scribonia'nın Mezarı)

MY46-181 (Aurelius Hermogenes ve Ailesinin Mezarı)

LEVHA CLI

MY48-183 (Aurelius Markianus ve Asklepiodote'nin Mezarı)

MY52-187 (Auxanon'un Mezarı)

MY57-192 (Catylla'ın Mezarı)

MY60-195 (Khreste'nin Mezarı)

MY64-199 (Khrestos Oğlu Filancanın Mezarı)

MY70-205 (Demosthenes'in Mezarı)

MY71-206 (Demosthenes'in Mezarı)

MY74-209 (Diomedes'in Mezarı)

MY77-212 (Diophanes ve Diğerlerinin Mezarı)

MY78-213 (Domitianus'un Mezarı)

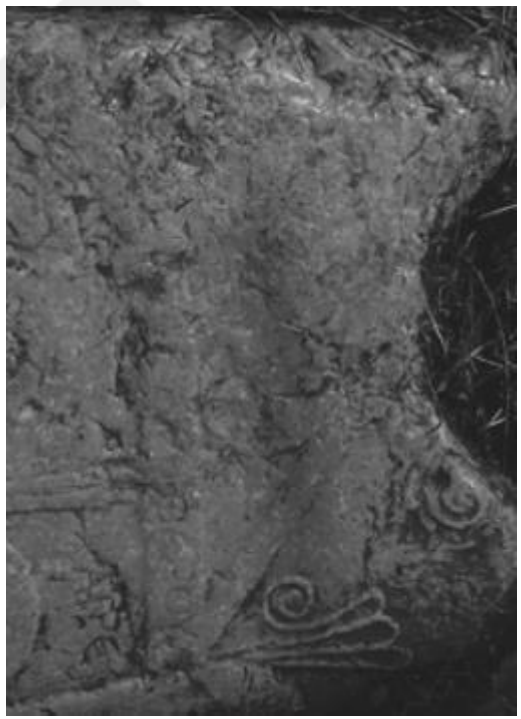
MY79-214 (Eia'nın Mezarı)

MY81-216 (Eia'nın Mezarı)

MY84-219 (Eleutheros'un Mezarı)

MY85-220 (Eleutheros Oğlu Adı Filanca Kişinin Mezarı)

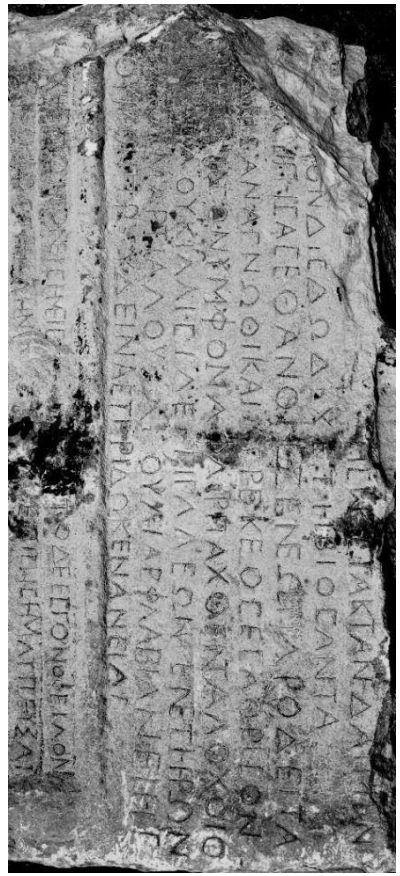
MY87-222 (Entrope'nin Mezarı)

MY90-225 (*Köle-Besleme*) Epiktesis'in Mezarı)

MY101-236 (Flaminia Lucilla'nın Eşinin Mezarı)

MY101-236 (Flaminia Lucilla'nın Eşinin Mezarı)

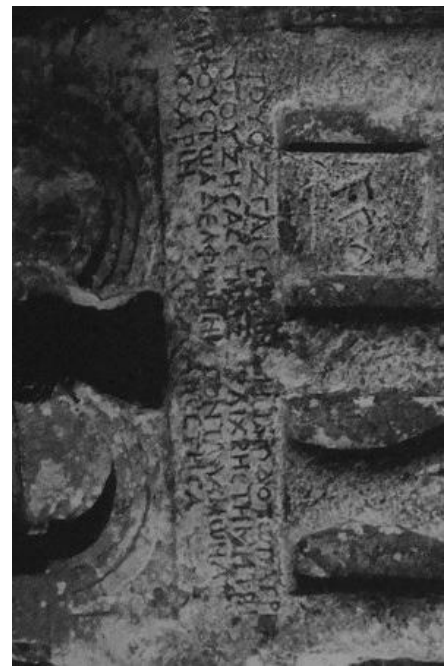
LEVHA CLVII

MY102-237 (Flavianus, Diophanes ve Tittha'nın Mezarı)

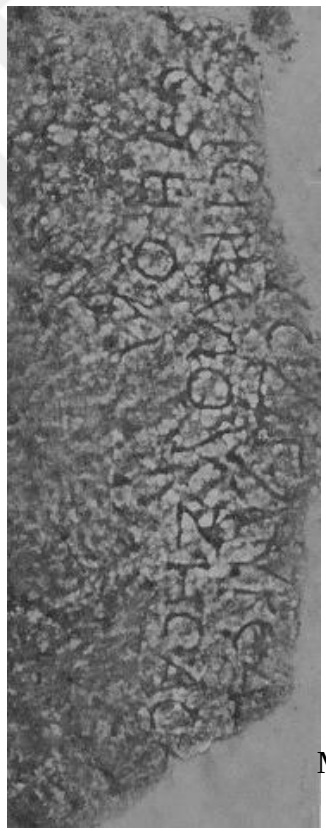
MY103-238 (Gaius, Apphous ve Diğerlerinin Mezarı)

MY103-238 (Gaius, Apphous ve Diğerlerinin Mezarı)

MY107-242 (Geminus'un Mezarı)

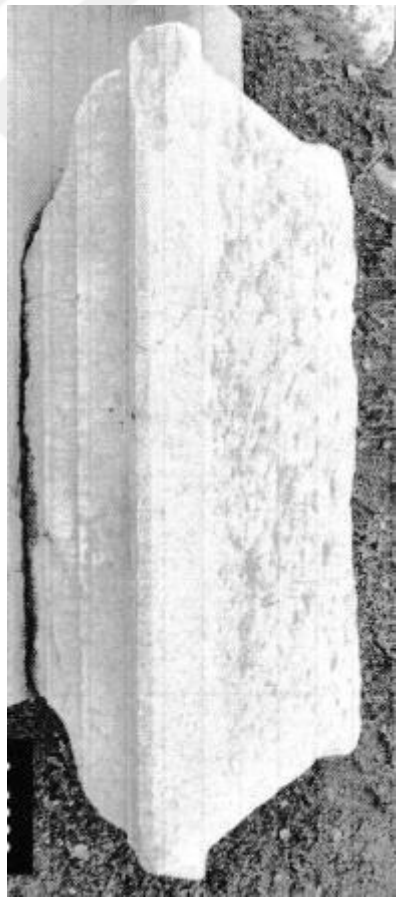
MY108-243 (Glykea'nın Mezarı)

MY110-245 (Glykos ve Herennia'nın Mezarı)

MY113-248 (Herm--- ’in Mezarı)

MY115-250 (Hieron’un Mezarı)

MY117-252 (Hippokrates’in Mezarı)

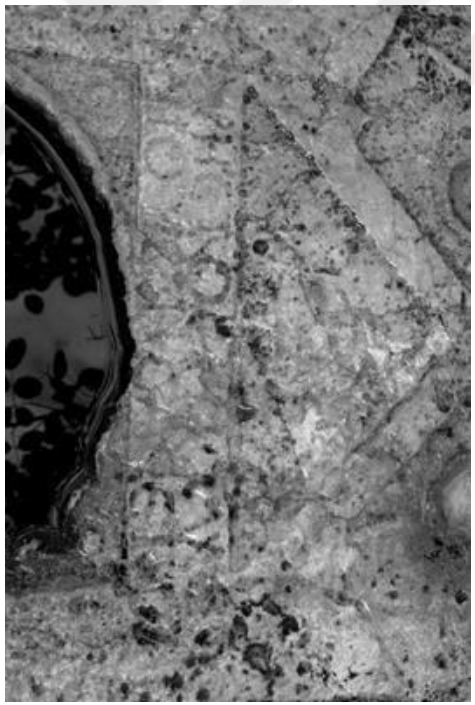
MY119-254 (Ismaros'un Mezarı)

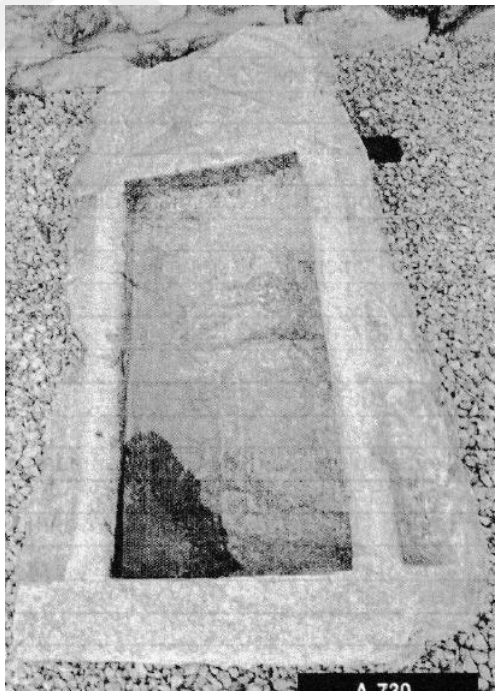
MY120-255 (Iulia ve Akrabalarının Mezarı)

MY121-256 (Kratippos'un Mezarı)

MY122-257 (Khrestos'un Mezarı)

MY125-260 (Lala'nın Mezarı)

MY126-261 (Lilla'nın Mezarı)

MY127-262 (Longianus Nestor, Sabine ve Longinianus'un Mezarı)

MY127-262 (Longianus Nestor, Sabine ve Longinianus'un Mezarı)

MY127-262 (Longianus Nestor, Sabine ve Longinianus'un Mezarı)

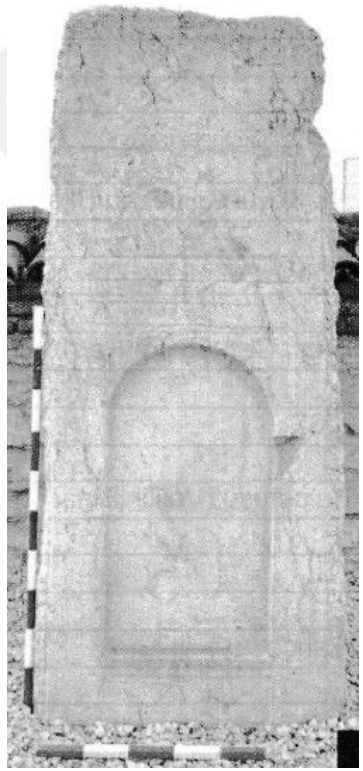

MY129-264 (Lucius Antoninus Cyrenius Mezarı)

LEVHA CLXIII

MY134-269 (Marcus ve Prima'nın Mezarı)

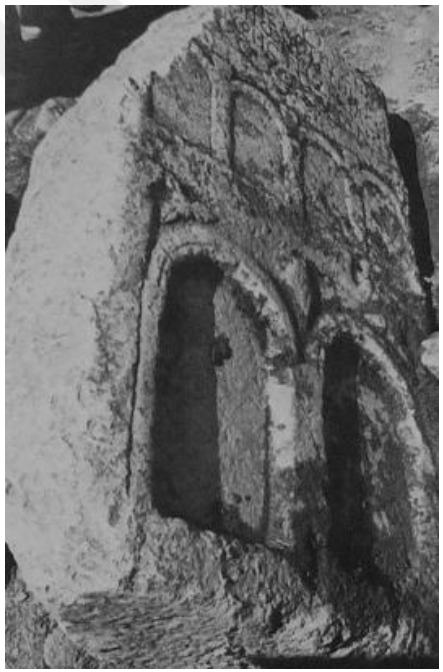
MY137-272 (Menas'ın Mezarı)

MY138-273 (Menelaos, Tittha ve Seleukos'un Mezarı)

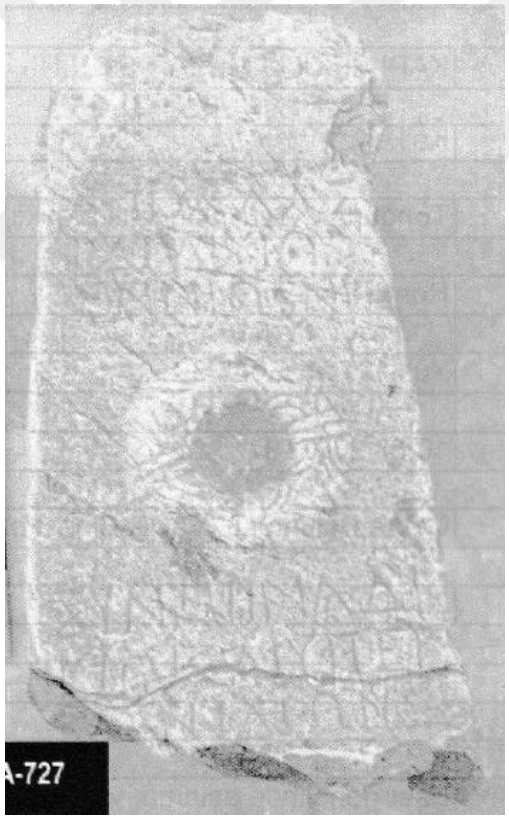
MY142-277 (Menophan'ın ve Tittha'nın Mezarı)

MY143-278 (Menophilos ve Khreste'nin Mezarı)

MY146-281 (Menandros'un Mezarı)

MY147-282 (Mennion
ve Akrabalarının Mezarı)

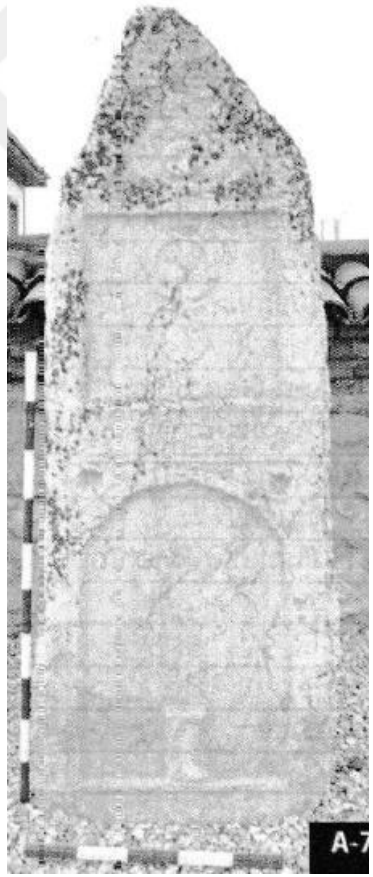
MY148-283 (Milesios'un Mezarı)

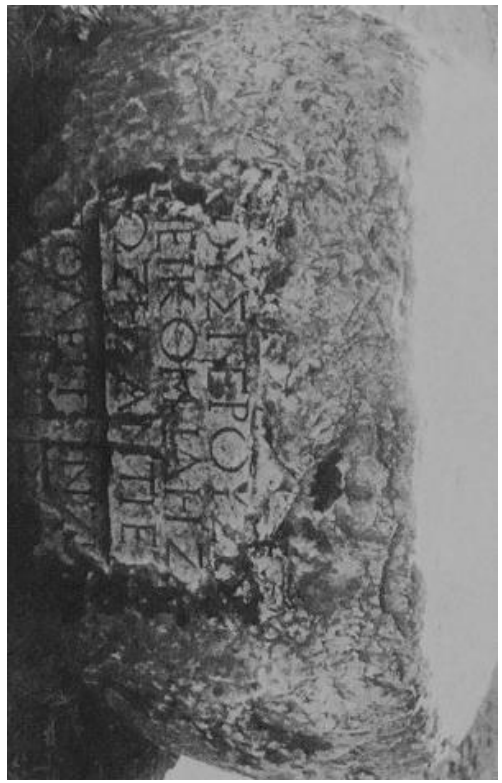
MY149-284 (Nana'nın Mezarı)

MY152-287 (Nikandros, Cemellus ve Iulia'nın Mezarı)

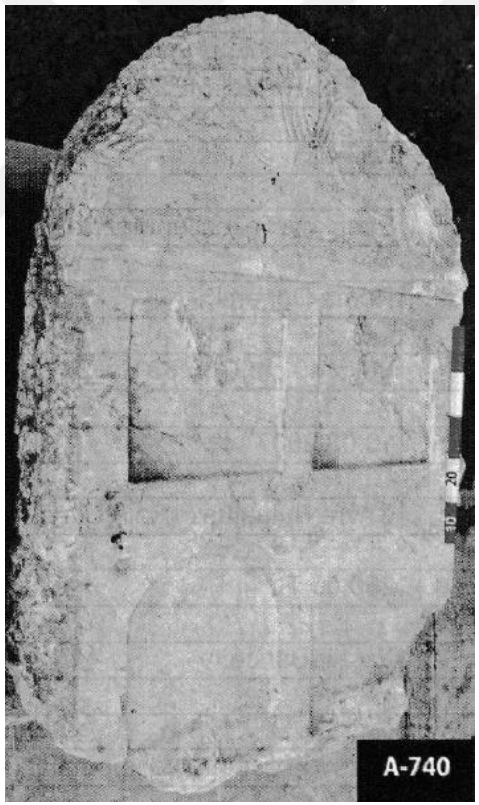

MY153-288 (Nike'nin Mezarı)

MY154-289 (Nikomedes'in Mezarı)

LEVHA CLXVII

MY158-293
(Papias'ın Mezarı)

MY167-302 (Philotas'ın Mezarı)

MY168-303 (Philotas'ların Mezarı)

MY169-304 (Philete'nin Mezarı)

MY170-305 (Philiskos ve Khreste'nin Mezarı)

MY172-307 (Plokamos ve Noema'nın Mezarı)

MY174-309 (Pu. Ae. Iulianus Pappion ve Asklepiodote'nin Mezarı)

MY177-312 (Rufus'un Mezarı)

MY178-313 (Samiramis'in Mezarı)

MY180-315 (Sanctus'un Mezarı)

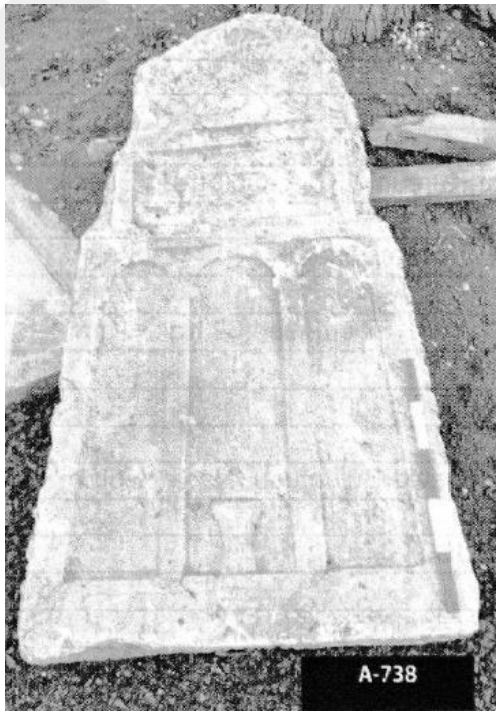
MY183-318 (*Bouleutes)*
Severus'un Mezarı)

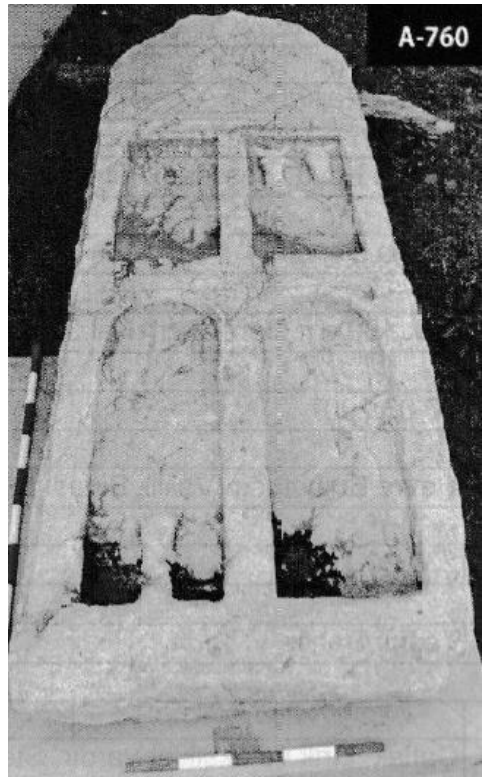
MY183-318 (*Bouleutes)*
Severus'un Mezarı)

MY184-319 (Sokrates'in Mezarı)

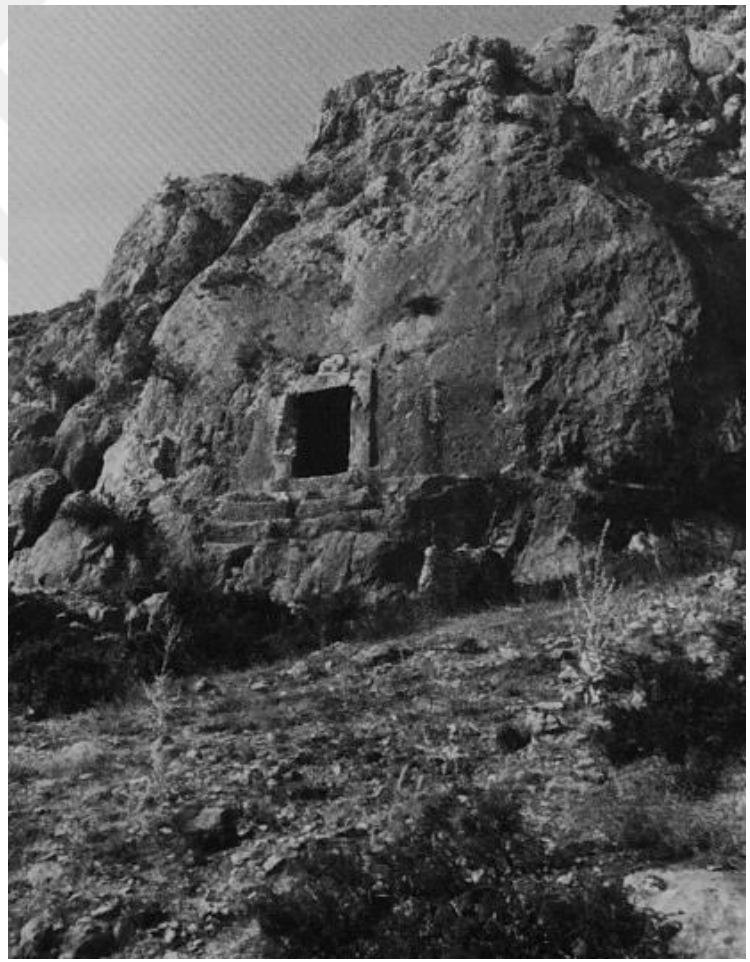
MY185-320 (Sosthenes'in Mezarı)

MY188-323 (Tata'nın Mezarı)

MY189-324 (Telemakhos'un Mezarı)

MY190-325 (T. Flavius Piso'un Mezarı) / MY215-351 (Tanımsız Mezar)

MY199-334 (T. Iulius Flavianus Gauros'un Mezarı)

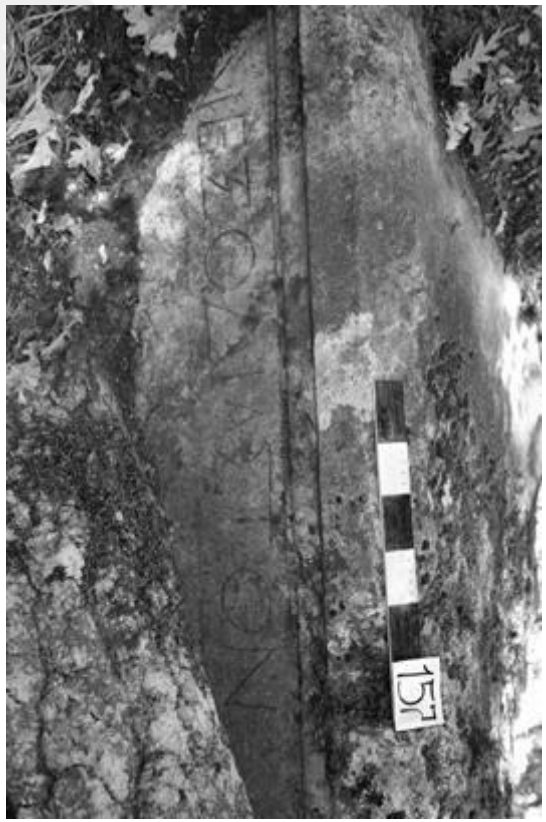
MY201-336 (Zameraidostos'un Mezarı)

MY202-337 (Tanımsız Mezar)

MY231-367 (Tanımsız Mezar)

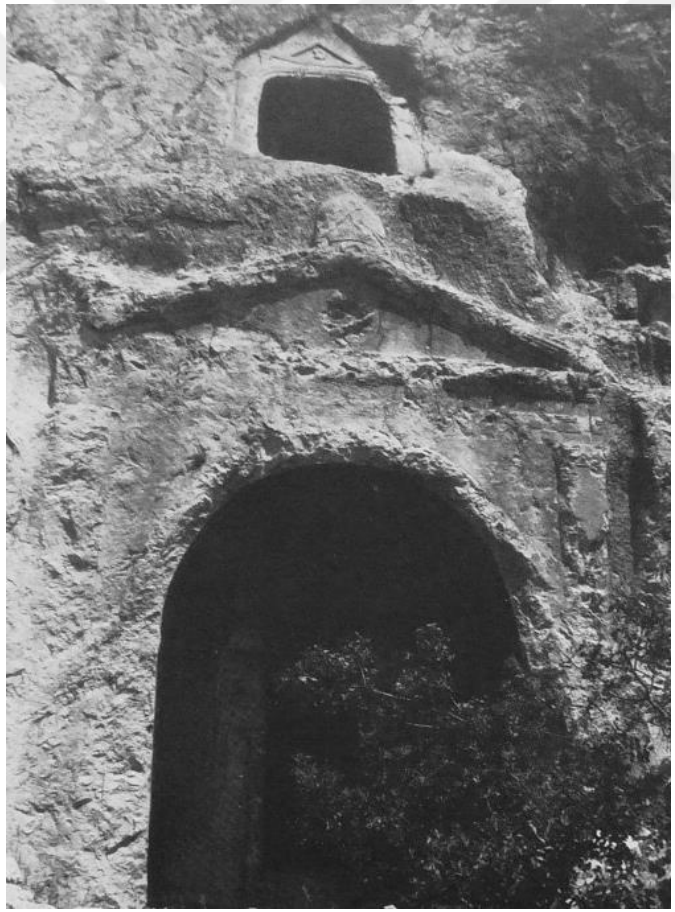

MY232-368 (Tanımsız Mezar)

MY234-370
(Tanımsız Mezar)

LEVHA CLXXV

MY235-371 (Tanımsız Mezar)

MY235-371 (Tanımsız Mezar)

BİLECİK İLİ İÇİNDE YIL SAYARAK TARİHLENMİŞ YAZITLAR		
YIL	**SENCER ŞAHİN**	**DİĞER ÇALIŞMALAR**
1	MY1, MY88, MY171, MY220	MY158, MY185
2	MY51, MY63, MY104	MY126
3	MY22, MY177	-
4	MY14, MY76, MY108, MY121	MY5, AY72, MY188
5	MY9, MY221	MY90
6	MY67, MY191	MY148, MY189
7	MY63, MY103	MY10, MY81, MY178
8	MY80, MY91	MY70, MY84, MY201
9	MY66, MY152	MY34, MY85
10	MY60	-
11	MY21	MY119, MY188
12	-	MY137
13	MY93, MY102, MY109	MY34
14	MY59, MY167	-
15	MY83	MY71
16	-	-
17	MY102, MY170	-
18	AY104, MY61, MY156	-
19	MY163	MY87
20	MY89, MY160, MY214	-
21	MY73, MY117	-
22	MY2	-
23	MY131	-

LEVHA CLXXVIII

